

Tabula.

sol obscuratur	lxxij.	Zbare p a braham	vi.	tetulianus africanus	.clij.
soles duo apparuerit	.lxxv.	Zarquinus supbus	xxij.	tiberius silulus	xx.
solennis eps	.liij.	Zarthari a quo cilices	.v.	tiberius impator	xxv.
solin ^o sidoni ^o doctor	.lv.	Zarthari pmissione	.lxxvi.	tiberius gracus	xx.
solita picula pla	.lxxiij.	Zartari deuastant	.lxx.	tiberius scds impator	lv.
sophia nobil ^{is} matrōa	.clij.	Zartari inuadūt	.lxxij.	tyburcius martir	clij.
sophocles poeta	.xxiij.	Zauran ^o rex assyrioz	xi.	timotheus heretic ^o	.li.
sophonias ppha	xx.	Zaurinus epus	.xl.	Thimoteus epus	.xli.
sores pm ^o rex egipti	.vi.	Zecla virgo sancta	.xxix.	tytus capitur	lxxv.
ostrat ^o pbaz ^o pstruxit	.lxxv.	Zeglatphalasar rex	.xviij.	titus diaconus	xxix.
oshoz papa et mī	.clij.	Zhelesphorus pp	.clij.	titus eps creten.	eodes
partani	.xviij.	Zerexion rex sicbionioz	vij.	titus filius vespasiani	.lc.
peclm histoziale	lxxxi.	Zempera grossa	vi.	titus liuius tragediaz	xxix.
pes virgo et mī	.clij.	templū salomonis	xiiij.	titus liui ^o historiā	eodē
pineā corona dñi	lxxiij.	Templū incendit	xxi.	titus publius roman ^o	.xxiij.
pūscūs sup aplos	.xxviiij.	Templum fundat	xxij.	titus quintus	eodes
pūs quidois mlta	.lxxxiij.	Templum purgat	xx.	thobias morit	xx.
taiflaus eps	.lxxxi.	Templū scē sophie	.lvi.	togorma filius gomer	liij.
tatna marmorea	lxxij.	Templū destruit	lxxiij.	tola iudex	.xij.
tella magna i oziēte	.lxi.	Templū in egipto	xxix.	thomas apostolus	xxix.
tephan ^o pm ^o pp	clv.	Tpa sanguinolenta	lxiij.	thomas de aquino	.lxxiij.
tephanus scds pp	.lxiij.	Tempora cruenta	.lxxvi.	thomas eps	eodem
tephan ^o tert ^o pp	eodē.	Tpa peccaminosa	.lxxv.	thomas cantuariēn	lxxvij.
tephan ^o qrt ^o papa	.lxx.	Tpa mlta supsticiofa	eodē.	tholerum ciuitas	.lxxv.
tephan ^o qnt ^o papa	lxxvij.	Tpa satis turbulēta	.lvi.	tranquillinus	.clvi.
tephanus sextus pp	.lxxvij.	Tempestas maria	.lxxvi.	trāslatio marie magd	.lxxij.
tephāus septim ^o pp	.lxxix.	Tempus effeminatū	.lxxij.	translatio plimoz	lxx.
tephāus octau ^o papa	lxxix.	Theodocion interps	.clij.	translatio sancto z	.lxxi.
tephāus non ^o papa	.lxxiij.	Theodol ^o eps sedunēn	lxxij.	translatio imperij	.lxxv.
tephan ^o ptho.	.xxviiij.	Theodolus martir	clij.	translatio nicolai epi	.lxxiij.
tephāus eps leodiēn	.lxxvij.	Theodericus arrian ^o	.liij.	transmigratio	xxi.
tephan ^o pm ^o rex vngarie	lxx.	Theodericus rex	lv.	tres pueri pnciunt	eodes.
tephāus leodiēn. abbas	.lxxij.	Theodardus abbas	.lxxix.	tres soles in celo	xxiij.
tephāus abbas cister	.lxxv.	Theodora martir	.clij.	tres soles visi sunt	lxxviiij.
tephanus scūs pz	.lxx.	theodoruz eps syrie	liij.	tribuni	xxiij.
trigma xpi qdā mlr	.lxxvi.	Theodoruz p ^o pp	lix.	trifarius cursus	.lxxviiij.
trages hostium	.xix.	Theodor ^o scds pp	.lxxvij.	triphon puer	.clv.
studij vniuersale	.lxxiij.	theophilus eps	.clij.	tripolis capitur	lxxxiij.
ue vxoz iude	viiij.	theophilus eps	.clij.	triphon rex syrie	.lxxxi.
Sulpitius biturien	lviiij.	theophilus	clv.	troya vastatur	clij.
Sulpitius seuerus	l.	theophilus q se diabolo	lv.	troyanum bellum	.xij.
suma occisoz d pfs	.xxviiij.	theodosius impator	xxix.	troianus impator	xl.
sup bene de iaphet	v.	theodosius. ij. impator	.clij.	trois in dardania	.xi.
Supiores almani	lxxxi.	therentius romanus	xxix.	trophinus eps	.lxxix.
		therentius comicus	.xx.	trophina vxoz decij	.clv.
		terra saneta	lxxxiij.	tubal	iiij.
		terremotus maximus	li.	tucalcayn malleator	eodē.
		terremotus pncipi	.liij.	tuellinus rex vngarioz	lxxiij.
		terremotus matini	lxxv.	tunica dñi reperit	.lvij.
		terremotus magni	.lxxxiij.	turci de montibz	lxxij.

Z

tabernaculm pparat	.x.
Tacitus impator	.lvi.
Talifarandus	.lxxv.
Talmud iudeoz	l.

[6]

Nul. list p pomotoma
uregan ne zaclm hupse.
To p list

Tabula.

Turci dolo quidē
 Turris babel
 Tubal.

lxxxix.
 .v
 .v

Vincentius martyr .xlii.
 Vicenti^o de valētia lxxvi.
 Vicentius speculator lxxx.
 Virgilius poeta .xxxiij.
 Visiones tondali lxxvi.
 Visiones elizabelh lxxvi.
 Visiones hildegardis lxxvij.
 Visio horrenda lxxvij.
 Visio flebilis .lxxxv.
 Vitalis martyr .xxxiij.
 Vitellianus papa .lx.
 Vitus et modestus .xxvij.
 Vlpian^o iuris legal .xliiij.
 Undecm milia virginū .liij.
 Ungari gens iculia lxxvij.
 Ungari vastant romā .lxix.
 Ungaria uertit ad fidē lxx.
 Urban^o p^{ri}mus papa .xliiij.
 Urbanus sc^os p^p lxxxiij.
 Urbanus tert^o p^p lxxxiij.
 Urban^o q^urtus papa lxxxi.
 Urbanus q^untus p^p lxxv.
 Urbanus sext^o p^p .lxxxvij.
 Urias p^pha occidit .xxi.
 Urfmari^o p^pul sc^os lxxiij.

U

acat imperium lxxx.
 Uagofus p^pfectus .xxvi.
 Valēs imperator .xliij.
 Valētinianus impator .xliij.
 Valētin^o hereticus .xliij.
 Valentinus papa .lxv.
 Valerianus martir .xliiij.
 Valerianus martyr .xliij.
 Valerianus impator .xliij.
 Valerius maximus .xxxv.
 Valerius gracchus .lxxvij.
 walbertus vir sc^os .lxxxiij.
 walpurga vgo sancta .lxxxiij.
 Varro doctissimus .lxxxiij.
 Varicinium quoddā .lxxxiij.
 Vedastus trebaceñ .liiij.
 Venētie et padua .xliij.
 Venētia^z ciuitas .liij.
 Ven^o magnus fuit lxxxiij.
 Ventus horribilis .xc.
 Vespasian^o impator .lxxxix.
 wernerus p^per sc^os .lxxxiij.
 wenzelaus p^pnceps .lxix.
 wenzelaus impator .lxxxvi.
 westphalia icipit p^puerti .lxi.
 Vibertus vir sanctus .lxix.
 Victorinus .xliij.
 Victorinus .xliij.
 Victorian^o p^pconsul .liij.
 Victor miles .xliij.
 Victor p^{ri}mus papa .xliij.
 Victor sc^os papa lxxxiij.
 Victor tertius papa lxxxiij.
 Victor .xliij.
 Victor cū p^plibus .liiij.
 Victor eps capuanus .lxv.
 Victoria vgo et martyr .lxxxix.
 Vigilius antistodoren^o .lxi.
 Vigoz boiaceñ .liiij.
 wilhelmus heremita .lxxvij.
 wilhelmus parisiēñ .lxxix.
 wilhelmus impator .lxxxi.
 willibrodus eps .lxi.

Z

abulon filius iacob .vij.
 Zacharias z elizabeh lxxxiij.
 Zacharias papa .lxxxiij.
 Zacharias rex israhel .xviij.
 Zamri rex israhel .lxv.
 Zeraia pontifex .xliij.
 Zelpha concubina iacob .vij.
 Zenocrates p^phs .lxxv.
 Zeuerinus p^p z mf .xliiij.
 Ziptine^o dux bohēmie lxxv.
 Zoroastes rex bractianoz .vi.
 zozobabel rex .xx.
 zozimas abbas .xliij.
 zozimus papa .l.

Finis Tabule.

Æ

Æres rex assyrioz .vij.
 æres rex persaz .xliij.
 Æroferus papa .lxxxiij.
 Æpus dñs nascitur .lxxxv.

Y

Yanan a quo greci .v.
 ydolatria oritur .vi.
 ysabel vxor abab .xv.
 ynach^o p^{ri}m^o rex argiuoz .vij.
 yoiada pontifex .xv.
 ypolitus martyr .xliij.
 yrach filius enoch .iiij.
 ysaac filius abraham .vij.
 ysaac moritur .vij.
 ysachar filius iacob .vij.
 ysaias nobils p^pheta .xviij.
 ysaias m^oio coronat .xx.
 ysis regina egipti .vij.
 ysuar .lx.
 yuo sc^os doctor iuris .lxxxv.
 ysuardus monachus .lxxxiij.

Tabula.

(1)

Tabula brevis et utilis super libro illo quod dicitur Fasciculus temporum. Et ubi inuenient punctus anni numerus. est in primo latere folij. ubi vero post in secundo latere. incipit felicitas er.

A

Abacuc propheta minor .xxi
 Abdias propheta .xxvii
 Abdon iudeus .xij
 Abdon et senaen menses .xlv
 Abdon propheta .liij
 Abel primus martyr .ij
 Abya rex iuda .liij
 Abysbar pontifex .xxij
 Abimelech iudeus .xi
 Abraham nascitur inchoans tertiam etatem .vii
 Abraham moritur .viii
 Achas rex iuda .xvii
 Achias propheta .xliij
 Acies ignee super hierusalem .xxx
 Acies ignee vife sunt .lvi
 Achon ciuitas capit .lxxij
 Adam primus homo .ij
 Adam moritur .liij
 Adamarus cluniacensis .lxx
 Adeodatus papa .lx
 Adulphus imperator .lxxiiij
 Adrianus imperator .xli
 Adrianus primus papa .lxxiiij
 Adrianus secundus papa .lxxv
 Adrianus tertius papa eodem .lxxv
 Adrianus quartus papa .lxxv
 Adrianus quintus papa .lxxv
 Adrianus cronographus .lxxiiij
 Agamenon capit troiam .xij
 Agapitus primus papa .lv
 Agapitus secundus papa .lxx
 Aggeus propheta .xxij
 Agatho papa .lx
 Agatha uirgo et martyr .xlv
 Agnes uirgo et mater .xlvii
 Achab rex israel .xy
 Alanus doctor .lxxiiij
 Albertus magnus .lxxx
 Albertus imperator primus .lxxiiij
 Albertus secundus imperator .lxxv
 Alchoranus componit .lviij
 Aletius uir sanctus .xlix
 Alexander magnus .xxvi
 Alexander pontifex .xxv
 Alexander imperator .xliij
 Alexander de halis .lxx
 Alexander de villa dei .lxxi
 Alexander primus papa .xli
 Alexander secundus papa .lxxiiij
 Alexander tertius papa .lxxv
 Alexander quartus papa .lxxv
 Alexander quintus papa .lxxv
 Almani pugnare .lxxv
 Almani insignes .xx
 Alphoncius rex castelle .lxxi
 Amalech deletur .xiiij
 Amazonum regnum oritur .vi
 Amasias rex iuda .xvi
 Ambrosius doctor .xliij
 Amos per amonitarum .vii
 Amon rex iuda .xxi
 Amos abbas .xlvii
 Anacletus papa .xli
 Ananias .xxi
 Anastasia uirgo .xlvii
 Anastasius imperator .liij
 Anastasius secundus imperator .lxx
 Anastasius primus papa .l
 Anastasius secundus papa .liij
 Anastasius tertius papa .lxxiiij
 Anaxagoras philosophus .lxxiiij
 Anselmus episcopus .lxxiiij
 Andreas apostolus .xxxix
 Anglia capitur .xiiij
 Anglia ad fide reuertit .xliij
 Anglia in flore .lij
 Anglici cum britonibus .lxxvi
 Anicetus papa .xliij
 Annona de celo pluit .lxxvi
 Annona de celo pluit .lxx
 antiochus papa .xliij
 antiochia conditur .xxvi
 antigonus rex syrie .lxxv
 anthonius primus imperator .xliij
 anthonius caracalla .xliij
 anthonius macronius eodem .lxxv
 anthonius abbas .xlvij
 anthoni corpus inuenit .liij
 appollonia uirgo et mater .xlvij
 appollo .lx
 appollinaris episcopus .xliij

Appollinaris mater .xxix
 Apuleus philosophus .xxv
 aquarum inundatio .lxxiiij
 aquilla interpretis .xli
 aqisgrani peregrinatio .lxxiiij
 aaron primus pontifex .x
 arator poeta .lv
 arbutus rex medorum .xvii
 archadus imperator .l
 archelaus magnus socratis .xxiiij
 archita philosophus eodem .liij
 arcurus rex britanie .lij
 argus rex .lx
 aristoteles philosophus .xxv
 aristobolus iudeus .xxx
 arnulphus episcopus .liij
 arnulphus dux lotho .lix
 arnulphus archiepiscopus .lxxiiij
 arphaxat rex medorum .xxij
 arrius hereticus .xlvij
 assumptio beate marie .xlvii
 astronomi marini .lxxiiij
 athanasius episcopus .xlvij
 athlas astrologus .lx
 attyla rex hunorum .li
 augustus imperator .lxxiiij
 augustus episcopus .xlix
 augustus uenerabilis .lvij

B

benedictus primus papa .lvi
 Benedictus secundus papa .lxx
 Benedictus tertius papa .lxxi
 Benedictus quartus papa .lxxiiij
 Benedictus quintus papa .lxx
 Benedictus sextus papa .lxx
 Benedictus septimus papa .lxxiiij
 Benedictus octauus papa .lxxi
 Benedictus nonus .lxxiiij
 Benedictus decimus .lxxiiij
 Benedictus xi. papa .lxxiiij
 Benedictus .xiiij .lxxiiij
 Benedictus .xiiij .lxxvi
 berengarius primus imperator .lxxiiij
 Berengarius .iiij .imperator .lxx
 Berengarius tertius imperator eodem .lxx
 Berengarius quartus imperator .lxx
 Berna ciuitas imperialis .lxxix
 bonifacius primus papa .li
 ij

Tabula.

Bonifacius sc̄s papa .lv	Constantin ^o . i. impa .xlvij	Felix tertius papa .liij
Bonifacius tert ^o pp̄ .lvij	Cōstātin ^o . ii. ipator .xlvij	Felix q̄rtus papa .liij
Bonifacius q̄rtus papa .lvij	Cōstātin ^o terrins ingator .lii	Felix Anagnina .lxxvij.
Bonifacius q̄ntus pp̄ .lvij	Cōstātin ^o abianus papa .xlv	Brando maxima .lii
Bonifacius sext ^o papa .lx	Cōstātin ^o Felix p ^o papa .xlv	Greeci p̄nt̄ misarabl ^r
Bonifacius septim ^o pp̄ .lxxij.	Cōstātin ^o Felix secundus papa .xlix	Gregorius eps̄ lingoni
Bonifacius octauus .lxx	Cōstantin ^o primus pp̄ .lxi.	Festū venerabil ^r sacri .lxxi.
Bonifacius non ^o pp̄ .lxxij	Cōstātinus sc̄s pp̄ .lxij.	Festū transfiguratois .lxxix
Bonifacius archi eps̄ .lxij.	Conscia pura .lxxvij.	Festū sci petri ad vincla .li.
Bonus vel donus pp̄ .lxx	Cōtra pl̄ratē b̄nficioz .lxxi	Festū. iij. euāgelistaz .lxxij
Burgūdiōes orti sūt .lxxij	Corpa triū reguz .lxxvij	Formosus papa .lxxij.
Burgundi sūt xp̄iani .xlx	Corpus gigantis .lxxij.	Florianus impator .xlv
c alixns p̄m ^o papa .xliij	Chorifantes .lxxi.	Francis in meore .lxxvij.
c alixns p̄m ^o papa .xliij		Franciscus minor .lxxix.
Calix ^o . ii. papa .lxxix		Fredericus. i. impator .lxxvij
Telesinus primus pp̄ .li	D adan filius regna .iiij.	Fredericus sc̄s impa .lxx
Telesinus sc̄s pp̄ .lxxvi.	Damasus prim ^o pp̄ .xlx	Frederic ^o tert ^o ipator .lxxix
Telesinus tertius pp̄ .lxxix	Damasus sc̄s papa .lxxij.	Frisia conuertitur .lxi.
Telesinus q̄rtus pp̄ .lxx.	Dani idolatriā postpo. .lxix.	
Telesinus q̄ntus pp̄ .lxxij.	Decius impator .xlv	
Terdo hereticus .xlv	Demus papa .lx	
Elemens prim ^o papa .xl.	Deus dedit papa .lvij.	B ad filius iacob .viiij
Elemēs sc̄s papa .lxxij	Diluniū in achaia .viiij.	Bad propheta .xij.
Elemens tertius papa .lxxix	Dyocletian ^o ipator .xlv.	Sains imperator .lxxij.
Elemēs q̄rtus papa .lxxi.	Dyonisius papa .eod.	Salba impator .lxxix.
Elemēs q̄ntus papa .lxxij.	Dūnicus ordinis p̄di. .lxxix.	Sains papa .xlv.
Elemēs sextus papa .lxxij.	Donatiste heretici .xlvij	Salienus medicus .xlv
Elemēs septim ^o pp̄ .lxxvi	Dulcius heresiarcha .lxxij.	Sallia pene tota vastat .lxxi.
Elemens martyr et papa .xl		Salienus impator .xlv.
Lometa apparuit .xlvij.	E bdōade daniel ^r .lxxij.	Sallia ante fuit .lxxij
Lometa apparuit .lij.	Eccia magōburgē. .lxx.	Sallus imperator .xlv.
Lometa apparuit .lvij	Episcopatus q̄nqz .lxx.	Sanferic ^o rex wandaloz .li
Lometa apparuit .lxv.	Era quid sit .iiij.	Basimunda regina .lvi
Lometa apparuit .lxxij	Era romanz .xix	Belasius primus pp̄ .liij
Lometa apparuit .lxxvij	Era grecorum .xij.	Belasius sc̄s papa .lxxv.
Lometa apparuit .xc	Era christianoz .lxxv.	Berardus eps̄ .liij
Lomitatus sabaudie .lxx.	Era machometi .lvij.	Berardus dux bauarie .lxx.
Concilii antiochenū .xlv.	Era alphonfi .lxxi.	Berardus groet .lxxvi.
Concilii carthagini. .li.	Euaristus papa .xli	Bermania ad fide rē. .lxij.
Concilii aurelianens̄ .liij.	Eugenius primus papa .lix.	Bermanus capuan ^o eps̄ .liij
Concilii lateranense .lxx.	Eugenius sc̄s papa .lxxv.	Bei manus parisiensis .lv
Concilii lugduū .lxxi.	Eugenius tertius .lxxvi.	Bermanus exulatur .lxij
Concilii viennense .lxxij.	Eugen ^o q̄rtus papa .lxxvij.	Bertrudis abbatissa .lx.
Concilii p̄statiens̄. .lxxvij.	Eusebius papa .xlvij	Billa vgo prudētissima .lxxi.
Concilii basilien̄se .lxxvij.		Blia laus edit̄ .lxxi.
Conradus vel hugo .lxxij.	F	Bordianus impator .xlv
Conradus p ^o impator .lxxij	f abianus papa .xlv	Bothoz regnū cessat .lxxij
Conradus sc̄s ipator .lxxvi.	Felix p ^o papa .xlv	Bratianus mōach ^o .lxxvij
	Felix secundus papa .xlix	Brando maxima .xlvij
		Greeci p̄nt̄ misarabl ^r .xij.
		Gregorius eps̄ lingonienū .lv

Tabula

Gregorius ihuroneñ	lxvi.	Heresis phariseoz	xxxij.	bus et hul	v.
Gregorius filius gordi ai	lvi.	Heresis nicolitarum	.xl	bus filius nachoz	.vij
Gregorius nazanzen ⁹	xlviij.	Heresis acephalozum	lij.	bonozius impator	l.
Gregorius magnus pp	lvij.	Heresis wicleff z bus	lxxvi.	bonifida papa	.liij
Gregorius secundus pp	lxij.	Heresis adamitarum	eod.	bozribile factum	.lxiiij
Gregorius tertius papa	lxij.	Heresis imaginum	.lxij	hospicius	lxvi.
Gregorius quirtus papa	lxv.	Heresis feliciانا	.lxiiij	hostiensis ciuitas condit	.xxi
Gregorius quintus papa	lxx.	Heresis berengarij	.lxiiij	hugo cluniacen. abbas	.lxxv
Gregorius sextus papa	.lxxiij	Heribertus archieps	.lxxi	hugo de sco victore	.lxxviij
Gregorius septim ⁹ pp	.lxxiij	hermes trimegestus	xxv.	J	
Gregorius .viij. papa	lxxviij.	hermes translatus	lxvi.	iacob filius ysaac	.viij
Gregorius nonus pp	lxxx.	hermigildus	lvij.	Jacob moztur	xi.
Gregorius .x. papa	lxxxi.	herodor ⁹ hystorioz ph ⁹	.xxxiiij	Jacobus minor apls	.xxxix
Gregorius .xi. papa	.xxxvi	hestilius tragedioz phus	eod.	Jacob ⁹ maior apls	xxxviij.
Gregori ⁹ duodecim ⁹ pp	eod.	bella auguriatrix	.lxxiij	Janus rex italie	f.
Grossa tpa et rudia	vi.	hibernia ouertitur	xlviij.	Janus rex italie	f.
Guilhelmus abbas	.lxxij	hieu propheta	lij.	Japbet filius noe	iiij.
Guilhelmus puer	.lxxviij	bilarius eps pictauien.	lxviij	Jechan filius heber	v.
H		bilarius eps arelaten.	li.	Jeremias propheta	xx.
haitanaricus rex	xlit.	bildericus rex monach ⁹	lxiiij.	Jhericho extruitur	.xv
Hanibal senior	.xxviij	bierenens eps lugduñ	.xl	Jesus sydrach	.xix
Hanibal atrocissimus	xxx	hystoria vt cicero dicit	.ij	Jesus xpa nascit	.xxxv
Hebion heresiarcha	.xl	hystoria de idolo	.xi	Ignatius doctor gliosus	.liij
Heracon stoycus	xxxiiij.	hystoria libri iudicij	.eodē	Impium bipertitiu fit	lxij.
Hector pmogentus pami	.xij	hystoria libri ruth	.xij.	Imperium transfertur	.lxx
Helena rapitur	xij.	hystoria .ij. libri regij	.xiiij	Impatores romani	.xxxiiij
Helena regina	xxxviij.	hystoria libri esdre	.xij	Innocentius pmus pp	l.
Helena mater stantini	xlviij.	hystoria libri iudith	.xxij	Innocentius scds pp	.lxxvi
Helena transfertur	lxvi.	hystoria thobie	.xix.	Innocentius tertius pp	lxxix.
Helyas tes bytes	xv.	hystoria libri exodi	.ix	Innocentius quirtus ppl	lxxxi.
Heliodor ⁹ irrat templū	.xxx	hystoria euāgelica	xxxiiij.	Innocenti ⁹ .v. papa	.lxxxij
Helisens propheta	.xvi	hieronimus psbyter	.xlx	Innocenti ⁹ sextus pp	.lxxxv
Helisens moztur	eodem	hieronimus obiit	.li	Innocenti ⁹ .vij. papa	.lxxxviij
Helesei ossa transferunt	lij.	hierlm permitente	.lxviij	Innocētius octau ⁹ pp	lxxxix.
Henricus dux saxonū	.lxix	hierusalem capta fuit	.lix	Inuentio sancti michael	.liij
Henricus primus ipator	lxxi	hierusalem restaurat	cli.	Inundatio pluniaz	.lvij
Henricus .ij. ipator	lxxiij.	hierusalē destruitur	xxx.	Joachimz anna clarēt	xxxiiij
Henricus .ij. ipator	lxxiij.	hierlm reedificatur	xxxiiij.	Job vir sanctus	.ix
Henricus quirtus ipator	.lxxxv	hieremias propheta	xx.	Jobes baptista nascit	xxxiiij.
Henricus .v. impator	.lxxxix	hieremias in egipto	xxi.	Jobes bapti. decollat	.xxxvi
Henricus .vi. ipator	.lxxxxi	holofernes princeps	.xxiiij	Johānes euāgelista	xl.
Henricus .vij. ipator	lxxxiiij	homerus poeta	xxvi.	Johannes crisostom ⁹	l.
Henric ⁹ iota theolog ⁹	lxxxvi.	honan filius iude	viij.	Johannes heremita	.clix
Henricus de bassia	eodē.	honold ⁹ rex baprisat	.lxv	Johānes damascenus	.liij
Heraditus cerebrosus	xxiiij	honorius primus pp	.lx	Jobes elemosynarius	lvi.
Heresistrat ⁹ medic ⁹	.xxviij	honorius scds papa	.lxxxvi	Johānes tungreni	lviiij
Hercules antheum vicit	.x	honorius tertius papa	.lxxx	Johannes anglicus	lxvi.
Hercules iliū vastat	xi.	honorius quirtus papa	lxxxij.	Johannes scotus	.lxxxviij
				Johannes scotus	lxxxiiij

Tabula.

Johannes andree	.lxxiiij	Israel in flore	.xiiij.	Lacedemon dicitur	.x.
Johannes gerson	.lxxviiij	Israel sine rege	.xxvij.	acedemonioꝝ regnū	.xiiij.
Johannes cassianus	.li.	Juba rex iugulatur	.xxxiij.	Lacedemones sunt zc.	.ccv.
Johannes de epibus	.lxxvi.	Jubileus instituit	.lxxxiij	Lana de celo pluit	.clviij.
Johannes moieuil	.lxxxiij	Jubileus mutatur	.lxxcv.	Lantfrancus eps	.lxxviij
Johes de rupe scilla	.lxxv.	Jubileus mutatur	.lxxcix.	Lancea dñi reperitur	.lxxv.
Johannes rus burch	.lxxvi.	Jubileus celebratur	.lxxcix.	Lapis grandis cecidit	.lxxv.
Johes dux burgū die	.lxxviiij	Judas machabeus	.xxx.	Laomedon rex troye	.xi.
Johes de capistrano	.lxxviiij.	Judea tributaria fit	.xxxij.	Lando papa	.lxxviij.
Johāna regia frācie	.lxxxi.	Judei devastāt puicias	.xli.	Laurentius martyr	.xlv.
Johānes balestarij	.lxxcv.	Judei plures	.li.	Leander gothos puertit	.lvi.
Johannes sozeib	.lxxcix.	Judei expellunt	.lxxxiij.	Lector quidā paulus	.lxxv.
Johānes primus pp	.liij.	Judei cōcūsti fuerūt	.lxxxiij.	Leo primus papa	.liij.
Johānes scōs papa	.lv.	Judeus quidam	.lxxxi.	Leo secundus papa	.lx.
Johānes tertius papa	.lvi.	Jodocus heremita	.lix.	Leo tertius papa	.lxi.
Johānes quartus papa	.lix.	Julianus occisor pentū	.xl.	Leo quartus papa	.lxxviij.
Johānes quintus papa	.lx.	Julianus impator	.clviij.	Leo quintus papa	.lxxviij.
Johānes sextus papa	.lxi.	Julius cesar	.lxxxiij.	Leo sextus papa	.lxxc.
Johānes septimus papa	.lxi.	Julius papa	.clviij.	Leo septimus papa	.lxxc.
Johānes octavus pp	.lxxviij.	Justina impatrix	.clviij.	Leo octavus papa	.lxxc.
Johānes nonus papa	.lxxviij.	Justinianus p ^o impa.	.liij.	Leo nonus papa	.lxxxiij.
Johānes decimus pp	.lxxix.	Justinianus q ^o impator	.lxi.	Leo primus impator	.liij.
Johānes .xi. papa	.lxxix.	Justinianus iterato	.lxi.	Leo scōs impator	.lxi.
Johānes duodecim ^o	.lxxix.	Justinus primus ipator	.liij.	Leodegarius eps	.lxi.
Johānes .xiiij. papa	.lxx.	Justinus scōs impator	.lvi.	Leonardus luioceñ.	.liij.
Johes .xiiij. papa	.lxx.	Justinus philosophus	.clij.	Leonardus heremita	.lvi.
Johānes .xv. papa	.lxx.	Junensis	.liij.	Leontius psularis m ^r	.xlv.
Johānes .xvi. papa	.lxx.			Leontius	.clvi.
Johānes .xvii. papa	.lxx.			Leōida rex spartāoz	.xxviij.
Johānes .xviiij. papa	.lxxi.			Leonides pater origenis	.clij.
Johānes .xix. papa	.lxxi.			Leonilla martyr	.clvi.
Johānes vicesimus	.lxxi.			Leontina ciuitas	.lxxvi.
Johānes vicesimus p ^o	.lxxviiij.			Letania maior instituit	.lxxviij.
Johānes .xxij. papa	.lxxxiij.			Leui filius iacob	.viij.
Johānes .xxiiij. papa	.lxxviiij.			Leui p ^r oim leuitaz	.viij.
Jobel propheta	.xxvij.			Lex dat in mote sy na	.x.
Jonas propheta	.xxviij.			Lia vxor iacob	.viij.
Jonichus filius noe	.v.			Liber p ^r vinū inuenit	.x.
Jordanus reutonic ^o	.lxxxiij.			Liber leuiticus scribitur	.x.
Joseph filius iacob	.viij.			Liber numerozum promulgatur	.x.
Joseph venditus est	.viij.			Liber regū secundus	.xiiij.
Joseph moritur	.ix.			libroz ipsiores inēti sūt	.lxxcix.
Joseph spōsus marie	.lxxxiij.			Libraria cōburitur	.lxxxiij.
Joseph ^o historioꝝ phus	.lxxcix.			Liguris philosoph ^o	.xvi.
Jouinian ^o impator	.clviij.				

K

Karolus magnus .lxxv.
 Karolus secundus impator .lxxviij.
 Karolus tertius impa .lxxviij.
 Karolus quartus impa .lxxxiij.
 Karolus rex francie .lxxc.
 Karolus marcellus .lxxij.
 Karolomanus .lxxij.
 Karolina stirps .lxx.
 Karolphus .lxxij.
 kaiberina virgo z m^r .clviij.
 katherina de senis .lxxv.
 karolus dux burgundie .xc.

L

Tabula.

Linus papa martyr .xxix.
 Lipardus discipuls remi .liiij.
 Lodouic^o prim^o impa. .lrv.
 Lodouic^o sc^os impa. .lrvj.
 Lodouic^o .iij. impator .lxxiij.
 Lodouic^o q^ort^o impa. .lxxxiiij.
 Lodouic^o rex francie .lxxxij.
 Lodouic^o olim rex fra. .lxxxiiij.
 Lodouic^o dux arelate. .lxxxviiij.
 Londalus vir sanctus .lix.
 Lothari^o primus impa .lxxvi.
 Lotharius sc^os impator .lxxix.
 Lucanus poeta .lxxxviiij.
 Lucas euangelista .lxxxix.
 Lucretia feia nobilis .xxiiij.
 Lucius imperator .xlj.
 Lucius primus papa .xlj.
 Lucius sc^os papa .lxxvi.
 Lucius tertius papa .lxxxviiij.
 Ludgerus eps .liiij.
 Lud scenici i^ostituunt .xxv.
 Ludolph^o caribuseñ .lxxxiiij.
 Ludus scaco^o reperit .xxij.
 Lugdunū conditur .lxxxiiij.
 Luna in sanguine zc. .lxxi.
 Luppold^o dux austrie .lxxxvi.

MS

Macdonū regnū .xviiij.
 acrinus impator .xliij.
 Maguntia affligitur .lxxvi.
 Maguntia capit .lxxxix.
 Maiolus abbas clunia. .lxx.
 Malachias vir sc^os .lxxv.
 Manicheoz heresis .xlvi.
 Marcus agrippa .lxxxiiij.
 Marc^o anthoni^o impa. .xliij.
 Marcus sc^os papa .xlviiij.
 Marcellinus papa .xlvij.
 Marcion hereticus .xliij.
 Maria virgo nascit .lxxxiiij.
 Maria magdalena .xl.
 Maria egiptiaca .xlvi.
 maria de oegnies .lxxxix.

macdonius hereticus .xl.
 martha soroz magdalene .xl.
 marbella pedisseq .lx.
 martinus papa primus .lix.
 martinus papa sc^os .lxxv.
 martinus papa tertius .lxx.
 martinus papa q^ortus .lxxxiiij.
 martin^o papa q^ortus lx .lxxv.
 martinus crenog^ophus .lxxxix.
 martinus episcop^o thuronē .xliv.
 sis .lxxxix.
 mattheus ap^os .lxxxix.
 mathias ap^os .lxxxix.
 mathildis comitissa .lxxxiiij.
 mauricius cū so. suis .xlvj.
 mauricius impator .lvij.
 maurus discipuls sancti benedicti .lv.
 maximus eps .xl.
 maximus impator .xliij.
 maximus eps .l.
 meander samarites .l.
 mediolana conditur .xxv.
 melchisedech papa .xlvij.
 melchisedech rex .viiij.
 menander comicus .lxxvi.
 menodemus philosoph^o .lxxvi.
 menelaus .lxxxix.
 meretrix ifantes pepit .liij.
 merlinus nascit zc incuboli.
 merodach primus rex babilonie .lxix.
 messala poeta .lxxxiiij.
 michael impator .lxxiiij.
 michaelis templū p^ostruit .lxi.
 micheas propheta .xv.
 mirabilia contigerūt .lxxiiij.
 milo de anglere .lxxviiij.
 mineus lrex britonū .lxxviiij.
 minerua .viiij.
 minutia virgo .lxxvi.
 misael .lxxi.
 mitridates rex ponti .lxxxiiij.
 moyses nascitur .lx.
 monarchia assyrioz .vi.

monarchia grecoz .lxxviiij.
 monarchia persaz .lxxiiij.
 monarchia romanoz .lxxxiiij.
 monasteria solennia .lxxij.
 monasteria sancti b^ondiciliij .lxxij.
 mons q^odam maximus .lxxx.
 monstrū h^ois caput .lxxiiij.
 monstrū in italia .lxx.
 monstrū duo mulieres .lxxiiij.
 mortalitas maxima .lxxxix.
 mures infinite .lxxxiiij.

M

abuchodonosoz .lxxi.
 arcif^ossus p^oriarcha .lxxiiij.
 Flaua propheta .lxxiiij.
 Flaua quidam .lix.
 Fleemias .lxxxiiij.
 Flenreth princeps .v.
 Flero impator .lxxxix.
 Ferna impator .xl.
 Fistorius hereticus .li.
 Fichoforus impator .lxxiiij.
 Ficolaus episcopus .xlvij.
 Ficolaus primus pp .lxxvi.
 Ficolaus sc^os papa .lxxxiiij.
 Ficolaus tertius pp .lxxxiiij.
 Ficolaus q^ortus pp .cod.
 nicolaus q^ortus papa .lxxxix.
 nicolaus de lyra .lxxxiiij.
 nicostratus diaconus .xlj.
 ninus p^om^o rex assyrioz .vi.
 ninus q^ortus rex assyrioz .viiij.
 ninive destruitur .lxx.
 nobilitas q^on^o inceperit .v.
 nobilis martyr .lxxviij.
 normandia conuertit .lxxviiij.
 noruegia conuertit .lxxviiij.
 nouatus psbyter .xlj.
 nouatus martyr .xliij.
 numa pompilius .lxx.
 numitor rex italie .lxxiiij.

M

Tabula.

o beth de tribu iuda .xij.	otto scōs impator .lxx.	Pharao bochoris .ix.
occafio troyano. bell' xi.	otto tertius impator .eodē.	Phares filius iude .vij.
Ochozias rex israel .xv.	otto q̄rtus impator .lxxix.	Pharao comes .lvij.
Ocho imperator .lxxix.	onidius naso poeta .lxxiij.	Pharus turris i mari .lxxvij.
Ochus rex persaz .xxvi.	ozez propheta .lxxij.	Pharoneus rex arginoz .lxxvij.
Octavianus impator .lxxiij.	ozez rex israel .lxxiij.	Pat vniuersalis .lxxix.
octaua assumptionis .lxxvi.	ozy pōtifer .lxxij.	Pat ecclesie reddita .lxxvij.
Odericus vir sanct' .lxxiij.	ozias vel azarias .lxxij.	Pat prima ecclesie .lxxij.
Ogerus dux danoz .lxxij.		Delagius primus papa .lvij.
Olda prophetissa .xx.	P	Delagius scōs papa .lvij.
Olimpias prima .lxxij.	p achoni' vir sanct' .lxxvij.	Delagius hereticus .l.
Olimpias mī aletādri .lxxvij.	achonius monachus .l.	Deregrinus ep̄s .lxxij.
Omogirus primus .x.	Pafuncius monachus .lxxvij.	Deregrin' q̄dā occidit .lxxix.
Onesim' ep̄s ephesioz .lxxix.	Palladius ep̄s .l.	Dermēides philosph' .lxxiij.
Oneus rex assyrioz .lxxij.	Palmatus mī cū vtroze .lxxij.	Perpetuus ep̄s .lxxij.
Onias pontifex .lxxvij.	Panthenus stoycus .lxxij.	Persecutio prima eccie .lxxix.
Onias filius symeōis .lxxvij.	Panibaleon martyr .lxxvij.	Persecutio scōa ecclesie .lxx.
Onias magnus .lxxix.	Papias iohānis auditor .lxxij.	Persecutio tertia ecclesie .lxxij.
onias pius .eodē.	Papias .lxxvij.	Persecutio q̄rta ecclesie .lxxij.
ophin filius beli .lxxij.	Papirius romanus .lxxvij.	Persecutio quinta ecclesie .lxxij.
oratius flaccus poeta .lxxiij.	Parisi' miraculū p̄rigit .lxxij.	Persecutio sexta ecclesie .lxxij.
ordo sancti b̄ndicti .lxxij.	Pascal' p̄m' papa .lxx.	Persecutio septia ecclesie .lxxij.
ordo cluniacēn. .lxxvij.	Pascal' scōs papa .lxxvij.	Persecutio octaua eccie .lxxvij.
ordo cartusien. .lxxiij.	Pascal' vir sanctus .lxxij.	Persecutio nona eccie .lxxvi.
ordo cistillien. .lxxvij.	Passagiū magnū .lxxvij.	Persecutio decia eccie .eodē.
ordo cisterien. .lxxvij.	Passagiū grāde .lxxvij.	Persecutio undecia ec. .lxxvij.
ordo templarioz .lxxvij.	Pastores pecoz .lxxvij.	Persecutio xij. ecclesie .eodē.
ordo sci. Johis bap. .lxxvij.	Patricius ep̄s .lxxvij.	Persecutio itez i affrica .lxxij.
ordo guilbelmitaz .lxxvij.	Patricius magnus p̄ .l.	Pestilentia maxima .lxxij.
ordo dñoz teutonicoz .lxxij.	Patricius martyr .lxxvij.	Pestilentia magna .lxxvij.
ordo sancti trinitatis .lxxij.	Patrocius martyr .lxxvij.	Pestilentia sacri ignis .lxxvij.
ordo cruciferorum .lxxij.	Paula senatrix vidua .lxxij.	Petreus se perodit .lxxvij.
ordo celestinoz .lxxij.	Paulinus ep̄s .l.	petrōella filia sci petri .lxxvij.
ordo p̄monstraten .lxxvij.	Paulin' z herēt' rōani .lxxij.	Petronius ep̄s .l.
ordo canonicus .lxxij.	Paulus apostolus .lxxvij.	Petrus apls et papa .lxxvij.
ordo nouoz militum .lxxij.	Paulus p' heremita .lxxvij.	Petrus martyr .lxxvij.
ordo saluatoris .lxxvij.	Paulus simplex .lxxvij.	Petrus damascenus .lxxij.
ordo grandinoten .lxxij.	Paulus dyacon' .lxxij.	Petrus damianus .lxxij.
ordines q̄tuor medicatū .lxxij.	Paulus primus papa .lxxij.	Petrus damianus .lxxij.
origenes doctor egregi' .lxxij.	Paul' scōs papa .lxxix.	Petrus alphonfus .lxxvij.
oroſius .l.	Paupes de lugduno .lxxij.	Petrus abelardus .lxxvij.
os inferni .lxxij.	Phacee rex israel .lxxij.	Petrus lombardus .lxxvij.
ostertus leodiēn. .lxxij.	Phacecia rex isrl .lxxij.	Petrus comestor .lxxvij.
ossa samuel p̄pbete .l.	Phalech filius heber .l.	Petrus tarētasiēn .lxxvij.
oswaldus ep̄s .lxx.	Phara virgo sancta .lxxij.	Petrus de tharētasia .lxxvij.
otiboniel iudex .lxx.	Pharao nefres rex .lxx.	Petrus de cliaico .lxxvij.
otto primus impator .lxx.	Pharao amonopbis .lxx.	Pilat' p̄curator iudee .lxxvij.

Tabula.

Pbiloindeus .xxviii
 Pbilippus rex macedo .xxvi.
 Pbilippus rex syrie .xxxi.
 Pbilippus apłs .xxxi.
 Pbilippus eps .xliij.
 Pbilipp^o p^o impator .xlv.
 Pbilippus .ij. impator .lxij.
 Pbilippus tertio impa .lxxix.
 Pbilometoz rex .lxxix.
 Pbinees pontifex .xi.
 Pbinees filius belij .xiiij.
 Pipin^o p^o rex frãcoz .lxi.
 Pipinus filius karoli .lxiiij.
 Piscis marinus .lxxxiij.
 Pubagoras pbs .xxij.
 Pius primus papa .xxij.
 Pius secundus papa .lxxxiij.
 Placella virgo .xlx.
 Plaga horribilis .lxvi.
 Plato philosophus .xxv.
 Plautus eloqns .lxxix.
 Plinius scōs orator .xli.
 Plotinus rhetoz .lxxxiij.
 Plutaritas bñficioz .lxxij.
 Plutaricus philosophus .xli.
 Policarpus eps .xliij.
 Pompeius trogus .xliij.
 Pompeius marcellus cñ eodē .
 Pontianus martyr eodez .
 Pontianus papa .xliij.
 Porphirus pbs .xlv.
 Porrentū ignis in celo .lxxv.
 Possessio ecclesie .xlvij.
 Pōtiano discipłs sci pe .lxxxiij.
 Praxedis virgo .lxxviiij.
 Praxedis quieuit .xliij.
 Predestinatorz heresis .li.
 Preiect^o et marinus mřes .lxi.
 Priamus qđā nobil^{is} .xlx.
 Prim^o et felician^o mřes .xlvij.
 Priscillianus eps .xlx.
 Priscus tarquinus rex .xxi.
 Priscus martyr .xlx.
 Priscus martyr .xlvij.
 Prinatius martyr .xliij.
 Probus imperator .xlvij.
 Prochas filius .xlvij.
 Procellus martyr .lxxxiij.
 Prodigia magna .lxxviiij.
 Prodigia plura .lxxxiij.

Prosper eps .liij.
 Prothasius martyr .lxxxiij.
 Prothasius et iacinctus .xliij.
 Proximus psbyter .xlv.
 Prudentius poeta .i.
 Stolomeus foiber rex .lxxxiij.
 Stolomeus alexander .lxxxiij.
 Stolomeus cleopatra eodez .
 Stolomeus dyonisius eodē .
 Stolome^o rex egipti .xxviiij.
 Stolome^o philadelph^o .xliij.
 Stolomeus euergetes .xxviiij.
 Stolome^o philopator .lxxviiij.
 Publius romanus .xliij.
 Publi^o licinius rōani .lxxxiij.
 Puella qđā .xij. ānoz .lxvi.
 Puella hūit .v. vulnera .xc.
 Puer qđam iudeus .lvi.
 Puer qđā de almania .lxxx.
 Pueri sci michaelis .lxxxix.
 Pugna sancta orit^{ur} .lvi.
 Pbul rex assyrioz .xlvij.

Q

Quadratus eps .xli.
 Quatuor cordati .xlvij.
 Quintus rept^o in rure .lxxxiij.
 Quintus rōanus .lxxxiij.
 Quiriacus eps et mř .xlvij.
 Quirinus martyr .xlv.
 Quirinus mř tribunus .xli.
 Quintus curtius pbs .lxxvi.
 Quintus scipio rōanus .lxxxiij.

R

Raab vxoz salmon .xi.
 Rachbod^o dux friso .lxiiij.
 Radegundis regina .lvi.
 Rasy^o rex syrie .xlvij.
 Rhea virgo eodem .
 Rebecca mater iacob .viiij.
 Reformatio prima .lxxviiij.
 Reformatio magna .lxxxiij.
 Reges iuda incipiunt .liij.
 Reges isrl incipiunt .xliij.
 Regina saba .xliij.
 Reginulpha virgo scā .lix.
 Regma .liij.
 regnuz iudee restituit^{ur} .lxxxiij.
 Regnū tartaroz icipit^{ur} .lxxxiij.

Regulus eps .xl.
 Regulus rex babilonie .lxxxiij.
 Remigius eps remen^{is} .liij.
 Reibaredus rex gothoz .lvi.
 Rex affrice .lxxxiij.
 Richardus virduñ .lxxxiij.
 Ricardus d scō victore .lxxxiij.
 Riphat filius gomer .liij.
 Robertus rex francie .lxxxiij.
 Roboam rex iuda .xliij.
 Rodoaldus eps .lxxx.
 Rodus insula capis^{is} .lxxxiij.
 Roma in merore .lxxxiij.
 Roma capitur a gothis .l.
 Romanus papa .lxxxiij.
 Romani saracenos .lxi.
 Rome ciuitatis incole .lxxxiij.
 Ruben primogenit^o .viiij.
 Rubertus impator .lxxxiij.
 Roma destruitur .lvi.

S

Saba filius chus .liij.
 Saba .liij.
 Sabatha .liij.
 Sabathaca .liij.
 Sabursardach rex babi .lxxxiij.
 Sabellius hereticus .lxxvi.
 Sabina martyr .xliij.
 Sadoch pontifex .xix.
 Sadoch de tribu iuda .lxxviiij.
 Sadrus rex assyrioz .ix.
 Saberga abbatissa .lviij.
 Salathiel dux isrl .lxxxiij.
 Sale in linea christi .v.
 Salomō filius naason .x.
 Salomon rex pacis .xliij.
 Salmanasser rex assyrioz .xix.
 Salustius crispus .lxxxiij.
 Samaria condit^{ur} .xv.
 Samson iudex .xix.
 sannites .lxxxiij.
 Sampson eps .lvi.
 Samuel iudex .liij.
 Sanctinus eps .xl.
 Sanganz iudex .xi.
 Sanguis decelo fluit .lxxxiij.
 Sanguis de imagle .lxxxiij.
 Saraballa templū .lxxxiij.
 Saray vxoz abrahā .viiij.

[7]

Tabula.

Baratas pontifex	.xxi	Sedechas rex	.xxi	Sibilla cumana	.xxij.
Baradanapallus	.xvii.	Sedecim milia martiz.	.xlvij.	Sibilla delespontia	.xxij.
Baraceni de affrica	.lxvi	Sedes cardinalium	.lxxxi	Sibilla turbitina	.xxxiij.
Baraceni proficiunt	.lxij.	Sella vxor lamech	.ij.	Siccitas magna	.lxvi
Baraceni q̄ dn̄abant	.lxix	Sela filius iude	.vii.	Sidon deletur	.xxvi.
Baruch filius reu	.vi	Selencia cuius cōdit	.xxvi.	Sigibertus filius regis	.lix.
Basag rex egipri	.xiiij.	Selencus rex syrie	.xxij.	Signa horribilia	.lx.
Baturn⁹ eps tholosan⁹	.xl	Sellum rex israel	.xxvij.	Signū crucis apparuit	.lx.
Baturnus rex italie	.xi	Sellum pontifex	.xx	Signa mltā p̄cesserūt	.lxx.
Bauinian⁹ eps	.xxix	Sem filius noe	.iiij.	Solias apud macedoniā	.xxxi.
Bauinianus pp̄	.lvij.	Semeias clarus habet	.xiiij.	Siluerius papa	.lv.
Baul primus rex isrl	.xiiij.	Semiramis assyrioz rex	.vii.	Siluester prim⁹ pp̄	.xlvij.
Balus prosteritur	.xxviiij.	Sempronianus mī	.xvi.	Siluester sc̄os papa	.lxxi.
Baxonia p̄uertit	.lxviiij.	Sempronius roman⁹	.xxvij.	Siluester tertius pp̄	.lxxij.
Bacoz ludus reperit	.xxij.	Sempronius valerius	.xxx.	Siluius rex italie	.xiiij.
Baceptz de inda aufert.	.xxxiij.	Seneca stoicus	.xxx.	Simachus interpres	.xiiij.
Bapio flaminus	.xxix.	Senacherib rex	.xix.	Simachus patricius	.liij.
Bapio affricanus	.xxx.	Seno impator.	.liij.	Symeon archieps	.xlvij.
Bapio nastica	.xxxi.	Senones galli	.xxiiij.	Simon comes	.lxx.
Bapio seipm̄ ingulauit	.xxxiij.	Septe machabei	.xx.	Simon iustus pontifex	.xxvij.
Bapisma p̄mū in eccia	.xlv.	Septe sapientes	.xix.	Simon filius onie	.xxix.
Bapisma secūdu eccie	.xlvij.	Septe dormientes	.xlv.	Simon filius marathie	.xxxij.
Bapisma tertiu eccie	.xlx.	Septe dōd. enigilat	.li.	Simon magus	.xxxi.
Bapisma q̄rtū eccie	.li.	Septuaginta iterpres	.lvij.	Simon et iudas	codem.
Bapisma q̄ntū eccie	.liij.	Serapia martyr	.xij.	Simon cleophe	.xl.
Bapisma sextū eccie	.liij.	Serapion martyr	.xlv.	Simplicius papa	.liij.
Bapisma septimū eccie	.lxi.	Serapion p̄ ^m . mōa.	.xlvij.	Sigismundus impator	.lxxvij.
Bapisma octauū eccie	.lxx.	Serapis re	.viiij.	Simpborianus martyr	.xlvij.
Bapisma nonū eccie	.lxxij.	Sergius p̄ ^m pp̄	.lxi.	Simpzonianus mī	.xlvij.
Bapisma decimū eccie	.lxxix.	Sergius sc̄os pp̄	.lxxvi.	Sindulphus p̄ byter	.lvij.
Bapisma vndecimū eccie	.lxx.	Sergius tertius papa	.lxxvij.	Sine iudice	.xij.
Bapisma duodecimū eccie eod.	.lxxi.	Sergius q̄rtus papa	.lxxi.	Synodus nicena	.xlvij.
Bapisma tredecimū eccie	.lxxij.	Sergius eps plagatusē	.lxxij.	Synodus p̄stātinopolita	.lxix.
Bapisma .xiiij. eccie	.lxxij.	Seroninus marur	.lxxix.	Synodus ephesina	.lx.
Bapisma .xv. eccie	.lxxij.	Seruaci⁹ rōgroz eps	.lxix.	Synodus calcedonen.	.liij.
Bapisma .xvi. eccie	.lxxij.	Seruile bellū in sicilia	.lxxi.	Synodus constantinopo	.lv.
Bapisma .xvii. eccie	.lxxv.	Seruitus populi isrl	.lxxi.	Synodus constantinopo	.lx.
Bapisma .xviiij. eccie	eo dē	Seruius tullius romanus	.lxxij.	Synodus septima	.liiij.
Bapisma .xix. eccie	.lxxvij.	Seruius flaccus roman⁹	.lxxi.	Synodus octaua	.lxxvij.
Bapisma vicesimū eccie	.lxxviiij.	Seruus seruoz dei titul⁹	.lvij.	Siracusana conditur	.lx.
Bapisma .xxi. eccie	.lxxxiij.	Seuera abbatisa	.lx.	Siricius papa	.lx.
Bapisma .xxij. eccie	.lxxv.	Seuerinus archieps colo	.lxix.	Sirtus primus papa	.lxij.
Bapisma .xxiiij. eccie	eo dez.	Seuerinus papa	.lxix.	Sirtus secundus papa	.lxv.
Bapisma oritur in impio	.lxxix.	Serb filius adam	.liij.	Sirtus tertius papa	.li.
Bapitaz regnū oritur	.vi	Seltzelō vir sanctus	.lxxvi.	Sirtus quartus papa	.lx.
Bapitca gens oritur	.lxxix.	Sibilla samia	.lx.	Socrates philoso. nascit	.xiiij.
Bapurrin⁹ abbas fulden.	.lxxij.	Sibilla delphica	.lx.	Sol decē lineis reuerit	.lx.
Bapbastianus martyr	.lxxvi.	Sibilla frigica	.lxij.	Sol in celo immobilis stat	.lx.
Bapetra chorisantiū	.lxxvi.	Sibilla erubrea	.lxvij.	Sol obicuratur	.lxvij.
Bapsecundus p̄bs	.lxij.	Sibilla samia	.lx.		

Generatio et generatio laudabit opera tua

8 et potentiam tuam pronuntiabunt. Scribitur ps. clix. Cum non sine multa diligentia: sanctorum patrum studia: temporum decursus supputarunt. non dubium quin magna utilitas ecclesiasticis viris. et precipue illis qui ecclesiasticam patriam gubernare habent: inde pronentiar: nec ulli statui hominum hoc parum prodesse credendum est: si temporata mente ad rerum gestarum historias: quas ob diurnam memoriam studiosi viri conscripserunt oculos leuent: quibus plerique id minus perspiciant. Decet namque viros virtuosos precedentium facta sepe ad memoriam reuocare: ut bonis exemplis discant dignis operibus insistere. ut in malis valeant perditionis scopulum declinare. Verum nisi preciosum a vili separet: stulta cupiditas se temptare non valens: in tenebrarum voragine precipiti cursu mergeretur. Ob hoc sancti doctores videntes quod ad intellectum sacrarum scripturarum et ecclesie regimen: historiarum decursus ex parte necessarius esset. simulque omnium gestorum congeries inutilis tum pro sui magnitudine tum pro superfluo: et vili factorum repetitione superuacua quibusdam nobis historias canonizarunt amputatis fabulis supersticiosi ac genealogis in terminis que ad rem non pertinent. Sicque factum est per maximos eorum labores: ut penetra totorum historia brevissimo studio a quolibet intelligente iam nedum sine labore. imo cum cordis oblectatione possit incorporari. Decuit quoque ad ornatum scripture: ut hac pulchritudine non careat que omnibus gentibus tanquam lucerna presulgida in obscuro loco proponenda fuerit. Ingenium in superhumanum quod magnifice plura comprehendere facilliter potest: sed delectioso prato diuersorum florum priuari non debuit. in quo varia virtutum exempla reperies: factaque reprobataque consideres: illa carpere: hec preterire moneretur. Videre enim supra modum est delectabile: qualiter primi nostri parentes: ex quibus originem duximus instituti fuerunt a summo omnium gubernatore deo deinde quis decursus eorum: quomodo defecit et profecerit rationalis creatura in sapientia. virtute. potentia. sanctitate. longevitate. et sic de alijs. et in omnibus his diuinum regimen admirari quod sit deus mirabilis in creaturis suis: qui nunquam administrare cessauit illis quos condidit. quanta creatoris longanimitas et misericordia. et quod inscrutabilis diuinorum iudiciorum abyssus. Hec et infinita alia pernoctans humana industria pennis quibusdam interne contemplationis: non solum preterita et presentia: sed etiam futura meretur: dum ex similibus ad similia progreditur. cui si bona voluntas adiuncta fuerit: tunc deo quodam incolatus huius in deum surgit ad laudandum: et regratiandum. et contemplandum: cupiens dissolui: et esse cum christo in eternum. Incepit ergo hec contemplatio in iocunda contemplatione creaturarum et finit in feliciori tedio earundem: et appetitu creatoris. Iuxta illud ps. Quid enim mihi est in celo: et a te quid volui super terram. Tibi autem adherere vero bonum est. Hoc forte in preassumpto verbo idem psalmista nobis persuadere nititur: dicens Generatio et generatio laudabit opera tua: et potentiam tuam pronuntiabunt. Quasi dicat. Per omnia que in mundo casura cernimus: ad te qui nunquam deficiis tendere debemus. Que vtilis sententia valde accomoda est ad propositum nostrum. Cum enim teste augustino plura in sacra scriptura commemorantur que nihil significant. et tamen necessaria sunt propter ea que aliquid significant necesse est talibus ita utriusque sterilis sunt: sicut illa que secunda deuotione immediate in deum mentem nostram subtrahunt. alioquin non recte scripturam legimus in qua spiritus sanctus loqui credendus est. Sunt ergo arida que ad superficiem littere: sed gratia que ad spiritualem intelligentiam. Que autem ita aliena sunt: ut nequaquam spiritualiter intelligi possunt. aut non expedit: omni tamen generatione digna sunt propter finem in quem ordinantur: qui est scire et diligere deum. Et de hoc genere videtur esse supputatio annorum que in sacra historia diligentissime annotata continetur. De qua: ut idem Augustinus testatur hoc certissime tenendum est quod tanta est diuina auctoritate roborata: ut omnino falsissimum sit quicquid ab ea discrepat: ut cum ea omnino concordari non possit. Que cum ita sint: mirum valde videtur: cur sancte scripture tractatores de hac materia intantum sunt diuersi in pluri

Prohemium.

bus locis vsq; hodie: vt aut omnino aut vit nequeant concordari. Et redit illa antiqua et facta
mosa questio de translatione. lxx. interpretum. an potius ei standum sit in supputatione annoꝝ
an textui hebreorum: quem moyses ille maximus et primus legis promulgator edidit. Hic cō
triverunt sancti doctores ingenia sua. et quilibet pro capiti suo dixit quod sensit. Et quia pe
riculosum est de magistrorum ecclesie iudicare sententijs. vt dicit Hieronymus super Danie
lem. et nimis laboriosum est omnia retere. ideo Beda super alios qui studiosius in hac ma
teria sudarunt: elegit modum Orosij qui satis concorditer cuz Hieronymo et eusebio et alijs
magis autenticis de his loquitur. et dicit ecclesiam hunc modum tenere: licet alios non repre
hendat. quare actum videtur vt hec supputatio magis vulgata sit in libris plurimozū postea
scribentium. Augustinus etiam. in. xv. libro de ciuitate dei multa de his tractat. sed satis dis
sentit a positione Bede. quia sequebatur exemplaria que tunc magis vulgata fuerunt: vt etiam
pater in omeljs suis. et maxime super psalmos. Positio autem orosij et bede habet: q; a creatō
ne mundi vsq; ad natiuitatem abrahe fluxerunt anni. iij^m. clxxiij. scilicet septuaginta. Hebrei mi
nus habent. Dcccxxvi. quia scilicet biblias correctas iuxta hebraicam veritatem ab adam vsq;
ad natiuitatem abrahe sunt anni tantum. Dcccclxviij. Deinde satis concordant cum he
breis. lxx. interpretes vsq; ad destructionem templi. que vocatur communiter transmigratio
babilonis: Sequentia tempora non habentur ex canonica scriptura: sed ex alijs historijs tā
gentilium q; iudeorum. Et iterum ibi est diuersitas: sed non nimis magna. Simuligitur col
ligendo scilicet Bedam a mundi creatione vsq; ad christi natiuitatem veniunt anni. v^m. cccix. et h
est modus ecclesie. Unde versus. Unum tolle datum ad milia quinq; ducentis. Ascendi do
mino beda data prothoplasto. De vltiori discussione huius questionis vide si placet Au
gustinum vbi supra. et Hieronymum. et alios locis suis. Dic autem quia breuitati studemus:
prolixitas nobis multum vitanda est. Colligere nanq; disposuimus iuuante domino ex plu
ribus libris fasciculum quendam temporum a mundi creatione vsq; ad presens. in quo tam
sacrarum scripturarum q; diuersarum aliarum historiarum facta: tanq; in memoriali quodaz
compendiose religabimus. Faciam proinde iuxta sententiam flozi qd solent qui terrarum sit
in breui quasi tabula depingunt ita totam humani generis imaginem. temporūq; decursus
in p̄ oculis folijs complectar. Nec mihi conscius sum aliquid me posuisse quod non in fide
dignis historijs habeatur. aut alijs libris ecclesiasticorum doctorum. siue quod nunc ex eozū
dictis aperte sequatur. Vbi autem dubium fuerit. an sic. vel aliter. hoc ipsum etiam ita vt repe
ri pari modo annotaui. Et ne ipsa superficies historie deuotis tediousa esset persepe sentētijs
quasdam floridissimas applicaui ex sanctorum dictis que deuotionem redolent pariter ac do
ctrinam. Auctoritatem ergo dantes his qui ante nos laborauerunt. nos pro modulo nostro i
labores eorum intrauimus. sparsim hinc inde carpentes quod potuimus. Et vt sciatur q;oz
dine eos secuti sumus. primo totum tempus veteris testamenti. v^m. clxix. annorum in quinq;
q; etates distinctum reperimus in quodam libello qui Isidoro ascriptus videbatur. vbi mul
tum artificialiter procedit deducendo annos mundi vsq; ad tempora sua. scilicet eraclij. qui
cepit regnare circa annos domini. Dcxiij. sed supputationem suam nō ordinauit scdm̄ eram
christi. sicut nec orosius. Et hunc sequimur in duabus primis etatibus. similiter et in duab;
sequentibus exceptis paucis. quia textus scdm̄ hebraicam veritatem a natiuitate abrahe vsq;
q; captiuitatem babilonicam apud nos magis est correctus et diligentius explanatus. Et iō
sequimur eum. parum tamen refert. In quinta etate maiorem laborem habuimus propter ni
miam diuersitatem historiarum. et veniam precor quia iam vnum iam alium prout meli^o pu
taui secutus sum. An autem debite singulos annos supputaui lectori iudicium cōmitto. Li
neam autem assyrioz et romanorum et alioꝝ ex diuersis historijs laboriose satis coaptari. ro
gans. vt si cui transcribere placuerit diligenter obseruet spacia et numerum correspondē
ne longius aut strictius ponat q; exemplar habet. alioquin et labor peribit et fructum non re
portabit. eritq; opus eo mendosius quo compendiosius nisi hoc studeat diligenter obserua
re. Si autē debite quod facile arbitramur hec incoꝝporauerit non modicaz ei prebebit illumi

nationem ad intelligendam sacram scripturam et libros augustini et hieronymi. et Drosij et aliorum. &c. si vera sunt que in pluribus libellis scripta reperim⁹. Porro in sexta etate sequimur cronicam martini et vincen^{ti} qui compendiose procedunt vsq; ad tempora sua. Post eos per annos fere. cc. sequor notabilem librum quendam cuius auctorem nescio qui pene vsq; ad tēpora sua extenditur. Que autem de post acta sunt memorie digna sicut audiuimus et vidim⁹ fideliter prioribus supposuimus. Que omnia in sequentibus summa breuitate patebūt. **Mo** dus autem procedendi planissimus est. et grossitudine rusticane adeo amicus vt in pariete q̄dem depingi eo q̄ illico sine omni difficultate intuentibus se offerat. Depinxi igitur i medio folij circulos cum nomibus personarum de bitis pro quolibet tempore. et infra et supra lineas duas. quarum superior cum numero suo descendit ab adam vsq; ad christum iuxta seriem predictorum significans. vt quicquid ex aduerso illius numeri scriptum siue superius siue inferiorum ascendit a christi natiuitate vsq; ad mundi creationem. vt eadem facilitate vnico numero inspecto sciatur quor annis hoc aut illud factum sit ante christi natiuitatem. Qd̄ iō sic ordinauimus. quia hec era magis solennis est apud nos et citius solet requiri. Post christus simul ambe descendunt ad tempora nostra paulatim crescendo. ita vt superior semper ostendat etatem mundi. & inferior etatem christi. quod planissime patebit locis suis. Et q̄ ex multis libris mendose scriptis modum hunc non leui labore ad lineam veritatis correxim⁹: obsecramus pro christo lectorum ne insciuiliter manum ad corrigendum hanc annorum supputatiōnem apponat: nisi prim⁹ ope toto perspecto Quod nō ideo dicimus quasi nullibi errauerim⁹ sed ad auisandum de nimia diuersitate doctorum in hac materia. et frequenter positio vnus est inuolutio alterius: **U**bi autem errorem inuenit: clementer ignoscat et corrigat ex predictis quos sequimur. Facile enim in numeris erratur. et sepe negligenter describuntur. et negligētius emendantur. vt dicit Augustinus. xv. li. de ciuitate dei.

Finit Prologus.

De numero qui in sequentibus p	.i.	.x.	.c.	.D.
litteras exprimitur hec considera.	ij.	xx.	cc.	ñ ⁹ .
I monos. v. q̄nq; .x. denes. du. xx.	iiij.	xxx.	ccc.	iiij ⁹ .
vigenos. xl. duplat idem. triplicat	liij.	xl.	cccc.	liij ⁹ .
lx. l. quoq; sola	v.	l.	d.	v ⁹ .
Quinq; facit. sz. nonoginta. xc.	vi.	lx.	dc.	vi ⁹ .
L dat centenos. sz. q̄ngētos dat tibi d	vij.	lxx.	dcc.	vij ⁹ .
De sexcētos. D. mille. c si p̄sit aufert	viii.	lxxx.	dccc.	viii ⁹ .
Centū. sic nūerū debes p̄scribere totū	ix.	xc.	dcccc.	ix ⁹ .
	x.		vel. c. D.	x.

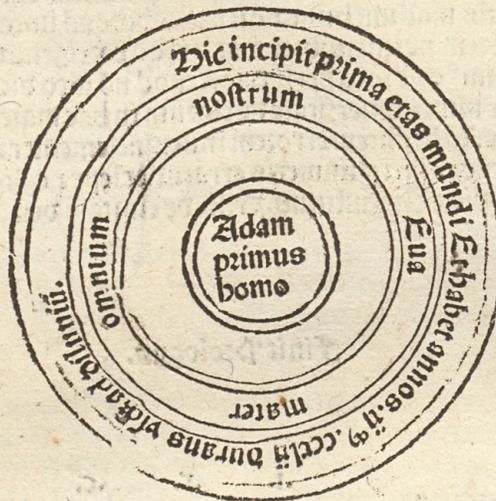
Prima etas Adam.

Fasciculus temporum oēs antiquorū cronicas p̄lectens incipit feliciter.

- Dies p̄m^o** In quo deus fecit lucem. ⁊ diuisit lucem a tenebris.
- Dies sc̄ds** In quo fecit deus firmamentū ⁊ diuisit aq̄s ab aquis.
- Dies tci^o** In quo cōgregauit d̄s aq̄s in vnū locū ⁊ apparuit arida
- Dies q̄r^o** In quo fecit d̄s solē ⁊ lunā ⁊ stellas. ⁊ posuit eas in firmamēto ⁊c.
- Dies q̄nt^o** In quo deus fecit pisces ⁊ volucres. ⁊ cetera grandia ex aqua.
- Dies sext^o** In quo deus fecit bestias ⁊ hominē.
- Dies vii^o** In quo requieuit deus ab vniuerso opere quod patrarat.

A principio creauit deus celū ⁊ terrā. Dicit b̄t̄s augustin^o sup̄ Beñ. q̄ maior est hui^o scripture auctoritas q̄ ois hūani ingenij p̄picacitas. Et q̄ de t̄p̄e hic principaliter intendimus p̄ncipiū t̄p̄is breuiter tāgere placuit. Vñ est aduertendū f̄m doctores. q̄ quorū coeque in p̄ncipio creata sūt a deo ex nihilo. in q̄ relucet creatoris sūma potētia. Nec aut̄ sūt. celū empyrēū angelica natura materia quorū elemētoꝝ. ⁊ t̄p̄s. Et h̄ vocāt op^o creatoris. qd̄ sc̄m̄ fuit añ oēm diē. Post seq̄tur op^o distincōis in q̄ relucet sūma creatoris sapiā. qd̄ factū fuit in tribus diebus primis. Deinde sequitur opus ornatus in q̄ relucet sūma creatoris bonitas. qd̄ factū fuit in tribus diebus seq̄ntibus. vt patet clare Beñ. i. Septima aut̄ die requieuit ab omni opere qd̄ patrarat. nō quasi operādo lassus ⁊ nouas creaturam factū.

Anno mundi I.

virit añ. dcccxxx. ⁊ gēuit. xxxij. filios ⁊ totidem filias.

V^o dcccxxx.

Adam vir sanct^o cunctis dieb^o v̄s te sue p̄phetie sp̄i claruit. penitentiā magnā ac diu

Anno primo mundi die septima formauit deus Adam in agro damasceno. ⁊ euenā de costecius collocans eos in paradiso vt operarentur ⁊ custodirent illum precepit q̄ eis ne de fructu ligni gustarent sub pena mortis. Eodem die cum peccassent statim eiecit eos de paradiso in terrā maledicōnis. vt in sudore ⁊ erūna viuerent. donec morerētur. ⁊c. vt patz̄ Benesis primo.

Humanū genus ideo deus ex vno homine instituit. vt cōmendarent q̄ ei grata sit in pl̄ibus vnitas. que consideratō multū electis p̄dest. sanctis angelis in eterna pace sociādis. Verū tanta immanitate peccādi defecerunt hoīes. vt tutius atq̄ pacatius inter se bestie viuerēt. Neq̄ enī vnq̄ inter se leones. aut̄ inter se dracones qualia hoīes bella gesserunt. Vinculum concordie diligit deus. Nec augustinus de ciuitate dei

turnam fecit. filiis suis precepta iusticie dedit. precipiēs vt a cōsorzio cayn ac filioꝝ ei^o nō abstinerēt. nec cū eis matrimonia iungerent. Hic prim^o noster parēs vno peccato a paradiso nos expulit. sed sancta conuersatōe sua ac penitentiā exemplū noq̄is dedit ad regni celestis gaudia remeandi q̄ autem hoc nō sequitur. de primo iuste conqueri non poterit.

Del boza

Abel dei

Lay yn

Lay māa

6000

1000 ⁊ 2000 m̄di

vnitas terrena ab homicida Layn incepit vsq̄ ad homicidū Lamēch

Scere cessauit. cuius materia vel similitudo processerit. Qd aut dicitur Johis. v. Pater meus vsq[ue] modo operatur: et ego operor intelligit de p[er]petua vniuersae creaturae administratione. q[ui] quod con didit: continere et gubernare non cessat. et in h[oc] relucet creatoris summa p[er]fectio. q[ui] sibi soli sufficit. nec eget creaturis. sed potius econtra. q[ui] virtus creatoris est causa subsistendi omni creaturae. et h[ec] est q[ui] septima dies vesp[er]a non habet. De his plenius vide magistrum. ij. sententia. et doctores desup copiose scribentes. Porro sequens r[ati]o licet deum nobis ostendat. q[ui] ad haec quatuor p[re]dicta. scilicet summa potentia. sapientia. bonitate. et p[er] consequens summa perfectione. tamen specialius ostendunt diuinam misericordiam et iusticiam. iuxta illud ps[almus]. Misericordia et iudicium cantabo tibi domine. et iterum. vniuersae viae domini misericordia et veritas. Misericordia tamen scriptum tenet. q[ui] diu viato res sumus. que nulli petenti veniam negat.

Eras plurimas diuerforum regum. gentium. aut ope[m] magnificorum. aut p[er]sonar[um] sublimium hinc inde annotauit. quibus videntur astronomi in suis calculationibus ab adam vsq[ue] ad alph[abe]tum. Et nota q[ui] era est tempus famosum alicuius gentis vel secte. incipiens ab aliquo effectu q[ui] est nobilis bonitatis vel malicie. Et vulgariter p[ro]t[er] dicitur datu[m]. iuxta q[ui] publice co[m]p[er]tiones sunt. Un[de] et sanctus Leo huius nominis primus. frequenter huic termino era vtitur in suis eplis.

Historia ut cicerone dicit. est testis t[em]p[or]is. lux veritatis. magistra vite. nuncia veritatis. Utilissimu[m] ergo est historia[m] plures nosse atq[ue] in his versari. ut aliorum exemplo vitia sequi. nos r[ati]as vitare possimus.

αXXX

αααααXXXV

οααααV.

xxij.

XIXT Λ III XXXT O. IIII uirginiu su III XXXT O. IIII uirginiu su

Iste seth natus est. cxxx. Iste enos cepit inuocare nome[n] domini. forte aliqua verba depreca[n]do. q[uo]z moyses p[ro]ph[eta] toria inuenit. aut imagines fecit p[ro] colendo deo. sicut mo[n]stru[m] fit in eccl[esi]a termisit. c. quibus luxit abel in ualle plorationis p[ro] p[er]ebro[n] Augustinus. xiiij. li. de ciuitate di[ci] Feceit itaq[ue] ciuitates duas amores duo. terrenam. scilicet amor sui vsq[ue] contemp[er]u[m] di[ci] Celeste vero. amor di[ci] vsq[ue] ad contemp[er]u[m] sui. Deniq[ue] illa in seip[s]a. hec in d[omi]no gloriat[ur]. Illa querit ab hominib[us] glori[am]. huic aut[em] de

In hoc enoch. cayn su[us] am[ic]o[m] dedicauit ciuitate[m]. l3

vir. iiii. viros scriptura dicat tunc fuisse. q[ui] non o[mn]es numerauit qui tunc esse poterat. s[ed] illos tantum nominare necesse putauit. q[ui]s suscepti operis ratio postulauit. Iste cayn sceleratus primo ciuitatem condidit terrenam in qua suos posuit p[ro]pter timore[m]. eo q[ui] rapinas et violentias exercebat. unde suspicatus sibi talia reddenda qualia faciebat. ideo in tuto se recepit. hic fratrem suum abel p[ro]pter inuidiam occidit. et punitus a d[omi]no vagus r[ati]o. a Lamech occiditur.

us conscientie testis maxima est gloria. Ad illam pertinet cayn qui primo natus est. et ciuitate[m] condidit. ad istam pertinet abel qui secundo natus est et tanq[ui]am peregrinus hic p[er]uersat[us]. q[ui] gra[ui]s p[er]dit[us] stinat[us]. cuius sursum erat.

A iij

Prima etas Adam

Mundi etates similitudinarie accipiuntur secundum etates hominis. et a diuersis diuersimode assignantur omnibus multis astruuntur. que sic vel sic conueniunt inchoant vel terminant. de quo nihil ad presens. sed quoniam nunc sufficit est aduertendum quod sex sunt etates mundi. quarum prima incipit a mundi creatore. et durat usque ad diluuium. et habet secundum hebreicam scripturam annos. **Doclvi.** secundum lxx. interpretes sicut Isidorus ponit et alij quibus plures que hic sequimur habet annos. **ij. cc. lxxij.** et sic differunt in annis. **dx. lxxvi.** que hebrei minus habent in hac etate. et iuxta hunc putant matusalem mortuum esse ante diluuium. eodem tamen anno quo diluuius fuit. Secunda etas incipit a diluuiio. et durat usque ad natiuitatem abrahe. et habet secundum hebreos annos **cc. cxxij.** secundum lxx. **dec. ccc. lxxij.** et sic differunt in annis. **del.** quos iterum hebrei minus habent. Que autem sit ratio tante diuersitatis inuenire non potui. Tertia etas incipit a natiuitate abrahe. et durat usque ad initium regni david. habet secundum hebreos annos. **dec. ccc. lxxij.** quarta etas incipit a principio regni david. et durat usque ad transmigratorem babilonis. et habet annos. **cc. cxxij.** secundum hebreos. sed secundum lxx. **ccc. lxxvij.** Quinta etas incipit a transmigratore babilonis. scilicet quando hierusalem destructa fuit. et templum in ea incensum. et durat usque ad benedictam natiuitatem christi. habet annos secundum hunc modum praeteritum quem hic sequimur. **dx.** et sicut praedictum est gradus est altricatio de supputatione annorum huius etatis. diuersi diuersimode putant. sed non minus multum differunt inter se. Ligat quod sibi placuerit quod nobis visum est posuimus. Sexta etas incipit a christi natiuitate et durat usque ad finem mundi. cuius terminum solus deus nouit. et hec dicitur senectus siue hora ultima.

Adam moritur sepeliturque in ebron.

Annomundi **DDXXV.** **DDDDLXX.** **MDXXij.**

IIII DDD D III **IIII DDD D III** **IIII DDD D III**

Curiositas

Nota quod omnes artes vel scie scilicet liberales siue mechanice vel philosophice habent curiositati deseruietes a filiis lamech leguntur inuenire. et sic filij ad ulterius in primis subtiliores alijs fuerunt. et quia timebant futurum peccatum diluuii et ignis. et sic tubal easdem artes in duabus columnis scripsit. vna latinam et aliam marmoream.

Iste enoch iustus placuit deo et propter nimiam scientiam suam transtulit eum dominus in paradysum ubi cum belia viuit in magna corpore et spiritu tranquillitate usque ad antichristi aduentum. tunc enim exibit propter portationem electorum. et martyrio coronabitur enoch scripta reliquit.

Iste iabel portatoria pastorum primus instituit. et tertia fecit. **Concupiscentia aurium.**

Iste tubal pater canentium in citbaris et organis et musicae artis inuenitor. portiones quoque sonorum ex malleorum sonitu perpendit. **Concupiscentia oculo.**

Iste tubalcain fuit primus malleator et fabricator iuxta opera eius et ferri inuenitor artis sculpturae. **Concupiscentia carnis.**

Bigamia.

lamech sicut lamech ab istis uxoris afflicto fuit. quia per quod peccat per hunc et perit.

Ista noema in uenit arte varie diuersas texture. lana et linum in fila traxit. et panem texuit propter leuitatem nam antea pellibus bestiarum pro vestibus utebantur.

Iste lamech primus natura et mores bigamia instituit adulterium commisit in reo. Ipse etiam cayn occidit. non tamen voluntarie.

Inuentio artis naturae per hunc quidem

*gamia
ulteriori pro
nan.*

Folium. III.

Nota scdm doctores debitā penā h tpe mōo inflicta. Quia ei in curia abūdanit que corpora polluit. ideo p aquā terra lota et mūdāta fuit. in fine autē mūdī qz cupiditas a bñdabit: p ignē exuret. aux ei z argētū igne purgari solent.

Hoc signū federis qd do inter me z vos. et ad omnem animā Ben. ix.

Archa noe hūit in longitudine. ccc. cubitos. in latitū 3ē. l. cubitos. et in altitudie. xxx. z in sūmitate. i. cubitū. Gen. vi.

Dec LXXVII. Mcccc LXXXII. II° CXXLII

ioni
ch⁹ filius Noe

marhu
salē vir
it. ādec

cclxix

lamech
virū d
cclxxvii

Tempus
diluuij

Lancel nō s
Cim in tēp
s dō p̄ uerū
dōnt exēta

+ Matasalem
domi habitū

hic marhu salē senissim⁹ Lamech cū iaz fenui s
q ad multitudinē annoz z caligasset oculie⁹ a
omniū q̄ scriptura cōme puero ducebat q̄ pu
morat. cū ei. d. ānos habe tās q̄ ferā vidisset. indi
ret dixit ei dñs: edifica do cauit ei vt sagittaret et
mū s iuis. qm̄ adhuc. d. ā sic ipsū cayn transfixit
vives. rñdit. ppter tātilū An ob hoc puez verbe
epis nō edificabo domū. ribus a deo afflicti vt es
z sub arborib⁹ z circa ves tiam moreretur.
pres dormiuit. vt prius consuenerat.

Noe vir iustus grām inuenit cōram domino. Lum em̄ iam esset annoz. d. genuit sem cham et iaphet. Arcā de mādāto dñi edificare cepit. eāq̄ in. c. annis perfecit. Lētesimo ergo anno iā arca p̄pleta itez dñs apparuit ei. mādans vt cū vxore sua z filijs. eozq̄ vxorib⁹ arcā intraret. z cū aialib⁹ zc. z stati diluuiū iun⁹ dāuit. Stetitqz aqua super altissimos mōtes cubitis. xv. Gen. viij. Et nota q̄ codē die dñico in majo in quo ingressus fuit. āno reuoluto cū vniuersis que ibi erāt egressus est. Post diluuiū accidit ip̄i noe illa famosa ebrietas. cui⁹ occasio ip̄e filijs. s. sem et iaphet p̄ honore patery no et honesta p̄cūdia bñdixit. filio vero suo cham p̄ irrisioe z irreuuerētia maledixit. et h scdm aug⁹. fit prima mentio de seruitute. z p̄ oppositū de nobilitate. Nec putādū ē q̄ oēs de Eham descēdetes fuerit ignobiles z impotētes. cū ip̄i ceperūt p̄mo esse potētes sup̄ terrā. vtz de nem roib⁹. z regib⁹ chanaan z affroz zc. Nec oēs de sem et iaphet fuerūt p̄tiosi. siue nobiles aut potētes cū pene oēs in idolatrie crimen ceciderūt. z ab alijs oppressi sepe fuerūt. s̄z hec maledictio et bñdictio vicia et virtutes respicit. ppter que vel quas homo veraciter dicitur nobilis

Nota

mentis nobilit
et seruitutē

A iij

Secunda etas Noe.

Ab isto chus ethiopes
pbibent pgenti

(saba) ab hoc sabel
id est arabes

(nem roth) Iste nemroth gigas .x. cubitoꝝ cepit ee
potēs in terra ⁊ erat robustus venatoꝝ

Ab isto mesrai
egiptij sūt exorti

(chus)

(eiula) ab h getui
in remotio
ribz affrice

(Reg ma.) isti noia
pdiderūt

(caba)

Ab hoc sabel
corā dño. h miserā
bile viciū dñandi li
bidis pyrranidez
icboauitq̄ deiceps vsq̄
q̄ bodie mōs adeo ē
p̄ritus vt dici non
possit. Fuit aut̄ pn
cipiū regni ei⁹ babi

(Cham
affricā
obrinet)

(mes rayz)

(saba tha.) p̄tibherēo
coherētes .i. saba tāi

(saba taca) .i. ethio
pes occi
dētales

(Da/ dan.)

Iste chā vidēs
verēda p̄ris nū
ciauit s̄ribz deri
dēsēū ob q̄o ma
ledictus fuit ab
ip̄o horrendum
exemplum p̄dens omnibus derisoribus.

(Ea/ naā.)

Ab isto p̄genti sunt
affri et fenices. et cha
naneorum gentes

(Sydon) Arabe⁹ lon et arath et arch
(Eibens) Lineus at et calanne in ter
(Zmorre⁹) samarites ra sennaar.
(Bersele⁹) amathe⁹
(Jebuse⁹) Aradius

(fuit)

Ab isto libies dicūt
exorti. vñ ⁊ mauria
nus fluuius vsq̄ in p̄ns fuit dz. oēs q̄ circa eū regiōes furtbenses

(Encus) omnes populi noti.

Anno mundi.

(Sem
viciā/
nis. oc.)

Iste sem biennio post diluuium gen uit arphaxat. Et fert̄ fuisse melchisedech
q̄ primus post diluuium condidit vrbem salem. ipsa est hierusalē. Et ab eo des
cendunt generationes. xxvij.
Alcham possidet.

Pro intellectu hoz est aduertendū q̄ verissime de istis tribus filijs noe. lxxij. gentes p̄create
sūt. vtz Sen. x. An ad designādū mysteriū h dñs iesus. lxxij. discipulos misit añ facie suaz. vt
dz Luce. x. De hac materia diligēter tractat aug⁹. xvi. de ciui. di. ⁊ iter cetera dz q̄ p̄les aliū nati
sūt q̄ p̄pterea nō sūt p̄memorati. qz gētibz alijs nascēdo añcesserūt. ip̄i aut̄ gētes facere neque
rūt. Haz aut̄ gētiū vocabula p̄tīm mā serūt. ita vt hodie appareat vñ fuerit deriuata. sicut et
assur assyr̄ij. et ex heber bebrei. Partī t̄pis vetustate mutata sūt. ita vt vix hoies doctissimi an
tiq̄s p̄scrutātes historias. nec oīm. s; aliq̄z ex istis origines gētiū repire potuerūt. Et si oia

Iste iaphet a patre bñdicūs ē p̄pter in
gennā nobilitatē. dilatoemq̄ ei imp̄cabať. ⁊ ab eo descēdēt gñatōe s. xv.

(iaphet
europā
baber)

Dos. vij. filios habuit iaphet
et. vij. generationes fecerunt.

(Bo/
mer)

(ma/
gog)

Ab isto sarmate ve
nerūt quos greci re
gios vocant.

(asle
nes)

Ab isto descēderūt galite. et post
gallia. ediditq̄ generatōes. iij.
ab hoc pes
sagones.

(Ri/
phat)

Ab isto
friges

(togo
rma)

Ab isto scite et gog
ibi traxerunt origi
nem fm Hierony.

Vel ignobilis. Dabuertū t̄tū quedā spēalia priuilegia a deo p̄pter merita p̄ris ac bñdictiō

Folium .V.

Exiit tribo filijs noe. s. Sem cham iaphet ipso adhuc viuentē iuxta philōis historiā. xxiij^o z. c. viroz nati sūt. extra mlieres et paruulos. habentes super se tres pncipes. videlicet. Fleu roth Jectan et supbene.

Ab hoc aram pge niti sūt syri quoz metropolis damasc^o. An z i hebreo sy^o radicitur aram bus Iste draconitidis et dama sci principatum tenuit. viij^o et iob fuit de terra bus

De his egressi sūt philistiiz z capturi alij ignoti sūt nobis

aram bos. iij. genuit.

Lud Ab hoc sūt ludij.

Lud mes

Bul

Bether

Lud dym anay laa/ bym

nep/ tuis pber rufiz cellu ym.

Isti. iij. fuerit filij. sez frēs arphaxat Iste assur qz nolebat rebellare d^o deū i edificatiōe turris babel cū nēroth. ideo fugit de terra fennaar ad aliā regionē lōginquā p^o nō habitatā q^o et ei^o noie vocat assyria. z edificauit ciuitatē que postea vocata est ninive q^o fuit metropol^o toni^o regni. Iste populus sp crudelitaris infamiam hūit.

Nota. Assur con ciuitate.

II° QUXLIII.

II° QDQLXXX.

Arpha
ravitit
ā. cccxx
xviij

Sale
vicitā c
ccxxxi
ij.

II° QDQLXXX II° QUXLIII. Anno ante christi natiuitatem.

Iste ionichus fuit filius noe. de quo moyses tacet. sapiēs. primo post diuinitum astronomiā inuenit. z quedā futura puidit z marie de ortu q^o tuoz regnoz z eoz oc casu. Lūqz pater dedisset ei munera. init in terrā etibā et habitauit ibi gentē con cibam. Isti uens. Dic fertur p silij dedisse nemroth quō regnare posset.

Consiliū nequa induens tūm m^o d^o n^o h^o n^o

Aug^o li. xvi. de ciui. dei diē. Post bñdictōem filioz noe vsqz ad abrahā nulla fit mētio aliquoz fustoz. nec eos tñ defuisse credideri. sed si oēs memoren^o nimis longū fieret. et esset hac magis historica diligentia: q^o prophetica prouidētia. Ab h^o hyberi q^o z hispani lz qdaz ex

Da dū. ab isto medi uenisse puiat sp poterissimi

ab hoc ioues q^o z greci progeni sūt. vii z maz re ioninū dicitū est.

Lw/ bal eo z i/ talos suspi cant.

Bo soch

Zbi ras

Des lia

thar sis.

Le/ thim

doda ny m

Ab h^o elizij et p^o colides Ab h^o boci lices vbi est ciuitas thar sus Ab h^o ceibe. i. cipri ab h^o rodij ab h^o capa ab illo doces. vii traces et v^o b^o a/ vel ira pud eos ces meze cab dicitur.

Secunda etas Noe

De malicia huius Herioth pleni sūt libri For
 te diuino iudicio actū est. vt Fero in eius voca
 bulo plane se offerat qui simile infamiā habuit
 nā post pfusionem linguaz ad pfas abijt. z eos
 ignē docuit colere babilone relicta filio suo belo
 q̄ ei successit. z sic deiceps posteritas
 ei⁹ regnū illō obtinuit vsq̄ ad q̄rtū
 chiliadē. fm methodij. s̄z Aug⁹. dic
 eū fugatū inde. z q̄ filij assur illō re
 gnū obtinuerūt. z tenuerūt vsq̄ ad
 annos. Dcccv.

nēroth
 pnceps
 de cbā

Jectas
 fr falec
 de sem

suphēe
 pnceps
 d iapbz

Turris babel.

*Ad eū monarcia non diu durauit p̄pt̄ra inter mo
 rales non computate. s̄z q̄ monarcia nō reputat̄.*

Isti tres principes cū populis suis
 puenērūt in campum sennaar formidātes diluuiū iterū posse iun
 dare. dixerūtq̄ edificemus turrim cui⁹ altitudo ptingat vsq̄ ad ce
 lū. Gen. xi. Vidēs autē de⁹ stultitiā illorū miraculose in penā pec
 cati confudū linguas eorū. et sic dispersi sunt p̄ totum mundum.
 Ab illo Heber hebrei noiati sūt. Nā in domo illius in diuisione li
 guarū sola hebreā lingua remāsisse describitur que ante būāna di
 cebatur qua omnes communit̄er vtebantur.

Annomundi II° DLIX.

II° DCLIII.

Linea christi.

Heber
 vixit. ā
 cccclii

Hic scdm hebreos dicitur spm̄ p̄betie
 habuisse. Et hūit duos filios scz Je
 ctan et phalech.

falech
 vixit. ā
 cccxxix

DXDQ & II

IATQ & II

Iste Jectan exemplo Herioth
 accepit p̄cipatū super filios sem
 Et habuit filios. xij. q̄
 oēs fecerūt ḡn̄atōes p̄n
 cipales S̄z populi isti
 scdm hieronymū nō sūt nobis
 noti vel p̄pter terraz lōginq̄tatē
 vel p̄pter mutarōes populorū et
 noim. v̄l p̄rtū gueris et subuer
 sionibus. vel alijs de causis.

Jec
 tan

- Elmodab
- Salech
- Afirmoth
- Jare
- Aburam
- Jazal
- Jobab
- Deda
- Debal
- Aabimael
- Saba
- Jophir
- Liula

Iste phalech filius Heber sic dicitur
 est. quia in diebus ei⁹ facta fuit cō
 fusio linguaz. quasi ipse diuisus sit
 ab alijs. quia in domo sua perman
 sit lingua p̄stina. Vñ scdm augu
 stinū i hoc nō parū iusticie vestigiū
 apparuit q̄ ista domus liberata fu
 it ab hac pena. q̄si non fuerit parti
 ceps in culpa. Et nota scdm eundū q̄ numerus linguarū
 fuit scdm numerū generationū. lxx. Quis autē est numer⁹
 gentium multo amplius q̄ linguarū. Nam in vna lingua
 p̄limas gentes nouimus.

Nobilitas circa hec t̄pa ferē introduca. Et nota q̄ plurib⁹ de
 causis istituta fuit. P̄ua fuit necessitatis. Crescēte ei būano genere cū hoies ad malū proni es
 sent. oportuit p̄hibere in sult⁹ pranoz aduersus bonos. z iō eligebat aliq̄s vir bonus. iustitiz
 or ceteris atq̄ prudēti⁹ q̄ cōitatu p̄sideret. p̄mosos pmoueret. mediocres defenderet. et malos
 coaceret. hic dicitur ē nobil⁹ q̄si p̄t̄p alijs notabil⁹. vñ Hiero. Nil aliud video i nobilitate ap
 petendū. nisi q̄ nobiles quadā necessitate constringantur. ne ab antiq̄z p̄bitate de gene

*Nobilitas in
 et pluribus
 uter introduca*

Hoc regnū scitarū licet sit vetustissi-
mū. tñ qz barbarorū est
inter p̄cipalia rega mi-
mie p̄putat. Un̄ p̄pter

Sci-
tarū

regnum orit̄ p̄
pe danubium

ama-
sonū

sine magesa-
tarū regnū o-
rit̄. i. femiaz

Era p̄ncipalis eusebū
z gentiliū. q̄ antiquiora
t̄pa p̄memorat. hic icho-
ant communiter.

Scitas p̄ta
mi
Tartari

illū populi ineptitudinem siue
grossitiem regio illa semper dicta
est barbarica. Et est magna valde
quia meotidis paludibz incipiēs
inter danubiū z occianū septētri-
onales vsqz ad germaniā porrigit̄
Et est prima pars europa. i. qua
p̄mū regnavit. Tanus de stirpe
iaphet. Botbi. i. Ungari sunt de
his et dani zc.

inter scitas et albanos
p̄sus septētrionē. De scitis
trahunt originem

hic orit̄ egypti-
orū regnū qd̄
diuersis alte-
terationibz crebro mutatū fer-
tur. et sepe fit mentio de his in
sacra scriptura. Et durauit vs-
qz ad augustinum.

So-
res

hic orit̄
ignū af-
syriorū

Bel. i.
retabiz
ozā lry

Iste belus fuit p̄mū rex
assyriorū. et dicitur a qui-
busdam saturnus qui i ob-
p̄tū error. scz bel baal. baalī
beelphegor. beelzebub zc. Et stetit hic enormis error in genere humano vltra. ij. annorum.

Isotacia

scuro regnasse perhibetur. quia paruum habuit dominium. Et iste fuit p̄mū rex
puli deum fuisse putauit. Un̄ diuerse gentes diuersimode eum nominant. scz bel baal. baalī
beelphegor. beelzebub zc. Et stetit hic enormis error in genere humano vltra. ij. annorum.

ij^o DCCCLXXij.

ij^o DCCCLXXij.

Reu vl
raganā
cccij.

faruch
vicitā.
cccc.

ij^o DCCCLXXij.

ij^o DCCCLXXij.

Srent. Secunda causa fuit discolia plebiū que rectum iudiciū ignorabat. licet tñ inter se pa-
cate viuerent. Nam adeo ebetes fuerūt qz nihil magis impendere potuerūt. nisi qz vulgari opi-
nione celebrabant. Un̄ expediebat pro eaz pace cōseruāda vt ex natalibz nobiliū p̄cipies ha-
berent. Tertia causa processit ex aliqua fortitudine singulari. Nō nunqz em̄ cōmunitates gra-
uate ob incurfus hostiles tale edictū sanxerūt. vt quicūqz patriam a talibus liberaret. ius no-
bilitatis p̄ se et heredibus suis. haberet. hoc modo qz plures nobilitati leguntur.
Quarta causa ex abūdantia diuitiaz sumit̄. Aliquando em̄ populares nimia penuria victu
aliū attenuati tradiderūt se et sua alicui diuiti. vt hoc pacto malum inopie tentaret et eū de-
inceps velut nobilem et dñm recognoscerent. Inueniuntur etiam qdam nobilitates p̄ diuis-
nū oraculū institute licet pauca. quaz aliq̄ permāserant. vt in David. aliq̄ cito defecerūt
vt in saul et iberoboam. et quorundā alios. Plurime quoqz leguntur nobilitates p̄ violentiā
et tyrannidem introducte. quaz similiter aliq̄ cito destructe et penitus delete fuerunt aliq̄
stabiles pmāserūt. Et nota qz scdm̄ veteres historias raro aut nunqz in paganismo nobilitum
stirpes p̄petuate fuerunt propter tyrannidē et supbiā. Vultē etiā apud xp̄ianos propter
eandā cām delete sūt. scdm̄ illō Eccl̄. x. Sedes ducum supboz destruxit dñs. z sedere fec̄ in i-
tes pro eis. ¶ Jē nota qz nemo vnqz nobilitatē odio habuit. quia est bonū per se appetibile.
sic virtus aut religio. Sz multi sancti eā fugerunt ob grande periculū qd̄ in ea lateat. propter
difficultatem maximā ipi annexam. Hoc satis in sancto propheta dauid apparuit. quem ip̄e
met de^o tā peculiarr̄ elegit. Relinquit ergo qz vix paucissimi ad tāā sublimitatē idonei fuerūt

Nota

Secunda etas Noe.

Sichionio
rum regnū
hic oritur.

970
agila
lius

Iste agilaeus fuit primus rex sichionioꝝ. Nota sicut dicit augusti. viij. d. ciuita. dei Regnū sichionioꝝ admodū puū erat d quo doctissimus var ro velut antiq̄ tpe exortus ē. puenit tandē ad sibenien. deinde ad latinos. deide ad romanos.

Bracciano
rum regnū
hic oritur.

3020
astel

Iste 3020 astes dicitur fuisse Lham filius Noe. Dicitm augustinum dicitur fuisse qm̄ natus est. nec aliquid boni mōstruosus illerisus pcedebat. cum oibz cōe sit. sendo

Finus. ij.
retinonar
chap. rega
uit. ā. liij.

Reges assyrioꝝ.

hūc mūdū intrare. Artem nanqz magicam inuenit. era Nino in bello superatus est q̄ eius libros cōbussit

Augustinus inter plurima regna terraz in quibus terrene cupiditatis vel vniūitatis est diuisa societas. quam huius mundi ciuitatem vniuersali vocabulo nuncupam? Duo regna cernimus longē prouenisse clariora. assyrioꝝ primū. deinde romanoꝝ. vt tempozibus ita 7 locis inter se ordinata atqz distincta. Illud prius in oriente. hoc postea in occiden te surrexit. In fine illius inicituz fuit huius. Regna cetera. ceteroꝝqz reges velut appendices dixerim.

III° XXXV. Anno mundi.

III° CXIII.

nachoz
vixit. ā.
cclvij.

Linea christi.

Zbare
vixitan
nil. ccv

IIIX° D^o II

XXXX° VI

Iste thare p^o moꝛte filij sui gram eciuit de vr chaldeozum. et peregrinatus est in charram cum filijs suis et nepozibus suis. Fertur q̄ propter iniurias illatas sibi a contribulibus suis eo q̄ nollet adorare ignem recessit. Et dicitur ab hebreis cōmuniter q̄ Nemroibz regnauit ibi. qui dicitur fuit alio noie Amraphlis rex Sennaar. que diu p^o hec abraā supauit. 7 pcussit. vt dicit Gen. xij.

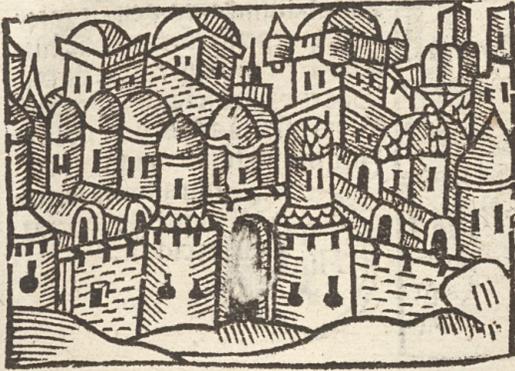
Idolatria orit. Nota si bene reuoluas historias. reperies q̄ tria p̄cipaliter hoies ad ido latria induxerunt. scz affectio circa moꝛientes. timor. et aduulatio apud reges. et diligentia ar tificum circa sculpturam. Demones aut in idolis latentes et responsa dantes hunc errorem confirmauerunt nimis. ita vt capitali pena plecteretur absqz dilatione qui ei se confirmaret Accessit insuper fraudulenta poetarum laudatio. qui miseros daminatoꝝqz homines in celis compositis carminibus extulerunt. Et pulchre eodem tempore cum demones loqui hoibus cepissent. misit clemens dominus angelos suos. vt quibusdam electis suis visibiliter loque rentur. ne simul tota humanitatis massa erroze pessimo deperiret

Tempora grossa et rudia in quibus humanum genus nimis defecit a p̄spicuitate natu ralis luminis. Et ideo neccesse fuit institui leges positiuas vtea 7 adminiclo bō rediret ad pri stinam et naturalē intelligentiam. Vide sup h̄ doctozē sc̄m in p̄ma sc̄c̄ Nota q̄ multe inique leges ab hoibo istitute fuerūt 7 dictamen recte rōnis. et mlti homies qui ceteris siue i potētia. siue prudētia 7c. p̄stantiores erāt dñ putabant. Qm̄ em̄ q̄d erat insolitū reputabat q̄si diuinū.

3020 ad
10
Luna inter
ta
p̄na in
p̄na

em̄ di non
d im
p̄na

ex natu
d̄p̄na

Hanc civitatem magnam Ninus amplavit. et ex suo nomine ninive appellavit. que est metropolis assyriorum.

Ninive

melchisedech rex salē

Iste melchisedech vulgariter dicebatur rex iustus propter eximiam sanctitatem. Panē et vinū obtulit abrahe in magnū mysterium. fuit em̄ sacerdos dei altissimi. gen. xiiij

Iste ninus libidine dñandi p̄morus vt latius regnare posset finitimis id est vicinis suis bella intulit. Et quia populus adhuc rudis fuit. nec bellandi. nec armorū periciā hūit. cito pene totam asyā sibi subiugavit. factusq; est primus monarcha omnium orientaliū. Cū nimis doleret de morte patris sui belifecit sibi solaciū suū imaginē ei⁹. cui tantā reuerentiā exhibebat vt quibuscuq; reis ad ipam pfugientib; p̄ceret. et penā indulgeret. Huius exemplo p̄les suis caris mortuis imagines dedicare ceperunt. Videntes aut̄ maligni spūs curiositatē plū in⁹ latuerūt. et rīsa dederūt. deos esse dixerūt. ac diui nos hoīnes sibi fieri decreuerunt. Sicq; hoc in felicissimū idolatrie crimē introductū est. diuine maiestati p̄maxime nociuū. et intū hec vesania creuit. vt capitali sententia plecterēt qui eos homines fuisse affirmaret.

Nota itē idolatria

III° OLXXXIII.

Dagnus iste amicus dei abraham nascitur anno. xliij. Nini regis.

XXII

Iste arā mortu⁹ est añ thare p̄em suū in vr chaldeoz. i. i loco q̄ vr dicebatur Dō ar̄ dō q̄ in ignē piect⁹ fuerit cū ab rabaz et fabule sunt indeoz fm magistrū in histozis et alios.

Dobitaz. Do abp̄

arā fili⁹ thare fr̄ abrahā

genuit

loth

Iste loth cū exisset de sodomis genuit hos duos filios de duab; filiab; suis ebzi. factus fuit. Dic vir sanct⁹ fuit q̄ etiā angelicā meruit visitatōem sic abrahā m.

Ista melcha fuit filia arā vxor p̄o nachor genuit bus bus Batuel cū alijs. v. vtz gen. xxiij. s; de vno scz batuel fit p̄secutio propter rebecca vxorēz ysaac. Iste nachor exiit cūz p̄e suo de chaldaea et venit in charram mesopotamiæ et permansit ibi.

melcha.

bus

nachor fili⁹ tar̄ fr̄ abra.

genuit

Batuel

amō

Iste est pater ammonitarum.

de hoc descendit iob scdm quosdam

Loban

Lia

genuit

Rebecca

Iste batuel fuit fili⁹ nachor quem pepit ei melcha. hic māsit post mortē patris in charram et posteritas eius

Bus

de hoc descendit balaā et beliu.

Rachel

vxores Jacob

Tercia etas Abraam

Abraham occidit p Abraham

*dulcis prior
romae*

Treueris extru-
itur in almania
super mosellam
fluvium .civitas
antiqua.
Reges assyrioz

iiij.
Sem
ramis

Abrahā. iiij. reges percussit ppter
loth. qz ceperāt eū. vt pz gen. cūq
qz vn^o dicit fuisse neroth. z or hic
Doc tpe pmū sci āgli sārāphl
forma hūana apparuerit hoib⁹
Iste ninus filius magni et sey
miramidis fertur
matrem proprias
occidisse.

iiij.
Nin⁹

Ista semeramis
relicta vxoz nini

Ante Romam treueris fuit annis mille tricentis.

fuit. que prima post mortē regis aggressa est indos et obtinuit eos. et sic per totā asyam regnū
assyriorum dilatatum est. Linitatem maximā babilonie instaurauit z muris circū dedit. Nec
a filio suo nino dicit interfecta eo q ipm ad illicitum concubitus ausa fuerit pronocare. sicut res
citatur aug⁹. xvij. de ciuitate dei. Vg⁹ in historia dicit. q pprio filio nupsit. z ex eo filius

*semeramis filia
ma*

Tele
pion

Iste telecion sictionioz qntus rex
fuit. q regnate adeo idi initia et leta tpa fuerūt. vt eū defunctū velut deū pmir⁹ cole⁹

Anno mundi

III° CCCXXXIII.

III° CCCLXXXIII.

Hic incipit illa dulcis et deuota historia patriarcharum
nostrozum qui v^orum deum coluerūt. z colendo predica
uerunt. Vide Gen. vij. vsqz ad finem.

ysaaci
vitānis
clxx.

reni sacrificādo z lu⁹
dos celebrādo. huic
successit thauriacus
cui idem fecerunt.

ⲐⲌⲦⲐⲐⲐⲐⲐⲐⲐⲐⲐ

ⲐⲐⲐⲐⲐⲐⲐⲐⲐⲐⲐ

Nota diligenter q anno abrahe. lxxv. de magnifica glia summi dei elapsum est vbu⁹
mie sup hūanū gen⁹. qz tūc ceperūt oracula promissio
nū dei apparere. D q⁹ suae verbū. vide augustinū
xvi. de ciuitate dei. Item Gen. xv.

Sodoma et gomorra ppter peccata
horribiliter subuertuntur s⁹ tempore

Sodoma

*facit qz nigri
et hūanitas
dei*

Sarai
vxoz ab
rabam

Ista sarai diu
sterilis. tandē
grā dīna fecū
data parit ysa
ac nonagena
ria mulier scā
alio nomie di
citur iescha.

cebura
p cubia
abrahe

Hanc abrahā post
mortē sare duxit i
vxozē. de q orti sūt
plures filij et gen⁹
tes. viz Gen. .xxv.

Ba
dian
Ba
dan

De hac agareni. Er fuit con
cubina abrahe.

agaregi
priaca
famla

isma
bel.

Eo
dar
bō ferus.

sare.
Iste ismabel fuit
filius abrahe et ge
nuit hos .ij. cū. r.
alijs

isaba
iorb

Uxor loth retrospectans in statuam sar
lis repente cōuersa est magno pmonuit sacro neminē i via libatōis pterita desiderare debere

Folium. VIII.

Dicorū regnū arguō
rum siue grecorum vbi
p̄mo in ac h^o regnauit
et durauit vsq; ad tpa
deuore.

Ina
ch^o

Ista p̄io dicta fuit Jo. filia inachi. Sed in egiptū nauigans ibi lī
teras docuit Isis vocata est. et p̄ magna dea colitur a Itul
nis plebibus
Iupiter fabulatur cum iside concubuisse. et qua diuina q̄
dam proles orta puratur a grossissimis plebibus. Docit
diū fuit quorundā maleficorū taliter sua aut potētū itupra ex
cusare.

Isis dea.
Iupiter.
Iyrami Prin
ad p̄ndy. v. itip
ca h̄i. e. d. d.

v.
Arrius

vij.
Xerxes

vij.
Armas
mitre.

Iste est quint^{us} rex as
syriz sub quo nat^{us}
est ysaac scōm au^{g^o}.

Dic dicitur xerxes antiqu^{us} q̄
bale^{us} vocat sub quo nat^{us} ē ia
cob regnante tunc apud sibi
cob regnante tunc apud sibi
cob regnante tunc apud sibi

assyrio: ū sub
quo deus ap
paruit ysaac
promittēs ei qd̄ p̄miserat
patri eius regnante apud
sichidios leocipo. vij. rege

Abraham moritur et sepelitur in ebron.

Istis t̄pibus promittēbos fr̄ an̄ thlāis p̄mo dicitur fecisse hoies: tū qz de rudib^{us} doctos
fecit. tū qz legit fecisse hoim̄ imagines quas arte quadā deambulare fecit. Etia^m p̄m^o anulum
inuenit. in q̄ gemā inclusit. 7 quarto digito portari iussit p̄pter venā cordis que illuc tendit.

promittēbos qu
for. ho. m. n. s. s. s.
di. a. q. d. s. s.
Annuli exegit
in 4 digito porta

III° QQQXLIII.

III° QQQQXXXIII.

Jacob
vixit. ā.
cxxxiiij.

Judas
fili^{us} ia
cob. iij

ab hoc tribus
regia descendit
7 iadē xps dñs

IAIIOOOQW

u. i. e. n. n. u. u. i. p. q. a. u. s. o. u. u. z

IAK7OOQW

Iste esau v̄didit p̄
mo geita fri. s. iacob
ipe ē p̄ ydumeoz. 7
mōre ier̄r possedit.
7 p̄m^o eq̄s asinis iūcit
vnde ori sunt muli

Esau

Ru
ben

sbū facit
7 pdidit
p̄mogēi
ta.
tribū facit

bala sa
rachael
7 iacob

Sy.
mō

Dan

tribum facit de qua
samson natus est.

Fle
ptali

tribum facit
tribū facit.

Bad

rebecca
vroz ys
aac genuit

liavroz
iacob fi
lia labā

Leui

sacerdo
talē tribū
legi^{us} ab B
descendit
se.

zelsa fa
mula lid
7 iacob

ysa
char

tribū facit

genuit bos

ascr

tribū facit

Ista lia lippa oculis genuit
sex filios et vnā filiā.

zabu
lon.

tribū facit

Rache
vroz ial
ge. hos.

Jo
seph

duplicē tri
bū facit p̄
mogenita
sunt eius
tribū fac
de q̄ paul^{us}
natus est.

māal
ses.

benia
min

tribū fac
de q̄ paul^{us}
natus est.

Efra
im.

Nota qz a natinitate ysaac
vsq; exitū de egipto fluxerit
anni. cccc. Vnde Lyram
Genesis. xv.

Di
na

filia nō facit tribum

Dec cū exiret videre mulieres regiōis corrupta est a sichen.

Tercia etas Abraam

Iste primus in gre
cia instituit iudicia. legesq; scripsit
Nob habuit frēm q̄ mēses et annos
docebat obseruare et facella

constituit ad colendos deos
p̄ter qd̄ a rudi p̄lo iter dos
p̄nūerat? ē: z ei boves imo
labant. dicit? est phogaos
Reges assyriorum.
Diuitiū i achata rpe ogū
regis elusine.

pho/
rōe

Se/
rap

ir.
Belos/
cus.

Et hoc bines ros
dū condiderūt

.x.
Baleus

Sub isto belo/
colocur? ē dñs

Sub isto
moru? est ysaac. regnate tūc apud
sichionios messoppa. ix. rege

ad ia cob repromittēs ei que promiserat patrib? suis que
sunt hec duo. scz possessio terre promissiois id est chanaā
z bñdictio oīm gētiū in semie ipsius qd̄ est christus dñs.

Hec apud lacuz triconidē post illud di
lumiū p̄mo apparuit. z plures artes in
uenit ibi. z p̄cipue lanificiū. z dea facta
est sc̄dm errorem gentiliū

pha
rao

Iste pharao rex egipti: alias nephres
suscepit ioseph. z exaltauit eū p̄pter sō
niorum interpretationem.

Anno mundi. III° M^o CCCCXLV.

Linea christi.

phares

ΑΠΟΘΩ

filio? iude neq; p̄cussus est a dño

Der

tham/
mar

Hec ab her z homan. filijs Isaac mo
iude viduata. genuit ab ritur.
ipso iuda geminos filios scz

Sue
vroz iude hos. iij.
genuit.

Ho
man

Linea pontificum

zara

mera
ri.

Iste Sela filius iude cum ad
huc p̄uul? eēt: nō dedit eum iu
das thamar. s; eā viduā remisit
in domū patris sui. Cum autē creuisset timuit
dare ne occideretur sicut fratres eius. Unde
et thamar simulās se meretricem p̄cepit in bi
nio de iuda. et genuit phares et sara. vi p̄tz Be
nesis. xvij.

Se/
la

leni fili? ia
cob p̄z oīm
leuitaz vic
it. cxxxvij

carh
ānis

Leuite ad h
leni grādez
hōrez sacerdo

Sel
rom

tal dignitatis adepti sūt p̄pte
moysem et aaron. ex his etiā xp̄s
descēdit. p̄pter affinitatē tribuū hui? et Jude.
et p̄pter ministeriū. qz xp̄s sūmus sacerdos ei
rer sic debuīt nasci et nobis innotesci.

Joseph vir sanctus. et glia domus israel. filio? iacob. natus ē āno ei? .cc. Et cū esset
annoz. xvi. venditus est. Anno autē .xxx. stetit coram pharaone interpretās somnia eius
q̄ sublimauit eū. Et qz cast? fuit et timoraz? ideo a dño vbiq; dirigebatur.

Jo/
seph

Folium. IX.

Atlas magnus astrolomus hoc tempore fuit. qui et celum humeris portasse dicitur propter peritiam astroz. Mercurius multarum artium peritus claruit. q̄s hoibz tradēs d̄s credebatur. Omogirus primus ad aratrum boues iunxit. Cozūibus conditur.

*Atlas col b
tor d̄ d̄ g. pra
Christiam ad
Mercurius
tus multarū
iuncti arate
us*

Argus. Iste Argus quartus rex argiuorum fuit. Ex cuius nomie illud regnū nomē accepit. Hic post obitū deus haberi cepit templis et sacrificijs honoratus. Hoc tempore grecia legetes habere cepit. delatis aliū de seminibz

amibz

Iste fuit duodecimus rex assyriorum. sub quo mortuus est ioseph. re gnante sichioniorum Plemnio rege yndecimo.

Appollo delphicus clarus habetur. et post mortē eius habitus est. Hic etiā dicitur phiton. et artem illam magicam inuenit q̄ dicitur phitonica. de qua fit mentio in sacra scriptura.

*Inuentio a
phitoni col
line delphica
Piton. d̄ d̄*

Jacob patriarcha sc̄us vidēs diē mortis sue imminere vocauit oēs filios suos annūcians eis q̄ futura erāt. ap̄teq̄ de christo prophetat dicens. Nō auferet sceptrum rē. mortuusq̄ sepelitur gloriose in ebzon a Ioseph **pharao.** amonophis ignorabat ioseph. et iussit pueros s̄b mergi. vt h̄i Exo. i. Benef. xlii.

Memphis conditur ciuitas egipti.

III^{us} OXLIII.

III^{us} OXLIII.

Esrom

A7000

A0000 uarimisu iuzq̄ auz ouuz

Athenas Licrops condidit. et ex minerua nomē accepit. Ibiq̄ Licrops prio regnauit. Hec ciuitas nutrix liberalium artium et multoz philosophoz fuit tñ ludificati bus demonibz supsticiosa est effecta. vid̄ Augu. xvij. de ci. dei. mirabile historiā

Ioseph moritur annorum. c. xx. et cōdit̄ a roma nibz repositus est in in loco in egipto.

isuar

Circa ista tempora incipit historia libri Exodi.

Amraz.

vixit annis. ccccvii. Iste amram fuit filius caath filij leui Hic accipiens vxorem stirpis sue genuit ex ea in egipto Aaron moysen et mariam.

*Aaron Moys
Maria ex Am
rasuata*

Debron

Seruitus israhelici populi incipit duras annis. ccliiij.

Ozybel.

*icrops Athona
funda. Nr.*

B

Tertia etas Abraam

Dicoritur
regnum a/
theniensiu

cirops
i. rex a/
theniu.

Iste cirops fuit primus rex atheniensium. hic multas supersticio/
nes ibidem instituit nunq̄ antea in grecia visas. Ab hoc primum in
piter deus predicatur. eiq̄ bonem offert.

hos egiptiis

Bos in egipto exit de flumine in festo serapis et
eleuatur in aere. et rursus intrat et nō p̄paret. et
pro deo colitur a stulta plebe.

Reges assyrioz

**Sa/
frus.**

Iste safrus fuit. xiiij. rex assyrioz. sub quo
natus est moyses in egipto. regnate sichionioz. xij. orthopole. et arguozum quinto criso

Dilunium deucalionis factum in thessalia.
et fetoris fabularum incendium. Et vocat̄ ideo
deucalionis. quia in eius regno maxime fuit.

pbarao
bocho/
ris.

Iste pbarao non a nefre nō au
diuit vocē dñi nolens dimittere
filios israhel. quare decem pla/
gis attritus. postea cū suis in ru
bro mari submersus fuit.

gite Pharaon.

Anno mundi

III° DCXLIII.

Linea christi.

Aram.

ΛΤΩ

Filij israhel sunt
in magna serui/
tute tribulatoe

**mo/
yses.**

prim^o iudex. an. xl. nascit̄ et ponit̄
in aqua. vixit aut̄ anis. cxx.

moyses in aqua

qarō

nascitur ante moysen annis. iij.

*multa fatid videri
stancus Olysi*

**ma/
ria:**

Ista maria prophetes fuit. et
carmē cecinit. leprosa fuit. vij.
diebus propter murmur. moritur in cades deserti syn
et ibidem sepelitur.

immuratio fugienda.

opter quod

lexia leprosa fuit

Filij israhel non intraverunt in terra Amichionis qui exulat de Egipto.

Job
vir
sanct^o

Iste iob patientie spe
culū circa bec tpa na
scit̄ de liea nachor filij

thare fratris abrahe.
Vixit annis multis.

quia post flagella vixit annis. cxi.
Et est positio augustini. gregorij. ly
re rē. scz tertia generatione post ia/
cob. Et sic fuit cōtemporaneus moy
si. licet diu post eum vixerit. Vide
augustinum. li. xvij. de ciuitate dei

Rabifalomon expositor in libro qui dicitur cantbedrin in capitulo he'ech dicit. q̄ de. de. q̄
egressi sūt de egipto cū moysi p mare rubrū non intrauerunt terrā p̄ missionis nisi duo m̄.
scz caleph et iosue. Ceteri omnes mortui sunt in deserto propter peccatum murmurationis.
Filij vero eoz obtinuerunt eam. Sed et ipse moyses ipsam quidez vidit. sed intrare nō meruit

Lacedemon conditur:

Nota qd fm augustinum circa hec tempora multa mendacia z fabulosa annotantur a grecis historiographis. que communiter multo minora sunt q̄ fama iactantur. De modico negotio magna predicant.

Liber pater vini inuenit primo in grecia. Et archos condidit. Ipse est Dionisius Bacchus filius Semeie regis thebeoz. et pro deo cultus est.

Hercules antheu vicit. Naz scdm augustinu plures fuerunt hercules et liberi patres. quos indocti vulg? aut putauit. aut voluit deos fuisse

Ascha/
rades.

Sub isto moyses eduxit populū de egipto. Rexit autem tunc apud sicconi os. moratus apud argiuos triopas nouissimo tpe. Licropis athenien. regis pmi Apiberos rex crethe primo mellis colligendi vsu inuenit. Duius filia ex incestu concepit. de quo mirabilia narrantur. Et post ibidem filius regnavit. Et dictus fuit auidis. Leges fecit. Et boues aratro primus iunxit.

Attus
inulniti coll
di mellis usu

Iste aminadab primus post moysen fide plena ingressus est mare rubrum alijs trepidantibz propter quod regalem stirepm meruit procreare.

III° DCLXXXVIII.

Amina
dab.

Haaso

Princeps tribus iuda in deserto.

IXD^o uarimmsu iyrqz aus ouuz

Iste aaron a deo vocatus digne summum sacerdotium sibi assumpsit. et testamentuz eternū sibi et filijs suis statuitur. Moritur aozorum. cxxiij. et sepelitur in mote hoz. Filiusqz eius eleazar in pōtificate succedit.

Aarō p
m^o pōti
fer vicit

itha/
mar Elea
zar

annis. cxxiij.

Balaam prophetat et occiditur.

moyses
p^o iudō
in isrl

Ha/
dab Ab/
iu.

Isti duo offerentes ignem alienum percussi sunt a dño.

Iste Moyses de cuius laude resonat celum et terra omnium prophetarum et historiographoz excellentissimus fuit. dum vidit facie ad facie. clare. qd de nullo alio pter qd de paulo apostolo scriptura testatur in hac fragili carne. Rationem vtrobiz eadē. qz sunt duo patres familias. ille circūcisionis. iste in prepuccio. dantes testimoniu de dīna essetia z docentes vñū deū colendū esse. Ergo isti dno tā qz primicerij debebāt prius videre vt postea legitime testificare possent. alij autē i fignis: Iudicauit isrl. xl. an.

Moyses et
ut videret
de dno dno

Lex datur in monte syna
Liber leuiticus scribitur.
Liber numeroz pmulgat
Tabernaculū pparatur

Lhoze cum. ccc. viri perit
Dathan z abyrō vini absorbet
Vulta milia prosternunt
prop ter murmur.
Deuteronomiū scribitur.

ta z docentes vñū deū colendū esse. Ergo isti dno tā qz primicerij debebāt prius videre vt postea legitime testificare possent. alij autē i fignis: Iudicauit isrl. xl. an.

B ij

Tertia etas Abraam

Et circa istud tempus inceperunt reges in yralia regnare. et multotiens nomia variarunt. ex quibus rhomanorum propago clara deducitur.

Janus primus Rex dicitur hic dicitur deus fuisse Noe.

Janus
primus rex
in italia

Iste ianus primus omnium regum yralie dicitur fuisse filius noe. qui palatium extruxit quod dicitur iacim. et post pro magno deo habitus fuit. duas facies ei figurantes. et in principio anni eius festum celebrantes quasi esset finis preteriti et principium futuri anni. Inde ianuarius mensis sic dicitur.

Reges assyriorum

amicus

Iste amicus fuit octavus rex assyriorum. sub quo mortuus est iosue regnante apud sichionios corace rege. xvi. apud argiuos decimo anno apud athenienses quarto ericthonio.

Erius
quartus

atheniensium princeps primus quadrigam iunxit in grecia.

Anno mundi.

III° 000 XXV.

Linea christi

salomō
raabel
vros.

IIII° 000 000

Historia libri iosue hic incipit. in qua mirabilia bella israhelitici populi describuntur. et distributio terre promissionis. Hic finis quosdam reperitur historia destructionis beniamin et civitatis grabaon propter stupri crimen etc.

Pontifices.

elegazarus

Iste elegazarus secundus pontifex cum iosue divisit israhelitarum terrarum promissionis. et ab eo descendunt pontifices usque ad christum paucis exceptis.

Judices

iosue

Iste iosue vir bellicosus fuit primo in deserto amelech vicit pro mortem moysi ipse a deo iudex constitutus fuit super israhel ut terrarum populo divideret. Cuius bella et opera. et religiosa mens in libro suo scripta sunt.

Moyse moritur
Jordanis siccatur.
Jerico capitur.
Sol in celo immobilis stat ut filii israhel hostes persequerentur.

Folium. XI.

Italus rex iuxta albulam fluvium. i. tyberis civitate perdidit. vbi post roma perdit fuit a qua tota italia nuncupata fuit. Troys in Dardania regnat. et troiam perdidit. Fabule multe a grecis annotantur
 Sibilla erithrea in babylone orta multa prophetat de regno iudeorum et troia subvertenda. et de christi incarnatione et beata virgine Maria.

Saturnus

Piscus

Troia condita
 Troys de
 Sibilla Erithrea
 Saturnus
 Super agros
 Sanctus

Iste saturnus de creta insula dicitur venisse in italiam et ibi regnasse. que delirio ydolatre nostra cecitate hominem fuisse negant. cum tamen eum regnasse dicant. Et primus stercus super agros proferre docuit. quare etiam stercoziani dicitur. et romani stercoziani post

Iste picus saturni filius primus rex laurentium fuit. bellator egregius et augur. et iter deorum numeravit

Lampres

dicitur fuisse. et etiam satyriani. Affirmant ipsum fuisse patrem iouis. Latinus perdidit thebas regnas ibi. et grecas litteras invenit. Fenix venit in thyrum et sidonem et regnavit ibi. et visum litarum tradidit eis. et coloris fenice. quo capitalia facerent. Sibilla samia femonoe dicitur apud prophetarum de christo. et de paupercula eius matre.

Iste est. xxiii. rex assyriorum sub quo historia delboze annotata. secundum Augustinum. et regnum argiuorum defecit

Rachab de quo descendit stirps valde religiosa hoc tempore fuisse creditur. Ipse autem de ietro cognatu moysi descendit. et conuersus fuit ad iudaismum.

III^{us} OOO LXXV.

III^{us} OOO LXXV.

Booz filius sal de raab

Booz

III^{us} XXXVII OOO

III^{us} XXXVII OOO

III^{us} XXXVII OOO

Raab

Ista raab cum esset meretrix recepit nuncios filiorum israel. qui ad explorandum iberico missi fuerunt. et abscondit. qua propter ipsam cum domo sua salvata. et vxor salomon effecta genuit ex eo booz
 Historia libri iudicum hic inci pit.

Hic fit saltus per euangelistas vsque ad Booz et ober. quod ad minimum iter eos supererunt anni. cclxxij. quod tempus ad unum hominem referri non potest. et ideo hic ponunt. v. magis ad denotandum te

Iste phinees cum adhuc iunior esset zelauit pro domino. transfugans luxuriantes. et ita placatus est dominus De iuda De beniamin iij.

Phinees

pus quam rem gestam. Dicit tamen nicolaus de lyra quod iuxta historie veritatem fuerunt ibi viri booz apud

Othoniel

Aiothanis

Sangar

Iste othoniel frater caleph iunioris liberavit israel de oppressionem regis mesopotamie quem percussit. Ipse accepit axam in coniugem. que petiuit irriguum superius et inferius de patre suo caleph. Iudicum. i.

Iste Aioth percussit regem moab et liberavit israel. fuit enim vir fortissimus et vtriusque manu pro dextera utebatur. post hunc fuit sangar qui percussit de philistinum. de viros vomere. Iudicum. iij.
 Historia de ioseph in illis. vij. annis. sed hebrei dicunt quod tempore othoniel

Iste sangar fuit quintus iudeus. et non interponitur. quia annos non habet

Bii

Tercia etas abraham

Occasio troyanorum belloꝝ orit. quetantꝫ scintilla minimꝫ fuit. eo qꝫ laomedon nō recepit
berculem ꝫ Jasonem cū bonore debito. ꝫ ex tātillo tot creuerūt mala. Laucat sibi quisqꝫ ait co
Sibilla delphica ante troy
ana bella vaticinata ēd ꝫbi

Fau
nus.

Iste. ij. rex laurētū fuit qꝫ

micus.

incarnatōe absqꝫ maris coi
tu. Et si hec vera sūt. tūc gen
tibus agitꝫ qꝫ iudcis reuela
tū est mysteriū in
Reges assyriorum.
carnatiōis. quod valde mi
rum videtur. Similiter di
cendum videtur de Job

Taura
nus.

etiaz dōs fuit illoꝝ qui sic
voluerūt vel putauerunt.

Laomedō rex troye occiditur
et filia eiꝫ ixionia capis. ꝫ i gre
ciam ducitur. propter que secu
ta sūt bella gūissima ꝫ mala hor
rēdissima. vide historiā troyanā.

Iste thauranus dicitur fuisse. xxiij. rex assyriorū. exciditꝫ tro
ye sub ipso factum fuisse aliqui affirmāt. sed forte prime et nō se
cunde. Hoc etiam tempore thola indicat israhel

Hercules ilium vastat. i. troyam cū Jafone. que statim a priamo reedificata fuit. Idē Hercu
les. xij. facta peregrit. agonem olimpiacum constituit. multa bella confecit. et plurima mēdacia
de ipso conficta sunt. tandem postqꝫ multos superauit. ipse moribū ferre nō valens quo laboras
bat. sed ab eo superatus flammis se iniecit. et mortuus inter deos translatus est.

Anno mundi III° DCCCLXXV.

Linea christi.

Booz

IIIIXXXDDDD

Spellati sic vicissim succedentes. qꝫ qꝫ ex canonica scptura nō patet pro solido astruere nō au
demus. Hoc tamen cetissimum est qꝫ inter principium iudicatus iosue quando salomon acc
cepit ra. b que genuit booz vsqꝫ ad natinitatem dauid fluxerunt anni circiter. ccclxxij. vbi m
nisi tres ab euangelistis generationes ponuntur.

Pontifices.

albi
sue.

de effraim

de tribu manasse

de manasse.

Judices Del
boza vi.

annis. xl.

Ista Delboza fuit mulier ꝫ propter
gratiaz prophētie delatꝫ est ei bonoz
vt indicaret israhel. vñ de mā datovoꝝ
canit baruch vt percuteret hostes is
rael. ꝫ innaluerūt filij isrlꝫ cōtra iabi
regē chanaā. ꝫ cizarā principē mili
cie eius. et deleuerunt eos.

gede
on. vij.

annis. xl.

Iste percussit.
qꝫ tuoz reges scz oreb. zebec
zeb. et salmana. et hūliatus
est madian coram israhel. Ju
dicum. vi. ꝫ.

is quare etiam mala morte vitam finituit. Judic. xi. Ho
men enim regium sibi inique imponi iussit.

abis
mele. viij.

ā. xxxij.

Iste abimelech sis
lius naturalis gedeon nō
vocatus a dño. sed malis
ciose igessit se ad pncipal
tū occis. lxx. fratribꝫ suis

Folium .XII.

Sibilla frigida fertur vaticinata fuisse anchise. et de flagellatōe potentū terre. et de descensu dei de olimpo. Anchises ex dea venere generat eneam qui regnavit in italia. Nec ficticia de ceptoris rudisū populoz confixerūt. quibus sua stupra et adulteria palliarunt. Carmetis filia euandri literas latinas inuenit.

lati-
nus

Ex hoc regnum latinozū dici cepit. et laurentum defecit. Helena capitur a paride filio priami. Ipsa autem regina fuit vxor menelai regis. Priamus rex troye. filius Laomedonis postq̄s ciuitatem mirabiliter extruxerat bellum inchoauit contra grecos in malum suum.

antbāi

Hector primogenitus priami totus legalis. prudens. fidelis. et incomperabilis fortitudinis et strenuitatis.

¶ Troyanum bellum decennale fam ossissimum. Sub isto bella troyana facta describuntur regnante apud arbenienses in nesteo. ap̄s sichionios polifide. Amazones sunt mulieres ferocissime. que arma sumpserunt. et horrendissima mala per centū annos perpetrarunt tam in asya q̄s in europa vrbes delendo. ¶ Agamenon rex frater Venelai regis totius exercitus grecorū dux bellat̄ troyā. et tandē cepit traditorie et scādalosissime. Carthago primo conditur a carcedone tyrio. Ipam sepe destructam ferunt et itez reedificatā

III°. 00000XXV.

Booz

III XX T O O O

III XX T O O O

Troya destruitur.

Boc
ci.

de ysachar.

de galaad. x.

de galaad xi.

thor
la. ā

Jair
axxij

sine
iudi.

iepte
ā. vi.

xxxij. Iste thola redijt ad p̄stinuz moduz scz quo indices perant per modum directionis consiliij magis q̄s domini

ce. ā. xvij. Iste iayr hūit. xxx. filios q̄s p̄ncipes. xxx. ciuitatū p̄stinuit. qz ipa bona i silētio et pace transeūt q̄ptz in dieb̄ istorum dnoz. israhel dño adbe sit. et ideo cūcta pspere adueniunt.

Post mortē iayr filij isrl peccatis veterib̄ ad dederūt noua. et traditi sūt i manus philistimz filioz amō. xvij. ānis. et opp̄sivalō p̄fecerūt ydola. et clamauerūt ad dñm. tūc iepte facto sup se sp̄i dñi pcussit regē amō et sediciosus de mōre effraim filiamq̄ vni cam stulte immolauit. Judi. xi. B iij

Tercia etas Abraam

Greci pereunt miserabiliter post captam troyā tam in mari q̄ in terra rep̄iando, 7 proditores affligunt. Infelicissimū poro fuit hoc bellū. vbi nemo laudem omnes damnū reportarunt.

Reges ytalie **Ene** as. **U**lites vir facundissimus post mltā maris picla ad v/ annis. iij. **rore** suā penolpē castissimā pueit. **asca** nius **rrviiij.** **I**ste eneeas post deletā troyā a grecis relegatus vēit ad **asca** nius filius Enee de creusa al bā ciuitatē condidit. et regna/ uit illic. vñ ip̄e dicit̄ est rex alba

Reges assyriorum.
uanus Augustus.
 Fabule stultissime de Dyomede et Lirce. **U**id̄ aug⁹. xviiij. de ciuitate dei. **Q**ualiter deceptus fuit homo.
Troya vastatur atrociter. tradita per Anibezorem et enea viciossissime fracta fide.
Era grecorum principalis propter hanc victoriam greci bi/ storias et alia facta conscripserunt anno p̄mo vel secūdo p⁹ captam Troyam. Ip̄se est tertius annus **A**bdon iudicis is rabel.

noziū. et cōsequenter posteri sui dicti sunt albani. **D**ic albanorū primus. et latinoziū tertius rex fuit.
Lacedemoniozū regnuz p̄ri mum oritur vbi primū **E**ne/ stius regnavit.
Corinthiozū regnum oritur vbi primum **A**letes regnavit.

Anno mundi. **III⁹XXV.**

Linea christi.

Booz

Obeib

III⁹XXV

Historia libri ruth **ruth** **I**sta Ruth Doabitis vxor booz genuit Ebeib patrem Jesse

Pontifices **Dzy** **I**ste Dzy de semine Aaron per lineam Eleazari pontifex fuit. quo mozo tuo nutu dei transijt pontificatus ad lineam de ythamar. annis. cxx. in q̄ **H**eli primus summus sacerdos fuit ab ythamar vltimus.

Judices **abel** **scn.** **ij.** **annis. vij.** **albia** **lon.** **viii.** **annis. x.** **Ab/** **don** **xiiij.** **an. vij.** **sam/** **son.** **xv.** **ānis. xx.**

Iste dicitur fuisse booz: q̄ ruth i iugē duxit **S**ub istis tribus tpa quieta fuerūt. et ideo nihil notabile tūc actū ē in isrl. Et nota q̄ istū albiaton lxx. interpretes nō hnt. nec etiā tps sine iudice su prax osiū. s; ista tpa assignat Josue qui nō habz tempus specialiter distinctum scdm̄ hebreicaz veritatem. Et ita concolda supputationem ānoz scdm̄ quēlibet. alioqn̄ errabis. **I**ste samson fortissim⁹ fuit et liberauit isrl de manib⁹ philistim. et ppter mirabi lē eius fortitudinē putabat fuisse hercules eius mirabi lia opa. vide Judicū. xiiij

Anglia que olim albion. nunc circa istud tempus britania nuncupari cepit. a bruto romano vt
ponius ytalico obrinet. Ipe ei fugatus a suis ad troya iuit collecto exercitu de reliquis troya
nozi. Post gradia bella filia regis grecoz accepit vxore. Deu p maria vagado
locu aptu qrentes casu venerut i anglia in sulā optimā. vbi delectis paucis gigan
tibz ipe heli sacerdos deinceps tenuerit vsqz ad tpa sergij pape circa. ā. dñi. d. ccc.
¶ Ab hoc filio enee de lamina filia latini. reges sequetes dicti sunt filij. Fuiem
iulna nutritus et venatione. Dic natus est post morte p̄is sui. vñ postum⁹ enee
dr. qz post humanōem ipsius natus iuxta illud virgilij. Tu postuma proles tē.

Sily
ui⁹. ā

Dneus

Iste Dneus est vicesimus rex assyrioz. sub quo cessauit regnū sichionioz
qđ stetit ānis. dcccclviij. regnante atheuis melancho. xvi. tempore hely.
Eodrus rex atbeniensium seipm volūtarie morti tradēs populū suum libe
rauit. dignū exemplū paucis aut nullis imitandum p̄ncipibus reliquit. Vñ ob hanc miram
fidelitatem a sanctis doctoribz allegari solet q̄si quedā figura christi in eo processisset.
Franci et thure⁹ troyani fugietes duo regna p̄stituerūt. lōge tñ post Hectoris filij tanq̄ve
Amelech delect p̄ saul et desinit eē popul⁹ sicut p̄dixit moyses. ero. xvij. ri heredes illū receper
Iulius filius ascanij a quo iuliozuz familia originē et nomē traxit. rūt. i. troyam expulsi
Liber Regum primus hic incipit. nestoz

III LXXV.

yesse vl
ysai p̄
dauid

III XXXV

Saul
pm⁹ rex
israhel

Iste saul primus rex isrl regna
uit āno. i. vl. xl. cū samuele. 7 fu
it det. ibu Benjamin. qui ante
susceptum regnum electus et bonus erat. sed post miserabiliter defecit. Ei⁹ opa
vide. i. regū. ix.

Iste yesse fuit binominis. qz etiā dicitur fuit
ysai p̄dauid. de quo multoties fit mentio i sa
cra scriptura. quia christus ab eo descendit.

zara
ia.

Iste z etiā. iij. seq̄ntes nō fuerūt sumi sacer dtes

mera
ioib

propter causas dictā. sed sadoch de eis descendit
quē salomō cōstituit summū pontificē fin verbū dñi i manu
samuelis. reiecto p̄ abyathar de sacerdotio q̄ fuit vltim⁹ de li
nea itbamar. vtz. iij. regū. ij.

Heli

oph
ni.

annis. xl.

Iste heli fuit iudex 7 p̄tifer. 7 habuit hos. ij.

Sa
mul.

7 viij. cum Saul annis. ix.

phi
nees

filios. 7 qz nō sufficienter eos cor
ripuit. pariter cum illis punitus
est a domino.

Iste sanctissim⁹ vir fuit samuel de
sterili m̄re nat⁹ misrauit corā dño
q̄ pueritia vsqz ad senium optime

conuersatus. non tamen fuit pontifex. quia non erat de semine Aaron. sed choze. Vel secū
dum augustinū in libro retractionū fuit de aaron. sed nō filius sacer dotis. Iudicauit isrl cū
ctis diebz vite sue. qz vere fidelis p̄pheta dñi fuit. omnibus amabilis. Reges vixit duos. scilicet
cer Saul primo. deinde dauid. non tamen vt statim regnaret. sed quando dominus dis

Quarta etas David.

Athenienses post mortem codri magistratus habere ceperunt administrande reipublice. Carthago iterū condita dicitur a didone regina. quia iam forte destructa fuerat.

Reges italie

Eneas.

filii. ā. nis. xxi.

Latinus.

uius. annis. l.

Alba.

annis. xl.

Iste eneas filius predici filii post mortem regnavit annis. xxxi. tēpoze saul.

Iste latinus filius regnavit. ā. l. tpe dauid.

fuit ence filius. Dic edificatā albā civitatem a qua albani dicti sunt forte instauravit.

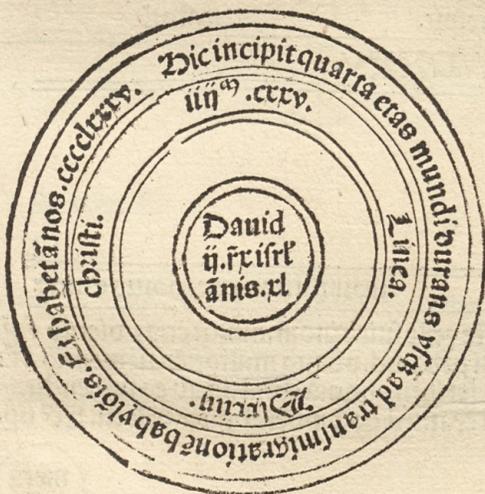
Venerie et padua extruuntur a reliquis troyanorū. Dumerus hoc tpe fuisse putatur q̄ mtra mendacia p̄sc̄p̄ it: sicut sibilla et obrea p̄phavit. Alij dicūt q̄ tpe acham

Regina saba audita fama salomonis venit videre eum. Et quia fuit p̄phetissa: sibilla dicebat. q̄ p̄phetauit de ligno sancte crucis. et de excidio iudeorū. fuit ei cultrix vni⁹ xi⁹ di⁹ in adolescentia per samuelem. p̄ mortē saul. regnavit. ā. xl. cui⁹ opa p̄lima in p̄rio. z. ij. libris regū scripta sūt. Ipe deniq̄ quasi q̄dā stupor in hūano relucet genere. In q̄ vnq̄s hec conueniūt. Tanta sublimitas z humilitas tanta. Tanta strenuitas. tāta mititas. Tam grādis seculariū cura. tā pura et deuota spiritualium cōtēplatio. Tot homines perimere. tot lachrymas fundere.

Iste david rex. ij. isrl' vir fm cor dei elect⁹ in regē vnct⁹ ē in adolescentia per samuelem. p̄ mortē saul. regnavit. ā. xl. cui⁹ opa p̄lima in p̄rio. z. ij. libris regū scripta sūt. Ipe deniq̄ quasi q̄dā stupor in hūano relucet genere. In q̄ vnq̄s hec conueniūt. Tanta sublimitas z humilitas tanta. Tanta strenuitas. tāta mititas. Tam grādis seculariū cura. tā pura et deuota spiritualium cōtēplatio. Tot homines perimere. tot lachrymas fundere.

Anno mundi

III° M^o XLV.

Had Isti. iij. p̄pheta bāt tpe dauid. Hathā fili⁹ fris dō. z adoptiu⁹ ysai. Asaph

Salomō regit ānis. xl.

IIII° M^o XXXV

Salomō iste rex pacis et dono dei singlarē habuit excellētiā vltra oēs hoies q̄ vnq̄s i mūdo fuerūt. i sapia. diuitijs. delicijs. z glā ac familiaritate cū dō. Hā z si moyses z dauid. petr⁹ paul⁹ hierōim⁹. z augustinus. z ceteri cōsimiles eum in sapientia z sanctitate exceleserunt: non tamen gloria et diuitijs.

Ic̄ q̄nis augustin⁹ et ceteri q̄das

Pontifices amebant illum in gloria potestate z diuitijs: non tamen in sapientia zc̄. Et sic oīa ista coniunctim taliter nemo scit ipse habuit. Et

amarinus

achitob.

Sadoch

hic tā⁹ miserabiliter defecit. Iste abiathar fugit ad dauid et fuit gliosus cūctis diebus dauid et pontifer zc̄.

Iste sadoch quia nō declinavit ad partem adonie. s̄z fuit cū natban p̄ Salomone

Judices

achitob

achimelech

abiatbar

Iste achitob filius phinees filij hely fuit p̄r achimelech. quez p̄cussit saul cū oi domo sua p̄pter dauid. vt patet. i. regum. ix.

Secundus liber regū incipit a tpe dauid q̄ cepit regnare

Salomone

poneret. Dic solus et moyses leguntur orasse pro inimicis in toto veteri testamento. vnde euāgelicā p̄fectionē probantur impleuisse. etiam añ temp⁹ pmulgatōis eiusdē. Vitam ipsius videt in principio. et consequenter primi libri regum.

io in pōtificatū sublimatus fuit reiecto abyathar de sacerdotio. et sic pontificat⁹ rediit ad filios eleazari.

Folium. XIII.

Era principalis huius historie sacre hec est. scz fundacionis templi. Ipse est annus quartus regni salomonis post egressionem de egipto. cccclxx. vt patet. iij regum. vi.

achis filius annis. xliij.

Iste alio nomine dictus fuit egippus. et regnavit tempore roboam.

De templi dedicatione ac ceteris festis indeoꝝ est notandum qꝫ primo habuerunt. vij. festa. s. sabbatum in qualibet septimana. neomeniam in principio cuiuslibet mensis. pascha. xliij. luna aprilis. penthecosten quinquagesima die post pascha in memoria date legis. festum tubaz prima die septembris in memoriam liberationis israel. festum propiciationis vel afflictionis de cima die septembris. festum scenophegie qꝫ fictioem tabernaculoꝝ sonat. xv. septembris. postea circa hec tpa supuenit festum encenioꝝ. hoc est dedicationis templi. deinde tēpore hester festum furim id est fortium. Et hec notala valet ad intelligentiam scripturarum diuersarum. Reges unda incipiunt.

III° QVV.

Israel in flore. et nec post nec antefuerunt huiusmodi dies in israel.

Roboam regnavit an. xvij.

IIII° QVVV

Historia tertij libri regū incipit a tpe qñ dauid mortuus fuit. Et salomon regnare cepit. vide ibi opa magna et multa ipsius vsqꝫ ad ca. xij. et a principio secundi libri paralipp vsqꝫ ad capitulum decimum. Achias sylonites predicat iberoboam qꝫ sit regnaturus super semias clarus hē. Reges israel incipiunt.

Iste roboam successit salomōi p̄ri suo i regno. s. i sapia n̄ ita. Deceperat nāqꝫ i celio iuuentū amisit. et tribu eo qꝫ imprudēter rēdit p̄lo vs. iij. reg. xij. et ij. palip. et Iste fuit filius sadoch. vt patet. i. paralip. vi.

qui postea p̄pescuit roboam ne pugnaret iberoboam et scripsit gesta eoz. Abdo propheta clarus habet. qui post cōtra vitulos prophetauit. Nota qꝫ sicut dicit augu. xvij. de ciui. dei Salomon bonis incisi malos exitu habuit. Quipe secunde res que plerumqꝫ sapientū animos fatigāt magis huic obserunt. qꝫ profuit ipsa sapiētia etiā nunc et deiceps memo rabilis. et tūc lōgelateqꝫ laudata. Et in reuelatōibꝫ b̄te brigitte legit qꝫ salomō et aristoteles nō sibi sed alijs didicerunt.

Iberoboas effraeus regnavit super israel. an. xxiij.

Iste iberoboas fuit p̄rius de familia salomōis et bonus. s. sc̄i rex pessimus idolatra factus. peccare fecit israel iducēdo pplm ad idolatriā et multa mala secuta sūt. imo totius ppli destructo ipse fuit figura machometi. vt patebit loco suo. sic antichristus antichristi. Opera etiā iberoboas et duricia mētis eiꝫ patet. iij. regū. xij. et seqꝫtibus ca. Et nota qꝫ istud exemplum p̄nitiosissimū fuit posteris. et vsqꝫ hodie et i futuris erit. qꝫ p̄lest.

Quarta etas David.

De sanctorum exemplis qui iuxta decursum temporis fuerunt vicissim et non sicut dicit Gregorius in moralibus quod mira dispensatione diuinitus actus sit. et quibus ad illuminandum noctem peccatis vite velut astris in hoc mundo radiarunt. donec verus lucifer. id est redemptor humani generis surgeret. Nam ad ostendam innocentiam actus est abel. ad docendam mundiciam venit enoch. ad insinuandam longanimitatis spei et operis remuneratorem venit noe. ad manifestandum obedientiam venit abraham. ad demonstrandum iugalium vite castimoniam venit ysaac. ad insinuandum laboris tolerantiam venit iacob ad rependendum pro malo bona retributionis gratiam venit ioseph. ad ostendendum mansuetudinem venit moyses. ad informandum contra aduersam fiduciam venit iosue. ad ostendam inter flagella patientiam venit iob. Et sic patet quomodo in pristinis temporibus ad modum paruum fuit numerus perfectorum. Sed circa hec tempora prophetarum valde creuerunt sanctitatis exempla. quoniam etiam plures martyrisati fuerunt pro fide unius veri dei. Ecce quibus fulgentes stellas in celo cernimus ut in offenso operis pede iter nostre noctis ambulemus. Hec rex egipti prosperat in multis et gentes bello superat. et super roboam ascendit. et post in hierusalem.

Azarias filius obed propheta clarus habetur. et de captiuitate predictus. in Paralippominon. xv.
Anani propheta hic increpauit asa. et ideo incarceratur.

Anno mundi.

III° CCII.

III° CCXXV.

Linea christi.

II° XXXI° 000000

III° XXV° 000000

Iste abia mitros erat. quod aliquando bene se habuit. ut patet in bello et sermone loquendo de exercitum israel. in victoria diuinitus data. aliquando pessime. quod idola trauit. et ob tam ma-

gnam ingratitude percussus a domino per regnavit. ut patet in regum. ix. et in palip. xiiij. Reges israel.

Iste asa in principio regni. et deinceps pene usque ad xxxvi annos valde bene ambulauit. sicut david. et percussit eibi opes de se venientes. et abstulit idola. Sed post hec inijt sedem cum rege syrie benadab propter baasa regem israel qui incepit ascendere de se. quod displicuit domino. unde misit ad eum prophetam anani. quem statim incarcerationi. et ideo doluit pedes quia podagricus factus est. et plagatus eadem pena quam propheta tam verax obijt. ut patet in regum. xv. et in palip. iij. et xv. et xvi. c.

.a. ij. xiiij.

Quereles occasione dandi retrahunt subditos a iugo fidei. diuersum et alienum cultum instituendo. ut patet per predictum machometum. et sequentes suos. Sicut greci volentes recedere ab obedientia ecclesie. scienter pro lapsi sunt in varios errores nouum modum in diuino assumentes officio. et ob hoc miserabiliter sepius exterminati sunt.

Iste Hadab filius ieroboam incepit regnare anno secundo asa regis iude. et fecit malum sicut pater eius. et percussit eum baasa regnavit pro eo. ut patet in regum. xv.

Iste baasa incepit regnare anno tertio asa. et ambulauit in peccatis ieroboam cuius omnem domum percussit de mandato domini. nec audiuit bieu prophetam. ut rediret. in regum. xv.

Et circa haec tempora scriptorum doctores scripta quae vidi gentium historias non commemorant. et puto illam forte causam
 quod ad intellectum sacrae scripturae nihil conferant. Unde usque ad sardanapallum ultimum monarchiam assy-
 riorum nullam mentionem faciunt de alijs

Lar/ p̄r̄ filius annis. xxxv. intermedijs. Et nota quod quibusdam
tiber/ rius filius annis. ix.
 Iste regnavit in italia imperiumque valde videtur quae seculi viri
 sic diligenter scrutati sunt historias gentium cum ca-
 men in scripturis suis moneant nos sursum cor habere. et terrena fastidi-
 re. infra illud. Non loquitur os meum opera hominum. Et illud. Laudate dominum loquatur
 tur os meum. Pro quo est advertendum. quod multiplex necessitas eos ad hoc cogebat. Fuerunt enim
 quidam heretici et gentiles qui sacra scripturam calumniabantur quasi falsa esset: eo quod indebi-
 te assignarent decursum temporum. et multa dixerunt facta esse alijs temporibus quam ipsa narraret. Sed
 postquam Hieronymus et alij intelligentes applicassent simul historias paruit ignavia eorum eo quod
 optima concordia fuit. sicque factum est: ut sacrae scripturae novum testimonium accederet de in-
 micis quod firmissimum est. quo tamen non idignit. Quis vitale fuerit propter imperfectos. Alia ne

Hieu filius anani propheta mittit contra baasa re-
 gem israhel. et martyris coronatur ab eo propter verbum
 domini. ut patet tercio regum. xvi. ca.

Numerus bellatorum in hierusalem. M
 cclx. exceptis illis quos posuit rex in vrbis
 bus iuda. Omnes hi ad manum regis.

III° CCLXL

III° CCLXVI

iosaph at rega vit. an. xxv.

XVII° CCCCII

III° CCCCII

u n e r u m u s u i p t q p u r o u u z

Iste iosaphat satis bonus fuit et gloriosus dives et devotus in via domini. nec aliquid mali de ipso legitur: nisi quod impijs regibus israel quam
 doque prebuit auxilium. et quedam parva alia. et ideo dominus fuit cum illo. et pacem dedit et pugna-
 vit pro eo. ut patet. ij. Paralipp. xvij. cum tribus alijs capitulis sequentibus.

Aza/ rias Iste fuit filius achamias. Porro. i. paralipp. vi. vbi ponitur cathalogus pontificus
 Iste azarias genuit ioannam. Et regum. vij. dicitur quod ioiada isti successit. forte binomi?
 fuit. vel est vicium scriptoris Samaria occidit Jericho extruitur.
 Iste bela anno. xvi. asa regis inde cepit regnare. pensit enim zamri cum omni domo patris sui. ij. re. xvi.

bela a. ij.

zam ri d. vij.

Am/ ri. a. xv.

Ach ab. annis. xxij.

leuit domum baasa et statim percussit eum amri. et regnavit pro eo.
 Iste bene dab filius tabremō pit regnare. a. xxi. mo et totus devius. valde instabil-
 Iste ce malum sicut amri pueriliter mis. et furiose strennuice
 pit regnare. xxxvij. anno asa et super omnes

bona dab

filius ostion regis syrie inquit te recessores sui
 d. cum baasa. et rupto federe illo q. an. enim fuerat iniue egit. Si habu-
 percussit fed. cum asa rege iuda. et extitit tur-
 bauert reges syrie regnum israhel. iij. regum. xv
 isset tempore bona directorem multa mala
 non fecisset. sed ipsa ielabel pl. regabat quam
 ipse. et impulsit ipsum vt sequeretur se etc.

Ⓕ

Quarta etas David.

Cessitas idem expetūt ppter idolatriā destruendā. qz em̄ tota simul gētilitas falsos deos coluit: necesse fuit indagare originem illius erroris. vt manifeste possit improbare cultus ille vanissim⁹ demonū. sicut late p̄z per Aug⁹. in libris de ciui. dei. vbi lucide probatq̄ doctores gētiliū in proprijs libris suis sib̄ip̄s cōtradiciūt et pu-

Reges italie

agrip
pa fil

uius annis. xl

eruerit nimis et grosse procedūt. ita vt etiā philosophi et ceteri virtuosiores vt in usq̄ serus homines eos ver-

bis et scriptis redarguerēt. Tertia cā eq̄ necessaria fuit vacilloz adhuc in fide tpe p̄mittit eclesie q̄ seducti sepius fuerūt a paganis dicētib⁹. q̄ melius esset colere idola q̄ xp̄m. qz tpe xp̄ianitatis sp̄ fuerūt diffortunia. z tpe cultus deoz magna p̄sp̄itas. qd̄ omnino falsum fuit. vt p̄z ex p̄p̄is eoz historijs. sicut orosius luculenter p̄bat. et etiā aug⁹. sicut et Ambrosius. q̄ omnes clare ostendūt. q̄ tpa xp̄ianitatis fuerūt multo gratiosiora q̄ idoloz siue crudeliū demonū. vt infra patebit in locis suis. Similiter et alie plures cause que ex parte sup̄ tacte sunt. z quedam infra dicentur. Verum in omnibus est bonā reperire contemplationē. et pia mens vbiq̄ proficit: eo q̄ diligentib⁹ deū oīa in bonū cooperent. De hac materia vide pleni⁹ in libris palligat

Delias thesbites p̄pheta magn⁹ claret sciūtate vite et miraculoz glia. Hic reguz malleus fuit. qui etiam in paradysum curru igneo subuectus est. vt pater. iij. regū. xvij. Ipe d̄ duplicem spiriū habuisse. scz p̄phete et miraculoz. qui etiam requieuit super beliseum.

Anno mundi

III° M^o C^o C^o XI

III° M^o C^o C^o XIX.

Linea xp̄i

Dicbas propheta
predicit mortuz ach
ab. iij. Regum. xxij.

Joram
regauit
an. viij.

Ochozias
regauit
an. iij.

III° M^o C^o C^o C^o

III° M^o C^o C^o C^o

Iste ioram pessim⁹
filius de bono patre occidit fratres suos. et ambulauit i v̄s regū isrl. z iō miserabilr plagat⁹ in oib⁹ isrl. liciter obijt. ij. palippo. xxi. Athalia vxor ei⁹ fuit filia achab nafal z amri mō loqn⁹ di cōmuni. qz annus eius fuit

Iste Ochozias
fecit malū corā dño sic p̄ ei⁹. z statū occisus est a Jēu cū oī domo achab. athalia p̄o m̄ ei⁹ audies mortuū suū filiū surripuit regnū et occidit omne semen regū et regnauit sex annis. z septimo a nno io

Pōtiffices.

Joiada

vixit annis. c. xxx.

iada pontifex fecit eā interfici. iij. Regū. xi. z ij. paralip̄. xxij. z xxij.

Iste ioiada inclitus fuit et ammonuz
i athalia nē regnaret sup iudā. p̄stituitqz ioas filiū ioiā p̄ ea. iij. Regū. xi.

Reges isrl.

Ochozias

ā. ij.

ioiā

ā. xij.

et. ij. Paralippo. xxij.
Hic solus p̄ moysen legit vixisse. c. xxx. annis. Josabeth soroz ioiā vxor eius fuit.

Fames magā

Iste fuit

Iste incepit regnare āno. xvij. regis iosaphat loco fris sui Ochozie. hūc obsidebat benadab in samaria. et dinitus meritis helizei suū liberatus. iij. Regū. vi. et vij. qz secur⁹ fuit penū ieroboā et iter⁹

Reges syrie

beelzebub

fecus est a Jēu cū omni domo p̄is sui. ix. z. ca. vbi supra. deū accaron p̄sulendū si posset sanari. ppter qd̄ obijt iuxta p̄bū helie. iij. re. i.

Jesabel filia regis sūdonioz vxor achab quidem totius malicie prodigium p̄phetas dñi occidit. z sanctum nabath. et alia multa mala fecit zc̄.

Ligurgus his tpibus floruit. quia licet gentilis fuerit: tñ leges iustissimas naturali iuri et di-
uino consonas lacedemonis dedit. nec quicq̃ censuit cuius nō ip̃e exemplū pri⁹ daret. Auri
argentiq̃ vsū. et oīm scelez materiam nō sustulit. Fundos oīm eq̃
liter inter oēs diuisit. vt eq̃ta patrimonia neminē p̃otentioremi alte

Are
mul⁹
Siluius. an. xix.

ro redderent. Conuiuari oēs publice iussit. ne cuius diuitie in oc-
culto essent. Iuuenib⁹ non amplius q̃ vna veste vti toto anno
permisit. nec aliquē cultius q̃ aliū progredi voluit. nec opulen-
tius epulari. Emi singula nō pecunia. sed p̃paratione merciz
iussit. Pueros puberes nō in forum sed in agrū deduci iussit. vt p̃imos annos nō in luxuria
sed in omni opere ac labore agerent. nihil eos somnū causa substernere. et vitā sine pulmento
degere nec prius in vrbē redire q̃ virti facti essent. Constituit virgines sine dote nubere. vt vx-
res nō pecunie cā eligerent. seueriusq̃ matrimonia sua coererēt cū nullis donis frenis tene-
rent. Maximū honorē nō diuitū et potentū: s̃ senū eē p̃stituit. Et q̃ be leges dure videbantur
iureiurādo eos astringit. ne qd de tā dinis legib⁹ mutarēt donec rediret. et sic extra p̃ziam p̃fes-
tus volūtariū p̃petuo dixit exiliū. vt suis legib⁹ tingeret. lacedemones se a iuramento solutos eē putarent
in mare proijci: ne si ad p̃ziam deserui p̃tingeret. lacedemones se a iuramento solutos eē putarent
D hōiem gentile q̃ penē solus amputas ab oībus xp̃ianis etiā sanctis omnē supbiendi mate-
ria. Non glorientur mzes nostri quasi aliquid magni pro vita eterna fecerint. quando talia vt
demus paganos fecisse. vide augustinum. ij. iij. et v. de ciuitate dei.

III⁹ ddd

III⁹ dddvi

attalia
regauit
ānis. vi

Joas
annis
xl.

XIX⁹ dddd

IIIX⁹ dddd

uaxmnuv uyrq̃p̃aur ouuz

Ista per tyrannidem inuasit regnum. et occisa est.

fans esset subtractus fuit ab interfectione que exercebatur ab athalia. cum esset annoz septes
constituit eū iotada regem. et optime se habuit cunctis diebus quib⁹ rexit eum idem veneran-
dus sacerdos dñi. s̃ post mortē eius delinitus blandicijs magnatoz. q̃ odio habebāt sacras
cerimonias humilis obedientie moysayce legis deprauatum est cor regis in iteritū suū et illoz cū
ctis retro natōib⁹ horrēdū relinq̃ns exēplū q̃ g̃ue sit piactim hūilib⁹ nolle p̃sentire. ij. pa. xxij. et

Jonadab filius recab clarus habet. De his stirps valde religiosa descendit. q̃
tanq̃z pegrini p̃uersati sunt sine agris et. Et descenderūt de Jetro sacerdote p̃gnato moysi.

Heliseus p̃pheta surrexit loco
helye duplici ip̃ū vtriusq̃ testa-
mēti. timoz. s. et amoris p̃ditus
q̃ tā reprobis q̃ electis p̃ oia gra-
tus extitit. clarus virtutib⁹. et miracul⁹ gliosus. iij. Regū. ij. et
Dicitur aut̃ āno. Dclij. post natiuitatē abrahe.

Ieu
ānis

xvij.
Iste ieu rex vnct⁹ a puero helisei percussit iorā cū oī domo
achab. et etiā ochoziā reges
iuda. et destruxit domū ba-
al. et p̃phetas eius occidit.

Aza-
hel.

Iste azabel erigētib⁹ demerit⁹ suis occlta dei iusticia p̃mo-
tus fuit in regē syrie. vt affligeret filios isrl. et suā plōgarz
iniq̃tate. Afflicto aut̃ isrl vltra mod⁹. vt in. iij. regū. f.

vñ meruit posteris suis re-
gni sedē vsq̃ ad q̃rtā g̃nāy
tionē. iij. Regū. ix. et f.
L ij

Quarta etas David.

Iste auentinus filius. t. arnmis regnauit. Ab hoc motis auentinus nomen accepit in quo sepultus fuit. Hunc dicit aug. li. xviij. de ci. di. etiā iter falsos deos anumeratiū a stultis gentibz

Reges italie

Anē
tin?

filius annis. xxviij.

Flotabile quoddam factum ac relatu dignus hoc tempore in britania fertur accidisse. Fu it ibi rex quidam Leyr nomine filijs carens. sed tres pulchras filias hñs quibz regnum diu dere cogitabat. Ut tamē sciret cui potiozem partem daret a singulis interrogauit qstū ipm di ligerent. Prima z secūda rñderunt sibi sub iuramēto q plus q̄ pprias aias. Tertia autēz vis dens senem blandicñs credere seriofius rñdit. q ipm vt patrem diligeret. neq̄ vt amplius in terrogaret. protinus subiunxit. Quantum habes tm̄ vales tantūq̄ te diligo. Fratus p̄ duabz regnum diuisit. tertiam autēz erhereditauit. quā tamē ppter nimā pulchritudinem rex francie sine omni dote in coniugem accepit Senescēte autēz leyra duabus filiabus ac eaz meritis res gno priuat. z intm̄ despicitur q̄ vit cū vno famulo ab ipis teneretur. Recordatus igitur p̄isti ne glorie et iniurie quā inniozi filie fecit. que sibi veritatem dixit. cū fletu in banc vocem erupit O filia q̄ vera sunt dicta que mihi respondisti. Quantum habes tantū vales. tantūq̄ te dilis go. Dum igitur habui quod dare potui visus sum eis valere. qui non mihi. sed donis meis a mici fuerunt. Interim dilexerunt me. sed magis munera mea. Nam ab ennibus muner

Anno mundi

III° M^o CCLVI.

Linca christi

amazias
as rega
uit. an.

xxix.

IIIXX° D^o D^o

Iste amazias bonis incicñs malum habuit finem. qd̄ cō? mune satis vsq̄ hodie in potestatis apparet. Altos nāq̄ officū destruxit etiā notabiliter p̄ bos. cuius exēpla sunt hic plurima. Hic etiā deos seyr adorauit zc. Paralip. xxv.

zacharias fili^o ioia

Delisens moritur. z ossa eius p̄phetat. qz mortuus

Pontifices delapidat et glosio martyrio corbat. ij

Aza
rias

suscitat eoz p̄tactu. Et tres victorias habuit isrl̄ contra syros meritis eius.

palip. xxiiij. Increpauit enim ioas q̄ dereliquisset dominum.

Iste azarias boni p̄is bonus filius. titulū laude digna p̄meruit. qz p̄ zelo legis p̄stater restitit ozie regi. inde volē zti sacrificare. ij. palip. xxvi.

Reges israel iohaas

ioha
as

Iste iohaas

ioas
a rvi

Iste ioas percussit syros tribz vicibus iuxta vbum

valde attritus est cū tota gente sua ab azabele rege syrie. et iō dep̄cabat dñz. et pau rillū relenat? est. iij. re

belisei. z tulit vrbes de manu benadab filij azabel. z restituit regno suo. Ipe etiā affixit amazia n̄ volēs s̄z p̄pulsus. supbiam eius humiliavit. iij. Regū. xiiij. Et cepit regnare. xxxvij. anno ioas regis iude.

Reges syrie gū. xiiij. z cepit regnar̄. xxiiij. anno ioas regis iude.

bnadab

Iste Benadab fuit filius azabelis. et debet scribi per d. fm Hieronymum

Procha illo regnante. sy dō argin⁹ z mēsuras z pōdera reperit. Cū apud hebreos baran⁹ in iudea et ieroboam in israhel regnarent.

Prochas filius. annis. xxxiij.

Donarchia est assyrioz illa magna cessat q̄ stetit vltra. Deccl. ānos. z surgūt tpa horrenda pe

porze ozie regis iude. Unde virgilius latides eius extollit in h̄ versu. Proxim⁹ ille prochas: rōanē glōria gentis

ne vsq̄ ad xp̄i nativitatē: i quibus humanus sanguis vltra q̄s credi pōt in omnibus mūdi p̄ibus tanq̄ aq̄

fuit. pulvinaria prim⁹ reperit. Habitu muliebrī indutus Reges assyri.

Iste Sardanapallus totus viciosus

Sardanapallus

inter mulieres delicis vacavit. Ob hoc indignati vasalli eius noluerunt amplius sibi obedientiā servare. Aggressi etiā ip̄m debellarūt. qd̄ cernēs seip̄m cremavit. fuerunt tū reges assyrioz potentes s̄n̄ mōarchia vsq̄ ad destructōez ninive.

effusus est. Vide cronica oroshij li. ij. z alioz

tribus. et ip̄i abierunt. Tandem cum non haberet quod comederet. aut indueret: ab ip̄a iunioze filia clementer suscipitur. regnoz glōzose restituitur. Similia pla reperies. Nota plez rumq̄ dulciloquos fidelitate fideles dulciloquio carere.

III° CCC LXXV

Sine rege ā nis. xij

III° XXX° XXX°

Warimbu iurq̄ aur ouuz

Nota q̄ regnū iude post mortē amasie fuit. xij. annis s̄n̄ rege qd̄ subtiliter oportet accipere ex collatōne ānoz regū israhel et iuda. quia amasias cepit anno secundo ioas regis israhel. et ozias filius amasie cepit anno. xxvij. ieroboam regis israhel. qd̄ tempus extendit se ad. xli. annos. a quo subtrahē annos amasie. et sic manent. xij. quibus ozias p̄vulus erat. nec adhuc ad regnū aptus. Hoc autem. lxx. z multe alie historie non habent. sed alibi hoc suppleat. Et scdm̄ hoc oportet concordare eos. alioquin errabis quo ad supputatōnem annoz.

Jonas propheta filius amachi clarus habetur. z multa predixit q̄ nō sunt scripta. Dic p̄ hec mittit ad ninivē. vt p̄z in eius libro. Dicitur aū t̄q̄ ip̄m helyas suscitaverit a morte adhuc puerū.

Ieroboam et victoriosus fuit. z p̄trinit regē syrie. z restituit regnū isrl̄ sicut p̄us. insup et Damas annis. xli.

scū iuxta verbum prophete. Attende q̄ sit instabilis status regnoz. Israhel contritus vsq̄ ad novissimū humiliatus est valde. syri iam elenati ab infimis misabiliter deprimuntur. Sic qui fuit supra: sit infra. z contra qui fuit infra ascendit supra vt post descēdat infra. Hec est rota volubilis huius temporis. z ideo nō est mirum q̄ pauci electi ad hoc assumuntur a domino. z q̄ viri sensati huiusmodi instabilitatis negocium totis viribus fugere p̄tendūt. Vide Augustinum de civitate dei in pluribus locis. Si boni regnant multis p̄sunt. si mali: ecōtra

L iij

Quarta etas David.

Reges italie

arbat⁹
p⁹ rex
medoz

Iste arbat⁹ vicit sardanapallum dñm suum. et monarchiam eius primus destruxit. et ad medos trātulit. spe magis q̄ re. quia darius hoc fecit.

Reges assyrio.

pbul

Iste pbul et sequentes recuperare volentes monarchiam nō mo dice turbarunt terram. et ascendit etiā ad israel et cepit iherlan. ⁊ factus est manaben rex israel ei tributarius. iij. regū. xv.

Dzias qui et azarias duplici nomine. et vno quidem atq̄ eodem tempore. Esayas Dzee Jos hel et Amos prophetasse ex rebus que ponuntur in titulo cognoscimus. q̄ principium verbi domini fuit in Dzie filio beri. Amos autem pater Esaye non vt pleriq̄ autumant tertius duodecim prophetarum est. sed alijs diuersisq̄ apud hebreos scribitur litteris. Iste quidem p̄mam et extremam litteram habet aleph et sade. ille vero haym et iamech. Tradunt etiā hebrei ozce et amos et esayam et iobel ac ionam iisdem prophetasse temporibus. videlicet in dieb⁹ ozsie ioachan achas et ezechie regum iuda. et in diebus iheroboam filij ioas regis israel.

Anno mundi

III⁹CCCLXXXVIII

Linea christi

Dzias
vl' azari
af. ā. lū

IX⁹DD⁹DD

Iste ozias fecit quod bonus erat coram domino. nec aliqd mali de eo scriptum est. nisi q̄ adolere voluit incensum super altare iherusalem. prohibente eum sacerdote azaria. propter quam inobedentiā. percussit eum dñs lepra. vt patet Paralipp. xxvi. ca. Etiam tunc terremotus factus est. et cineres altaris effusi sunt.

Pontifices.

Dzee propheta primus de. xij. mittitur contra decem tribus. Iobel. ij. de duodeci pphetat de iuda et futura eius tribulatione. Amos tertius ꝑ gentes multas pphetat. ⁊ spēalr ꝑ decem tribus.

Reges israel

Abdias quartus de duodecim prophetat contra edom.

Hic regnum israel fuit sine rege annis. xxxij. quod patet ex

sine
rege

annis. xxxij.

zach
arias

mensibus sex.

Reges syrie.

collatione regū iuda ꝛc.

Iste zacharias fuit filius iheroboam. et cepit regnare anno xxxvij. Dze regis iude. ⁊ fecit malum sicut predecessores eius et hic est quartus post Iehu. et percussit enim sellum. et regnauit pro eo. qui statim percussus a manaben. regno et vita caruit. vt patet quarto Regum decimoquinto.

Folium. XVIII.

Dacedonum regnum hic oritur

Chara
p'mace
dous re

Iste Lbaranus rex macedonum fuit filius arbati. regnavit annis. xxvii. De hoc regno descendit Alexander magnus. Destruitur autem tempore onye pontificis pñ.

Lacedemonioz reges deficient. filius annis. cliij.

Armi
lius

Iste armilius filius regnavit annis. cliij. Et fratre

sui numitorē de regno eiecit. et post ipse a Romulo et Rhemo patribus geminis occisus est. et numitor restitutus fuit in regnum suū. quia fuit avus eorum

Teglat
phala
sar.

Spartani ipsi sunt lacedemones per annos. l. cum arhentensibocruētissima bella committunt. ubi semper victoria incerta fuit. Terra maris pugnata est.

Iste Teglatphala

sar cepit terram neptalim et galilee. et eos qui trans iordanem erant transtulit in assyrios. Per etiam obrogatum acham obsedit damascum. Et rasyri interfecit. et syrios transtulit in cyrenē ut patet. iij. regnū. xv. et. xvi. ca. Thonos cocoleros q̄ vocat grece sardanapallus. xxxvi. assyriorum rex. Tharsim atq; anchialem condidit. et in p̄lio vicus ab arbato medo. semet incendio cremavit. Usq; ad id tps fuisse reges assyrioz historia refert. Et fuit anni siml. Dcccviij. Omnes autem anni regni assyriorum a primo anno Fini supputantur. Dccc.

III° OOOXXIII.

XXXXTIOOQ

uare m̄u u i q̄p aus ouu z

Esayas nobilis propheta primus de quatuor p̄ncipalib; claret. q̄ euāgelista magis q̄ propheta dicitur a sancto hieronymo propter evidentia prophetie sue. Hic missus est a domino cum ia sub filio suo in occursum achas. ut diceret ei. ne timeret a duabus istis candis nationum fumigantium quos vocat rasyri et phacee eo q̄ in ipis esset finiendum regnū syrie id est dama

ama
rias

sci. et regnū samarie. i. r. tribuum que alio nomine dicebat effraym

Jonas mittitur ad Ninivitas. qui audierunt eum. sed israel nec multis credidit.

Sel
lum

mente. i.

Ma
naen

annis. r.

facei
a. a. ij

ben cepit regnare anno. xxxix. ozieris inde. fecitq; malū coram domino. et tradidit eum dominus in manus regis assyrii: um qui indixit ei talenta argenti mille. iij. regum. xv.

Iste mana

Ra
syn.

Iste phaceia fuit filius mana ben fecit malum. et percussit eum phacee. regnavitq; pro eo. Cepit regnare. li. anno ozieris inde.

tempore achas. propter quod obsedit eum Teglatphalasar in damasco. et cepit civitatem. et ipm interfecit. Et transtulit populum.

L iij

Quarta etas David.

Rhea filia numitoris in templo dee veste seruiuit. que post admisit amasiū et cepit. peperitq; gemellos. Romulum et Rbemum. Ob hoc ipa viua sepulta fuit ppter incestum. infantes

Reges italie **Flūtoz.** Iste Numitor restitutus in regnum statim post a Romulo occisus fuit. vt Orosius testatur. proiecti sunt foras z mirabiliter a lupa nutriti re

Porro ob reuerentiam romanorū dixerūt poete. q; Mars deus belli concubuerit cum ea. sicut pū totaliter aut palleantes. aut excusantes. vel honorantes.

Reges assyrioz Sibilla erithrea omnium aliaz sibillarum clarior. hoc tempore quidam dicunt q; vixerit. Alij q; eius carmina circa hec tempora sunt inuenta. Ipa aut ante bella troyana vaticinata sit apertissime de christo et pulchre. Vide augusti. xvij. de ciuitate dei.

Olimpias prima a grecis instituitur. Et hec est era famosissima tam latinoz q; grecorum. Et fm hieronymū olimpias vna quatuor ānos completos ptinet. Et fm istum computum anno. xl. Ozie vel circa. ista era incipit. scz āno mundi. iij. m. cccc. lxxij. Scdm septuaginta interpretes circa. l. annum ozie. Et nota q; xps nascitur olimpiade. cxcij. que faciūt ānos. dccc. lxxij.

Anno mundi **III^m dccc. xli** **III^m dccc. lvi**

Linea christi. **ioathan regnauit an. xvi** **achas regnauit an. xvi**

XI. T. D. D. **III. T. X. L. D. D.**

De hoc ioathan nihil mali scribitur nisi q; excelsa moze alioz nou abstulit. vt patet ij. Paralip. xxvij.

De hoc acham nihil boni habet Dereliquit dominū et derelictus est etiam ipse ab eo. Et percussus cum populo suo valde a regibz israel z syrie. ij. paralip. xxvij.

Dicheas propheta. vi. de. xij

Prophetas **achi tob** prophetat contra hierusalem z samariā **phacee** **line rege** **oze**
 Reges israel **phacee** **line rege** **oze**
 Haum propheta. vij **annis. xx.** **annis. viij. vt s**
 phetare cepit ptra **ā. ix.**
 Nininen.

Iste phacee cepit regnare .ā. lij. ozie. sic fecit factū est ei. qz ozee cōiurauit cōtra eum. z interfecit eū. regnauitq; pro eo. Fecit etiā pactū cū rasin. et vastauit iudā. z iō reglat phalasar oppōsit eū et transtulit quasi tres tribz in assyrios. iij. Regum. xv.

Iste ozee vltimus rex israel cepit anno duodecimo acham regis iudee fecit malū zc. Anno. ix. regni eius captus est a salamanasar. et israel translatus est in assyrios. vt habetur. iij. Regum. xvij

Folium .XIX.

Nota q̄ Dno de hoc romulo multa mala scribit. scz fris sui et auī. z alioꝝ p̄batissimoz viroz
 iniquā mortē z violētias tyrānidesq; plēs. Cōgregauit ei pastozes z la-
 trones zē. cū q̄bus ciuitatū extruxit. z p̄ illā vi alios opp̄lit circū circa
 porētes. Postq̄ creuinelegit. c. senes p̄ p̄silio q̄s appellauit senatores. et
 mille pugnatores q̄s milites appellauit. p̄fecitq; i sublimē. tandē ob de-
 merita sua inter deos cōnumerat̄ ē: eo q̄ p̄cussus a tonitruo nūq̄ cō-
 paruisset. Hoc em̄ ad cumuluꝝ sue
 dānatōis accessit. v̄ eo magis toꝝ

romul^o
p̄m^o rex
roano
rū. ānis
xxxvij.

salma^s
nasar.

Sēna
cherib

assarā^s
do fili^o
senna.

Iste salmana sar obse-
dit samariā āno. iij. oꝝ
zee regis isrl. cepit eā z
regē misit in carcerē z
isrl̄ transtulit in assiri-
os z cessauit r̄gnū isrl̄
qđ sterit ānis. cclxxxij.

Iste sennacherib ascēdit in iu-
deā p̄ ezechia viz sc̄m z p̄cussit
dñs exercitū ei^o. s. clxxxij. vi-
ros bellatores. ipe at̄ turpiter
fugiēs puenit in ninuē. z affli-
xit iudeos. z thobia. tādē a suis
occisus est. iij. regū. xix. z. ij. palip. xxxij.

mētareē apud iseros q̄ in terris ei^o
mēoria celebrior habereē quā p̄titi-
bus nō meruit. s; falsa vulgi adula-
tiōe aut p̄a deceptione adeptus est.
Predicti senes post mortē romuli re-
gnauerunt anno cum dimidiō expe-
ctantes si forte redisset.

III° CCCC LXXII.

Regem
Ezechia
regis
iuda.

Ezechi-
as regē
uit. an.

Sol. x. lineis reuertit. Et sicut
illa dies erat longior alijs. x. ho-
ris. D magnū portētū strages
xxx hostium additio annoꝝ.

IIA XXX DDO

Waztūmētū iūm q̄ dñs ouūz

Iste ezechias
optimus fili^o de pessimo p̄re achā ambulat corā domino
corde p̄fecto excelsa abstulit z domum dei instaura uit. nec
similis eius fuit ante eum in regib; iuda. et ergo domin^o
glorificauit eum. iij. reguz. xvij. xix. xx. z. ij. palip. xxx. xxx.
xxxi

Era p̄ncipal romanoꝝ orozij mar-
tini z alioꝝ. ipe ē ānus. xij. ezechie
fm̄ hebreos. fm̄. lxx. vltim^o achaz
Urbs romana p̄dit̄ anho mun-
di. iij. cccc xxxij

Anno ante christi natiuitatem. dcccv. Roma in
monte palētino a gemellis condita est velut secū-
da babilonia. Vex tpe paup̄tatis nūq̄ alter lo-
cus ea sanctior. nec bonis exemplis ditior fuit. z
quanto rex minus habuit. tanto minus cupidi-
tatis habebat. Post diuitie auaritiā et luxuriā
induxerunt

Conditionem vr̄bis titus linius per quatuor de-
ci decades. id ē. ccl. libros p̄sequit. s; hodie n̄ oēs
rep̄unt. De ip̄o facit b̄t̄s hieronymus mētiōes
in epistola ad paulinū. Et seneca in vtrimi decla-
mationum libri prologo

In regere imperio popul^o romāe memēto
De tibi sint artes: paci q; imponere mores
Parcere subiectis et debellare superbos

Quarta etas David.

Nota fm aug^o. xvij. de ciui. di. q^o Licero magnis laudib⁹ romuli ascribit q^o nō rudib⁹ z idos
ctis t^oib⁹ q^o facile hoies fallebant meruerit honores dīnos. s; iā erudit⁹ z expolis. An patet
van⁹ idolatraz error. q; z si in his t^oib⁹ doctis illūinani sūt q^o sit ineptū q^o antiq⁹ lenibus moti
uis decepti. homines mortuos deos factos putent z ob hoc in ampli

Reges romani.

rem⁹
a fra⁹

tre occidit. ā. iij.
ff. de heredi. l. vi.

Reges babilonie incipiunt.

meroda
chp⁹ rex
babiloe

us nemine iter deos ascribendū decreuerūt: nō tñ cessarūt a cultu
liū falsoz deoz. s; moze antiquū seruātes z augētes. qd̄ dicit verū tū
approbant. An constar eos nō esse excusatos
imo apostolo teste plus illis peccare.

Tales milesius clarus habet q^o
Solon post theologos. id ē
Chilon poetas sopheri dicti
vii. sapiētes Periaeder sunt. id est sapiētes
Elcobo⁹ Iste etiā thales pri
Bias mus potuit pdicere
Pirac⁹ defectū solis et lune. vt dicit aug⁹. viij. de ciuitate dei.

Iste merodach primus rex babilonis famos
sus recessit a monarchia. nec obediuit assara
do regi assyrioz z reges babilonie ceperunt
esse potentes vsq; ad balthasar. Vide magis
strum in historia.

Thobie historia deuotissima
et tota exemplaris hic textitur.

Anno mundi

III^oVI

Linea christi

manas
ses rega
uit. ā. lv

IIIADXXOQ

Iste manasses pessimus filius optimi p^oris
fecit malū sup oēs q^o añ ipm fuerūt. z sanguinē innocentē fudit plurimū. ppter quod rex assyri
oz vastauit iudā. z ipm manassem cepit. z i carcerē misit. Postea ad cor rediens. z dñm depcās
et exauditus fuit. et in regnū suū restitutus. Dia q^o añ fecerat destruxit. z in uia dñi recteambu

Pontifices

Sa
doch

lans non sine grandi ammiratione omnium qui eum ante nouerant uitā
beatam duxit. vt patz in li. Regū. xxij. z palip. xxxij. ca.
Latina.

Folium .XX.

Iste numa maximus idolatra fuit. et urbem adeo simulacris replevit ut ipse sibi locum reperire non posset. Hoc modo Augustinus stultitiam eius deridet. quasi magna iniuria sibi facta sit quod ipse non sit inter deos ascriptus quod deorum cultum sic pro-

Flu-
ma

populi. a. clj.

movit. Hic Ianuarii et februarium anno addidit. Dixit super modum est quod hi viri precellentissimi ingenii in cunctis pene que sub sole geruntur tam acute differabant. et in agnitione veri dei sic delirabant. Gratias agamus domini no deo nostro. primam bellum punicum sine bello transierit. excepit. clj.

Flora secundum Augustinum. ij. iij. de civi. si quod ab urbe condita usque ad Augustam tam continue pugnetur extiterit ut per miraculo habitum sit. ut unus annus per

annis nune. quibus pax continuata fuit.

Romani populi statum et decursum loculenter et brevissime describit Florus lucus per annos septingentos quatuor ei dans etates. Unum ait si quis magnitudinem imperii cum animis conferat. etate ultra putet. Ita enim latevbius in orbe terrarum arma circumtulit. ut qui res eius legunt non unius populi sed totius generis humani facta discant. nam tot laboribus. periculisque lacrat est: ut ad constituendum eius imperium contendisse virtus et fortuna viderent. Item ait. Tanta in virtute fiducia est. ut ille rudis. ille pastorius populus vereque terrester ostendit nihil interesse virtutis equis an navibus. terra an mari dimicaretur. Item o populum dignum orbis imperio. dignum omni feruore et admiratione hominum ac deorum compulsus ad ultimos metus: ab incepto non destitit. sed absens simul presensque pugnabat.

III° XXXVIII.

II° 100

unusquisque in seipsum

tyrio coronatur cum multis alijs eo quod regis opa pessima reprehendebat. Sibilla samia secundum quosdam bis dicitur fuisse tribus. Et nota quod sancti doctores non utuntur dictis sibillarum ac aliorum gentilium ad confirmationem fidei sancte christiane. sed et eas nec prophetico spiritu claruisse sed arreptitias fuisse dicunt. Unum Augustinus contra manicheum disputans dicit. Si quid veri de deo sibilla: vel orpheus. alijne gentium vates aut philosophi dixisse perhibent.

Sel-
lum

valet quidem aliquid ad paganorum vanitatem revincendam non tamen ad istorum auctoritatem proplectendam. Quantum cum distat de christi adventu inter predicationem angelorum et confessionem demonum: tantum distat inter auctoritatem prophetarum et curiositatem sacrilegorum.

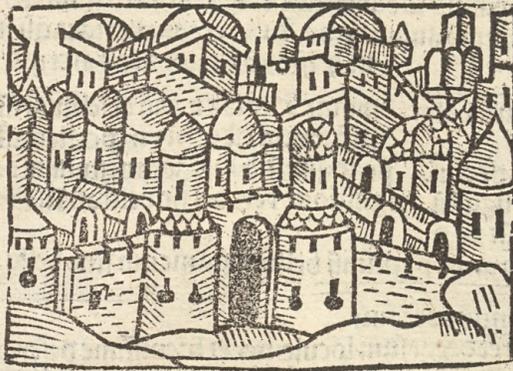
Elch
yas

Calpurnius vir iustissimus leges condidit. Et inter cetera decrevit. ut qui adulterij crimine committeret: utroque oculo priuaretur. Quod cum filius eius commisisset iussit ipsum exoculari. Verum tota civitas aliquod diu reluctabatur ei. Tandem vicinis instantia populi ne lex a se condita violaretur suo prius: deinde filij oculo eruto utriusque usum videndi reliquit. Sicque mirabilis equitatis temperamento se inter misericordem patrem et iustum legislatorem partem est. Disce oportet ne quanta diligentia debeas sancta dei tui precepta custodire: si sic maluit paganus puniri pro iusta lege sua quam eam inultam relinquere. Nec et multa similia oportuit in populo carnali observare cum summa severitate. quatenus timore pens a pravis cobiberentur.

Quarta etas David.

Bisantium conditur
que postea Constanti
nopolis dicta est.

Reges Romani.

Iste Iulius alio nomine
Hostilius non ferens tempus
pacifice transire ob turbato
nem quam suscit

iiij.
Iulio

tauit vicinis suis
an. xxxij. Post
longa quietis tempore merito bo
stitutatis nomine sibi acquisit

interijt. De isto etiam Tullius sic dicit. Ualerius libro. iij. ca. iij. Hunc in cunabilis primo ac
cepit agreste iugurium. eiusque adolescentia in pecore pascendo fuit. occupata validiore etas impe
rium. sed senectus eius in altissimo maiestatis fastigio fulsit.

Ninive destruitur per regem medorum. Et regnum assyriorum penitus cessauit. sicut predixerat
Flaum propheta et Thobias.

Anno mundi III^{mo} DLVI

III^{mo} DLVIII.

Linea christi

ITXDO

IIIITXDO

Iste amon fuit tertius hebre
orum duobus tantum annis regnasse phibet. scilicet fuit. lxx.
annis. xij. et ita supplet hic. x. anni a. lxx. de ill. xij
supra in rege. Et fuit huius aptande sunt historie alie
que coeter sequuntur. lxx. Dic

Pontifices ide rex fecit malum coram domino. et p
cussus a seruis suis in penitencia
obijt.

Thobias mortuus anno. c. xx. vir sanctus ple
nus opibus bonis et prophetie spiritu clarus. Pro
phetauit namque de destructione hierusalem et templi quasi iam factum esset. cum tamen adhuc futurum
esset propter certitudinem prophetie. statim post eius mortem uxor eius mortua est. et egresso
thobia iunior cum filiis suis ninive destructa fuit.

Sophonias propheta uir destructorem hierusalem et reedificationem
Iudaie prophetauit uxor sellum prophetauit iosie regi.

Hieremias secundus de maioribus prophetare incepit ad
huc puer. xij. anno iosue regis contra hierusalem et templum. et prophetauit annis. xliij. propter
illud quod prophetauit in egipto. Grandis duricia populi. et grandis plaga que punit eum.

Iste iosias optimus filius
de pueris pre gratia singulari puerus adhuc
in pueritia requisitum dominum. et usque in fine perse
uerauit laudabiliter. In quibusdam excessit es
zechia proauum suum et ideo dicitur non
habuisse silem in regionibus iuda. Et
religiosam vitam et opera sancta plus
rima uide. iij. Regum. xxxij. et. ij. filius el
paralip. xxxij. chie fuit

Aza
rias

Folium. XXI.

Iste ancus fuit quartus romanorum rex. hic primum pontem trans tyberim inter montem auentinum. et ianiculum fecit. et hostias civitatem condidit supra mare. decimo sexto militario ab urbe roma.

Hostiensis civitas conditur. cuius episcopus benedicit papam.

.iiij.
anc⁹ annis .xxiij.

Iste nabuchodonosor bellico

Nabuchodonosor
monarcha
babilionum

simus fuit et victoriosissimus pro omnia eo quod esset virga furoris domini ut puniret peccata populorum multorum. hic primo erat rex babilonie. et postea obtinuit regnum assyriorum. quod destructum est a medis. et factus est monarcha. Et secundum hoc

diversimode computantur anni eius. quod diu regnavit. Multiplum de ipso scriptura loquitur. iam bona. iam mala que diligenter sancti exposuerunt. Placet tamen quibusdam quod propter penitentiam illam magnam que scribitur in danielis sit salvatus et quod scriptura vitam eius concludit in laude et confessione unius veri dei. Idem sentit nicolaus de Lyra. Datum. .iiij. Dicunt doctores quidam quod deus inspiravit sibi: ut vindicaret se de inimicis suis. sibi instinctu isto abusus fuit per superbiam et invidiam. et sic non meruit per hoc quod instrumentum fuit divine iusticie. Forte de omnibus post penituit meritis Danielis.

Uarias propheta occiditur a ieconia rege iuda. Abacuc propheta per Nabuchodonosor et Hieremias incarceratur. babilone. sunt tamen opiniones que tempore fuerit.

III⁹ DLXXXIX

III⁹ DC

ioachas
regnavit
mē. iij.

Jechoi
as vele
liachis

vel ioachim annis. xi.

Joachi
vl'iecoi
af. m. iij

sedechi
as regnavit.
a. xi

IXDC

DC

uabunpau iuzp auis ouuz

Iste ioachas statim post mortem patris constitutus fuit rex iherosolymorum. sed quod non

dicentiam fuit filius ioachas. et constitutus a pharaone rex in iherosolymis. et ut daret mulctam etc. Et quod fecit malum nec au-

sara
ias.

diuiti prophetas. ascendit Ieremias nabuchodonosor et factus est ei seruus tribus annis. Cumque rebellaret venit iterum rex babilonis Ieremias et vincitum duxit in babilonem. non quod illuc ductus sit. sed immutatus fuit conciliu nabuchodonosor. et interfecit eum in hierosolymis. et percussit corpus eius extra murum iuxta prophetiam hieremie. etc. Et tulit secum vasa domini. et posuit ea in templo suo. Paralip. ultimo.

Iste ioachim fuit filius ieconie et fecit malum. et non statim amovetur ne regnaret et vincitur et translatus in babilonem. et multi cum eo translatus sunt. etc. Regum. xxiiij.

Istam saraiam interfecit nabuchodonosor rex in rabata cum alijs filiolorum zedechie. regum vlti. Hic fuit filius azarie.

Daniel adhuc iuuenis susannam liberat. et in conspectu regis cum socijs stat etc. et postea iterum preter somnium regis. et in sublime tollitur. Danielis primo.

Ezechiel propheta in chaldaea transmigratis destructoem hierusalem. et tandem martyrisatur. Bardocheus. Omnes hi cum ioachim ducti sunt in babilonem ad huc pueri. Baruch propheta.

Iste sedechias tertius iosie filius et malus non audis uir hierosolymorum propheta et non potuit miseri

blis. et omnis iuda cum eo. et eruti sunt oculi eius. regum vlti. et Hieremie. lviij.

Quinta etas Transmigratio.

Iste p̄iscus ludos instituit. et circū rome edificauit. Capitoliū fabricare cepit. Et dictū est ca-
pitoliū quasi caput solum. quia in fundamēto inuentū fuit caput sine corpe. quasi p̄phetia futu-
ri. quia ibi postea senatus resedit. quasi vnum caput
Reges romani. **P̄iscus** tarquinius annis. xxxvij totius orbis

Iste Nabuchodonosor filius nabuchodonosor magni fuit. hic ortum qui
in suspensis d̄r maximis expensis vxore sue fabricauit. multa ma-
gnalia p̄ḡit. ita vt herculem trāscendisse actū magnitudi-
Reges babilonie **nabuchodonosor**

ne memoret. et de manubijs hostiū templū belis magnifice de-
corauit. Astrages rex medoꝝ vnicā habuit filiā quā cuidam
militi plebei tradidit ne ex ea nobilis filius nasceret̄ p̄pter causā quā m̄gr recitat. ne sc̄z pelleret̄
tur a regno a nepote suo: sicut p̄dixerant sibi coniectores. Et quod verebatur ei accidit. Nam
ex ea natus est cyrus qui ipsum superauit.

¶ Templum salomonis incendit̄ a chaldeis et hierusalē destruit̄. Et hec est vna de p̄cipalibꝫ
eris huius sacre historie. Stetit nāq; h̄ templū. cccc. lxx. ānis. s. a fundatōe ip̄i inchoādo q̄ fu-
it facta anno. iij. salomonis. Et ab hac destructio-
ne vsq; ad destructōem que facta est per tytū. sc̄z
clij. anno post christi passiōē fluxerūt āni. dclxx.

Tres pueri p̄cinnit̄ in fornacē succensam. et m̄s-
raculose liberant̄ a deo. Vide Dan. iij.
¶ Hieremias in egipto prophetauit. et regibꝫ egip-
ti p̄dixit q̄ eoꝝ idola subuerterent̄ cū virgo pa-
reret. et ex hoc in secreto templi loco imagines vir-
gis cum puero adorauerunt. Oratione de terra
serpentes fugauit. et tandem zelans pro populo increpauit idolatri-
am populi sui et lapidatus est ab eis. Sed egipti gloriose sepelierūt t̄ mar-
tyrem sanctum in sepulchris regum propter beneficia sua.

¶ Iste iosedech filius saraie egressus est quando transtulit dominus iudam et hieru-
salem p̄ manus Nabuchodonosor regis. vt patet. i. Paralip̄. vi. et ductus est cū alijs captiuis
in babilonē. Dicit̄ aliq; istum fuisse Esdram scribā et sacerdotē. Aut forte frater ipsius fuit.

¶ Ezechiel post multa que gloriose gessit. etiam precibus suis aquas chobar condensauit.
vt filij israel ambularent per eas. chaldei autem submersi sunt. Tandē percussis impijs qui
busdā a serpētibus qs redarguit. ceteri exacerbat̄ ip̄m equis distraxerunt. et per crepidies sa-
ro num excerebrauerunt eum. martyrem domini gloriosum facientes.

¶ Abacuc propheta Danieli prandium attulit dum in lacu leonum es-
set apud babilonem s̄m Hieronymū. Vide in libro ipsius.

Folium. XXII.

Ludus scacoꝝ repitur a Fersepho p correctione Euilmerodach tyrāni. q̄ suos magistros et sapientes occidere consuevit. Et hoc solacio indirecte attractus fuit ad emendationē.

Iste seruius tullius seruilis p̄ditōis fuit ex parte m̄r̄i

Seruius

que ancilla captiua fuit. 13 nobilis. Dic laudes habet ab historiographis magnas q̄ in omni statu fuit. z vbiq̄ notabiliter se gerebat. Tres mōtes vbi addidit. et fossas iuxta muros duxit.

Euilmerodach

Iste Euilmerodach fuit frater Nabuchodonosor iam immediate p̄cedens. Dic ioachim leuauit de carcere et magnificauit eū. et corp̄ p̄ris effossum iuxta cōsiliū ei⁹ diuisit. ccc. vulturibus neresurgeret a mortuis. qui de bestia redierat in hominem.

Regulus

Sabular

Baltasar

filium. et soroz darij fuit mater eius. ideo preoccupauit regnum darius cum adiutorio Lyri. Nec audiuit dominus ipsum. quia vasa sancta indignē tractauit. Danielis. v.

III^m DCCXXXIII

III^m DCLIX

Salatiel

Sorobabel

AXTQ

TXQ

uuisu uisui iuxta uis uis

Jeconie regis iude quem genuit post transmigratōnē babilonis vt euangelista Bartheus dicit.

Daniel vir desideriorum sanctus et electus clarus habet cuius etiā opera deus miraculis glōsis approbauit.

Esdra sacerdos de stirpe aaron claret sanctitate vite et sapientia. cuius grandi industria et labore totus iudaicus status in melius reformatus fuit.

Babilon destruitur

Iste Sorobabel fm imperium dñi fundauit templū et manus ei⁹ perfecerunt. sed lōge post vt patet Esdre. vi.

Babilon illa magna capitur. z aufert potestas eius. sicut p̄dixerūt p̄phete sancti. Nec fuit p̄ma z m̄tia ciuitas totius orbis de q̄ incredibilia scripta sūt. z hec tā t̄ayna noctē defecit. vt ostendat q̄ ad irā dei omnis potentia p̄luis sit. z fauilla. Dicit̄ verissime q̄ eā humano opere extrui vel humanis viribus destrui potuisset pene incredibile videbatur. Un̄ grā de spectaculū euidentis exemplum m̄ndus haberet. si informari posset seu etiā vellet.

D 4

Quinta etas Transmigratio.

Sibilla cumana de popphetat. et tarqno. lx. codices attulit. i qbo erat scpta decreta roanoz.
Sibilla belespōtia de agro trojāno nata his dō fuisse temporibz et p^o
pberatit sic de chūsto. Iesus chūstus nascetur de casta zc.

Reges romani

¶ Iste tarqnus superbus seruiō interfecto meli

tarq. superbus

ore se arripuit regnū. Dic p^omus oim tormētoz gna ex-
cogitauit. z p^o de regno expulsus ē ppter stuprū lucretie
a filio suo p^omissum. Et noluerūt ammodo romani
habere reges ppter tyrannidem eorum.

Darius pri-
mus monar-
cha persaz

Cyr^o re-
gnauit
an. xx.

¶ Iste cyrus rex psaz fuit p^omo. z de p^o trāstulit mo^o
narchiā ad psas. Dic ex pte p^ois plebeius fuit. sed

¶ Iste darius fuit p^oso
brinus astragis que
in filiū adoptauit. qz

m^o ei uerat filia regis astragis. De isto p^oberatit elayas. z babilonē uicit
baltasar interfecit. danielē magnificauit. et isrl^o remisit in iudeā ut tem-
plum reedificarent. ut patet Esdre primo.

ū hūit m^osimicā filiā. z dedit ei regnū. qz cyr^o z eū pugnauit. z m^o abovicti sūta cyro. sz tāqz nepo-
tes eos tractauit benigne. qz ano scz astragi regnum bircanoz concessit. et Dario medorum.

¶ Historia libri Esdre incipit.

Anno mundi

III° 704 XXXIII

Linea christi

DXA

Templum fundatur.

Aggeus et Zacharias propbetant. p^oortantes templū. et prouocantes ad edificandū templi.

Pōnifices.

Ihe-
sus

¶ Iste Ihesus filius iosedech sacerdos magn^o tāqz regēs. z zorobabel tanqz
dux post reditū ppli isrl^o de babilone p^ouerūt. Et iste mod^o vsqz ad herodes

seruat^o ē ut sacerdotes sūmi eēt p^oncipales et duces substituti. Semper
m^o duces erāt de tribu iudā iuxta p^ophetiā iacob. Et sub hoc regimine sacerdotali optimo nō le-
gūt populus declinasse a ueritate fidei sicut ante. qz tpe iudicū et regū ser^o ius ad idolatriā cor-
ruit. Et nota qz iudei isti q^o hic redierūt z postea dispersi sunt in omnē terrā. iuxta p^ophetāz Da-
uid. Dispge illos. ps. lviij. fuerūt oēs de tribu iudā beniamī et leui. et pauci de decē tribub^o q^o
a u fugientes iunxerunt se istis. Illi autē q^o in moribz caspūs religati sūt nūqz redierūt fm hebos

¶ Cyrus post multa bella tandem cum ad
scirtas declinasset a regina thamiris capit. z cū toto exercitu suo ad. cc^o. occiditur. Caput ei^o
precisum in vtrē humano sanguine plenū piccit dicens. Satia te de sanguine quem sicisti.

Arpharat post mortem
cyri p vim obtinuit regnū medoz. z edificauit ciuitatē grandē. Ecbathanis. z disposuit rebel-
lare contra nabuchodonosor. i. cambissen. z m^o ab eo victus fuit. ut patet Judith primo.

Folium. XXIII.

Falaris siculus tyrannus. multos innocentes depopulat. Dic q̄ndā perillū artificē q̄ thaurū
 erētū fec ad puniendū homines. in eundē ipm. piccit primū vt experiret qd̄ fecerat. ⁊ clamor ei⁹
 p̄ os thauri sonuit horribiliter quasi boatus bestie. ⁊ sic tyrānus iniustus inuenit aliq̄n̄ quē ius
 ste puniret. Istud factū dicit ozosius anno añ vrbē ⁊ ditā. lxxij. vel circa zc. Et vt d̄r sicilia sem
 per nutrit tyrannoz fuit. ¶ Lucretia feia nobilis et honesta a filio regis violenter oppressa
 seipam stulte gladio interemit. Hec i exemplū castitat̄ alligari solet. s̄z nō excusat ab homici⁹
 dio. vt d̄c Augustinus. i. de ciuitate dei

Cābises
 q̄. fili⁹ ci
 ri. ā. viij

Babilōia noua i egipto ⁊ ditā a cābise q̄ totū illud obtinuit regnū

Erenei
 des. iij. ā
 medio

Iste Lambises filius ciri. ⁊ scōs magn⁹. varie nominat a diuer⁹
 sis. apud esdrā artaxerxes d̄r vel assuer⁹. In historia iudith q̄ sub
 eo texta fuit vocatur Nabuchodonosor. Dic poten
 ter interdixit ne ierusalē aut templū reedificarent. et
 pater eius n̄mō precepit ne ciuitas extrueret. et eti
 am tunc principes Lyro ignorante impedierunt
 opus domus domini. Dic q̄ndam iniquū iudicē vi
 uum excoziari fecit. ⁊ filiū sup paternā cutē sedere fe
 cit. vt s̄ mō scelus vitaret. ⁊ recte iudicaret.

Iste ereneides terti⁹ ma⁹
 gnus duxit filiam regis in vxorem ⁊ n̄
 diu post moritur. Pantaptes filia cam
 bisis fuit his duobus successiue in con
 iugem sociata s̄m Hieronymū sup Da
 nielem libro tertio.

III° DCCIX

XTDXXX

¶ Historia iudith hic textitur. ipsa autem
 exemplar totius pudicie ponitur.

Holofernes princeps milicie Nabuchodonosor cambisis mult⁹
 ras terras dominio suo subiugauit. et tandem venit ad bethuliā. et ibi a iudith muliere interfi
 citur. vt p̄tz Iudith. ij. ⁊. xij.

¶ Pythagoras primus p̄hs.

Nota q̄ gentiliū sapientia q̄ totaliter de creaturis fuit primo incepit a dijs q̄n̄ adhuc t̄pa
 grossa fuerūt. qz tunc qui paulo plus alijs sciebant. a populo rudi dij putabatur. Post hec cre
 uit prudentia. et tunc theologi venerūt. ipi sunt poete antiq̄ores qui de falsis dijs multa men
 dacia s̄mperunt vrbano sermone. Si isti ante venissent profecto dij putarent. sed temp⁹ obsu
 rit eis. Post hos venerunt sapientes. i. s̄phi. qui mira iactantia gloriā suā celebrarunt. Nec
 tamen diuinū aut theologicum honorem meruerunt p̄pter tempus. quia iam melius sciebāt.
 Demum philosophi claruerunt quorum iste primus fuit. eo q̄ humiliter responderet se nō sa
 pientem fore: sed amatorem sapientie. Hi p̄muniter contradixerunt idolatris. et plures crucis
 dati sunt plures timore fecerunt sicut ali⁹. Peiores fecerunt qui munerib⁹ acceptis eā s̄ pro
 priam conscientiam cultum sacrelegum extulerunt. Vide Augustinū de ciuitate dei.

Dano et phisios discipuli pythagore hanc sectam continuauere. vbi q̄
 q̄nquennium silentium seruabatur. et post eruditū loquebantur.

D iij

Quinta etas Transmigratio.

Anno. ccliiij. ab vrbe pdita romani loco regni ordinauerunt duos consules q̄ p̄ vnū annū regerēt. ne ex mora r̄pis in supbia erigerent. z vt vn⁹ alterū corrigeret fieri r̄aret aut excederet.

¶ Leonida rex spartanorū cū. iiij. boim. lxx. persaz pene trucidauit. Mirabile dictū ait suis. Prædere hic tāq̄ apud inferos cenaturi. Et ita factū ē. qz ex fatigatōe ceciderūt sup mortuos. z mortui sūt cū illis pariter.

Solus incipit.

Bru
tus

primus consul.

Lu
ci⁹

¶ Mutauit roma p̄n
cipatam. sed nō eua
sit tyrannidem.

Reges persarum.

Darius
iaspis
.iiij.ma

¶ Iste Darius fuit vn⁹ de. vij. magis z subtilr̄ regnū sc̄siuit. hic recuperauit regno persaz assyrios. et babiloniā. alyam. macedoniā perdomuit. Cūqz regis scitaz filiā in vxorē desideraret. z ei dare noller. ob h̄cū. dcc. ¶ Scitaz venit. nō veritus p̄ vnus hois libidine tot milia viroz morti piculo expos nere. qd̄ vtiqz incautū et crudele z iniustissimū fuit. Tū turpiter fugatus. lxxx. a misit. tandē cū residuis a paucis atheniensibz. puta. xi. supatus. cc. psaz amisit. Volēs autē se post fugā vindicare. in ip̄o apparatu cōcidit. Et fm̄ q̄sdam bona spes est de ip̄o. qz hūit fidem vnus ves ri dei. cui templū et sacrificia fieri p̄cepit zc. Vide Lynam sup. ca. vi. Esdre ¶ Democritus p̄hs seipm̄ excecavit. et de diuīte se pauperem fecit ob amorem sapientie.

Anno mundi

III° 000XXXIII

Linea christi

Abiud

¶ Iste fuit filius Zorobabel. sed de ip̄o et alijs per sequentibz vsqz ad Joseph nihi habetur in scripturis. nisi q̄ a Mattheo numeratur. Et iō nec tempus eoz debite sciri potest.

ΛΟΧΟΟΟΟ

Nota q̄ fm̄ magistrū. Darius instinctu zorobabel iussit resumī opus dom⁹ dei. p̄cipiens p̄n cupibz suis ne aliquo mō impedirent sed iuarent. Vide etiā Esdre. v. z. vi. ca. De hac era ambiguum est propter diuersitatē doctorum.

Aggens et zacharias anno secūdo darij increpauerūt pplm̄. ppter negligentia eoz. ad edificā dum domū dñi. et sollicitabant zorobabel vt loqueret sup hoc regi. et annuit rex. z accensus est cor ppli vt edificarent tēplū. vt patet Esdre. vi.

Pontifices.

Templū perficitur anno septimo darij. Agge

Joa
chim.

¶ Iste fm̄ iosephum cognominatus est Josedeob. sub quo ciuitas hierusalem extructa est. vt dicit etiā eusebi⁹. sic etiam patet Acemie. xij.

ns de hoc templo. p̄herauit. q̄ gloria eius maior erit q̄ primi. quod est intelligendū sp̄ualiter. quia xp̄us dñs desideratus cunctis gentibus hoc corporali p̄sentia sepius ingrediendo magnifice gl̄orificauit. et oblatas fuit in eo in die purificationis marie. alioquin nō potest stare veritas prophetic. quia istud secundū quasi nihil fuit respectu primi. Augustinus hic fortissimū sumit argumentum contra iudeos. q̄ hec auctoritas necessarissime intelligatur de ecclesia que est domus dei ex vniis lapidibus. quia hoc templūz nec vnū q̄s habuit parem gl̄oriam: taceo maiorem. Vide Augustinum. xix. de ciuitate dei.

His quoqz temporibus pythagoras philosophus claruit. qui samo oriundus crotone degit. Nouissime metapontum adijt. ibiqz sepultus est.

Iste dictator creatus fuit: vt consules preiret potentia contra inimicos.

Dic tator nomen est officij dignioris

Quintus reprimus in rure ab aratro sumptus est. et in dictatore creatus est. Dic roma iam pene desperata propter aduersos casus magnifice consolatus est

Hoc tempore facta est rome dilen-
tio plebis a senatu.

pub lius

Triumphis suis.
Epe boz consul fames et pestilentia granis romam corripuere. Et bellu videntiu atrocissimu fuit.

xerxes fi li^o darij v^o mag^o

Ister xerxes multitudine pploz qz collegerat terras mouit et vndas. et in tēpore decies nonies cētena milia viroz. Itē tā dē post modicu per artabanū pfectū suū occiditur Grecoz aut numerus qvictores extiterūt. lōge maior erat occisoz. D tpa dolenda zc. Vide orosiu. Narrat em bñs Hieronymus in eplis suis qz Xerxes cum de sublimi loco innumerabilem exercitum vidisset: fleuisse dicitur: eo q post centum annos nullus eorum superfuturus esset.

artaba nus. vij mēsi^o.

Iste artabanus non ponitur in cathalogo regū persaz qz parū pfect: Tñ hieronymus videtur eū numerare sup danielēz. libro tertio.

¶ Fabiozū gloriofissima familia vrbis. bello videntano prosternitur.

III° DCC LIX

eliachi.

De hoc nihil habetur in scripturis nisi matthei primo.

TXDCCD

Esdra vir sanctus atqz doctissimus velut alter Moyses in populo venerandus habitus est. Dic primū de babilone cum ceteris venit. sed itez paterna solitudine motus redijt: vt ples lucrifaceret et secum adduceret. Tempore aut isto legem: ceterosqz libros sanctos reparauit. quos combusserant chaldei. felix testimonium orbi relinquens. nonos et faciliores apices inuenit. Quo feliciter in spū sancto peracto venit iterū hierusalē cū multitudine magna. regali^o busqz priuilegijs. vt doceret populū. Esdre. vij. Obijt in senectute veneranda. sepultus ibidē.

¶ Malachias propheta claret sic dicit. i. angelus ppter optimaz vitā et deozū aspectum. Aiuunt q ore eodem quo prophetauerat. angelus domini apparens eadem iterabat. Anaxagoras phus claruit. Dic habuit successo rem qui dicebatur archelaus magister socratis. Heraclitus cerebrofus. Destilius tragediarum scriptor. Suias hoz floridas vide in speculo vincenij. Pindarus poeta Sophocles. Euripides Socrates nascitur. Herodotus historiarum scriptor. Empedocles et plures alij claruerunt tempore xerxes.

¶ Hermēides et alij philosophi notabiles maxime in moralibus claruerunt. Socrates phus. Dic habet magnas laudis proगतivas. q etiā bñs hieronymus sibi in exemplū pponit et alijs. Fuit em mirz patientie. et sp cōnimitis et subtilius de pñio ente. i. deo fert sensisse. pro quo tandem venenum in carcere bibit. Plato discipulus ei. ¶ Iprocas et alij ples fuerūt tūc notari viri qz labores pmāserunt.

Quinta etas Transmigratio.

Virginius filia priā gladio transfigit ne seruituti traderetur. z ob h tribuni insignia deponere cogunt. vide tyti liuii de pdirōe vrb. li. iij.

marcus

Lex. xij. tabularū rome insti-
tuta est. Decē em̄ tabule a gre-
cis delate sunt: quibz due

Decem viri instituti fuerūt loco consulū. qz

Romani.

gnaeus

addite sunt a romanis ā
no. ccc. ab vrbe p̄dita. ipe

Tri-
buni

nimis p̄grebat̄ d̄ puerſo regimie p̄sulū. zc.
Isti duo parū p̄fuerūt nec p̄fecerūt

est annus mundi
iij⁹. dccc. lxxiij.
ānis. xxi.

Xerxes
mēſibz
ij.

Secūdi
an⁹ mē
ſibz vij

Reges persaz

arthar
xerxes lō
giniā⁹

Roma in conculcatōe incensa. et
muri ei⁹ destructi. Naz senonos

Iste artarxerxes est sub quo es-
dras venit hierlm. et neemias
fuit pincerna eius quē p̄-
misi ad edificandum muros
ciuitatis.

galli cū romanis pugnāt. z cepta est vrbz p̄ter capitolium. quod
etiā p̄didisset si pugil anser ex lassitudine pugne dormientes ro-
manos nō excitasset. Qua p̄pter ambrosius exprobrando eis i
gratitudinē xp̄iane p̄ſperitat̄. dic̄ eos magis sacrificare anse-
ribz debere q̄ d̄ijs. Idem augustin⁹. ¶ Os inferni in
medio vrbis horribilr̄ appuit. De cui⁹ exaltatōe p̄les interz

fecti fuerunt. Ubi cū se marcus
curti⁹ armat⁹ proieciſſet. cessauitqz plaga impioz demonū

Anno mundi

III⁹ DCCCLXXXIII.

Linea christi.

ΛΧΘΘΘΘ

Ebdomade Danielis hic incipiunt. De his est grandis altricatio inter doctores. z labo-
rinibus maximus. Vide Hieronymū super Daniele. z Lyrā. z Ulricum li. v. c. iij.

Pozro Beda computat per annos lunares. et incipit vigesimo anno artharxerxes.
¶ Neemias vir benignissimus ac deuotione p̄cipuus. fuit pincerna artharxerſis regis per-
saz. Hic vigesimo anno eius iuxta dei voluntatē missus est ab eo vt instauraret murū hierlm
et edificauit eam in angustia tempoꝝ. Expleto aut̄ ope miraculose ignē sc̄m̄ receperunt. z mu-
rū dedicauerūt. Deinde redūt ad regē. z itez reuersus est hierlm. et mortuus est. ibiqz sepultus
iuxta murū quē edificauit. Vide in libro eius. Et hic finit̄ historia libꝝ q̄ sunt de canone

Chratin⁹ p̄mus comic⁹
q̄ sub specie iocalitatis a
perte vicia redarguit.
Archita tarēt⁹ mgr̄ platōis
Abibiades socraticus.
Eudoxus astrologus.
Epicurus voraz.
Dyogenes alexādro di-
nior et potentior fuit. eo q̄

¶ Hierusalem reedificatur a Neemia et alijs filijs israhel. et habet
tres habitationes. Prima habitatio est p̄munis ppli. scz artificum
laborantium in mechanicis. Secunda habitatio est nobilium et
prophetarum. Tertia habitatio est regis et sacerdotum. Item
habet sex portas quaruz prima d̄z vallis iosaphat. secunda poz-
ta sterquilinū. tertia porta verus vel iudiciaria. quarta porta pisci-
um vel dauid. quinta silos vel aquarum. sexta gregis vel p̄batice pi-
scine.

q̄cquid dare potuit p̄tempſit. q̄cquid auferre vel inferre nō expauit.

Folium. XXV.

¶ Ludī scenici instituunt. vt pestilentia cessaret rome. De his Augustinus multā frat-
ctat diligenter: improbādo deoz falsitatē. q̄ talibus ludis placari poscebant. Ita turpiter istē
etercebantur. vt ne dū honesti viri z femine interesse nō vellēt. s; nec vel de longe intueri. Quā
crilegia deoz quib; nouella romanoz indoles ad tāta crūmia prauo trahēbat exemplo. ita pro
depellenda temporali peste corpoz accersitus est ppetuus morbus animaz

¶ Tribuni loco consulum instituunt. Verū hec mutatio magnā perniciem reipublice inecit.
eo q̄ singuli cū impatorib; insignib; pcellerūt. donec per vim coacti hmoi fastuz
deponerent et tyrannidē. Nulla autē restat iam spes tranquillitatis adīpiscende

**Darius
nothus
a. rix.**

romanis: nisi per solam patientiam. quā vera dei sapientia christus docuit.

¶ Iste Darius grauem manū misit contra athenienses. vñ tandem p̄riti sunt:
qui sup̄remi fuerunt iuxta morē mutabilitatis hūmane. Sub eo egiptus recessit a persis. Hic
habuit fratrem nomine cyrū bellicosum. Vide Orosum libro secundo.

¶ Mediolana ciuitas conditur. sic dicta. quia ibi tunc apparuit sus. que pro media parte
portabat lanam pro pilis. Hoc modo omnia gloriosa mundi a paruis et pene vilibus oru n
habent. et in idipsum tandem reuertuntur.

Dis temporibus athenienses. xxiiij. litteris vs̄ ceperunt cuz antea. xvi. tm̄ litteras haberēt

III° DCCCIX

DXDDD uiribusu iuzp dms ouuz

Bella Atheniensiu famosissima quasi secunda troiana circa hec tempora fuerunt z p̄sumpti
sunt miserabiliter. z in seruitutem redacti. Quomodo perierunt qui dominabantur populis

¶ Plato phus diuinus nominatissimus claret quem Augustin^o extollit. quasi vitra de di-
uina scriptura aliquid senserit. Aristoteles discipulus eius fuit.

¶ Iste Heliazib vel eliazaphat successit Joachim in pontificatu. vt dicit eusebius.
Et vltorius communiter doctores sequuntur iosephum. vt dicit magister. quem se-
eniā Eusebius sequi testatur.

**Heli-
azib.**

¶ Dionisius siclus tyrannus pessimus de sicilia expellitur. Hic erat discipulus pla-
tonis: s; nō imitator. Quodā tpe vidua quedā paupercula p̄ ipso dis imolabat: obsecrās qua-
renus diutius viueret. ipso retrō stante secretius et admirāte. Completo at̄ sacrificio accersis-
to interrogās ait. Cur sic pro me oras. q̄ sp̄ tibi molestus fui. Illa r̄ndit. Dñe anus vñ tyrans-
nus fuit. z vaccam mihi vnam abstulit. z nō retinui nisi tres. rogauis; deos vt moreret. si for-
te ipso defuncto filius eius pater vester mihi restitueret eā. sed ille peior: nedū illam retinuit. im̄
vnam similiter abstulit. z remanserūt mihi nisi due. Iterū imprecatus sum contra eum: vt mo-
reretur sperans a vobis mihi restitui vaccas meas. vos autē pessimus omnium nihil mihi redi-
distis. insuper etiam āflictam afflixistis. vnā auferendo. Tenui ergo ne post mortem vestram
adhuc crudelior veniret q̄ hāc silr auferat. z fame moriar. iō deos etorari p̄ vita vestra. infelici-
ter experta q̄ pere continue res in deterius dilabunt. Hec sunt verba vetera et noua predicta
cuius experientia nō oēs equaliter aduertunt. Qui autē hec patiuntur. a risu p̄tinere se nouert.

Quinta etas Transmigratio.

Iste camillus furus dictus extitit qui afflicte reipublice magnifice subuenit. expugnando scz veientes qui p decem annos p̄riduos vaide romanos attriuerat. Hinc tm̄ virū postea igra ta ciuitas damnauit. Drosius dicit hanc victoriā magis vtilē q̄ nobilem fuisse. qz sine vllō digno romano virtutis testimonio clā

Romani

dictator

Camillus

destina obreptione scā fuit. Nec ob hāc iniuriā destitit qui rediret itez de exilio. de nūo p̄iaz defendēs. Et h̄ magnū est exemplū patientie christianis fm̄ augustinum.

Reges persarum

Assuerus
vsqz Artaxerxes

Iste assuerus cognominatus est minenon. darū z perisatidis fi a. xl. lius a lxx. ab hebreis aut̄ assuerus dictus. Et hūc fratrem noie cyrū. quē post mortē p̄ris in bello supatū occidit. quia nisi p̄ letale bellū libido domnandi nequibat mitigari. cū tm̄ tot terras possideret q̄ merito pl̄ q̄. c. regentibz sufficissent dominia eaz. Dic primo vasti reginā pulcherrimā duxit in vxore. quā tm̄ post abiecit. z bester virginem de stirpe beniamin loco vasti sumpsit. z mardocheū patrū ei⁹ sublimauit. amon p̄ri⁹ suspensio. Sic videt̄ homo pacificus fuisse. sed nimis luxuriosus. vt p̄z in libro Hester. i. z. ij. Fert etiā filios habuisse. ccc. e quibz darius quē in regem sublimauit. z. xl. alij nobiliores cōiurauerūt vt eum interficerent iā senē. vt sic licentius regnarent. Quo compto omnes fecit occidi. quia per quē quis peccat per hec et punitur.

Anno mundi

Linea christi

Asor

Hester historia hic recitur fm̄ doctores latinos. Vide lyrām hic. et etiam Danielelem. c. it. Mardoche⁹ iudens vir scūs clar⁹ habet. Et p̄im⁹ post assuerū in toto regno psaruz semp̄ tm̄ humilis et deuotus cultor dei et fratrum amator. Et fm̄ hanc computationem latinorum tempore exaltationis sue fuit annoz. cclix. Vide lyrām.
¶ Samnites medij sunt inter picenum capāniam z apuliam.

Pontifices.

Aristoteles audiuit platonem. xvij. annū gerens.

Dic post fuit magister alexandri.

Demostenes orator fuit.

Spensippus post platonem acadēmicaz tenuit.

Senocrates successit mortuo spensippo.

Hermes tremegistus qui et mercurius dictus est fuit circa hec tempora.

Lacedæmones ipsi sunt spartani expugnant. z in seruitutem redeuntur quoz improba dominandi cupido infinita mala suscitauit.

Apuleius z hermes discipuli platonis in templorum locis et porticibus versantes nihil aliud q̄ de virtutibus cogitabant q̄ oculos effodisse leguntur. ne per eorum visum a contemplatione sapientie auocarēt
Lobares philosophus qui ait. In suo negotio quisqz ebetior est q̄ in alieno.
Senocrates grauissimus philosophozū et castissimus fuit.

Folium .XXVI.

Danius torquatus pugna inchoavit atrocissima cum gallis. percussos gallo quem ad singulare certamen provocavit. torquem aureum de collo eius tulit. et suo imposuit. Unde ipse et posterius eius dicti sunt torquati.

**Zit^o
qnt^o**

Iste quintus dictator cruentissima congregatio bellum a mallio

inchoatum perfecit. et victor fidelis factus in eadem paupertate permansit sicut ante. quatuor iugera suis manibus colens.

Hunc in exemplum adducit augustinus de civitate dei contra avaros et superbos christianos quosdam.

**Ochus
annis
xxiiij.**

Iste ochus qui et artaxerxes egyptum renouavit ad imperium persarum nectabano rege in ethiopia pulso. et plimios indeorum in transmigrationem egit. et iuxta mare caspium collocauit qui nimis creuerit

ibi. Hic etiam misit vagosum principem trans flumen qui tributa per eldram dimissa reperit. scilicet septimi anni propter sabata terre. Vix est quomodo hic ut putat filius bellerophon ita fuit iudeis infestus.

Marco valerio teste: eutropio evenit victoria contra gallum sine gallos. propter corvum qui insidens eis brachio eruit oculos galli cum rostro. ex quo postea eorum nomen sumpsit. Marcus valerius corvinus.

Aristoteles famosissimus et omnium philosophorum subtilissimus claret. sectam peripateticorum constituit.

Gaius

Sub huiusmodi facta est pugna tuoscorum quorum

marcus

octo milia capti fuerunt.

**arsam^o
anno. i**

Iste arsam qui et argemonesis regnavit octo et parva regnavit.

III° DCCCXXXIII.

ARTODD uarvnuvuyzqnuv ouuz

Vagosus prefectus ophi templum subvertit et spoliat. et tributa ministris dei imposuit propter dissensionem pontificum cum fratre suo iesu quem occidit. Sydenham delet ab ocho rege persarum. Erubescere syon ait mare.

Judas

Iste iudas vel ioiade filius elisaphat fuit summus sacerdos tempore mardochei. cuius idem epistolam misit de observatio dierum furim. ut patet Hester. ix.

Joanes

Iste iohannes filius iude habuit fratrem quem dicebat iesus et aspirabat ad pontificatum. quia propter familiaritatem vagosi prefecti trans flumen sibi comparavit. Confusus autem super hoc altricare cum iohanne cepit in templo. et ideo incitavit fratres ut eum occideret.

Fabrizius vir digne memorie nulla potuit industria pyrri regis a romana civitate diuelli promissa etiam quarta parte regni. tandem pyrrius ait. Dic ille fabrizius qui difficilior a virtute est sol a cursu suo auerti potest.

Quintus curtius philosophus. Hic contra alexandrum multis rationibus seriose discernit eum in crepando. Si deus es inquit: beneficia largire non auferas. Si homo semper id cogita alijs postpositis. Calisthenes philosophus condiscipulus alexandri sub aristotele ab eo occidit quia eum pro deo non adoravit. et multas tyrannides similes idem alexander perfecit magis ductu proprie complacentie: quam recte rationis. quod valde commune est apud potentes. Indignanter accipiunt: nisi quis proferat vel faciat: que eis non placent. quod periculosissimum est et sibi et alijs

Quinta etas Transmigratio.

Vinutia virgo vastal' ppter icestū viua sepulta ē. Hec ⁊ filia allegari solēt in exēplū xpianis q̄ legaliter et districte vicia etiā apud gentiles puniebantur.

mar
cins

Iste marcus cū vi. rōanis pu;

māi
lius

Isti duo psules p̄ latinos pugnātes decius

Romani

Ca
leri

gnauit p̄ gallos q̄s in fugā verit. ⁊ gūiter trucidauit.

De
cins

occusus fuit ⁊ māili' triūphauit. S; qz p̄ prius filiū occidit: solitas laudes n̄ hūit Ille nāq; filii' p̄ impiū psulū pugnauit p̄ hostes ⁊ q̄uis victor extitit: tñ ppter inobediētiā virgis cesus

Darius
annis
.xxiij.

Reges persarum Iste darius potētissimus ausus est a grecs tributa expetere. q̄ fuit occasio destructionis totius monarchie psaz q̄ hic translata fuit

et capite punitus fuit. Hoc in laudem patris augustinus allegat.

ad grecos intra p̄phetiā Dañ. Fers q̄ amiserit q̄s quies decies cenrena milia bellatoz. quos oēs alexander de psis occidit. Circa hec tempora dicit orosius. q̄ nox vsq; ad plimā diei partem tendi visa est. et saxea grando. i. veri lapides de nubib; descendentes terrā feriunt.

¶ Dedicatio prima apud romanos. Nota q̄ romani vsq; ad ista tpa nusq; se capi p̄mittere bant vel in seruitutē redege; s; aut vici aut occidi maluerunt. s; circa hec tpa hec eoz aiostas sedata fuit a samnit. Vex papiri' b scandalū amouit. qñ post samnitas vicit. licet maius dedecus s; periurij tunc roma p̄traxit.

Anno mundi

III° DCCCCLIX

Linea christi.

TXDXX

Alexander nascitur ex olimpiade vxore philippi regis macedonū adultera per nectanabū nigrōmaticū regē egypti. qz per incantationes illudebat ei quasi deus amō p̄cubuisset cū ea. hoc colludicō potētū adulteria et supra solebat excusari. aut etiā honorari: s; paupe; capitali pena

Pōtiffices **S**ecūdus. xxx. pedirū. ⁊ cē

Ia
du

Iste iadus irato alexādro occurseriebat. rit pōtifficalib; indur' et placatus subito rer

um milia equorum. **L**ertius cccc. pedirū. ⁊ centū milia equitū. Et in h' tertio congressu darius letaliter vulneratus cuz fugeret miserabiliter solus in via derelict' obijt alexandro presente. quē licet inani misericordia tamen regali cū honore sepeliri iussit.

de equo descēdit venerabat amicitie. ⁊ cū pace et gaudio intrauit ciuitatē. fecitq; sibi afferri codicē Dañ. et exponi p̄phetiā q̄ de ip̄o loq̄t q̄bus pactis ganisus est valde. qz oia q̄ p̄ somnū añ viderat debito ordie p̄plebant. Et visū est sibi q̄ ip̄e eēt de q̄ hec prophetata fuerunt. ⁊ maiore ex h' sumpsit audaciā pugnandi cōtra dariū. oblatoq; sacrificio iussit petere iudeos que vellent et concessit vt suis legibus vterentur. et q̄ septimus annus esset absq; tributo p̄pter sabata terre. Vide augustinum.

- B**enander comicus
- S**centippus phus
- A**ntiocha
- E**dissa ciuitates conduntur
- S**eleucia

- P**hilemon phs
- B**enodemus phus.

Folium. XXVII.

Iste papirius cum adhuc puer esset prudentissimus fuit. et pulchrum mendacium finxit. ut mari celaret secretum psulatus. Cum autem vir factus esset: adeo bellicosus fuit ut Alexandro cuius adventum romani formidabant. merito obijceret. nec quicquam de dijs curabat. sed augures infausta predictores deridebat. et in hunc magnam eius laudem referunt doctores sancti. quod in hunc se virum prudentem et magnanimum ostendit

Alexander magnus. monarcha graecorum. a. vij.

Papirius

Philippus

Iste philippus fuit rex macedonum. frater alexandri secundum Hieronymum.

ptolomeus rex egypti.

Reges egypti. Iste alexander magnus dicitur propter mirabilem victoriam quam habuit de toto

modo quasi brevi tempore. quod evidens fuit iudicium ire dei pro peccatores illi temporibus. Nam aliqua miracula ostendit sibi deus adiuvando manum eius quod mare paphlagicum sibi divisum fuit. sic oli mare rubrum iudeis quando persequabantur dario. Etiam ordo fusa montes caspii clausi sunt. et iudei quidam pueri inclusi. Tandem in babilone hausto veneno moritur. anno etatis sue. xxx. anno montis archie. v. macedonum. xij. et hoc modo multe historie concordant.

annis. xl. antiq. 60.

Non fit haec persecutio de hoc in prophetia dabo. ergo nec sancti doctores itromittunt se de vltiori annotatione.

III. QUOQUE. XXXIII.

Sadoch.

De hoc nihil habetur nisi quod cum alijs numeratur Balthai. i.

ADDITIONUM IN QUO QUAE OUIZ

Nota quod defuncto alexandro cum. vij. illi quibus regnum divisit inter se non possent concordare. infinita bella surgunt. et multiplicata sunt mala super terram ultra modum. Tandem prout alijs istis. iij. scilicet anthigon rex assyriorum. Ptolomeus Lagi filius rex egypti. Philippus rex macedonum. et Seleucus rex syrie obtinuerunt potestatem iuxta prophetiam Danielis. Vide orosium. De regno hoc egypti principaliter hic fuit persecutio. quod iudeis quibus infestis. quibus infavores fuerunt reges ipsius quod ideo evenit. quod reges syrie pene semper cum egyptiis pugnant. israel autem in medio eorum iugiter affligebatur quocumque se verteret. iam ab hoc iam ab illo. Et primo iste ptolomeus eos graviter afflixit eosque captives dolose vendidit. Et hac occasione dispersi sunt in nationibus. ut patet actuum. ij. Ipe autem impunitus non evasit. Vide orosium.

Seleucus

Iste Seleucus vel Nicator filius eius antiochi post multa bella cum babiloniam devicisset. totius asyae dyademata sibi imposuit anno duodecimo post mortem alexandri. Et ab hac etate scriptura machabeorum regnum grecorum enumerat. ut dicit Eusebius.

Tempora horredissima. vndique vox sanguinis. et clamor pugne. Mira dei patientia. Exercitus alexandri: ut dicit orosius: fuit pedibus. xxxvij. et equitum. lxx. naues. clxxx. ac iam parva manu universum terrarum orbem. vtz admirabilis sit. quod vicit. an quod aggredi ausus fuerit incertum est. Summa occisorum de persis ab exercitu alexandri ad modum parvo. fuere quinquies et decies centenamilia. Nec idem. Alexandria. xij. ab alexandro condite sunt. scz quolibet anno regni eius vna.

Quinta etas Transmigratio.

Hoꝝ ꝑꝑꝑꝑ tꝑe territi sũt romã. qꝫ. iiii. ꝑꝑli italie ꝑ eos in vñũ fedꝑ coierũt. qꝫ tñ subtilr paula
 timꝑꝑ vi
 cerunt. Vide o
 do'o
 bila
 Hoꝝ tꝑe
 cruiꝑꝑ. ro
 manozũ a
 Iste cũ ronis ꝑ tarētinos
 iustissimũ bellũ egit auxiliũ
 ferēte tarētinis pirro rege
 curi
 us.
 Iste tertius
 bellum ꝑira
 epiatos gei
 romani.
 De
 cius
 rosiꝑꝑ.
 Do
 mciꝑꝑ
 gall' occi
 sa sũt. nec
 appret qñ
 Emi
 lius
 Grecoꝝ. Bellatũ ē vitra. iij.
 a. tãdē victo pirro. ꝑ i ꝑꝑiam
 redeunte miserablꝑꝑ
 mar
 cus.
 in. et ceus
 xxijꝑꝑ. pir
 rũ fugauit

romani iustũ bellum habuerunt.

Reges egiptioꝝ

Iste philadelphus rex deuotus ꝑ
 vñũs veri dei cultoz valde gratiosus
 erat iudeis. quoz. clxxx. soluit a capti
 uitate. et libertate ꝑꝑꝑita ꝑꝑres exaltauit
 Hoc aut fecit vt placaret sibi deũ isrl' cu
 ius mirabilia audiuit. ꝑ legē hñe deside
 rauit. nec potuit trãsserri in aliã linguã nisi a deuoz et dignis cũ debita reuerētia ꝑ solēmitate
 Quidã nãqꝫ attentauerũt eã inferre in historias suas quos dñna plaga tetigit donec peniterēc
 Sic vero misit ad elezarũ vt doctos ꝑ ydoneos viros sibi destinaret quod libenter fecit.

Stolo
meꝑꝑhi
ladelsꝑ

moziēte tarētini cuz cartbaginensibꝑ fedus

inierũt. et hoc punica bella inchoata fũerũt.
 Pestilentia grauis rome fait. que semper
 breues inducias ibi habere ꝑꝑꝑuenit. verũ hec nimis
 magna fuit. ꝑsertim in mulieribꝑ et pecozibus. ita vt
 in vtero cõiter necarent. animalibꝑꝑ genus defectu
 rum putaretur.

Anno mundi. III° DCCCCLIX.

Linea christi.

Achim

XOO

Hoc tꝑe romani samnitas post multa damna oppreserunt. Proprium em̄ eis fuit. nihil ꝑꝑꝑ
 sperere secum agi. nisi post diurnos labores et picula. Cũ ꝑꝑꝑicit augꝑ ꝑꝑꝑ multo vicissent feliciꝑ
 romani si deposito fastu dominandi morem simplicium secreti essent.
 Iste Onias fuit filius iadi.

Pontifices.

Oni
as.

Sy
mo.

Sic ꝑꝑꝑter scitãtē vite singlarē fuit iustus ꝑꝑꝑlo co
 gnominatus. qd frequēter cõtigat ꝑꝑꝑibus alijs. hic
 oniam ad huc puerum reliquit.

Olimpias mater alexandri magni. mulier tyrannide plena occidit. ꝑ mortē impterrita susce

Reges syrie fortissime mortuꝑ fuit. Hira ꝑꝑꝑstria in
 feicoferu ꝑꝑꝑter hũane laudis extollentiã.
 Abh antiocho q erat secũdꝑ rex
 syrie ꝑꝑ alexandru magnũ oēs se
 quitel reges syrie dicit sũt antiochi

Sostratus pbarum in alexandria construxit
 in mari. Est autem pbarus turris maxima passus
 rescit vii. vt ergo ei nulla re opus est.
 xx. habens fundata in mari super septem caneros vitreos. Unum de septem mirabilibꝑ mũdi
 Fulgor rationalis circa hec tempora cessauit fm iosephum. qꝫ appropinquãte sole defectit au
 rora id est christo qui ineffabilem veritatem docturus ꝑꝑꝑꝑꝑꝑ venturo figurãlis cõsultio ter
 minata est. Vide magistrum super eo.

nati
ochꝑ

Iste argiuoz urbē cepit
z legionē mūtū rōnorū
rhome misit q
oēs virg celi z
securi percussi
sūta ciuibz i medio fori
qz n̄ legitie se habueſt.
ita ſtrictē tūc rome iudi

gem
tins.

Iste aduersū picētes bel
lauit. z terra tremuit q̄ſi
ſāguinē ſūdendum
horreret accipere. z
pene oēs ab vtraq
qz pte corruerūt. paucis
romāis q̄ſi victoribz exce
ptis. / dias inducit

sem
pni

Iste appius ſiracu
lanos z pēos
ſupauit. z ml'
ctā iposuit vi

appi
us.

Iste fraude circū
uēi⁹ bāibal
interfectus
eſt ab eo.

Bne
us.

clau
dins

az appiā ſtra
uit. aq̄s clau

Bay
us.

Zic totū ex
ercitū bāiba
lis pterēſ eū
i fugā puer

prolme
us euer
getes. ā

tit.
xxvii.

cabat vt nec etiā victoribz pceret ſi in modico excederet
Prodigia magna rome fuerūt. Fulgura edes muros meni
a zc. obuſſerūt. Flāma ſciſſa biatu terre eructata. v. iūgera
eruffit. Jte nō longe p⁹ fōtes verſi ſūt in ſāguinē. z lac de celo viſū eſt
manare.

post vaſtatam ſyriam et ſiciliam et partem aſie inter innumera ſpolia que cepit etiā deos eorū
quos cambieſes in pſas tranſuererat reuertit. id euergetes dicitur qd̄ reuentionem ſonat.

Hanibal ſenior primū bellū punicum inchoauit. qui ſemel z iterū ſuperatus a romanis
tandem ab exercitu ſuo lapidibus obrutus moritur. Infortunatus fuit.

III⁹ DDDDDXXXIII.

III⁹ DDDDDLIX.

ADXXDD

TXDD

unusquisque iuxta dicitur

Septuaginta interpretes legem tranſferunt de hebreo in grecum cum grandi miraculo tot
viri in ſeptuaginta diebus totam ſacram ſcripturam interpretari ſunt cū ſumma p̄cordia ſpi
ritu ſancto omnia p̄ſidente zc. Vide Auguſtinū. xviiij. de ciuitate dei pulchre. Verum Hier
ronymus nō per omnia concordat. vt patet in eius prologo ſuper bibliam.

Elea
zar

Oni
as.

Iste fuit frater ſymōis z miſit prolomeo. lxxij.
viros prudentes ad interpretandū leges. de qualibet tribu. vi. Quō
aūt dicit. lxx. tñ vsus ſacre ſcripture obtinuit. que q̄nqz ſubtacet
pnūm numerū excreſcentem ſuper aliquam ſummam.

Iste onias filius ſymonis
iuſti zelo legis vel poti⁹ ex
auaricia tributa negauit e
uergeti. propter quod tota
iudea pene fuiſſet piclitata.
vt dicit iosephus q̄ eū in ho
norium fuiſſe teſtatur. zc.

anthi
och

Iste anthiochus pugnā grauiffimā habuit contra philadelphū
regem egipti. Et quia non potuerunt in concordiam bellando per
uenire per alium modum pacificati ſunt. accepit em̄ beronicem filiam regis egipti in vxorem.
iuxta prophetiam Danielis. Vide hieronymū ibidem.
Erates theban⁹ auri pōdus piccit in mare malēs ſubmergere diuitias q̄ ip̄e ſubmergi ab eis
Herasiſtratus et conſul clarus habetur.

E ij

Quinta etas Transmigratio.

Iste regulus primū totus victoriosus tres reges vicit. z. lxxiiij. ciuitates subegit. serpentē māximū. cxy. pedū extinxit. Tandē cū nimis rigidus eēt cōtra hostes nolēs pacē dare nisi sub magno tributo. ipsi desperati cōgressi sūt cū eo. z. p̄trito exercitu ceperūt eū. z. ad huc libenter pacē habuissent. s̄z vir fidelissimus maluit mori in magnis p̄cis q̄ p̄niciosā pacē dare. Et laudes aug. valde extollit. Narrat valer. li. iij. q̄ ab aratro accersiebātur vt

Romani

Regu.

Emilius

atrylius

Fabius

Isti duo doctores de regis captione eius liberare venerunt. sed nihil profecere

psules fierēt. Vñ refert atryliū quē semen aspergens Reges egi res viderāt q̄ missi erāt a senatu ad eū accersendum. z. ad imperiū ppli suscipiendū. s̄z illo rustico opere attrite manus salutem publicā stabilierūt. z. ingentes hostiū copias possederūt. Quisq̄ more aratium bouum iugum rece rūt triūphalis currus habenas retinuerūt. Flec fuit his robur eburneosceptro deposito agrū ferre stipē ab aratro repetere. Patrie em̄ bona nō sua vnusq̄sq̄ agere p̄perabat. pauperq̄z in diuites diues in paup̄e versari malebat. Et his virtutib̄ olim romana idoles pollebat. q̄re nō imerito toti mūdi monarchiā meruerūt.

Ptolomeus philopator

.a. xvij

Iste fuit filius euergetis. z. pugnauit cōtra duos fratres. s. Seleucū z. antiochū magnum. et superauit. deiciens mltā milia. et tū non p̄ualuit. vide hieronymū super Daniele.

Anno mundi.

Linea christi.

Elind

Josephus legatus populi iudaici. etiā inuito onia iram regis mitigauit. z. ab eo p̄stitutus ē dux iudee et finitimariū nationum. Hic habuit filium puulū noie hircanū. cuius stupende ingenii pater pulchre explorauit. dando sibi. ccc. iuga bouū sine loris vt araret. et seminaret in deserto. At puer nō puerile consiliū excogitauit. nam. x. iuga occidit. et carnes oparijs dedit. z. de pellibus retinacula fecit

Pontifices.

Nemo gloriatur etiam si a deo aperte ad officia promoueat cum nesciat quid in occulto dei tremēdo iudicio de se diffinitū sit.

Symon

Iste symon onie filius magnas laudis p̄rogativas h̄z. eccliaistici. l. qui templū in melius reformauit. z. ciuitatem noluit amplificare. et religiosus totaliter fuit

Reges syrie

antiochus

Iste antiochus dictus gallericus erat filius antiochisbeos de prima vxore lodice q̄ virum suum veneno extinxit. z. beronicem

cum filijs suis occidit. istumq̄z gallericū filium suum pro patre regnare fecit. et propter hoc euergetes horribiter vastauit syriā. Porro iste gallericus duos filios reliquit. s̄z seleucum et antiochū magnum qui ambo regnarunt.

Ptolomeus philopator iudeos vicit. occisis. lx. milibus armatorū. Et nota q̄ iudei diuina p̄missione quasi cōtinue affligebantur. ne in idolatriam caderent sicut olim solebant.

Folium. XXIX.

Iste p multa bella z crebras victorias a do p triuit cartaginē ses vt pacē peterēt quā etiā magnis pacē psecuti n̄ diu seruauerūt

luca eius

sep̄ n̄.

Ua/ leri?

Annus pacis hoc tpe fuit p^o primū bellū punictū. z quasi p mira culo reputatū ē. qz i. ccccxl. annis nunq̄ pacem habuere romani. Nox tpe s̄ faliscos z gallos varia sorte bellatū est. post q̄ p̄vnu m̄ annū viscera rbo/ mana sanguinē nō fuderūt.

Ful uius

Iste fului^o iliricos vicit. cui^o tpe hamilchar dux cartbagi nensium pater banibalis ab hispanis occisus est.

Portenta quedā romāos terruerūt q̄si pphetādo eis mala proxime ventura ab hanibale.

Epifa nes.

Leopatra filia antiochij magni erat vxor eius quā accapit dum esset an norum. xiiij.

Iste epiphanes fuit filius philopatoris. et mortuo patre suo fuit quatuor annoz quare antiochus pugnavit contra duces eius. z tulit omnia de manu ei^o pter egyptum. Lū aut̄ esset annoz viij. despondit ei filiā suā in dolo. p̄sentiente epiphane filio suo. i. antiocho nobili. Mortuo aut̄ antiocho magno fili^o ei^o antiquū dolū psequit̄. z istū prolome um epiphanē occidit dolose i p̄uuiuo. s̄ n̄ obtinuit egyptū. qz egyptū fortiter resistētes turpiter fugarunt eum.

Plaga grādis ex aqua z igne vrbē consūpsit quasi.

Collosus corruit ppter terremotuz. Fuit ei imago erea fust. cxxvi. pedū.

III° DDDDDLXXXIII.

AXDD uarvmsu iyrq auv ouuz

Iesus sy drach librum ecclesiasticum edidit quem panarethon vocant a pan. qd̄ est totū. z are thon quod est virtus quasi totus virtuosus.

Iste onias ppter tyrannidē antiochi aufugit cū multis iudeis in egyptū simulans se velle implere pphetiā ysaiē. xix. videlicet edificando templū. s̄ in hoc peccauit supsticiose agendo. Rex autem epiphanes gratiose suscepit eum tradens ei terram belio poleos. et tēplū extruxit.

Oni as.

seleucus

Iste seleucus serānes dictus fili us gallerici occiditur ann o tertio

anti och?

Nota q̄ isti duo fra tres. scz Seleucus z antiochus volentes vindicare sanguinē

Reges syrie patris sui et anie quos interfecit evergetes rex egypti exercitū magnū ducunt contra philopatorē filium evergetis. sed ante congressum seleucus moritur. z tunc antiochus prosequitur bellum. et totum exercitum perdidit. vix aufugiens ne caperetur. Rursumqz congregans populum venit contra epiphanem filium philopatoris adhuc puerum quatuor annoz z habuit secum philippum regem macedonum et multos alios. et obtinuit contra duces prolomei id est pueri predicti. fugavitqz scopam ducem eius. et iudeam cum multis alijs acquisiuit civitatis. et oniam gravavit adeo vt surgeret. Et quia armis egyptum capere non poterat. do lose despondit epiphani filiā suā cleopatram cogitans. vt sic quasi amicus regnum in

Quinta etas Transmigratio.

Hi cōsules robur totius italie congregantes habuere in exercitiis suis. duce milia armatorū ppter Bellū punicū qd durauit annis. xvij. Roma ineroze tot ei fuerūt occisi q vrbē pene reliquissent. Isti cōgressi sūt p bāibale

Lu^{cius} gregantes habuere in exercitiis suis. duce milia armatorū ppter Bellū punicū qd durauit annis. xvij. Roma ineroze tot ei fuerūt occisi q vrbē pene reliquissent. Isti cōgressi sūt p bāibale

Sci^{pio} exercitū p^{ro}sim p^{ro}broni^o sūt sup^{er} xvij. at. deide t^{herē} t^{ius} tota spes rōanoz pūt occis^{is}. xliij. 7 p^{ro} p^{ro}tiue sup^{er} ratiōem

Flamminius occidit cū exercitū. xvij. Reges egipti. Iste philometoz fi^{lius} epifanis. et cleopatra fuit. Hunc dū adhuc puer eēt valde oppōsit antioch^o nobilis multis dolis 7 insidijs. s3 romanis miserūt legatos qui madātes antiocho ne vltra ist festus eēt amicis eoz. cām belli terminauerūt. Marcus nāq3 publicus circulum fecit in circū tu antiochi dicens. Senatus populūq3 romanū precipiunt tibi ne egrediaris de hoc circulo donēc respondeas. Videns ergo impius q3 tyrannidem continuare non possit. ait. Si sic visum est senatui et populo romano recedendum est. Dimissa ergo obsidione alexandrie furibundus ad pauperulas iudeozum reliquias diuertit. vindicans in eos quod non potuit in potentiores se. vt patet in libro machabeozum. i.

Anno mundi. V^o XXXIII.

Linea christi.

eleazar

ADXX

Templum dñi in egipto extruitur ad instar hierosolimoz. qd permāsit vsq3 ad vespasianum. et tunc funditus dirutum fuit. Plautus eloquens fuit. Iste. iij. q3uis de genere sacerdotali fuerūt n̄ sūt ponē diū linea pōnificū ppter idōlatriā et oq3 pessima. nec debite intrarūt. vtz i mltis locis libro machabeozum.

Pōtifices forte plures fuerunt sic vocati. Iste symon filius onie pōnificatum tenuit. post fugam patris sui. Iste onias dictus pius vir sc̄tūs fuit deo gratus et hoibus. nedū bonis s3 etiā discōlis tādē iuste occidit ab andronico. ij. machabeoz. iij.

Reges syrie. Straret ad spoliandum. sed non preualuit. quia res innotuit eis. Tandem cum presidū hān nibali ferret. contra romanos superatus est. et tributarius factus romanis nihil post fortunū visus est habuisse. Nam cum superiores prouincias peruagaret. et in persidem venisset. deceptus a sacerdotibus templum manee intrauit cum paucis. et ibidem miserabiliter occisus est. et membratim diuisus. vt patet secundo machabeozum. i. Et reliquit duos filios. scilicet seleucum. qui primo regnavit. et epifanem. Hi ambo sic pessimi fuerunt q3 in eozum comparatione nihil honestatis putabātur habuisse.

Proverbiū notabile scipionis affricani fuit. Romanos nō extolli i. p̄speris nec deijci i. aduer-
sio. Item nunq̄ minus sum q̄ cum solus sum nec min⁹ ocio-

Sci-
pio.

osus sum q̄ cum ociosus sum.

quin-
tius.

h bellū macedonicū p̄fecit
sup̄atoq̄ philippo rege pa-

si secund⁹ machabe⁹ miserāte dō statī rōane reipub
licē etiā plapsū i sp̄i sp̄e erexit. hanibalē fugavit. superavit
hispaniā. affricā devicit. antiochum magnum in serūū rede-
git. asiam tributariam constituit. Sic tantus ab ingrata patria exul

flam-
ini⁹

cē dedit. et regnū macedo-
num cessat. vicit etiā lace-
demonese et veditos roma-
nos collegit.
moritur.

Therentius comicus clarus habetur.

Hanibal atrocissimus penorum. i. affricanorum rex cum esset annorum. ix. iuravit patri suo
gras. q̄ in odium romanoꝝum sibi succederet. q̄ fidelissime implevit ipse infidelissimus. Nā
romanos pene in exterminiuū deleuit. urbem etiā vsq̄ ad soliuū deduxisset. si nō diuinit⁹ impedi-
tus fuisset. Nobilitium romanoꝝum tot vna vice peremit. vt tres modios anulozū e digitis eozū
extraheret. Item in flumine quodam de corporibus romanoꝝum quasi pontem fecit. vt exercitū
suū trauduceret. Tandē a scipione victus. sepeq̄ fugatus miserabiliter se veneno perimit.

Acies ignee videbantur in aere super hierusalem diebus quadraginta. et sequitur plaga
secundo. machabeozum quinto.

Heliodorus intravit templum d̄ spoliandum
erarium. sed diuinitus percussus vix ad vitam
rediit. orante pro eo onia. vt patet. ij. machabeoz. iij.

·m̄areh̄m̄v̄ū īn̄p̄r̄āv̄s̄ ōūīz̄

Triumphū rome tres celeberrimi circa hec tēpora fuerue simul. scz affrican⁹ ex affrica. Asdrū
abal ante currum. Verelli ex macedonia. Andariscus qui et pseudo philippus ante currum
Bunij ex corintho añ currū signa enea. z tabule picte. z alia vrbis insignia sunt preclara.

Iste seleuc⁹ iners fili⁹ antiochi
m̄gni. paup̄ bō gross⁹ z despe-
crus. indign⁹ hōre re-
gio Pessimus fuit sic
p̄i eius. z parū regna

seleu-
cus

mara-
thias

anti-
och⁹

Iste vir sanctus z omni laude dignissimus p̄cullit zelo
suo peccatores. p̄sifus in d̄no deo isrl. vt pater. i. macha-
be. ij. Et hūit filios quinq̄ eiusdē zeli. Verum ipse nō
erat pontifex: sed tres filij eius.

It. quia frater ei⁹ regnū frau-
dulenter arripuit. Sic etiā he-
liodoruz misit ad solidādum
templum qui bene correptus.
vacuus redijt. vt patet. ij. ma-
cha. iij. Flota q̄ occasione hu-
ius scismatis m̄lta mala oriūt
quousq̄ regnū greco. i. syrie p̄
romāos in p̄ouinciā redactū fuit.

Iste antiochus dictus epifanes. i. nobilis fili⁹ antio-
chi magni a capite vsq̄ ad pedes. int⁹. foris. tor⁹ neq̄z fu-
it. et ob h̄ figura antichristi dicitur. Sic martyres p̄les fecit
crudelissime. Dolose egiptum intrare disposuit sicut p̄i eius
sed nō p̄fecit. q̄ romani posuerūt frenum in naribus suis
Tandem sine manib⁹ cum inurili penitentia contritus est.
Eius opa pessima. et quo modo obses fuerit rome. et qualiter
prophetiā danielis completa sit in eo. vide in libris macha-
beozum. et doctoribus super danielē.

Quinta etas Transmigratio.

Iherusalem destruitur et penitus desolatur ab antiocho epifane. templum incenditur s; pau-
latim per iudam et fratres eius reformatur.

Rōani
(marcus)

Horz tpelex illa q̄ sub appio tribuno lata fuerat nequa
mulier alia q̄s semiuntia auri haberet. z ne diuersi colo-

(tyberius)

Isti hispania
expugnauerūt

(Lagib)

z retineto nec vehiculo per vrbem vteretur abolita ē

(gracius)

bellis horridis

Reges egypti.

(energetes. an. xxvij.)

Staci⁹ cecili⁹ comediaz scriptor

Hic fuit filius philometoris et frater cleopatre vxoris ale-
xandri regis syrie. de quo habetur. i. Machab. x.

Aristobolus iudeus peripateticus philosophus qui ad philometorem explanationuz i moy-
sen scripsit commentarios.

Bella continua et plurima fuerūt adeo vt tedet doctores tā gētiliū q̄ xpianoz ea ad memoriā
renocare. In quibus miranda est pstantia romanoz vel duricia q̄ nulla tribulatio. null⁹ me-
tus eos terrere potuit. q̄ aliquando se subdidissent q̄stumlibet potentissimo regi. sed omnibz
se sine intermissione opposcentes varias fortune mutatoēs experti sunt. Amoz nanq; liberta-
tis. et appetitus laudis cum obseruatione nihilominus honestatis secularis districissima ita
medullitus tran sicut eos. vt pro his res et substantiam et tandem ipsam vitam dare paratis-
simi fuerunt. Et ob hoc machabei desiderabant eorum societatem.

Anno mundi.

Linea christi.

Templum purgatur a iuda et fatibus eius postq̄ tribus annis propbanatum erat. vt patet
primo machabeoz. iij. Et. ij. machabeoz. x.

Septem machabei cum matre fidelissima martyrisatur. ij. machabeoz. vij.
Eleazarus cum multis alijs glorioso martyrio coronatur. ij. machabeoz. vi.

Pōnifices

(Judas)

annis. iij.

(ionathas)

an. xij

Hic est ille nominatissimus triūphator in israhel qui nec si-
mitem habuit ante se nec post se. Eius opera gloriosa z magnifica vide in libris machabeoz

Reges sy.

(antioch⁹)

Postea in bello strenue stnas p legibus scis mariire se dño offerēs. Et suc-
cessit ei frater eius ionathas q̄ creuit in gloria. z fideliter stetit in testamēto
Tandem dolose occiditur a triphone cum duobus filijs suis.

Iste antiochus eupator filius epiphanis adhuc adolescens tutorem habuit lissiam
et cum gloriofum exercitum contra eos duxisset. non longe post ambo a suis occisi sunt. ppter
timorem dimetrii filij seleuci. vt patet primo machabeoz septimo.

(deme-
trius)

Iste demetrius filius Seleuci tanq; verus heres intrauit regnum syrie. et occiso eu-
patore semper iudeis infestus fuit. Tandem pugna inita contra alexandrum filium
eupatoris occubuit.

Quinta etas Transmigratio.

Anno ab vrbē p̄dita. dēij. inchoatū est tertiu bellū punicū tpe boꝝ p̄sulū. ⁊ finitū anno. iiii.

Romani.	luci ^o lici ^o	luci ^o cēsoꝝ	inūs.	Ser uius	fuluio	Horꝝ tpe puer ex ancilla nasci tur q̄drupes q̄driman ^o . oculis. iiii.
	Au lus.	mar cus		Flac cus.	quinta	Et hna mōs igne ^o flāmas euomit horri bilitate. et loca vicina vastauit. Scipio numātiā deleuit.
			ptolo me ^o sof an. xvij			

Reges egi. Duius tempore cicer o varroqꝝ nascunt
 Horꝝ tpe celcibri romanos tri
 uerunt. ⁊ scipio publins in affricā
 iuit. ibiqꝝ mltas genū strages dedit
 Sergi^o aut galba a lusitania vict^o
 amisso exercitu vix aufugit.
 Carthago illa nobilissima metropolis affrice delet a sci
 pione et consulibus. Arsit per. xvij. dies p̄tinuos. **Di**
 serū spectaculū. Multi vediti sunt. multi se flāmis tradi
 derunt. Corinthus similiter vastatur eodem anno a ro
 manis que opulentissima fuit toti orbi nota.
 Seruile bellum in cicilia. vbi conspirarūt. lxx^o. seruorum. Duiusmodi bella periculosiora
 sunt ceteris. quia crudeliora. nec curant de patrie salute.

Anno mundi. V^o QI X.

Linea christi.

.DX

Nota signū infallibile. qn̄ scilicet militaris celsitudo bellū delectabiliter appetit. ⁊ occasiones
 querit. tūc sequit finis cōiter miserabilis. iuxta illud p̄phete. Dissipa gentes que bella volunt.
 Nā dū plerūqꝝ fortes fortiter p̄ fortes agere voluerūt. pariter cū fortibus in q̄s ipegerūt cecis
 deit. est siquidē miserabilis victoria qn̄ victor paucos aut n̄llos milites retinet. **U**n̄ audacia
 plurimū nocet qn̄ p̄uidentiā nō gubernat

Pontifices iohes
ā. xx Hic p̄fuit annis. xxvi. vel. xxxij. p̄pheta re
 vi. ligiosus ⁊ strennu^o durꝝ ptolomeum
 socerē suū fugauit. samariam captā solo equauit.
 Tandem rebus optime administratis mortē vi
 cinam sentiens cū quinqꝝ filios haberet quorum
 nullus ad regimen populi valeret vtorem suam
 Iste antiochus amiscenus
 cū exercitū. cc^o. haberet. ⁊ hiltriones cuz
 scortis p̄res se imiserēt facile a rege spar
 tanoꝝ oppōssis iterūt.
 Reges sūrye anti
och^o ditertissimam iudeis p̄fecit et filijs. Verum nihil pietatis in
 filijs fuit.

āthi
och^o Iste fuit filius demetriū. q̄ cōfortat^o tri
 phonē p̄secut^o est ⁊ fugauit eum. ⁊ pri
 mo iudeis benignus fuit. sꝫ postqꝝ p̄
 ualuit fecit sicut p̄res sui. sed nō impune. i machab.
 Pestilentia maxima fuit in affrica. et peri
 erūt vltra mille milia.

Bella socialia oriuntur. qz hec pma ea sine origo fuit. Grace noiat a nobilibz cepit cas q're

luci met. eos coem pplm nitcbat ad se trahere teul. dices q'agri deberet diuidi eq'lr. et etia pecunie zc. z ob h' tumultus suscita

fabi qnti Iste fabi cu puo pplo regē armenie in pavit. et mersi sunt. clxxx. arma

tur in q' ipe occisus e. z m'la secuta sunt nuns ticus.

toz in rodano. **marcius** Quintinus delevit gallos qui sub radice alpuu siri fuerut q nūc sabau

ccil qnti

Prolo me ale sandri

Uide orosiam.

di dicuntur.

His presidentib? iussa est carthago restitui. z rhoma? nozum famuliz repleta est. z i vrbe in restinu bellu pnt at trocissime.

Iste regnavit annis. l. **interfecit** Et tpe lucreti? poeta nascit. q postea sese amatorio furore?

Ditridates rex ponti z armenie p annos. xl. gessit atrocissima bella z romanos no modico sanguine fuso. Sepe victor sepe victus: tandem propios filios perimit. Haustozqz veneno vroz pelices ac filias secu? extirpit. sicqz miserabiler pnt qui infinitos peremit.

Dic vt orosius testatur maximu nobis augmentu sue sententie reliquit. Cum em omniu sup sticiofissimus fuerit: in fine expertus est q falsos deos coluerit. Sic no agit nobiscum de n' cui si fideliter seruimus nequaquam mala morte nos perire sinit. Uide pulchre libro sexto.

marianu iurq' auu ouuz

Regnum iudee restituitur. quod interruptum fuit annis. cccclxv. a tpe ezechie vsqz ad aristobolu. Iste aristobolus primus rex et sacerdos vno tm anno pfuit. z dyadema sibi impoluit nec fuit contentus de testamento patris. io matrem cu filijs incarcerationi. propter qd miserabi liter perijt cum fratre suo antagono qui eum inuit zc. Uide magistrum in histozijs.

aris stob

Ale xad

apperet. Officiu em fecit notu qlis int? fuerat. Fratrem occidit. z in. xv. anis circiter quinquaginta milia interfecit. qui facinora eius detestabnt

Iste alexander vl' ianneus pfuit annis. xxvij. vel xxvij. z tot? tyranus fuit. q'uis primu modest? Tandem moriturus duos filios reliquit. scz byrcanum et aristobolum. Verum vroz re

rbi lip. Iste philippus vltimus rex syrie a romanis superatus est. z cessavit regnu grecoru id est syrie. quod stetit annis clxxxij.

gnare constituit. quia gratias populi habuit.

Antigonus frater regis inuidia regine occiditur. vbi dicit iosephus q certu documentu pbuit. Omnem benignolentiam inuqz natre criminationibus cedere. nullamqz optimaru rerum afflictionem tantum valere vt inuidie perpetuo possit obistere.

Quinta etas Transmigratio.

Doz tperet numidiaꝝ valde romanos attriuit
 Scipio
 natica (Dul-
 bli?) sz ipe tãdẽ supat? e. Ita
 tnic rona igenuitas defec
 vt dicereť. O vrbẽ vëalẽ

Tẽpoz hoz theutonici z germaniz
 cumbzi adunati sũt 3 q̄s romani p̄
 liarũt. sepe victi. tandem eos supat
 rũt subublr z delecti fuerũt. clx. et

Romani.
 cafurni?

(Lu-
 cius)

z mate pitaz n emprozẽ
 inuenerit. q. d. fides i te
 perijt.

(Ma-
 lius)

innũerabiles seipfos occiderũt. z ita
 tim post iterum intestinum bellũ ro
 me fuit qđ Paulius cõsul sedauit.

(Pto-
 me? cle
 opre fi.)

Reges egypti

(Pto-
 me? dio
 nifius)

Iste regnauit
 annis. viij. sub

Iste regnauit annis. xxx. Eodem tempore Vir-
 gilius et Orationis poete nascuntur.

q̄ salustij? historiõs ph? nascit̄.

Bella intestina extremaq; circa hec tempora intm̄ pualuerunt. vt pro magno miro habitu
 est q̄ status romane reipublice penitus nõ perierit. Unde ptz q̄ nihil potuerit bellicus labor
 ad pacẽ pcreadã nisi a sũmo deo illõ donũ largiat̄. nõ a falsis dijs quib; tota roma vltra añis
 mille feruuit. Vide orosium ad longum de his bellis.

Virgilius marro in Pago qui arides dicitur. haud procul a mantua nascitur.
 Dehinc Cremona studijs eruditur.

Anno mundi.

V^o DXXXVIII.

Linea christi.

(Jacob)

.LXXV

Iste Jacob fuit
 pater Ioseph naturalis. sed beli pater eius legalis fuit. Hunc matthe? illũ lucas memorat.
 Hoc tpe multa pdigia insoli
 ta terruerũt romanos. et statim post in diuersis prouincijs delet? est romanorũ exercitus.

Pontifices

(Alex-
 dra.)

Varro marcus doctissimus claret. qui tam ml
 ta legit. vt aliquid ei scribere vacauisse miremur
 Tã multa scripsit quãta vix aliquis legere pos
 sit. vt dicit Therentius.

Hec alexandra fuit vxor alexandri pre
 dicti. z pfuit annis. ix. z fecit tyrãnides
 plures licet prius simulata sanctitate religi
 os famaret. z hircanũ in sacerdotem promo
 vit. vt post se regnaret instituit Hec in linea
 pontificum ponitur ppter supputatõem an
 norum. nõ q̄ officium pontificale exerceat qđ

non licuit. Heresis phariseorum circa hec tempora oritur. Et nota q̄ tres erant secte in iudea
 scz phariseorum. zaduceorum. et esseorum. Di omnes ac cõmuni vita reliquorum iudeoz di
 stincti multis erroribus implicati propter asperitatem vite sanctiores se alijs dixerũt. Vide
 mḡm in historijs circa baptismum Jobãnis. Item adhuc due secte a quibusdam asseruntur
 scz arbonei et genuste.
 Cicero marcus tilius maximus rhetor claret. Iste fuit filius troiam antiquam ro
 manorum. sed illa statim eam restaurauit.

Julius
cesar p^o
sanctus

Sil
la

Luci
cius

Sa
lus

pom
pei^o

mar
cus

Isti duo p̄sules s̄ se innicē bellantes
p̄mū ciuile bellū inchoarūt cu
ius occasione et progressū mi
serabile orosi^o p̄cēt. tot q̄roc
cisi sūt vt sille diceret. Eū q̄b
tādē victuri sum^o. In bello ar
matos: in pace iei mes occidi
m^o. exiūc p̄scriptio istūta est

Isti duo p̄sentientes s̄l̄ restiterūt iu
lio. z ob h̄ sc̄m bellū ciuile o
rit. annis q̄cuor durās. in q̄
totū mōm p̄currisse s̄ se b̄ui
ter dixerit. tādē p̄pei^o sup̄at
capiteq̄ p̄lexus paulatim mi
tescit.

Cleopa
tra. an^o
nis. xx

Huic Julius

egipti regnū dedit. monēs vt magis amicitā romanā q̄ arma experiri studeret.
Tertio aut̄ anno huius cleopatre inlius sumpsit imperium. Et sic finit hic cal
culus latinoꝝ per hanc lineam descendentiū ad xpm. Et sequitur supputatio annoꝝ per line
am romanoꝝ. Bella ciuilia incipiūt q̄ p̄tinuata fuerūt. p̄ annos. xl. z adeo attrita fuit vrb̄ vt
necessario regimen ip̄ius mutaret. licet ad multos annos optime reuissent p̄sules. Infelix p̄
sus p̄ditio mūdani stat^o q̄ nūq̄ in delicijs durare potuit et alia: q̄uis hec sumo studio querat.
Quāte demētie est h̄sp̄ sudore z sanguie q̄rere. qd̄ cū adeptū fuerit nullo pacto retineri potest.
Prudentissima illa roma hoc non potuit. et tu valebis. christum sequere ne p̄eat labor tuus.

Pompeius semp victoriosus. xxij. reges subegit. tandē postq̄ templū p̄phanasset nunq̄ po
stea d̄r pugnasse qn̄ vinceret. S̄l̄r nō lōge post crassus p̄ses templū syrie etiā ausus est spoli
are qd̄ p̄pei^o non fecit. z ob h̄ auro os eius fuso interiit. Sic p̄cant inimici tui dñe. Multa ex
empla de his inueniunt q̄ nō timēt diuinaz clez debonestare. q̄ iuxta vulgare dictū mala mor
te perire solent. Hoc aperte etiā p̄phetanit moy
ses Deutero. xxxiij. Percute dorsa inimicoꝝ ei^o
id est leui. z qui oderunt eū nō p̄urgā.

Dir
can^o

Iste Dircanus fuit filius alexandri

Cathilina famosus tyrannus p̄iurat s̄ patriā in v̄
be in ertutia vero extinguitur occiso ibi cathilina. ro
me conscij coniurationis occisi sunt.

q̄ mortua matre in regno successit. in
q̄ modicū p̄p̄itatis h̄uit p̄pter p̄tialita
tes ppli. nā statim a m̄re supatus est. et
post itez restitutus auxilio arabū. tan
dem factus tributarius romanis i pa
ce aliquanto tpe regnauit. sed nō noie re
gis. Nouissime miserabiliter obiit dece
ptus fraude parthoz. q̄s antigonus s̄ eū
duxit. Vide plene magistrum de his.

Virgilius excellentissimus poetarum clarus ha
betur. et mira fecit.

Rome numerati sūt. cccc^o. z. lxij^o. hominum omnes incole ciuitatis.
Libraria. cccc^o. librorum comburitur in egipto. Unde patet quanta fuit antiquitus diligen
tia in libris colligendis. Erubescant qui nunc librorum copiam non comparant. cum quasi
exiguo p̄cio colligi possit.

Quinta etas Transmigratio.

Tres soles in celo apparuerunt versus orientem quod paulatim in unum corpus solare redacti sunt. Grande spectaculum grandia figuravit, quasi asia, affrica, et europa sub vna monarchia statim coniungi deberent. Item quod dominum Lucij, Anthonij, et Marci anthonij in unum redirent. Sed postius noticia vnus et trini dei toti orbi futura imminebat

Dracius flaccus satiricus claret hoc tempore
Salustius crispus historicus.
Possedonicus stoicus

Scipio seipm iugulauit.
Iuba rex iugulari se fecit.

Cesares

Ab hoc ceteri vocantur cesares.

Plotius primo romae latinam rhetoricam docuit.
Detaco stoicus quod dixit omne honestum in arduo est. Si vis amari, ama.
Queris quod fecerim, amicus mihi esse cepi.
Titus linius historicus.
Marcus callidus orator.

Iste Julius tante fuit acuitatis ut mens illius et manus ad impossibilia ferue suffecerit. lxxvi. v. cibis pugnavit solus. marcum marcellum suppressus quod ter centies nonies fertur pugnavisse. Hic Pompeio ac ceteris nobilissimis romanis occisis impium arripuit. Tandem anno quinto impium sui conspiratione brevi ac cassij dolo occidit ipse dominator orbis. Petreius gladio se perfodit et multi alij de nobilissimis romanorum, quia noluerunt Julio subdi, aut timuerunt ab eo occidi, si cut plures iam occiderat.

Anno mundi

Linea christi

Judea tributaria fuit romanis propter partialitatem duorum fratrum, scilicet Aristoboli et Hircani. Uterque enim invidentie causa, subiecit se romanis ut regnare posset etc.

Quo Latho nominatissimus videns cesarem triumphare cui ipse non fauebat, apud vnicam se ipsum occidit, iuxta illud. Valluit catho mori quod deroger vrbis honori, sed propter hoc secundum Augustinum non excusatur a peccato.

Pontifices.

antigon⁹

Diodorus scriptor historie
Quintus naus grecus
Baius falcidius
Cornelius historicus
Marcus varus, hic ait, nihil magnificum docebit quod a se nihil didicit.
Cornelius gallus
Hesalia poeta.
Et multi alij his fuere temporibus

Iste antigonus filius aristoboli vbi quod infideliter egit, nec romanis obediuit, magnam plagam terris intulit, ut Hircano expulso regnare posset. Regi enim partorum promissit talenta mille, et virgines quingentas ut se inuaret, lysania nepoti suo procurante, et sic Hircanus eiecitur et aselus occisus est, et herodes fugatus. Sed cum herodes romam venisset, et senatui cuncta narrasset, Augustus eum regem iudee creauit, mittens cum eo exercitum qui hierusalem ceperunt et antigonum captum duxerunt ad antonium, qui eum securi percussit, et herodes confirmatus est in regno, cessauitque sceptrum de iuda: sic predictum iacob.

Iste Octavianus nepos Julij cū esset adhuc adolescens impūi sumpsit. iuuentutem suā viri-
bus actibusq; decorauit. v^o. bella gessit. Et breuiter totū mundū post multa bella in vnā can-
de monarchiā redegit. Hic est ille vnicus qui secūdū nō habuit sub quo p̄tulerit orbis terrarū
ac prompte obediuit. agente s̄ diuina puidētia. vt xpi natiuitatē t̄p̄alis pax illustraret. Hic glo-
riebat se vrbē marmoreā reliquisse quā lateritiā ipse inuenit. Fuit pulcherrimus corpore. inge-
nio subtilissimus. fortunatissimus in omnibus. s; vicio carnis n̄ caruit. ipse
est qui fecit describi totū mundū. vt dicitur Luce. xx. Cuius. lxx. anno natus ē
christus dñs saluator mundi qui pacem eternam suis largitur.

octavian^o
august^o mo-
narcharōa
noz. ā. lxxij

Imperatores roma-
ni per hanc lineam continuantur. qui oēs augusti dicuntur propter singu-
lare huius augusti excellentiā. Iustū eadē est vt ille omnibus nomē tribuat
q̄ cunctis viuendi normā et regendi modū p̄stituit. Tam siquidē in eo pro-
bitas ac strēnuitas emicuit. vt vir credibile sit q̄ vnq̄s destituta natura hu-
mani discursus talem edere poterit. Quid vltra xpm cū b̄ndicta matre suauiderē meruit. q̄si
ipse primicerius extiterit vocandis gentiū. Nec vnq̄s post hec dñs vocari voluit. Aram ei p̄m^o
extruxit. Mūilitatis. clemētie. ciuilitatis. patiētie. disciplie. q̄ rarissime ī tanta sublimitate con-
ueniunt exemplar ipse fuit. Bellum non nisi coactus accepit. Aut enim magnum est dispendi-
um aureo hamo pisces capere. qui hami deperditū damnum nulla potest captura piscium cō-
parari. Detrahentibus sibi ait. In lbi era ciuitate liberā decet esse lin/

V^o QLIX

iosep̄h

Circa hec t̄pa nascit̄. post sp̄sus marie

IX

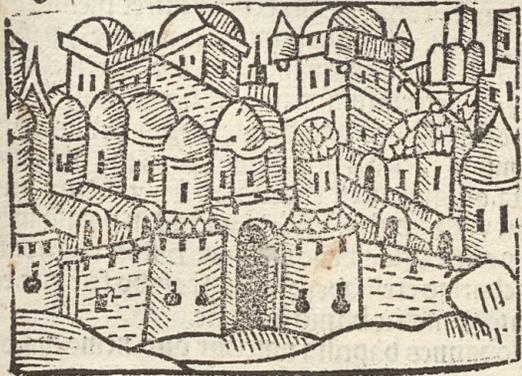
Bos loquitur aranti. In breui deficient homines q̄s iumenta. Vel vt quidam libri habēt fru-
menta. ¶ Scepterū de iuda aufertur. et dux de femore eius. qz in proximo sanctus sanctorū
uenturus est. iuxta prophetiam Jacob. Gen. xlix.

Lugdunum in gallia conditur a Dina-
rio planto oratore qui fuit discipulus ciceronis

Reges iudee.

herodes

annis. xxxvij

Iste herodes dictus ascalonita idume-
us p̄imus rex alienigena apud iudeos fuit. E-
ius historiā magister diligenter p̄sequit̄. Et re-
fert eū fuisse virū strenuū et fidedignū. et in oī-
bus notabiliter se habuit. Gratus valde roma-
nis et populis qui pacē amabant. Multa etiam
opera memorabili fecit. Vt in senectute sua
cū nimis ve^l placere romanis et audisset de or-
tu christi: tūc sp̄s pelli ē regno tāq̄ alienigena mi-
serabiliter deiecit sensu. Et antiq̄ p̄bitate amissa
in nocētes occidit. et plures de filiis suis. Tan-
dem omnibus odiosus morbo inualecente fle-
bili morte destituit

F ij

Quinta etas Transmigratio.

Donarchia romanoꝝ omniũ maria circa hec tpa incepit. Cũ em̃: vt testat hieronymus ⁊ alij sancti doctores per totũ orbẽ in diuersis puincijs bella pullularent. subito cunctis mirantibꝫ pacata sunt. et romano pncipi colla submiserũt. vt aperte dñs deus hoibus ostenderet. qđ illã vniuersalẽ pacẽ nõ bellicus labor: s; ipẽ donasset. Sempvno finito bello aliud seq̃bať. aut plura. peioꝝ scilicet scilicet sequebat. sed xpi natiuitate p̃inquantẽ. vrb̃s quieuit et orbis.

Sibilla tiburtina clara habet que de xpo p̃phetavit. et augusto rñdit. ne se deũ iuxta stulticiã paganorũ putaret. et oñdit illi virginẽ pulcherrimã in celo tenentẽ puerum in brachijs. et ait. Dic puer maior te est: ipsum adora.

Imperatores.

Quas milites ocari nequaquẽ aut deliciarĩ p̃mittebat. quorũ professio iurata est a d labore. Filias suas in lanificio fecit instrui p̃pter mutabilitatẽ ipalium. nendi. terendiq; non solũ artẽ sed vsq; habebant. nec ad se nisi cultu maturo sine omnivestiu curiositate accedere p̃mittebat Regna q̃ iure belli q̃sierat p̃ter pauca reddidit. aut alienis benigne tribuit. Testem se in iudicio interrogari et repelli equanissimo animo patiebat. Plures habuit sibi maxime familiaꝝ res. qui cum melius poterant eum extinguere etiã publicis bellis nitebat. Alij ter quaterq; p̃ iuri cũ grã poscerent. vitam et bona ab ipõ impetrarunt. Quorũ multi fuerunt qui se de tã nobili sanguine progenitos gloriebantur: sed mores non imitabantur.

¶ Maria nascitur anno ante chusti natiuitatem. xvi. vel circa.

Anno mundi V^oOLXXIX

V^oXXXIX

Joachim ⁊ anna clarẽ scitatẽ vitẽ qui post singulari gratia meruerũt p̃creare florem totius felicitatis maria om̃ creaturarũ excellẽtissimã que deum nobis genuit.

Anteq; cõuenirẽt inuẽta ẽ maria habens in vtero de spiritu sancto. vt dicit mattheus.

XX

inueniuntur quædam oues

Burgundiones orti sunt gens semp̃ valida sic dicti. quia super rhenum flumiũ burgos habent plures.

Marcus agrippa gener octauiani. sup̃ rhenum ciuitatem agrippinam condidit que post dicta est Colonia.

Historia euangelica omnium scripturarum sanctis summa hic teritur.

Anno mundi. v^occxc. ipse est primus ante xpi natiuitatẽ cũ iã esset desposata maria ioseph. missus est angelus gabriel a patre luminũ deo totius consolationis ad ipam: vt annunciarẽt ei qđ veniret plenitudo

tpis p̃ reconciliatione humani generis. ⁊ qđ ipas dei filiũ hunc mundũ intrare vellet. Hoc igitur om̃ secretorũ secretissimum mirabilis mirabilissimũ salubriũ saluberrimũ. desiderabilũ desiderabilissimũ. mysterioꝝ p̃fidissimũ. circa tpa diu expectata. adimpletũ est vt deus hõ fieret. Quis audivit vnq; simile. O si sapiat istud in palato mentis nostre. Vide deuotissimam historiaz Lucẽ. i. Zacharias et elisabeth fuerunt ambo sc̃e vite. et pentes sancti iobãnis baptiste.

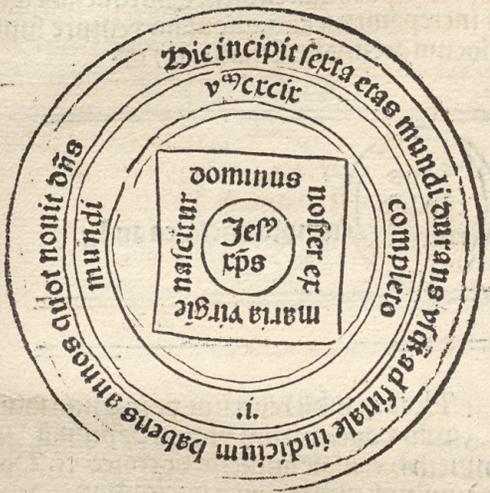
¶ Johannes baptista nascitur quo nemo maior inter natos mulierum surrexit.

Folium. XXXV.

Roma in flore. Et numerati sunt ciues eius et descripti. nanagesies tricentena milia et octua ginta milia.

Valerius maximus fuit hoc tempore. vir maxime fame. Nonnulli reges in honore huius cesaris augusti ciuitates pdebant. quas cesareas ap pellarunt. sicut Mauritania et Palestina. et augusta in almania. Que vsqz nunc vrbes clarissime sunt. Et multi reges ex regnis suis venerunt vt ei obsequerentur.

Era christianoꝝum princ ipalissima omnium erarum notissima celeberrimaqz. ipse est ann⁹ Octauiani. lxx. olympiadis centesimenonagesimeretie. Et sc̄m Bedam annus mūdi. v. cc. ccc. completus. versus. Unū tolle datū ad milia quinqz ducentis. Nascenti dño beda dat iprotho plasto ¶ Item. ante christum ducentum minus milia quinqz. Et hic tanqz probabilior mo dus ab ecclesia seruat. et est magis vulgaris. Sunt et alij diuersi modi supputationum. q̄ dam breuiiores. vt hebreoꝝum. quidam longiores. vt methodij. ⁊ alioꝝum. de quibus immēsus est labor de singulis tractare. vtilitas vero modica Vide singula in locis suis.

Natus est circa hec tpa dominus noster de virgine ptra nouo ordine sc̄m prophetica promissa. et hec est plenitudo temporis de quo apostolus dicit Quando misit deus filium suum in mundum. Ob hoc incipit hic sexta etas mundi cuius finem solus deus nouit. Et dicit Augustinus q̄ hec etas dicit

senectus que sepe extenditur vltra omnes pcedentes etates. quia pleriqz hominum viuūt vsqz ad centesimumuigesimum annum aut vltra. Et notum est q̄ sexagenarios senes vocamus Unde fatuum est velle determinare quotiditatem eius. Plures enim hoc attentarunt. q̄ oēs fuere decepti. Sicut probat doctor sanctus.

Procuratores indee.

Iste archelaus fuit filius herodis ⁊ procurauit annis nouem. sub quo dñs redijt ex egipto. Hic propter ferocitatem a iudeis accusatus. relegatus est in Viennam gallie vrbem.

Hic loco archelai substitutus est.

Sub isto moritur saloꝝ me soroz herodis.

Sexta etas Christus.

De principatu romano sic dicit Licerò in libro de officijs. Certum est fuisse aliquod tps quo sine regibus vinebat. Et postq̄ iure gentium possessiones ceperunt diuidi. nō alia de causa res sūt instituti nisi iusticie fr̄uende. Nam cū inicio premeret multitudo q̄ maiores opes habebant: ad unū aliquē virū pfugiebant virtute pstantem. q̄ prohiberet iniuriari tenuiores: equitate cōstitūendo. summos cum infimis pari iure pertingeret. Lunq̄ adhuc regnantibus regibus debiliores nōnāq̄ opprimerent. leges p̄stitui placuit. q̄ ad iudicandū nō odio aut grā ducerent. s̄ tales inopi q̄les potētī p̄staret aures. Qd̄ sit vt leges nū solū plūm s̄ regē q̄ obligare sciam⁹. At si regē contemnere leges. cape bo⁹

Imperatores

na subditoꝝ. violare virgines. stuprare matronas. et cetera illi-
ta facere videamus. nōne illo submisso alius sublimatur. z̄ bene
gubernare et legibus nouit obtemperare

tyberius
p̄uign⁹
a. xxiij.

Hic fuit octauiani adoptione filius. vir magnarū virtutū. et pi⁹

pater in subiectos sibi. Dicebat nāq̄ principibus qui cupiebāt grauare plebē. Boni pastores ētondere pecus. non decoriare. Itē cū suaderēt sibi vt balinos mutaret. dixit. Vidi quendā muscas egri vulneribus insidentes fugare quem eger increpauit dicens. quoniam venturae sunt sibi unde vt fugant. Iste tantum quia plene sunt locum occupant. Quasi dices

Anno mundi

V^o CXXI

Jesus
xps̄ano
rū. xij. i

templo doctores audit.

Anno christi

XII

Anni christi per hanc lineam continuantur.

Nota q̄ nihil reperitur de infantia saluatoris z̄ operibus eius vsq̄ ad baptisimū Jo-

hannis apud euāgelistas: nisi q̄ duodennis remansit in hierusalē audiens doctores z̄. Hoc autem d̄. q̄ erat subditus eis. tanq̄ granū salutare multipliciter teritur a doctoribus et deuotis personis vsq̄ hodie conantibus persuadere que fuerit conuersatio christi in illis. xviij. annis. Ille autem liber qui de infantia saluatoris intitulatur. quia iam diu inter apocrip̄ha de⁹ putatus est nil auctoritatis affert. nec verisimile est q̄ talia diuina opa et glorioſa miracula per eriliter inter pueros fecerit. qui vit tempore debito ad huiusmodi faciendā potuit etiā a matre sua benedicta in clinari. z̄ siliter ap̄lis z̄. Dixit em̄. Non dū venit hora mea z̄. Nō sum missus nisi ad oues que perierant domus israel z̄. Igitur omnibus credere. et nulli credere eq̄ vicio sum est.

Procuratores indee

ān⁹
rū⁹ primus.

Ca/
leri⁹ graccus
annis. xi.

Sub hoc moritur augustus.

Iste palam vendidit sacerdotium. Qui plus dedit. ille obtinuit. Et sic plures in breui fuerunt.

Folium .XXXVI.

Secr. Consultius est vt locupleres teneamus: q̄ illis amotis denuo tenues ditare cōgamur. Magnū prudentissimi viri consiliū. Taliter ei quidā fraudulentū solēt insidiari p̄ncipibus vt scz cōem pplum s̄ eos puocent. Quo facto: sciant qm̄ necessarij sunt eis cogentes deinceps eosdem tam p̄ncipes q̄ populū sicut volunt. ac suis astutijs magis magisq̄ inuoluentes. maxima prudentia p̄ncipū est. vt se taliter agant. ne plebibus exosi fiant. omnesq̄ s̄rium suade res abūcere statim debant vt famā suā dilatent q̄ cōmunitatem diligant. hoc tam paganorū q̄ sanctissimorū virorū consiliū semper fuit. Exempla sunt quotidiana zc. Hic etiā tyberius bere de christo sentire cepit z eū pro deo coluit zc. Dicunt quidam q̄ tandem crudelis fact⁹

fit contra potentes. Si hoc verum est: quis scit quo iudicio actū fuerit. Magnū utiq̄ pietatis augmentum fuit. q̄ subiectis et pauperibus semper gratiosus extitit. pacem etiam habuit cunctis diebus suis. Omnes christi ac xpianorū contradictores sine omni miseratione deuileuit. et pilatum exilio damnavit. Moritur tandem cum in genti gaudio multorū. sed peior eo successit. Vixit annis. lxxvij. et imperauit annis. xxiij.

¶ Johannes baptista sanctissimus ab herode decollatur. qui arguit eum de adulterio. Ille fuit herodes antipa tetrarcha galilee. Qui propter hoc crimen et temporaliter z eternaliter ē punitus cum herodiade. zc.

Super omnia bone Jesu amabilem mihi te reddit calix quē bibisti. ait Bernardus.

V^o XXXIX.

V^o XXXXII.

dane baptisatus est

pro seruis moritur annorum xxxij. z. iij. mensium.

XXX

XXXII

Circa hec tempora grande spectaculum mundo innotuit a seculis non auditum. Reuelatio aperta beatisime trinitatis. Pater in voce. filius in carne. spiritus sanct⁹ in specie columbe. Et hic nobis yngitur christus verus saluator in lege promissus. qui est via. veritas et vita. et p̄ter quē non est salus. Jam hic teritur historia trium annorum doctrine ipsius fructifere. cū miraculis plurimis et gloriosis q̄ lia nunq̄ visa sunt.

In anno. xxxij. christi multa mirabilia facta fuerunt. Nam ip̄o die passionis eius terra tremuit. petre scisse sunt. sol obscuratus est. monumenta aperta sunt. zc.

Die pasce resurrexit cū multis dñs. Deinde post dies. xl. gloriose in celū ascendit cū preda magna zc. In die penthecostes venit spiritus sanctus sup apostolos zc. Et hec oia nostre salutis eterna sunt sacramēta in q̄ bus deuote mētes quotidianā inueniūt refectōem. Bñs qui ver sat in his qm̄ fructum percipiet sempiternum. S. iij

lat⁹

Sub h̄ iohes baptista cepit pdicare z dñs passus est. quē ip̄e ob timorē cesaris iniuste dānauit ad mortē crucis. Et iō post miserabiliter perijt seipm̄ occidēdo. De funere autē h̄ mirabilia narrāt.

Sexta etas Christus

Sancta mater ecclesia comparatur ciuitati. de qua gliosa dicta sunt. vt dicit in ps. lxxxvi. Quid gloriosius ea esse poterit quam glorificauit tota simul beata trinitas. quam defendit diuina maiestas. quam illustrat diuina claritas. quam regit diuina bonitas. cuius caput christus Iesus verus deus et homo. cuius ciues omnes electi sunt. cuius ministri angeli illi beatissimi spiritus excubantes supra muros eius die ac nocte. Decest quam edificauit vnigenitus dei supra firmam petram. nec porte inferi preualebunt aduersus eam. Decest syon illa dilecta. cuius portas diligit dominus supra omnia tabernacula iacob. Decest sponsa illa immaculata non habens maculam neque rugam. quam non vili clemodio: sed precioso sanguine subarrauit dominus. Decest mater pulchre dilectionis et agnitionis et sancte spei que filios generat in eternum regeneraturos. Hanc pronunciauerunt patriarche. hanc predixerunt prophete. Hanc simul omnis illa veteris testamenti laboriosa seruilisque obseruantia dominam recognoscit. Et quod ultra. Etelum terra mareque cum omnibus que in eis sunt. nomen huic famulantur ministerio. Igitur gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei: Beata tu hierusalem. quis similis tui. que saluaris in domino. Negabunt te inimici tui. et tu eorum colla calcabis. Pro patribus tuis nati sunt tibi filii. que saluaris in sempiterna seculi. Benedic domine fortitudinam eius. et opera manuum eius suscipe. Percute dorsa inimicorum eius. et qui oderint eam non consurgant. Audi domine vocem eius. et ad populum tuum introduce eam. Deus virtutum conuertere. respice de celo. vide et visita istam vineam. et perfrice eam quam plantauit dextera tua. Fiat manus tua super virum dextre eius. et super filium hominis quem confirmasti tibi Iesum christum dominum nostrum. qui tecum viuunt et regnant in unitate spiritus sancti deus in omnia secula seculorum benedictus. Amen.

Iesus christus verus deus et verus homo. vnica proles intemerate ac perpetue virginis Marie secundum humanitatem descendens de semine abrahe per lineam regelem et sacerdotalem sponsus vnicus et caput immediatum sancte vniuersalis ecclesie. rex regum. dominus dominantium. eternus pontifex et iudex viuorum et mortuorum. xxxiii. annis. et mensibus. iij. peregrinari dignatus est in hac lachrymarum valle docens primum opere viam vite. post etiam verbo vt euangelista testatur. Cum autem esset annorum. xxx. a summo patre omnium deo baptisatus iam in iordanis fluuio. vinctus fuit nobis in primum ac summum pontificem ac episcopum animarum nostrarum per spiritum sanctum qui copozali specie tanquam columba in spiritu descendens testimonium sibi perhibuit. quoniam ipse est vere saluator mundi iuxta vaticinium Esaye prophete magni. Dicit elegit discipulos. lxxii. quos misit ante faciem suam in omnem ciuitatem et locum quo erat ipse venturus: dans eis potestatem sanandi infirmos et omnes languores etc. et xij. apostolos: quos misit in orbem vniuersum ad predicandum euangelium. Nec amplius quam hos duos ordines inter discipulos domini esse cognouimus. quorum formam nunc in ecclesia tenent presbyteri et episcopi. Nam apostolis succedunt episcopi. lxxii. discipulis presbyteri. quibus duobus ordinibus tota ecclesia est commissa tanquam iherarchis. vt patet in decreto damasi pape. et habetur. lxxii. di. c. Eorum episcopi. Tandem pius dominus pro grege suo moritur acerbissima passione consumptus. omnium martyrum caput. et ipse martyr. Postquam autem a mortuis resurrexit in celum ascendit. et spiritum sanctum misit. Et tunc primus cultus christiani nominis incepit. qui ad finem usque durabit.

Christus Iesus in prophetis promissus secundum veritatem fidei nostre est verus deus et verus homo. Quam veritatem ex testimonijs sacre scripture cogimur concedere. Sicut secundum eandem veritatem credidit quod christus fuit natus de muliere. passus. mortuus. et sepultus. Que quidem omnia de deo credimus fuisse vera. non tamen inquam deus. sed secundum naturam diuinam. sed secundum naturam assumptam. scilicet humanam. Sic tamen predicta dicuntur de deo secundum veram fidem. vt in nullo deroget diuine perfectioni apud eum qui testimonia recte scrutatur. et sanam habet rationem.

Folium .XXXVII.

Johes scripsit in asya greco sermone. In principio erat verbum. et johu erat apud deum etc.

Lucas scripsit in greca sermone greco. Fuit in diebus herodis regis iudee etc.

Johes

Ego sum lux mundi. qui sequitur me non ambulat in tenebris etc. Ego sum qui testimonium perhibeo de meipso. et testimonium perhibet de me patris. Ego sum pastor bonus et cognosco meas. et cognoscunt me mee. Ego sum via. veritas. et vita. nemo venit ad patrem: nisi per me. Ego sum vitis vera etc.

Lucas

Amen amen dico vobis. Si quis et terra transibunt. verba autem mea non transibunt. Qui crediderit et baptisatus fuerit. saluus erit. Qui vero non crediderit. condemnabitur. Quod vobis dico. omnibus dico. Vigilate. Nescitis enim quando dominus veniet etc. Sol. contenebrabitur. et luna non dabit splendorem suum. Et tunc videbitur filius hominis venientem se in nubibus caeli. etc.

Ego rogavi pro te petre ut non deficiat fides tua. et tu aliquando conversus confirma fratres tuos. Qui maior est in vobis sicut minor. Ego autem in medio vestrum sicut qui ministrat. Quia qui me servaverit servabitur a me. Qui autem me contempserit contempsetur a me. Qui autem me contempserit et homines contempserit. contempsetur a patre meo qui est in caelis. Qui autem me contempserit et homines contempserit. contempsetur a patre meo qui est in caelis. Qui autem me contempserit et homines contempserit. contempsetur a patre meo qui est in caelis. Qui autem me contempserit et homines contempserit. contempsetur a patre meo qui est in caelis.

Marcus

Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum estote ergo prudentes sicut serpentes etc. Nolite timere eos qui occidunt corpus. animas autem non possunt occidere. sed potius eum timere qui potest corpus et animas perdere in gehennam. ois qui confitetur me coram hominibus. confitebitur etc.

Dattheus

Marcus scripsit in italia sermone in greco. In principio euangelii Jesu christi

Dattheus scripsit in iudea hebraice. Liber generationis iesu christi filii david.

Sexta etas Christus

Articuli duodecim fidei catholice.

- Pe-
trus** Credo in deū pa-
tre oīpotētē crea-
torem celi et terre
- and-
reas** Et in ihm xpm fi-
lium eius vnicū
dominum nostrū
- Joh-
anes** Qui cōceptus est
de spū scō natus
ex maria virgine.
- iaco-
bus** Passus sub pōcio
pilato crucifixus
mortu⁹ z sepul⁹.
- tho-
mas** Descendit ad iser-
na tertia die resur-
rexit a mortuis.
- iaco-
bus** Ascēdit ad celos.
seder ad dexteram
dei p̄is oīpotētis
- phi-
lipp⁹** Inde venturus ē
iudicare viuos et
mortuos.
- bar-
tolo.** Credo in
spūritum
sanctum.
- Ma-
the⁹** Sanctam
ecclesiam
catholicam
- Sy-
mon** Sanctozū cō-
munionē remissi-
onem peccatorū.
- Ju-
das** Carnis
resurre-
ctionem
- Ma-
rias** Et vitam
eternam
Amen.
- Hieremias. ii.** Pr̄z vocab me z p̄ me īgredi nō cessāb. **Ero. xv.**
Abacuc. vi. Ego aut in dño gaudebo. z exul. in deo iesu meo. **ps.**
ii. Dñs dixit ad me fili⁹ me⁹ es tu ego ho. ge. te. **Joh. iij.** Ego z p̄
vnū sum⁹. **Colo. i.** Qui ē imago p̄is iust. di. **ps.** v̄bo dñi celi fir.
Esayas. vij. ecce p̄go p̄cipiet z pa. fi. z vo. nomē ei⁹ emanuel. **Je-**
re. xij. m̄lr circūdabit viz. **Gala. iij.** Visit de⁹ filiū suū factū ex
m̄liere. **Ezech. xliij.** Porta bec clausa erit z n̄ aperiet. et vir zc.
Zach. ij. Aspiciēt ad me quē crucifixerit z plāget zc. **Esa. l.** Tāqz
ouis ad occisionē ducit⁹. Vere lāguozes n̄ros ip̄e portauit zc. et
i. Petri Christus semel passus est pro nobis iust⁹ pro iniustis.
Osee. xij. Ero mors tua o mors zc. In die tertia susci. zc. **ps. xv**
Aec dabis sc̄m tuū videre corup. **Ephe. iij.** Descēdit p̄mo ī iser-
riozes ptes terre. **Ro. vi.** Xps resurgēs ex mortuis iā non morit̄.
Amos. xi. Edificat in celo ascēsiōnē suā. dñs nom̄ illi. **ps. lxxij.**
Iter facite ei q̄ ascendit sup occasuz. et ibide. Ascēdit in altū ca-
ptiuā duxit captiuitatē. **Dichee. ij.** Ascēdit iter pādēs ante eos
Malach. iij. Ascēdā ad vos ī iudicio. z ero restis veloz. **ps. xcvi**
Judicabit orbē terre in eq̄tate. et popū. in v̄itate. **Joh. xix.** Fugi-
te a facie gladij qm̄ vltor iniquitat̄ est gladius et scitote eē iudiciū
Jobel. ij. Effundā de spū meo sup oēm carnē. **Joh. xxvi.** Spūs
eius ornauit celos. **Sapie. i.** Spūs dñi repleuit orbem terrarū
ps. cxi. Spiritus tuus bon⁹ deducet me in terram rectam.
Dauid ps. xxxv. Confitebor tibi in ecclia magna. **Sopho. iij.** In-
uocabūt nom̄ dñi z seruiēt ei hūero vno. **mar. xvij.** Si peccauerit
inte frater tuus dic ecclesie. Nō p ecclesiā non audierit zc.
micheas. vij. Depōet oēs iniquitates n̄ras z p̄iciet in profundus
maris oīa. **ps. cxvij.** Particeps ego sū omniū timētūte z custo-
zc. **Ezech. xvij.** Viuo ego dicit dñs. nolo mortem peccatoris.
Ezechiel. xxxvij. Aperitā tumulos v̄ros et educā vos d̄ sepul. **ve.**
Joh. xix. In nouissimo die de terra resurrectur⁹ sū. z in carne mea
videbo deū **sal. phili. iij.** Reformabit corp⁹ hūilitatis n̄re **psi. zc.**
Daniel. xij. multi de his q̄ dormiūt in pul. ter. eui. alij in vitaz zc.
ps. lxi. Tu reddes vnicuiqz iux. zc. **mar. vij.** Ibiūt hi in suppliciiū
eternū. iusti aut̄ zc. z ij. **Loz. v.** Domū habem⁹ nō manufactā zc.

Folium .XXXVIII.

Historia Actuum apostolorum hic teritur.

Spiritu sanctus venit super apostolos in linguis igneis.

Et hic oritur cultus christi nominis. scz in die Pentecostes fm Augustinum.

Stephanus lapidatur. et protomartyr inclitus domino consecratur.

Saulus prostermit. et Paulus egregius pdicator erigit q abundantijs oibus laborauit.

Philo disertissimus cuius libri inter ecclesiasticos computantur clarus habet. naroe iudeus

Imperatores.

¶ Iste gaius nepos tyberij erat fm carne. sz nō morib. qz tor⁹ puerus fuit tyrānus. Qui ait vtinā roman⁹ pplis vnā

cernicē haberet. Lōquest⁹ ē sepe. qz sua tpa pacifica fuerūt. z bella libenter habuisset. occasiones etiā q̄ sinūt. Tandē a suis occidit p̄ filio senator. cū magno gaudio vniuersoz. z senat⁹ restituere nitebat regimē sic ātea

¶ **B**ristissimus Petr⁹ gliosus apls xpi Jesu p̄fuit ecclie catholice fm hic fuit. sz n̄ p̄ualuit. rony. ānis. xxvij. scōm Bedā. xxix. Tenuit nāqz pōtificatū in ptibz orientis ānis. v. scōm hiero nymū. sz Bedā. vij. Deinde antiochiā veniēs sedit ibi ānis septē. docēs pplm viā vitatis. z symonē magū fugauit. Insup pdicauit disp̄sis ex circūcisione fidelibus q̄ erant in pontbo. gala cia. capo docia. asia. bithimia. quibz postea de roma tanq̄ p̄ eū p̄uersis direxit eplam primam. Audien s̄ autem symonem magum romanos deludere. zelo fidei Rhomam adijt anno quar⁹ to Clau cū. Lunqz ibidem verbum dei predicaret. et Symonis maleficia detegit. et mul⁹

V. XXXIII

Judens

Nec est series romanoz pontificū p̄ quā fit supputatio annoz subse quentiū. cui⁹ p̄ncipalis era est ipa christi b̄ndicta natiuitas p̄curētis b⁹ nihilominus annis mundi. vt patet apertissime in his duabus li neis. cum figuris numerorum annotatis.

XXXIII

¶ **T**ros ad fidem p̄uerit. Discipulos etiā p̄ diuersas puincias misit. p̄ q̄s christiana fides gl̄ose dilatata est. Euāgelijū marci tāqz ex ore suo scriptū approbās fidelib⁹ tradidit. Jeiuuiū q̄dra gesimale instituit añ pasca. et añ natale dñi tres ebdomadas. z quartā impfectas venerari ab omni populo xpiano in memoriā primi et secūdi aduent⁹. Tandē post pla scitatie isignia cuz iā in romana sede annis. xxv. mensibz. vij. diebz. vij. sedit martirio coronat a Nerone. Alia eius opa pla ac miracula stupenda. vide in actibz aploz. et in libro clemētis. z in historijs tam scolastica q̄ ecclesiastica bēde q̄ alijs. ¶ Paulus apls egregius pdicator raptu sublimis q̄ euāgelijū nō ab hoie neqz p̄ hoiem vidicit. sed p̄ reuelatōem Jesu xpi. cū esset ferme annozū xxvij. vel circa atrociter cepit ecclesiā asequi zelo iudaico: sz mox a dño corrept⁹ immutat. z factus est de lupo agnus. de p̄secutore fidelissimus pdicator. Anno aut. iij. p̄uersionis sue apo stolatū cū barnaba suscepit a sp̄sancto in genibz. vt d̄r Actū. xij. Anno. xxvi. venit hierusalez vbi capit. Actū. xxi. Anno. xxx. romā venit. Actū vltimo. Anno. xxxvij. vel circa cū btō pe tro a Nerone martyriū passus est. Nic inter sanctos tā in altitudine p̄templatōis q̄ in feruo re actōnis prerogatiuā obtinuit. qz vltra omnes viatores clarius deum vidit. et archana ver ba audiuit que nō licet homini loqui. et tanqz totum mundum genuisset sollicitabatur omnes hoiem introducere in regnū celoz. Quis sic ecurrat. quis sic laborauit grecis euāgelijū ex ponēs. quis sic afflic⁹. p̄cussus. infinitis piculis excoctus. q̄s sic gliari poterit vt dicat. Plus oibus laborauit. z in sapia mundana z cōsilijs hui⁹ seculi. salua omni iusticia z fide. qz sic emis cuit. vt etiā amplissimo senatui mirāda cōtulerit. Eius laudes Jobānes crisostom⁹ describit.

Sexta etas Christus

Jacobus maior apostolus martirio coronatur ab herode agrippa. Et petrus incarceratur vt patet Actuum. xij. Corpus aut beati Jacobi miraculose transfertur in galitiam hispanie: et ibi e sedes patriarchalis post facta quasi a sinistris respectu rome.

Helena regina abigenorum conuersa ad fidem sustentauit pauperes christifideles in hierusalem tempore famis sub claudio.

Petronella filia sancti Petri virgo fuit.

Prudentiana virgo
et praxedis vxgo. sorores titi z nonati.

Impato.

Seneca stoicus clarus habetur: magister neronis a quo post coactus est seipsum occidere.

¶ Iste Claudius inconstans animo fuit. z totus obliuiosus et gulosus: bellandi occasio- nem libenter habuisset. sed parum pugnavit et facie quosdam paucos hostes superauit. Tan- dem cu. xxxv. senatores occidisset. cu. ccc. equibus pro minimis causis. veneno mortuus est.

Assumptio marie virginis gloriose matris dei facta. xij. annis post asce- sionem domini nostri Jesu xpi fm Hieronymum doctorem

Persius satiricus.
Juuenalis satiricus
Lucanus poeta patruus senece.
Quidius poeta.

Anno mundi

V^oCCXLIII

Pape

Anno christi

XLIII.

De persecutionibus ecclesie est diligenter aduertendu. q. sicut in antiquo testamento inimicus hu- mani generis semper electos multiplicibus machinationibus persecutus est: ita imo multo pl⁹ amplius in nouo. hoc est tempore gratie quando iam cognitio et cultus veri dei in toto orbe radiare ceperat. Et primo per gladium: sicut patet in persecutioe ecclesie stephani et Jacobi ac aliorum innumerabilium: in quo exercebatur ecclesie patientia. Secundo per falsam doctri- nam: et hoc multipliciter. Primo per falsos iudeos qui sunt synagoga sathane: vt patet in dis- putatioe petri stephani et pauli. qui oes clare informauerunt simplices q. Jesus est christus: in lege promissus contra friuolas assertiones peruersoz iudeoz. z hec vsq. in fine durabit et tes- pore antichristi grauissima erit. Tertio per magos et incantatores. Videns naq. antiquus ho- stis q. per christi nominis diuulgationem cultus suus abolendus esset: impleuit vasa iniqui- tatis sue: qui per magicam artem deciperent rudes ne in xpm crederent. cu. z ipi se. p. aliquib⁹ magis isctarent quasi filij dei essent in signis z prodigijs mendacibus. vt patet in symone ma- go. meandro. groes. et arphaxat. Quarto per falsos christianos superbie spiritu tumentes. q. instigante inimico plures hereses semina runt. vt patet in Debione cherintho. Et quid plura Dicit beatus Bern. q. totus iste mundus coniurauit contra christum. Omnia ergo fides im- pugnant. sed firmu eius fundamentum stabile perseverat: habens signaculum in hoc. Flovit dominus qui sunt eius. Nec esset aliquo modo possibile q. fidei sacramentum inter tot insi- diatores sic flor uisset nisi cultores eius diuina maiestas protexisset. diuina sapientia illumi- nasset. diuina bonitas fouisset: iuxta christi promissionem firmissima. cum qui eisdem semp fu- it: et in finem perueerat. Dinc hilarius ait. Proprium esse solet ecclesie. vt tunc vincat leditur tunc intelligat cu. arguitur. tunc secuta fit cum deseritur. tunc obtinet cu. superata viderur.

Folium. XXXIX.

Prima persecutio ecclesie fit rome iussu neronis in qua beatissimi principes christiani populi. scz petrus et paulus martyrio coronati sunt cum alijs plurimis.

Refert seneca de nerone qd erat naturaliter ab infantia sp clemētissimus. et ita graciosus qd nemo vnqz populo romano gratior fuit. ita qd in obliuione venerūt ceteri principes ppter fauorū magnitudinē. Verum potestas multos probissimos fecit atrocissimos.

Prodigia plura terruerūt iudeos ante excidiū hierusalē. vide mirabilia in ecclīastica historia. Beatissimus christi euāgelista marc^o martyrio coronat^o anno neronis pmo. vt dicit philo. contemporaneus eius apud alexandriā egipti. vbi episcopus erat con-

Nero
an. ciiij.
m. viij.

stitutus a beato petro. Sepultus ibidē miraculis claruit. et successit ei amanus vir sanctus.

Iste Nero omnium hoim sceleratissimus fuit adeo vt nomē eius vsqz hodie pro aliq pessimo poni soleat. et qz d optimā xpi legē primā suscitauit persecutionez. merito antixpi figurā tenuisse describit. Tandē a senatu hostis pnūciat^o cum turpissime fugeret. seipm occidit. et letata ē roma.

Symon magus multas suspiciones rome exercuit. et qz sile applaudit suo sili. iō pessim^o nero spreto consilio senecē viri doctissimi hūc pestiferū sibi sociant. Tandē vterqz post infinita scelera in baratrum damnationis eterne turpissima morte descendit.

V^oCCCLIII.

V^oCCCLXIII.

Petrus superato symone mago et infeliciter mortuo iussu Neronis crucifixus ē. et in vaticano sepultus vltimo neronis anno.

LIII.

LXIII.

Pax illavniuersalis totius orbis quā romani habuerūt p annos ferme. lxx. p paucis bellis exceptis ac pnis circa hec tpa pter seuiam neronis turbata est. et provincie qdā recesserūt ab obedientia romanorū. qz fidē xpi pseq ceperāt. Judea et hierusalem grauissimis persecutionibus et intestinis bellis attrita est ppter peccatū illud maximū qd in filiū dei pmiserūt. et circa hec tpa etiā in foribz tēpli ipso festo pascale. xxx^o. necati sūt. et pūne durauit dissensio. donec penitus deleti sunt. Barrabam em petierūt. et nō iesum mitem et humile. Di omnes discipli sci petri martyrisati sunt sub nerone tyranno. et multi aliq quoz nomina sunt in libro vite.

Marcialis ep̄s lemoniaceñ.	Sauinian ^o ep̄s zenon.	Potentianus	Altinus.
Flauus consul qui et clemēs ep̄scopus metensis patru ^o .	Serotinus	Lodaldus	Veni ^o ep̄s catalan.
clemēs. Tecla discipula pauli	Luchari ^o ep̄s treueren.	Simisi ^o ep̄s suessen.	Tur ^o ep̄s
Domician ^o subdyaconus a beato mennio a morte susci-	Trophinus ep̄s arelateñ	Dnesini ^o ep̄s ephesi	creten.
ratus.	Frescens ep̄s galateñ	Vitalis martyr	Felix martir
Epaforas ep̄s coloseñ.	Hazarus	Processus	Prothasius
	Leisus	Martinianus	Bernasius
	Tozpes martyr	Felix martyr	Cōstātia m̄.

Jacobus minor apostolus ac hierosolimitarum ep̄us a iudeis occiditur. anno. vi. neronis. Paulus gloriofus apostolus cum beato petro eodem tempore: sed non eodem loco capite pleus est ad aquas salinas in via boitiensi.

Sexta etas Christus.

Iste vespasianus mediocris parentele obscureq; natus. sp. gloriose triu mphanit. Flam
 in b claudio et nerone quocunq; mittebat laude digna patrabat. Tricesies et bis cū hostibus
 conflixit. Periclitante autē republica propter discordiam precedentium. impator licet inuitus
 est creatus. et redijt tranquillitas pristina. Pax insup in toto orbe pnūciata iuxta tpa octauia
 ni. ppter qđ in immēsuz respublica creuit. Morit tandē p flumio ventris stando. Dicebat eniz.
 Stantem decet impatorem a terris recedere. Eius virtutes multe sunt diligenter conscripte

Imperatores

Selba.
 Dche.
 vitelli⁹

Isti tres diuersi puicijs impare cupictes
 in vno anno sele interfecerunt.
 Hierusalē destruit anno secundo vesp

vespasi
 an⁹.a. ic
 inc. d. c. ij

fiani a nito filio eius. interfectis. xi. cētū milib; veditisq; lxxx⁹. indeoz. Et extūc defecit regnū
 iudeoz. nec p surget añ tps antixpi. De hac horrenda strage mira legunt. vide iosephū. Nota q
 propter hanc vltionē legitime factā dicit doctores q in toto mūdo xps pacē tribuit. sic in na

Josephus hystoriographoz notatissimus. clarus habet natione in deus tuitate fecit.
 Uex libri ei⁹ in mltis locis vicio scriptoz ac longitudie tpm corrupti sūt. Apollinaris
 scūs martyr occisus ē rauēne vbi eps a bto petro missus fuit. Et nota q nec vespasian⁹ nec ti
 tus qđq; d' ecci az fieri iussit. s; alq iudices inferiores pseqbant fideles ptextu prioꝝ mādatoꝝ

Anno mundi

V⁹ DCLXXII.

Pape Italic⁹

Bar.
 Lin⁹. a
 r. m. iij

diebus. xij.

Anno christi

LXXIII.

Sanctissimus papa linus
 tante perfectionis fuit. vt ecclesiasticaz rez dispensati
 onē etiā adhuc bto petro viuēte mernit dispesator ab eo
 dē pstitui. Sic statuit vt mulier velato capite eccliam i
 traret. Tandē martyrio coronat⁹. sepultus ē in vatica
 no iuxta magistrum suum ac patrem beatum Petrum

Scotia gens oritur et pictis et bys
 beris in albania que est pars anglie.

Lucas discipulus pauli in bichimia
 migravit ad dominum.

Thomas qui parthos in sorte accepit martyrisat i
 india omnium orientalium apostolus.
 Andreas qui et siciliam accepit in sortem in achaia
 martyrisatur.

Philippus per siciliam. xx. annis p
 dicans ierapoli quieuit in domino.
 sed in passioali dicitur q fuit crucifi
 xus. Solus ipse et iohānes euange
 lista non sunt martyrisati. Leteri ve
 ro omnes occisi fuerunt.

Mattheus qui ethiopes sortitus fuerat in ethiopia.
 Symonz iudas martyrisati sunt in regonib; persidis.
 Bartholomeus qui indiam accepit in sortem postq; p
 dicauit lyconie antiquioribus in albano vrbe maior
 armenie martyrisatus est.
 Titus dyaconus pauli discipulus apud paphū qenit
 euodius episcop⁹ antiochie. ibidem est martyrisatus.
 Syleas apud macedoniam martyrisatus est.

Barthias in iudea vel egypto coroz
 natur. De tempore et loco et mō mar
 tyrij ei⁹ diuersi sunt sententie. Bar
 nabas coapostolus pauli cypri oc
 cisus est.

Persecutio secunda ecclesie fit rome iussu domiciani. et per vniuersalis totius orbis sterus per ipius seuciam turbata est. et multe nationes se romanis opposuerunt. innumerabilesque fideles martyrio coronati sunt. Vide historiam cornelij taciti.

Iste domicianus filius vespasiani. et frater titi. primo quidem clemens fuit. et multa rome costructa. scilicet pantheon. scilicet mox defecit et factus est crudelissimus ac superbissimus. ita ut tanquam deus coli veller. senatores quosdam interfecit. in christianos secundam persecutionem suscitauit. Tandem omnibus odiosus in palacio a suis occisus est. et cum dedecore sepultus.

Titus
filius
vespasia-
ni

annis. iij.

**Domici-
anus.**
a. xiiij.

Aetna
anno. i.
m. iij.

Iste Titus fuit mire benignitatis et triumphator maximus super modum largus. toto corde suis se inimicis crebro reconciliauit. preem suum virtutibus superans deliciae humani generis dici meruit. mira dispensatio superni rectoris. nunc optimus. nunc pessimus. nunc parens. nunc pater. nunc sic. nunc aliter instituit ad regni gubernacula pueris. Quis abyssus tanto iudicio scrutari potest. Dixit titus. a. iij. et tantum luctus in urbe fuit. ut morituros eos pater putares. Alexander samaritanos superbissimus nigromanticus symonis magi discipulus christum negauit. et seipsum saluatorem modo destinatum asseruit. incredibilia signa proposuit. et multos non predestinatos decepit cum quibus et ipse perierit. videlicet his. ecc. li. iij.

V^o CCLXXXIII.

Romanus

mf Ele
tus. a. xi
m. i. d. xi

ex patre emiliano.

LXXXIII.

Iste Eletus primus iuenitur scriptus in suis litteris. Sa-
lute et applica benedictionem. Ordinavit presbyteros. xxi. in roma urbe
in mense decembri. peregrinationes ad sanctos approbavit. dicens quod
validior est ad salutem sancti petri visitatio. quam duorum annorum ieiunium.
Excocauit insuper qui huiusmodi visitationes impediunt aut dis-
suadent Tandem martyrio coronatur sub domiciano. vi. kl. maij
sepultus in vaticano.

Heretis nicolaytarum qui indifferenter vxoribus vtunt. dicentes
omnia debere esse communia inter christianos.

Therintus heresiarcha surrexit turpulosus ac libidinosus totus.
a quo dicta est heretis theritiana. hic dicit legalia esse seruanda.

Debion heresiarcha a quo Debiones heretici dicti sunt qui dicunt
christum purum hominem fuisse. et paulum apostatam legis etc.

Maria magdalena et soror eius martha.

Marcella eius pedissequa.

Lazarus eorum frater episcopus marsiliensis.

Barimus episcopus aquensis. hic viaticum dedit magdalene.

Hi migrauerunt ad dominum in partibus marsilei.

sortiti sunt regiones francie a domino omnes sancti.

Julianus qui et symon le
profus episcopus cenomani.

Julianus alius qui vtriusque
parentem nesciens occidit.

Aristarctus et pascus mar-
tires.

Paulus episcopus nar-
bonensis.

Saturnus episcopus tholosanus

Marcialis episcopus zanchdonensis

Bregorius episcopus belliacensis.

Austregisilus episcopus lurisensis.

Catianus episcopus thuronensis

Dyrenensis episcopus lugdunensis.

Ferruntius episcopus bes-
functionensis.

Eutropius episcopus aurisitanus.

Proto episcopus petragonicensis.

Dyonisius episcopus parisiensis

Euthopius episcopus aqtanensis.

Hi venerandissimi pres-

Sexta etas Christus.

Marcus agrippa pfectus vrbis
plias deuicit. 7 ob hoc patheos ex-
truciuz est. id est templum oim de-
oz iussu sibille. ipe etiā agrippinā
supra rhenū ppleuit. que antea fu-
it ab agrippa condita. hec est colo-
nia fm quosdam.

Iste traianus optimus dicitur fuisse inter oēs augustos.
Hoc solū in eo culpa q̄ zelo falsoꝝ deoꝝ xpi fidem et in-
guere nisus ē. arbitrās se in h̄ obsequiū p̄stare deo. v̄ q̄dē
q̄ n̄ p̄ se. s̄ p̄ suos fideles p̄seq̄bat. forte h̄ p̄ ips̄ vez̄ fuit. qz
p̄stat q̄ aliq̄n̄ ip̄emet iussit q̄sdā tor̄ntari 7 occidi. In fine
migravit edictū vt̄ n̄ occiderēt nisi cāu inuenirēt. aut se of-
ferret. s̄ paz̄ h̄ p̄fuit. qz inuidā plebs p̄ h̄ mōi nihil artata
fuit. et̄ laudes p̄ n̄ibilo ducerē nisi b̄t̄is gre. et̄ pietate cō

Imperatores

Traia
n^o a. cc.
die. xv.

Iste nerna sener ad-
pauit traianū in fili-
um. p̄moqz edicto oia
fore facta Domiciani
retractauit.

mor^o lachrymas sudisset. 7 eū ab inferno liberass̄. an aut̄ sit
saluat^o vsqz hodie dubiū ē. 7 gr̄adis altricatō doctoꝝ. De h̄
etiā d̄ine reuelatōes d̄inaz̄ p̄sonaz̄ rep̄iūt. q̄ oēs q̄s egovi
di h̄ intendūt q̄ n̄ velit d̄ns aliō nisi vt̄ cū timore salutē nr̄am opemur.
7 de h̄mōi curiosis q̄onibz̄ q̄eti sim^o eo q̄ n̄ s̄n̄ cā hec 7 silia eccl̄iaz̄ suam
vult latere.

Iste idē traianus ap̄d agrippinā gallie insignia imp̄i iuit^o s̄p̄sit. germaniā restituit. orientales
puicias. babiloniā. seleuciā. extremaqz in die secundus p̄ alexandriū p̄domuit zc. In om̄ibz̄ his
ado p̄i p̄māsit. vt̄ oibz̄ ḡtus. n̄lli existeret ḡuis: q̄d de pauc̄ legiū zc. Nec insignia s̄nt̄ p̄e 7 n̄ ficte
nobilitat̄. Ita sp̄ vixit vt̄ ip̄io dignissim^o haberet. ita p̄ncipatū fingit q̄si n̄llus foret iep̄tor

Anno mundi

V^o CCCCXIII.

Pape Roman^o

m̄. Cle
mēs pri
mus. a.

De regione celio
monte ex patre fa-
stino.
.ix. m̄. ij. diebus. r.

Anno christi

XCIII.

Sanctus Clemens primū a beato petro: vt̄ d̄r̄ ordina-
tus fuit sibi successor. sed p̄pter periculū voluit ante se b̄m̄ linū
et ceterum p̄t̄ficari. ne videlicet hoc exemplo prelati substitu-
erēt sibi quos vellēt. Sic fecit gesta martyꝝ per regiones con-
scribi. Similiter et ipse multos libros edidit. Statuit etiā vt̄
cathedra episcopalis in eminentiori loco poneretur. 7 q̄ bapti-
satus prout citius poterit confirmet. Tandem martyrifatur
sub traiano submersus in mari. et de eius funere mira scripta
sūt. Corpus eius tempore Nicolai primi repertum fuit. et Ro-
me translatum.

Eutropius eps zantei. mar-
Sanctinus eps melde. cū
antonio a morte resuscitato
discipulus dionisi.
Iouius atheniensis presby-
ter 7 martyr discip̄s dionisi

Carannus m̄ carnotē.
predicator. discipulus petri.

Taurinus episcopus eboracensis. 7 Sangericus eius frater
episcopus cameracensis discipulus beati Dyonisi.
Johannes euangelista adductus iussu domiciani ab epheso
romā cum sacr̄ficare noller̄ ydolis ponitur in doleum feruē-
tis olei. sed cum nil lesionis sensisset relegatus est in pat̄mos
insulam. ibiqz apocalipsim scripsit. rediens autem ephesum
tempore traiani in pace quieuit.
Dyonisius annorum. xc. ariopagita venerabilis pater. lumen
orbis martyrio coronatur in gallia cum eleutherio et Rustico
vbi missi fuerunt a beato Clemente.

Symon cleophe filius frater
iude. episcopus hierosolimo-
rum. cxx. annorum crucifixus
est martyr domini gloriosus.
Regulus episcopus arelatei

Eugenius tholotanensium.
Eutibes mar.

Persecutio tertia ecclesie a traiano exercetur in qua perempti sunt infiniti. Tandem cohibita fuit interuentu Plinij secundi. sed non totaliter.

Judei deuastant puincias multas. et quasi amētes incredibili motu sub vno tpe p diuersas mōi pies exarserūt. nulli pccētes. ciuitates ples desolauerē. nec tñ pualuerūt vt regnū adipiscerent qz primo per traianū. secūdo p adrianū deleti sūt. Sic xps vtrobiz vindicatur. Nunq̄ enim romani impune persecuti sunt ecclesia. s; nec vnq̄ honore aut emolimēto caruerūt q̄tenscūq; fideles honorauerē. De hoc plenius vide orosium q; Thimotheus eps ephesioꝝ discipul⁹ pauli martyrisatur. q; Plutarcus nobilissimus phoꝝ claret mgr̄ traiani cui optima eplam sc̄psit.

Ignatius doctor gloriosus episcopus antiochie discipulus Johannis martirio corroat nobilissimo

Focas martyr passus est vltimo tpe traiani. cui spū pphetico dixit. Traiane pge ad vltioris abissi loca. et ad pparata tibi tormenta festina vbi nocte perpetua et feuo exurendus es incendio triduo. hac iluceverfaberis. q̄ emerso caligo te mortis excipiet. nec em̄ inultus innocentū sanguis diuti⁹ esse potest. et traianus die tertia expirauit ventris pre fluuio.

Huius cor scissum in se aureis litteris hoc dulce nomen iesus inuentum est habuisse descriptū. Sic em̄ in eplis suis. Amor meus crucifixus. Beatam virginem in carne vidit. eiq; eplas scripsit. In quibus sic habetur xp̄ifere marie rē. Et illa dulciter rēdit scribens. Ignatio dilecto condiscipulo. humilis ancilla christi veniam ad te. rē.

V^o CCCIII.

Breuis.

De regione ateniē. ex patre Antiocho ix. men. ij. die. r.

Breuis.

t. m. vij. d.

CCIII.

Iste anacletus beatissimus fideles monuit per epistolā vt presbyteri p oibus honorarentur dicens q; deo sacrificantes non debeant verari s; supportari atq; ab omnib; venerari. Et psbyteri quando sacrificāt testes secum habeāt. et martime episcopi. vt domio perfecte sacrificare pbent. Item statuit vt clericus nec barbam nec comā nutriat. Ipse memoriam beati petri construxit. Ordinauit etiam. vij. dyaconos cardinales in vrbe. Itē q; epūs a trib; debeat episcopis psecrari. Item q; ordinatio clericoz palam celebretur. Tandem duodecimo anno traiani martirio coronat. sepult⁹ in vaticano apud corp⁹ bti petri

Iste euaristus scūs martyr statuit vt epūs a plebeis nō accusetur. et septem dyaconos ordinauit vt assisterent episcopo predicāti propter honores verbi dei. ne ab emulis detraberetur episcopo q; falsa pdicauerit. itez q; coniuges publice sponsetur a parentibus et sacerdote solenniter benedicantur. Tandem martyrisatur anno. iij. Adriani. sepultus apud corpus sancti petri.

Plinius secundus orator et philosophus multa scripsit. Dirigauit enā traianū vt retractaret sententiā latā contra christianos scribens ei q; nihil mali facerent. sed virtutibus insisteres xpm tanq; deum ante lucem surgentes laudarent.

Domicilla martyr.
Eufronia martyr.
Theodora martyr.
Sulpitius martyr.
Seruilianus martyr.

B 3

Sexta etas Christus.

Iste adrianus in multis comedat xpianis satis grossus extitit. quosdam tamen nolentes sacrificare puniri iussit. et occidit vniuersal' quasi fuit in omni scia. pace omni tempore habuit. pro patre deus est. leges multas condidit. prohibuit etiam ne xpiani sine processu iudiciali dicerentur. hinc fuit destruitur pro restaurauit omnino prohibens ne iudi inromitteret scilicet xpiani inuit ad impium veni. et opererent. Cumque senatus obsecraret ut filium cesarem appel-

Hierusalem restaurat per adrianum et noie eius helya vocata fuit. Et amplifificata fuit ita ut locus passionis esset intra muros qui prius extra fuit. Et hec est tertia restauratio. quia ter destructa fuit. scilicet a caldeis tempore zedechie ab Antiocho. tempore machabeorum. et a tito tempore vespasiani.

adria
Helius
an. xxi.

Imperatores

laret. sufficere inquit debeo ut ego inuius regnauerim cum non merear. principiatus enim non debetur sanguini sed meritis. et inuit iliter regnat qui rex nascitur et non meretur. Exercendi prius sunt virtutibus qui regnare debent. et cum in eis profecerint adeo ut pbent illos virtutibus antecedere quos debent honorius antequam inuitati ascendat. et se cium suorum votis non subtrahant. ¶ Eustachius alto noie placidus et theospita eius vxor et duo filij eius agapi et thesbytes. quorum mira actus leguntur circa hec tempora fuerunt qui omnes iussu adriani glorioso martyrio coronati sunt. ¶ Aristides philosophus apologeticum pro xpianis fecit. quem videtur traianus placatus esse.

Secundus pbus in silentio deget. et ad interrogata adriani scripto respondit.

¶ Eustachius alto noie placidus et theospita eius vxor et duo filij eius agapi et thesbytes. quorum mira actus leguntur circa hec tempora fuerunt qui omnes iussu adriani glorioso martyrio coronati sunt. ¶ Aristides philosophus apologeticum pro xpianis fecit. quem videtur traianus placatus esse.

Anno mundi V^o M^o CCXXIIII.

V^o M^o CCXXIIII.

Pape

Romanus

mr. alex
rader. i.
an. viij.

ex parte alexandro. de
regioe capritauri
Romanus.
m. v. d. ij.

mr. Si
r. l. a.
r. men.

de regione violata
ex pastore patre
ij. die. xxi.

Anno christi.

CCXXIIII.

CCXXIIII.

Iste alexander maior est parte senatorum puerit ad dominum. Hic statuit aqua benedicta cum sale aspergi in domibus fidelium. ut de conse. di. iij. aqua. in canone addidit memoriam passionis scilicet. Qui pridie quam pateret etc. Item ut vinum sit mixtum cum aqua in calice propter representandam vitionem christi et ecclesie. de conse. di. ij. c. i. et ut oblatio fieret ex modica quantitate. Tandem martirisatur ab adriano cum multis que ad fidem perterat. Sepultus in via numerana. Postea translatus fuit ad ecclesiam sancte Sabine. Quirin' martyr tribunus Theodolus martyr dyaconus. Eueni' martyr et presbyter. Quadratus episcopus atheniensis discipulus apostolorum. Hermes prefectus urbis martyr. Aquila genere ponticus orator floret qui secundus interpres moyses legis fuit. Prius est fuerunt lxx. de hebraico in grecum transferentes. secundo iste de greco in latinum primus interpres fuit.

Iste Sictus statuit ut diceretur. Sanctus. sanctus. sanctus. Et que mysteria sacra non tangerentur nisi a ministris. de conse. distinc. i. in sancta. Item ut corporale non fiat ex serico. sed ex purissimo lino contexto et non tincto. Et ut mysteria sacra vasa altaris et pallas non tangeret. item ut quicumque episcopus vocatus ad sedem apostolicam rediens ad ecclesiam suam non susciperet nisi cum litteris apostolicis. Item ut missa non uisi super altare celebretur. Item etiam misit peregrinum episcopum genere romanum cum alijs fidelibus in galliam. Tandem martyrio coronatus extra portam domine quo vadis. sepultus in vaticano.

Saliennus medicus perga
me oriundus interpretis ypo
cratis rome claret
Ibitha martyr.
Ealocerius martyr.
Baria martyr et virgo.

Ptolomens rex mirabilis in mathematicis omni astronomorum
principuus plus addidit quam ante se inuentum reperit. et plura scripsit.
Eredo hereticus hic fuit magister mardonis.
Iste anthonius gener fuit adriani. et filius adoptiuus vir utique pe
nitissimus. et natura benignus. quod non facile in vno hominereperit. Pru
dentia precellentes contra non sunt excellenter benigni et tranquilli ex natura
precipue. Et contra excellenter benigni sunt contra inuicem idultrij

Vir autem iste in vtrisque excellenter doctus fuit. Ob hoc multe prouincie que ab his im
peratoribus recesserunt. sub isto voluntarie rediebant. quod se per prae fuit. omnibus caris.

ambo
nius p
an. xxij

illis acerbus. fidelibus clementissimus erat. Unus et pius dicitur est. et ab eo sequentes
imperatores appellati sunt perij. Aut ei malo scipionis exemplum inuicem suare. quod mil
le hostes occidere. quod aut alij in res sub eo conditi sunt. non ex suo sed per mandato processit. Tanta siquidem
crudelitate aere preces inuidiam plebem commouerunt ut nec summi imperatores possent eam sedare ad ple
num. Ita orosum fuit christiani nomine apud ydolatra et maxime apud pontifices et sacerdotes templorum. qui prin
cipes et populum puocabant aduersus christifideles. quod vident quod statim et quod diminebant quod die. et ad pretem
ptum eorum reuerentiam factum eorum. quod christiani dicebant quod indigne omnes dei demones eent. a quibus tota simul
coitas sperabat regalem felicitatem. id non iniquum. quod etiam pacato principe adhuc inferioris prescriptum.

V^o OXXXIII.

V^o OXXXLIII. vtriusque christianos tamque blasphemos.

Bar.
Ibeleph
phorus

Romanus ex anachorita
an. ix. men. iij. die. xxij.

Greus

Bar.
Ignius
a. iij. m

de athenis
ex parte philosopho
iij. diebus. vij.

OXXXIII.

OXLIII.

Iste ibelesphorus statuit cantari hymnum
angelicum scilicet Bena i excelsis. Et euangelium ante sa
crificium. et in natali domini cantari tres missas pro
pter multas causas. Item quod clerici ieiunare de
beant per septem ebdomadas plenas. quod sic de
bet esse discreta clericorum vita: sicut ieiunium. etiam
statuit. ut nullus missam ante tertiam presumat
canere. Tandem martyrio coronatur. sepul
tus apud sanctum petrum in vaticano.

Decem milia martyrum crucifigi sunt in armez
nia in monte maxima arath. Quorum festum
celebre colitur. x. kl. iulij cum magna deuotione
quia multa obtinuerunt cultoribus suis a do
mino. Peregrinus episcopus antiochenus mar.
Serapia martyr et nobilis vidua.
Fides spes et charitas cum Sophia nobili
matrona in se eorum martirifate.
Iustinus philosophus discipulus pompeii libros eius abbreuiavit. Dic etiam librum de christiana religione
edidit quem anthonio tradidit. et benignum christianis fecit.

Iste ignius cleus composuit gradus distinctis
Et ut patrinus et patrina infantem suscipere in
baptismo. confirmatione. et cathecismo. Scripsit
etiam vnam epistolam generalem omnibus fidelibus de vno
et trino deo. Item quod nullus episcopus metropoli
tanus excepto romano pontifice audeat suffraga
neum suum condemnare. nisi causa in concilio
provinciali suorum episcoporum fuerit ventilata.
tandem martyrio coronatur sepultus in eccle
lesia sancti petri.

Marcion hereticus quem polycarpus dixit esse
primogenitum diaboli. Valentinianus hereti
cus dixit christum celeste corpus attulisse. Pom
peius trogus natione hispanus historias totius
orbis a nino usque ad octavianum deduxit.
Thaurus nobilissimus philosophus athenis
claruit. hic ait in publico mos populi. in puato
nature. ius gentiumque seruetur.
L iij

Sexta etas Christus

Persecutio quarta fit iussu Anthonij veri in qua innumerabiles vtriusq; sexus coronati sunt. sed nō impune. lues em̄ magna. i. pestilentia secuta est per totam italiā et reliquas prouincias. bella. terremotus. inundationes fluminū. agmen locustarū. &c.

Item exercitus romanus vbiq; consumptus est. Bellum marcomannicū vt dicit. oro sius grauissimuz fuit. quia barbare nationes exercitū rudem romanoꝝ in gyro cir cū dederūt sed militibus quibusdam christianis clamantibus xpe adiua nos. illico fulgura terruerunt barbaros ita vt fugerent. ob hoc xpi nomen celebre factum fuit. & imperator nō sibi s; ipsi victoriam tribuit & sententiā Imperatores

marc^o
Luci^o
an. cix.

Santhonius ver^o
aurelius comod^o.

perierūt post antoniū piū. & extūc bini impare ceperūt. sed mitigaui. Isti duo impiū sū lucio mortuo anto-
nius sol^o ipiū tenuit. q̄ bon^o & victorios^o fuisse describit nisi h^o qd xpianis q̄rtā psecutores iussit inferri Dicit q̄ tāte seueritatis & p̄stātie fuit q̄ ad nullū euētū vnq; vultū mutauerit. sine ex leticia sine ex merore etiā dū adhuc puer esset. tante fuit humilitatis. vt quadā vice cuz iam echau sto erario nil haberet q̄ militibus daret. nulli volens esse molestus. magis elegit vasa aurea et ornāmēta vxoris et aliaz supellectilē vendere q̄ senatū vel prouincias p̄grauare. s; victoria habita & illa recupauit. et prouincias tributa relaxauit.

Papias iohis auditor. et ierapolitan^o eps claruit. Fecit librū explanationū de sermone dñi.

Anno mundi V^o 000LIII.

mar.
Pius p
mus. a.

Italicus de ciuitate aquileia. ex patre suo Rufino .ix. mensibus. iij. diebus. xxi.

Pape

Anno christi 0LIII.

Hic statuit penam contra negligentias que accidere p̄nt circa sanguines christi. vt patet de con. di. ij. si p̄ neg. Item q̄ festum pasche semp in dominico die celebretur. Itē q̄ hereticus veniens de iudeoꝝ heresi recipi debeat et baptisari. Hic fecit ordinationes quiq; & tādem martirio coronat sepul^o apd sc̄m petrum i vaticano Policarpus episcopus ephesiū iohannis apli discipulus romam venit. et plures ab heretica labe renouauit. Magnus labor sanctorū & ingens tristitia tunc erat q̄ foris materialis gladius. intus serpentinum virus erroris ecclesiam corrupit. Et hec duplex persecutio diu durauit. Si quandoq; cessauit gladius. hereticoꝝ tamen p̄fidia magis ac magis inualecebat et multiplicabatur. tādem idem vir sanctus martirio coronatus fuit sub anthonio vero cum alijs. xij. ex philadelphia. Hermes doctor fidei plura scripsit. cui angelus dñi apparuit dicens. q̄ pascha dñica die celebret. postea martirisat

Justinus p̄ philosophus ad fidē cōuersus multa scripsit contra hereticos et martirio coronatur. Iustus episcopus viennēsis martirisatus est. Fortinus episcopus lugdunē. cum multis alijs coronatur. Alexander medicus. et Pōticus puer martyres. Felicitas cum septem filijs passa est. Mirabile spectaculū. sic olim vij. machabei cum matre. Pontianus gloriosus martyr. Flocellus puer martyr. Siminicus puer martyr. Flouatus cum alijs. xxij. Praxedis oratione fusa quiēuit i dño post longissimos labores.

Folium .XLIII.

Victor miles z cerena vxor eius martyr.
 Concordius subdyaconus martyr.
 Marcellus martyr.
 Valerianus martyr.
 Egisippus z libros fecit de historijs apo-
 stolorum z martyrum vsq; ad tempus suum.
 Statius de pgamo fundamentum
 ecclesie martyr. Baius martyr.

Euthafrige heretici exorti sunt de frigia. q̄ dicunt se
 solum habere sp̄m sancti. nec aplis nec alijs datū
 Montanus prisca z maximilla autores eoz fuerūt
 Theophilus episcopus antiochie.
 Appollinaris ieropolitanus eps. Proth^o z iacict^o
 Marcillus p̄iarcha ierosoliorum de qb; mirabil ha-
 beſ historia
 Dionisius eps corinthiorum
 Philippus ep̄s creten.
 annis. xiiij.

lucio atōio

Blandina sanctissima mulier passa est.
 Tertulianus africanus in ecclesia insignis habetur.

Iste Commodus filius anthoni

veri totus infamis z lubricus fuit et adeo incōmodus vt inimicus humani generis diceretur
 Interfecit q̄ plurimos senatores et maxime quos animaduertit nobilitate industriaz excellere
 Ante fuit superbie atq; iactantie vt sepe leonis pellem induens ostēderet se esse regem hōmī-
 num. sic leo bestiarum. Verum vbi splendet constantia martiz: tēdet amplius de carnalitate
 hominum mundanorum sermonem texere.

Prima pars ecclesie data est: sed non diu stetit.

V^oCCCCXLIII.

V^oCCCCLXXIII.

Syrus. ex patre iohan-
 ne de vico mirea
 diebus. iij

Lampanus. ex p̄te Concordio,
 de ciuitate fundana
 diebus. xxi.

QLXIII.

QLXXIII.

Iste anicetus plures canones edidit qui
 in decretis in diuersis locis habentur. sicut
 zaliorum sanctorum p̄mum sanguinem su-
 um pro testamento dederunt. nā ob hoc san-
 cti canones dicti sunt. quia primum ab apo-
 stolis. deinde a martiribus z doctoribus san-
 ctis equales pene omnes p̄lati in p̄mitiua ec-
 clesia fuerunt z a sacris concilijs constituti
 sunt. nec humana adinuētōne. s; sancti sp̄s
 vn̄ione ac iussu dictati sunt. Et qui teme-
 rarie eos reprehendit: in sp̄m sc̄m blasphemā
 re phibet. vt in. c. violatores. xxv. q. i. Vul-
 ta statuit iste anicetus. de statu ep̄oz ac cō-
 secratōe. tandē in martyrio coronat^o sub anthonio. sepultus in via appia in cimiterio sc̄i calixti

Iste statuit vt monacha velum portaret. s; pal-
 las sacras non tangeret. nec censum poneret
 ecclesia. Et q; multa pericula solebāt circa ma-
 trimoniū contingere. ideo p̄stituit q; legitima nō
 habeatur vxor nisi per sacerdotem fuerit b̄ndi-
 cta z a parentibus solēniter tradita. et a panim-
 phis custodita. tandē post sanctā vitā sanctio-
 re morte migravit ad d̄m coronatus martirio
 z sepelierunt eum fideles in vaticano. in ecclia
 sancti Petri. z cessauit ep̄iscopatus dieb; .xxij.

Theodocion tertius diuine legis interp̄s.

Nota hic diligenter q; fm doctores imperiū sepius contra ecclesiam fortiter egit. sed nūq; pru-
 denter Unde cum simul tota cohors sapientū dicat. Nobile vincendi genus esse patientiam.
 Patet q; ecclesia p patientiā nobiliter sibi imp̄iū subegit. Hoc siquidē tpe imperatores dixerūt
 Nolum^o vt p̄cipiat nob. cū nos vn̄uersi p̄cipere b̄eam^o. doctiores oib; hoib; soli romā p̄dū

Sexta etas Christus

Quia persecutio ecclesie fuit iussu seueri quam illico diuina ultio subsecuta est, ppter ciuilia bella in quibus romani nimis attriti fuerunt.

Scamur. postea sine gladio aut fuste cū longe sustineret ecclesia ad h̄ deuentū est vt maiestas romani imp̄i solēniter ac hūiliter pficeret. q̄ impiales leges nō dedignaret̄ sacris canonibz obedire. Hec est mutatio dextre excelsi. Igitur vincere si vis: disce pati. Signū pfecte prudētie est imprudentē ac insufficientē se estimare. Ipsa em̄ t̄paliū rex p̄tina mutabilitas oēm humanā prouidentia deridere solet.

Clemens alexandrinus philosophus.

Alexander Marcisci successor
magistri origenis.

Imperatores.

Pantbenus stoycus africanus historicus

Heli⁹ p
tinat. se
uer⁹. ā

rvij. m̄. vi.

Iste helyus vir granden⁹ inuitus accepit principatū. nūq̄ accepit mūera. nūq̄ ad vlciscendū seductus est. Sexto mense interemp⁹ ē a Julio ambigete iperū. s̄ nō p̄fecit. z sic fecit scm̄ ē ei a seuerō. Iste seuer⁹ genere affer. destitutiū imperiū adept⁹ tria ciuilia bella cōfecit. p̄mū nāq̄ iulianū inuasorē imp̄i expugnādo occidit romē. secūdo: p̄ picennū. tertio in gallia p̄ albinū sociū iuliani cū mltō vtriusq̄ partis sanguine bellauit. z vicit. Sic natura seu⁹ mltis sp̄ bellis lacessit⁹ forissime eq̄dē republicā s̄ laboriose

Symachus quartus diuine legis interpres.

rexit. Parthos et.

Anno mundi

v^o dccc lxxxiii.

v^o dccc xliii.

Pape

Bar.
Eleute
ri⁹. ā xv

De opido nicopoli
Brecus ex patre babundo.
m̄. vi. diebus. vi

m̄. Vi
ctor. i. ā
x. m̄. ij.

Afer ex patre felice
diebus. xij

Anno christi

dlxxxiiii.

dxliii.

Iste eleuterius iuxta ordi nationem ap̄loz cōstituit. vt nulla esca vsual' repudiaret̄ a xp̄ianis q̄ rōnabilis eēt et hūana. Itē q̄ null⁹ a suo gradu de h̄ceret. nisi p̄us accusat⁹ p̄uinceret. exēplo dñi q̄ iudam accusatum nō sustinuit. z q̄quid interi inter ap̄los egit pro dignitate mysterij tantū p̄mansit. Itē vt absente eo cui⁹ causa ventilat̄ sententia nullatenus proferatur. Visitētiā legatos lucio regi britoz qui euz cum populo suo baptisauerunt. Tandem martyrio coronat⁹ sepelitur in vaticano ap̄d sanctum Petrum.

Leonides pater origenis pro christo de collatur. et martyr efficitur. et origenes tūc. xvij. annoz se cū p̄e martyrio obtulit. s̄ impia m̄ris fraude ipedit⁹ totū p̄rimonū pdidit eo q̄ xp̄ianus esset zc. Ipse aut̄ docendo scolares grāmaticā. m̄rem et. vij. fr̄es secū pascebat.

Iste Victor propter dissensionem de termino pascale celebravit conciliū in alexandria palestine. cui ip̄e interfuit. z narcissus z theophilus z hyreneus zc. viri sci. Ubi statutum est q̄ semper dñico die pascha celebrari debet obseruata luna. xiiij. aprilis vsq̄ ad. xxi. qz tantus vel circa est saltus lune. z postea reditus. Hoc aut̄ factum est. ne iudazare videatur ecclesia. Plures tūc ep̄i asie z orientis cum iudeis postea celebrabant. Itē statuit q̄ exigente necessitate vbicq̄. et in omni aqua naturali possit conferri baptisma. Tandem martyrio coronatur. sepultus apud sanctum petrum in vaticano Anglia que quondam Britania dicta est ad fidem p̄uertit solēniter. rege Lucio p̄mū baptisato. deinde subiectus populus eius exemplo fidei colla submisit pacifice. Fuganus et damianus quos eleuterius papa submisit primo illic predicauerunt.

Deu heu vbi māsit antiquoz romanoz tan
ta pbitas. strēnuitas. legalitas. ac incōpabi
lis prudētia z bonestas. Si qdem h tpe im
perium ad manus stultozum deuenit
Nota q stult⁹ si se stultū putat adhuc aliqd
de lūie natural intelligētie habz. Sz si sapi
entē effiat. tūc p̄lata est stultitia
eius. nec erudiri p̄t. sz sapientes

Iste anthoni⁹ p̄e aspior vixit. libidinis impati
entissimus fuit. ita vt nouercā suā duceret i vro
rē pāpinianū iuriscōsultū z doctrie legal thesau
rū occidit. Et sic fecit factū est ei. qz ab hostibus
circūuentus occisus ē pessim⁹ tpe cū gaudio ml
toz. Nota q hic mos stultoz sp fuit. si potentes
sūt sapientes psequunt. qbz sublat⁹ nec ē vt ipsi qz
peant. Solus ei intelligēs gubernacū posside

psequit. filiosq sibi sociat

basianus filius seuerē.

bit. vt dicitur
prouerbioz. i.

Sarabes. adiebinos iudeos z samaritas superauit. et mlta toto vrbē romano impio recupas
uit. In studijs ciuilibz et philofophia clarus fuit. Quintā persecutōem in xpianos suscitans
mlta ifortunia passus est. In britania post grauiā p̄elia firmissimā vallē muniuit. c. xxxij. passu
um cū turribz crebris. za mari vsq ad mare perduxit. ibiqz apud eboracū opidū morbo obiit.

Dyrenens lugduñ. epus cū magna multitudine cleri et populi martirio coronatur.
Budenius subdyaconus discipulus sancti polycarpi martirisatur.

V⁹ αααα III.

V⁹ αααα XIII.

Romanus

ex p̄e habundo.
Romanus
m̄. vi. diebus. r.

ex patre dimetrio
v. m̄. ij. diebus. r.

αα III.

αα XIII.

Iste zepherinus sta
tuit vt oēs xpiani. xij. ānoz. i
die pasce sacramētū enchari
stie accipere debeāt i publico
z oīa vasa altar⁹ vlt vitrea l' stā
nea eēt. n̄ lignea sic antiqui
s̄ fiebat p̄secratio p̄ciosi s̄a
guis i ligneis vasis. vij. cresce
te tpe subcreuit z dec⁹ eccie.
qz vitrea p̄ phibita sunt. vt
ptz de p̄se. di. i. c. Vasa. z ml
ta alia statuit salubria. tan
dem martyrio coronatur. se
pultus in pace christi.
Aribemonis hereticus di
cit christum esse purum ho
minem. et absqz deo. zc. Plu
res habuit qui hāc heresim
tenuerunt.

Iste calixtus inter cetera que fecit bona cimiterium i
via appia extruxit. vbi martirum milia sepulta sūt Hoc iam di
citur cimiterium beati calixti. Iste statuit ieiunia quatuor tem
porum obseruari. Ipse fecit ecclesiam beate Marie trās tybe
rim. Ipse celibatum vniuersis sacerdotibus induxit. Tandē
martirio coronatur sepultus in cimiterio suo.
Ulpianus iuris legalis consultus maximus. vt patet in cor
pore iuris ciuilibz per totum.
Origenes doctor egregius: ac sanctitate vite incomparabilis.
clarissimus habetur in ecclesia dei. De hoc tempore semper ex
trema reperimus scripta. quidam dicunt eum optimū quidam
pessimum fuisse. Supra modum miruz est q viri grauissime au
ctoritatis ac sanctissime vite ita contradictorie de ipso scripser
runt. Vide in historia ecclesiastica li. vi. z alibi. zc. Eōcordiā su
per his repire nō potui. An at sit saluus vel nō: domino p̄gnis
tum relinquimus zc. Brandis laborinibus a diuersis textis de
samsone. salomone. traiano. et isto origene. an videlicet saluati
sint. an non que quia sine periculo nesciuntur. nec etiam eccle
sia certificata est de his. domino totaliter committenda sunt.

Sexta etas Christus

Iste alexander habuit matrem xpianā noīe mameas cū q̄ originem psdytey audire curauit. Dic fuit virtuosissimus z rēpublicā salubriter gubernauit consilio ylpani vsus qui fuit legal' scientie princeps persen regē psay maxio bello oppsilit. z corp⁹ sancti thome apli iussit trāsserri de india ad syriā. z sic veit ad edisā ciuitatē abagari. in q̄ līa scpta habebat de manu saluatoris. tandē enī iste alexander tu

Sexta psecutō ecclesie scā ē iussu maximian: s; n̄ euasit ipunit⁹. q; stati ītfecit fuit p⁹ q̄ pseq̄ xpi anos cepat hic p̄cipue p̄ prelatos et clerum fuit.

Impatores

macri⁹
āthōi⁹
aureli⁹

anno. i
ā. iij.

alexād
mamee
an. iij.

multu militari occi
dit apō magūciacū

maxi
min⁹. ā
. xij.

Barbara Palmati⁹ cū vxo
reet omī familia

Iste macrin⁹ cū fili
lio suo diodumeno in
uasit iperū. z militari
tumultu occiditur.
Iste anthonius obsce
nissime vixit. z ideo
cum matre occissus fuit tumultu militū sicut et macrinus

Quig editio re
pta est hoc tpe
iericho cuius
autor ignorat
z iō dicit cō
muniter vlgata

Cecilia martyr
Liburci⁹ mar.
Valerian⁹ mī
Felix martyr

Lucan⁹ mī
Eiricus mar.
Vertina mar.
Pruar⁹ mar

Iste maximin⁹ nul
la senatus volun
tate imperator fa
ctus tāde denictis
p̄thibz germanis
ab exercitu tertio
anno occiditur.

Anno mundi V^o 0000XXIII.

V^o 0000XXIII.

Pape

Romanus

Bar.
vrbān⁹
p⁹ āvij

Romanus.
m. ix. d. xxi

Bar.
Pōtia⁹
nus. ā. v

Breucus.
m. ij. d. i.

Bar.
Anthe
ros. ā. iij

m. i. d. xi.

Anno christi 00XXIII.

00XXIII.

Iste vrbānus genere nobilis ab
infantia xpianus. multos ad fi
dem conuertit. Omīa sacrata my
steria fecit argentea vel aurea vel
stannea. Tandem martyrio coro
natur. sepultus cū sancta cecilia.
zē. Prēdia cepit ecclīa possidere
tempore huins. de quibus cleri
cis et notarīs sumptus deputa
bat q̄ gesta martyy p̄sc̄pserūt. an
tea viuebāt more apostolico q̄ in
actibus apostolorum scribitur.

Iste pontianus vt dicitur statuit
vt psalmi die noctuz p̄ oēs
ecclesias cantarent. et vt an
te celebrationem misse sacer
dos. Confiteor zē. p̄mitteret.
Dic in exilium missus in ins
ulam sardine ibidem marty
rio coronat. Sanctus fabia
nus corpus eius reduxit ro
mam et sepeliuit in cimite
rio sancti Calixti.

Anelinus mī. Darimus mī. astorius mī. Calopedi⁹ mī

Iste antheros cōstituit q̄
episcopi de sede in sedē pos
sent transferri. et vt gesta
martyrum cōscriberentur
tandem martyrio corona
tur. z sepelitur in cimiterio
sancti calixti.

Flota q̄ in quibusdam historijs habetur q̄ ciriacus suc
cessit pontiano immediate. et papatum dimisit. vt cū vir
ginibus martyrio coronaretur. sed ratio temporis hoc nō
permittit. vt patet in legenda vndecim milium virginū.

Iste gordianus adhuc puer denicis pibis a suis fraude occisus est.

Iste philippus. xxviii. ab augusto impator creat⁹ est. et filius suus philippum cōsortē regni fecit ambo xpi ani fuerūt. et prim⁹ omnium impator xpi

Septima psecutio ecclesie facta insu decij acerba nimis. sed nō diuturna. qz sic cōtingit poribz sic illi quia statim occisus fuit.

anoz. hic caput est. et post tertium annū impij sui ad glām xpi ceies bant cum in gentibus ludis militemū annū vrbis condite. Tandē fraude decij occiditur.

Gordi
annus
an. vi.

Philip
pus an
nis. vij

Xpianus

Decius
annus
ij:

Hic spectaculū circa hec tpa fuit videre de duplici genere martyrum scz xpi et demonū. Martyres xpi fuerūt sancti pape et alij plati cū fidelibus suis subditis. et p christiana republica in fide sancta trucidabātur Martyres diaboli fuerunt impatores et ceteri principes cum militibus suis q p republica et demonū cultura se et suos interficiebant vt regnare possent. Har pena: s3 dispar causa. Nō mirū esse debet q christus habet martyres: sed valde mirū est q diabolus habz martires. Verum martires diaboli et mūdi

Iste decius tot⁹ tyrā nō iuasit impiam in terfecit duobz philippis dñis suis. et sic cur fecit factū ē et. qz cū filio suo occisus

V^oCCCCXLIII.

Romanus

mf Fab
bians
an. xij

Ier pze fabiano
m. xi. dieb. xi

Scisma primū in ecclesia dei fuit circa hec tēpora. quia nouatus contra Cornelium tenuit se pro papa: licet non esset.

CCCCXLIII.

Hic sanctissimus fabianus cū defuncto papa cum ceteris fidelibus expectaret futuri pape electōem. subito colūba cācida sup caput ei⁹ descendit dicens. Rome episcopus ordiaberis. Ob h statim elect⁹ fuit. h statuit vt crisma singulis ānis in cena dñi consecret. vt piz de cose. di. ij. c. lris. Ipse etiam diuisit regiones dyaconis qui gesta martyriū integre colligerēt. Tandem post multa que sanctissime gessit martiriō coronatur sub decio. sepultus in cimiterio sancti calixti. Eius festū agit xx. februarij. Porphirius puer q demones expellebat in nicea passus est. Porphirius philosophus qui scripsit predicabilia. maximus hostis fidei stolide et veritatem catholicā latuit. Eius vesaniam sancti doctores psecuerūt. nec vltra profecit. nec intellexit de quibus affirmavit. Ciprianus gloriosus doctor. et eps cartagin. clarus habetur. et post martyrio coronatur.

Agatha virgo et m^r
Septem dormientes
Abdon et sennē m^res
Antholia virgo et m^r
Victoria sgo et martir
Moses ps byter et m^r.
Harim⁹ ps byter et m^r.
Picoltrac⁹ dyaco. m^r.
Serapion martyr.

Appolonia sgo et m^r.
Alexāder episcop⁹ hierosolimoꝝ martyr.
Africanus iuli⁹ foruiri in scripturis ecclesie sticis notatissimus.
Dionisi⁹ alexandriū eps. discipul⁹ dñigenis multa scripsit

Nouatus presbyter ecclesie romane. ambiens episcopatum factus est hereticus. lapsus spē venie denegando. Concilium autem septaginta episcopozum cōtra eum tempore decij fuit cōgregatum in quo damnatus est

Sexta etas Christus

Iste gallus cū volusi ano ciuile bellū mouentes emilianū interfecti sunt. Et emilianus occiditur. iij. mēse.

Iste valerianus p̄mū satis bellicosus fuit et victoriosus s. s. post christianos p̄sequi cepit statim captus fuit a rege persarum et in vilissimi seruitute apud eos p̄seruit. De quo dicitur quod terris gallianus pacem ecclesie suis restituit. Sed quia non plene vindicauit christianorum sanguines pluribus bellis attritus fuit romanorum exercitus. Tandem pius dominus non dimisit rempublicam omnino piclitari, quia multi tyranni illico fuerunt interfecti, et prosperitas rediit imparsa. vide orosium

Imperatores

Quotidie inueniuntur et in magno numero christiani autem non sic. Quot hodie pro mundi pompa, carnis delicis, terrenis diuitiis libenter agonizant, et tandem nemine cogente voluntarie succubunt, sed christus ne minime precepit ut fideles occideret, licet ad breue ipsi fieri permiserit. Vide quomodo non est gloriandum martyribus nostris: quasi aliquid dignum gesserunt, per eterna gloria, quam sic oī tempore videmus decertasse uanos per infamia falsa, ut per Augustinum de ciuitate dei, li. v. Vide pulchra ibi etc.

Priscus m̄r	Valchus m̄r	Darinus m̄r	Fructuosus martyr.
Patrici m̄r	Probus m̄r	Jacinct m̄r.	Eugenia m̄r
			Laudia martyr.

Anno mundi.

V^o DCCC LIII.

Pape

Romanus

Romanus

Romanus. ij. d. xv.

Romanus xi. dieb. vi.

Anno christi

CCCLIII

Iste Cornelius celebre nomine sanctitatis habet super moribus caducum singulariter accepit potestatem a domino. Dicitur corpora sanctorum petri et pauli uanitate et honorificetibus resposuit in locis decetibus cum multis alijs merito coronatus. Ipse sanxit ut sacerdotes pro certa causa iurare possent si uellent.

xl. m̄ses rome. ccc. in affrica Et alij infiniti passi sunt.

Eusebius martyr.
Habundus martir

Iste lucius statim ut duo presbyteri et. ij. diaconi sp̄ cū eo sint. et sequatur eum in oī loco propter testimonium probitatis. licet p̄scie securitas sufficeret sibi, pro sua salute. tamen propter maluolos omnes ep̄m habere bonum nomen apud eos quod forsit fuerit. ut dicitur p̄se. di. i. Iubemus. tādē merito coronat sub ualerialio Cesari dyacono. m̄ Julianus martyr
Concordia martyr.
Kirilla filia decij

Iste stephanus statim ne aliquis uestibus sacris: preterquam ad cultum dei utatur ut dicitur de cōse. di. i. Tandem merito coronatus i celebratōe misse. quia tēplum martis oratōe subuertit.

Quirinus martyr.
ccclxxij. m̄ses rome
Abacuc martyr
Leonti cōsularis.
Felix martyr
Dyreneus martir
Trophia vxor decij

Iste sirtus fuit pastor spūalis sancti laurentij. et statuitur missa super altare fieret quod antea non fiebat Tandem merito coronatur cum alijs pluribus sub galieno. qui alieno nomine dicitur decius pro vincetium et alios. et hec uerior positio est. ut patet in legēda sancti laurentij Laurentius martyr.
Felicissimus martyr.
Agapitus martyr.
Romanus m̄r.
Ipolitus m̄r.

Octava persecutio facta est iussu valeriani ppter quā grauissime plagati sūt romani. Iaz ei sub decio cōmunis pestilētia fuit in oibz mūdi pñib⁹ q̄cūqz edicta nepharia disp̄sa fuerūt. Sz bec vltio grauior totū humanū imp̄iū corrupit quibz nedū factorēs sz etiā p̄sentientes tāto facinorosi deleret. Nā vndiqz bella surrexerūt. zc. Et dacia trans danubiū in p̄petuū aufferet. Et videt eē p̄ma diminutio rōani imp̄ij. q̄ nō fuit recuperata. Nonā persecutio eccl̄ie fit iussu aureliā i q̄ mlti passi fuerūt. Fulmē qz de celo cadēs ire dīne signū. p̄ncipe terruit. z ad reuocā dā sniaz monuit. sz qz noluit iō stari p̄it

claudi⁹
q̄ntili⁹
an. ij. d.

xvij.

aurelia
n⁹. ā. v.
men. v.

tacit⁹ m̄
vifloria
n⁹ m̄. iij.

Iste claudius gothis nobilissimē triumphauit. qui iaz per. xv. ā nos illiricum macedoniāqz vastarūt. z ideo statuā auream meruit. et morbo interiit.

Scabellius hereticus negat christum filium dei esse.

Iste aurelianus p̄mo xp̄ianis benign⁹ fuit. q̄re vbiqz glōse triumphauit p̄cipue tra gothos. sz p̄ra uoz p̄cilio decepit cū xp̄ianos se uissime p̄sequeret nunqz post bonum diem habuit. et statim occisus est.

Iste tacitus bon⁹ fuit. sed paz regnauit ocisus in pontbo.

Iste florianus nō fuit impator. sed forte cesar etiā occis⁹ i tharso

V^o QQQQ LXXIII

V^o QQQQ LXXIII

Brecus.

m̄ Dio
nisi⁹. i.
ā. ij. m̄.

Roman⁹
xij.

m̄ Fel
lic. i. an.
. ij. m̄. x.

m̄ Eu
titan⁹
ā. viij. m̄

Zuscus
x. die. iij.

QQ LXXIII

QQ LXXIII

Iste dyonisi⁹ distinxit p̄ochias mādas qz postores cōtenti esse debent terminis suis. Li miteria cōstruxit in vrbē ppter penitētiās et baptis mata. vt. xij. q. i. Eccl̄ias. Tandē m̄zio coronatur. sepultus in pace christi.

Iste felix statuit supra memorias m̄m missas celebrari. Itē festum dedicationis eccl̄ie singulis annis statuit agi. tādem m̄zio coronatur. sepultus in eccl̄ia sua zc.

Iste eutritianus sanctissimus ac deuotissimus p̄ diuersa loca. ccc. lxxij. martyres sepeliuit māu sua. Sic statuit vt fruges sup altare z saba bñdicerēt. Tandem martirio coronat⁹ sepult⁹ in cimiterio calicti. Marcus p̄fessor fm q̄sdā historias ponit in linea papaz et qz post felicē tenuit sedem ānis viij. Sic solus euasit martirium inter tot cōtinuas persecuciones. sepultus in eccl̄ia sua in mesdia rhoma. sed damasus et vñcentius z martin⁹ non faciunt mentionem eius.

Danicheoz heresis impiissima et grossissima exoritur a quodam manes parso. Barbaro moribz zc. Sic posuit dno principia Victor Victorinus Maria egiptiaca que peccatrix fuit mirabile penitentiā egit in deserto p̄ annos. xlvij. h̄ tpe suū. Vel scdm̄ alios anno dñi. ccc. lxxx. Vita eius scripsit abbas Zozimas. z h̄ magis videtur.

Lolūba vgo et m̄r
Theodora
Leonilla
Cornelius
Liprianus

Quirinus m̄r
Simpborian⁹
Agapitus
Priscus
Paulus p̄mus herēta clarē d̄runtibz

Parrodus.
xlvij. martyres.
ccc. lxxij. m̄zes
Dauris
Dij

Sexta etas Christus

Decima psecutio ecclesie fit iussu Dyocleciani & maximiani q̄ om̄ib⁹ p̄cedētib⁹ maior fuit. & decēānis durauit. In tñ feruebat. vt in. xxx. dieb⁹. xx. coronarent. eccl̄ia & sacris libris cōbustis. ¶ Iste Probus victoriosus fuit. multa bella p̄fecit. honosu & p̄culū apud agrippinā interfes. ¶ Iste dyoclecianus obscure nat⁹ sup̄bissimus fuit. multa bella cōfecit. ¶ Iste autē a militib⁹ apud firmum occisus est. ¶ maximianū primo cesarē deinde Augustinū fecit propter necessitatē belloꝝ. et galeriū et constantium cesares tandē p̄ multā sanguis effusioē resti tuto regno iuxta terminos p̄ores ambo purpurā sp̄o veneno obiit

Imperatos
 Probus
 a. v. mē.
 iij.

Car⁹ cū
 fi. Lari
 no. & nu

merlano. ānis. ij.

Diole
 cianus
 maxim

fuerūt vt iunioꝝ s̄ substituerēt. et ip̄i priuato ocio p̄senescerēt. tādē dyoclecian⁹

Lōciliū antiochenū
 contra paulū famoseta
 num hereticū in q̄ dam
 natus idē fuit. & ep̄isco
 patu priuatus.

Iste car⁹ bellū cū p̄bis gessit. et fulmine percussus interiit.
 Claudian⁹
 Papias
 Alexander.
 Felicianus
 iij. cordati

Dioscor⁹
 Babilus.
 Longin⁹
 Sēpnia⁹
 marcellia⁹

Serapion
 Carposor⁹
 Sereon
 Victor
 Ursus.

Mauricius dux exercitus
 iubeie legionis cum eadez
 legione coronatus apud se
 dunum.

Anno mundi.

v. dccc. lxxxiii.

Pape.
 m̄r gal⁹
 ā. xi. m.
 iij. d. ix

m̄r mar
 cellin⁹
 ā
 viij. m.

Romanus ex patre proiecto.
 ij. diebus. xxij.

Anno christi

dccc. lxxxiii.

Iste gainus constituit vt n̄o ep̄os vel alios clericos ap̄o iudicē secularē audebat accusare. & q̄ paganus vel heretic⁹ cristianū accusare nō possit vel nō tam infamatio nis ei inferre. itē q̄ gradatiz qui dignus est ad ordies ascendat vt scz p̄rio sit hostiarius. deū lector. exorcista. acolit⁹. subdiacon⁹. diaconus. de mū. p̄sbyter. hic fugiēs p̄secutōz in criptis habitādo. tandē martiro coronat. Eius festum agit x. kalendas maij.

Castorius cum vxore
 xxx. martirum
 Basilij cum septem.

Iste marcellin⁹ ob seuitiā p̄secutionis conp̄bensus tria grana thuris in sacrificiū idolis imposuit. sz postea publice p̄tuit. & capitas lē sniam. p̄ fide suscepit. Corp⁹ autē eius in sepultū. xxx. dieb⁹ iacuit p̄pter timorē anathemaz. sz postea iussu sci petri a marcello humatū ē iuxta pedes ei⁹. Et festū agit. xvi. ianuarij.
 Petr⁹. Erasim⁹
 Juliana. Cristina
 Leōn⁹. Theophil⁹

Sebastianus
 Eriacus
 Eufemia
 Erisantus
 Flicosrat⁹
 Claudius
 Daurus
 Droncius
 Marcus
 Traquillin⁹
 Tiburcius
 Victorian⁹.
 Castulus
 Vennas
 Dorotheus
 Bonifacius
 Iustina
 Dorothea

Erisogonus.
 Felix
 Hilaria
 Daria
 zoe vxor nicostrati
 Jason
 Diodorus
 Maritianus
 Policarpus.
 Lromaticus
 Vincentius
 Simphorianus
 Cesarius
 Nobilis
 Borgonius.
 Delagia meretrice
 conuertitur p̄ abbatem veronem

Georgi⁹
Pacratius
Blasius
Primus
Felician⁹
Albanus
Vitus
Modest⁹

Par ecclesie reddita ē p constantinū z intm̄ firmata vt quicunq; lederet xpianū pu
nirēt. Nec reuera est mirabilis mutatio de tre excelsi. iuxta illud ps. Filia babi
lonis misera. bitis qui re. ti. retribu. zc. Tempa etiam idoloꝝ ipso iubente clau
sa sunt. et prohibita sacrificia. iuxta illud Esayē pphē. Dñi qui nō fecerūt celum
et terrā. pereant de terra. Incredibile em̄ fuit h̄ suspicari q̄ vnq; humanū genus
ab h̄ errore posset absolui. in quo a dieb; mimi regis assyrioz vsq; ad bec tpa per
annos. ij⁹. ccc. erat miserabiliter implicatū. vtz digitus dñi est hoc. et magna mi
sericordia eius. non hominis meritum.

Crescētia
Anastasia.
Dōatian⁹
Rogatian⁹
Cosmas
Damianus
Quirinus.
Vitalis
Agricola

galeri⁹
pstanti⁹
ānis. ij

pstanti⁹
magn⁹
an. xij

Isti duo pacifice diuiserūt sibi
ipū. s; n̄ diu vixerūt. z grādis al
tricatō. z ciuilia bella postea o/
ruūt. q̄ oia sub pstantino quie/
rūt. Aliq; etiā cesares tūc creati
fuerūt q̄ xpianos maxime perse/
q̄bant q̄ maxenti⁹ vn⁹ fuit

Iste constantinus impator glisissimus celebre
nomē reliquit. in bellis victoriosus. in gubernan
da republica prudens. in negocijs fidei i compa

Panthaleon
Katherina
margaretha
Lucia virgo
Agnes
Lristofer⁹
Simplicius

biliter deuotus. ei⁹ pietas z sci
tas ex mlt̄ scōz libris adeo emi
cat. q̄ indubie iter sanctos an/
numerāduz ē. Breui dicūt eum
in fine vite sue monachū effectū
et eusebius et orosius et alij di
ligenter facta descripserunt.

V⁹ XXXXIII

V⁹ VIII.

Romanus

martir
marcel
lusp̄m⁹
Brec⁹.
ā. v. d.
xxij

martyr
eusebi⁹
ā. ij. m̄.
Aser
vi. dxxx

martyr
melchis
ades. ā
Roman⁹.
ij. m̄. vi.
dieb⁹. vij.

Silue.
axxijm̄
z. d. xxi

XXXXIII

XXXXIII.

Iste marcellus magnā hūit euz
matērio altricatōez dicēs. Bōi
principis ē ecclias p̄ritas repa
re. z dei sacerdotes honorare. vt
patet. xvi. di. Itē statuit q̄ p̄cis
lūi gñ ale n̄ possit celebrari sū au
ctoritate pape. vt patet. xij. di. c.
synodū. Itē elezit. xv. cardina/
les i vrbe p̄pter sepulturas z bap
tismū zc. Tandē post lōgā custo
diā iumentoz in custodiā publi
cā reclusus moꝝ tyrānide ma/
ximiani. sepultus in cimiterio p̄
scille via salaria

In anglia pene tota fides extin
cta est hoc tpe a maximiano.
Sillr et Treueris a rictionaro

Iste eusebius
ex layco in pa/
pā assumptus
est. fuit em̄ me/
dicus qd̄ sepe
factum constat
tpib; anteriori
bus. h̄ statuit vt
laycal suū ep̄m
accusare n̄ pos
sit. nisi fide ex/
orbitaret. vt. ij.
q. vj. c. Layc⁹.
zc. Tandē m̄zio
coronatur sub
maxentio zc.

Iste melchiades statuit
q̄ die dñico z feria q̄nta
nullo mō deberet ieiuni
um obseruari p̄pter reue
rētiā dñi. v̄l q̄ illos dies
pagani q̄si sacrū ieiuni
uz celebrabāt. d̄ cō. di. ij
c. Ieiuniā. Tandē m̄zio
coronatur sicut omnes
p̄decessores eius
Et nota q̄ h̄ est vltimus
martyrum a sc̄o Petro
xxij. in ordie pōtificū
romanoꝝ q̄ oēs sangui
nē fuderūt p̄ testam̄to sc̄o
Et tūc laudabile fuit sm̄
gregoriū ep̄atū appetere

Iste silvester cō
osus p̄fessor xpi
mltip̄r ecclsiā
dcorauit tā i sc̄o
turis q̄ in mira
cul' admirabilis
fuit d̄creta mlt̄a
statuit. hereses
dānauit. p̄mo
niū bti petri. s. re
gnū italie cū toꝝ
ta vrbe a p̄stanti
no suscepit. z ad
culū ecclie p̄uer
tit. helenā cū iu
deis baptisauit
z alia ifinita sc̄o
sine p̄sumauit.
D ij

Sexta etas Christus

Antonius abbas sanctissim⁹ potes in ope z sermone clarissimus
 vnuerso orbi habet. Pasunci⁹ discipuls eiusde antonij. Et alij sci
 heremite et monachi in desertis locis h⁹ tempore claruerunt
 Eusebius cesare palestine eps dinis scripturis studiosissim⁹ fuit.
 Sozimus abbas q⁹ maria egiptiaca reperit. in quidam libri dicunt
 q⁹ fuerunt ambo tempore Valentiniani

Helena regina marter constantini mulier sancta et admirade deuot
 tionis et actiuitatis. cruce xpi reperit. lxxij. collegia fundauit. totiq⁹

Imperatores

statu ecclesie incomparabili seruore gloriificauit.

Cometa apparuit ante
 morte Constantini. vb
 dic macro. q⁹ mors con
 stantini denuciata est p
 stella crinitas inusitate
 magnitudis quas greci
 cometa vocat. Sequunt⁹
 mala infinita q⁹ diu du

rabant.

Constantia filia constantini magni virgo sancta cu multis alijs in scro pposito dno seruiuit.
 Dec leprosa fuit sicut pater eius. sed meritis beate agnetis mundata fuit.

Nicolaus episcopus miree ciuitatis sanctus per omnia et venerabilis habetur.
 Athanasius eps alexandrin⁹ doctor gliosus z pstantissimus p fessor edidit symbolu. Quicunq⁹.

Patrici⁹ eps egiptioz q⁹ oculu in psecutoe amisit. Arius hereticus pessimus tot⁹ ypo
 crita asserit trinitate psonaz. sed vnitare eentie negat. sup modu ista heresis afflixit ecclesiam.

Siluester papa anteq⁹ alia concilia celebrarent couocauit. cclxxij. ep⁹. et castim. et alios
 hereticos pdemnavit. et plura constituit decreta.

Anno mundi

V⁹ DXXIII

V⁹ DXXIII.

De possessioib⁹ ecclesie quas prelati circa hec tempora h⁹ iceperunt: gradis altricatio sepe iter
 doctores fuit. q⁹busda⁹ dicenib⁹ q⁹ iustu et vtile eet. q⁹ ecclia i tpalib⁹ abudaret z hore terrenu ha
 beret. alij e⁹ q⁹ no. nec mix. q⁹qd ei ecclia ot vl⁹ fac. aut h⁹: signu e cui⁹ d⁹.z. elegit diu i paup⁹atez
 penuria viuere: signu e cui⁹ d⁹.z. suscepit deiu gta oblata tpalia. signu e cui⁹ d⁹.z. s⁹ si diligeter ad
 uertim⁹ tunc apte iueni⁹ q⁹ d⁹ns h⁹ pdixit z pmisit elect⁹ suis. s. q⁹ eent recepturi agros cu psecu⁹

Anno christi

CCCCXIII.

CCCCXIII

tionib⁹. vtz Bar. x. dicite bro⁹ petro ecce duo gladij h. d⁹ns rudit sufficit. vbi b⁹us bern. scribet
 ad eugeniu papam ot q⁹ viruq⁹ gladiu xpi ordiatoe pp suscepit. alioqn n dixiss⁹ suffic. s⁹ nimis e.
 gladiu spuale p seipz. sclar e siue materiale p alios regit. s. p psonas laycales. Scius at thomas
 tale forma t ratodem ex dicamine iuris natural⁹ z diuini. Ex q⁹ tota christiana vita ordinat pnci
 paliter ad fine spuale no tpalem. io summus pontifex q⁹ est vicarius xpi in terris cui pmissa est
 huiusmodi ordinatio debet h⁹re plena potestata pncipiendi xpi fidelib⁹ p psecutione huius finis
 tanq⁹ architector. qz ei ad que ptinet vltimi cura finis subdi d⁹nt: illi ad qs ptinet cura a⁹nceden
 tiu finitu et ei⁹ impio dirigi. Qui debet eni vti armis imperat fabro qualia debeat facere arma
 Et qz finis iste e dignissimus. s. co nsecutio celestis glie. io sacerdotiu ecclesie est sublimius cui
 cuq⁹ potestati terrene. quare ecclesia dicit⁹ sanctu regale sacerdotiu. cui oes reges christiani po
 puli oportere esse subiectos sicut ipi dno iesu christo a quo hoc regale sacerdotiu derivatur. Ta
 ro siqdem est regime sublimius q⁹nto ad fine altiore ordinatur. Un patet q⁹ in lege christi reges
 debent sacerdotib⁹ esse subiecti. quare mirabiliter diuina puidencia factu vt est in romana v⁹be
 qua ds. puiderat xpiani sacerdotiu pncipale sede futura. hic mos paulati inolesceret. vt ciuita
 tatis rectores sacerdotib⁹ subdirent. S⁹ si xpiana religio pncipalr eet instituta ppter tpalia
 conquirenda. tunc reges essent preponendi sacerdotib⁹. sicut olim fiebat in veteri legi. et in pa
 ganismo vbi tot⁹ cultus diuinoz tenebat ad illu finez vt temporalib⁹ bonis abudarent. Dec
 Thomas. Sancta Brigitta libro quarto. ca. lxxvi. scribit q⁹ beata virgo Maria hec verba si
 bi dixerit in quadam reuelatione. Ecclesia dei primis temporibus pauper erat in temporalib⁹
 voluntarie processu vero temporis vt amici dei feruentiores et expeditiores essent ad predica
 dum verbu dei. et vt sciretur q⁹ n diuicie male sunt: s⁹ abusus eaz. io sub siluestro z alijs bo⁹

Persecutio .xi. ecclesie fit iussu constantij arriani. in qua grandi turbine fides subuersa fuit. mlti mzio coronati. mlti exilio dñati. z xpiani sup altare mactabant. sic pdicit. bñs áthoni. Isti tres fuerit filij cōstātinī magni: s; nihil pñeuerūt in eis fuit. q̄ propter tā status reipublice q̄ ecclesie valde turbatus fuit. regnū em̄ diuiserūt. z ciuilia bella gesserūt in quibus constanti nus et constans perierunt. z sic totū regnū cōstantio prouenit. qui arriana heresi deprauatus catholicos psequitur. z multa bella surgūt. ita vt nullā deinceps quietem haberet. Tandem inopinata morte puenit infelicitē obiit. Hibernia puerit ad fidem p q̄ndā ancillā captiuā

Constantinus
Constantinus
Constantinus

annis .xxiiij. Symō archieps zelētie m̄izatur in p̄fide .xviij. mariz. et alij infiniti passi sunt.

Sinod. i
Nicaenar
niversal. c
cccviij. ep

Ista sacrosancta synodus p̄ma d̄ q̄tuor q̄z auctoritas ē sic. iij. euāgelioz iussu siluestriz cōstātinī cōgregata fuit i nicea ciuitate bithimie in q̄ fuerit cccxviij. ep̄i catholici viri sc̄ssimi. miracul gliosi. q̄ oēs vnanimi cōsensu arrianiū etiā ibidē p̄ntez cōtumacē dānauerūt. simbolū ediderūt. z fidē exponētes. plūma statuerūt. vt. z. xvi. di. c. Seta Synodus.

¶ Donatiste heretici ouit in affrica sic dicti a q̄dā donato. Dicūt eccliam iñ mō in affrica māsisse apud se. z rebaptisabāt catholicos. diu durauit.

V^o DXXXIII

V^o DXLIII.

Romanus

Marcus
a. iij. m.
viij. dxx

Romanus

Julius
a. xi. m.
ij. dviij

DDXXXIII

DDXLIII

Iste marcus constituit vt simbolū publice in ecclesia cātaref zc. Ite q̄ ep̄ piscopus hostien. papam cōsecraret z pallio vteret. a; alexander ep̄s alexandrinus nobilissimus in concilio niceno.

Iste iulius mltas persecutioes sustinuit a cōstatio arriano. z p. r. ānos sustinuit exiliū tādē mortuo cōstatio ad sedē suā redijt. z duas basilicas extruxit. Tādēz btā morte ponit sepelit in cimiterio calopodij. ¶ Amos p̄. iij. monachoz. Ite alius Amos. ccl. clerici cū alijs monachis z sacratīs virginib; ab arrianis interfecti sūt. ¶ Sachoni us vir clarissimus p̄ innumerabiliū monachoz et monialiū q̄ indifferenter oēs recepit iuxta regulā ab angelo sibi datā in egipto fuit. ¶ Maximus ep̄s treueren. magnus confessor.

Bona temporalia ecclesie data sunt que viri sancti longo tpe ad necessitatem suā solam et amicorū dei et pauperum sustentationem dispensabant. Ergo tales scito amicos dei qui contentant de dispositioe dei. et ipse videt eos. Dec illa. Dicūt quidā q̄ nedum temporalem sustentationem necessarium fuit ecclesiasticos habere. sed etiā tpaalem iurisdictionem ad cōpescendam iniquam audaciam volentium bona ecclesiastica suis appropriare vsibus. nec decuit vt p̄elat; p̄tate sp̄iali pditus. potestare cui imperet ab alio mendicet. s; p̄p̄iā eā possideat. Dec oia firmissime pbant ex legendis z dictis scōz patz q̄ tpaalia dñia z possessioes terrenas latissimas iuste habuerūt. Quis ei audeat dicere q̄ tot sci p̄ntifices viri vtiq; sūme p̄fectiois et l̄ature. miracul gliosi. q̄ oia tpaalia arbitrabant vt stercoza. q̄z doctrina fulget ecclia sic sol et luna quoz scripta suos lectores sanctis p̄s igne accedunt. et ples p̄p̄iā vitam pro defen

D iij

Sexta etas Christus.

Perfectio .xij. ecclesie fit iussu inliani pessimi apostate. q̄ sanguinē xp̄ianoz̄ idolkouit. s̄ non impune. qz̄ d̄nitus occisus fuit p̄ mercuriū sc̄m̄ martyre iubente beata virgine.

Eunomius hereticus corpe z̄ aīa leprosus. a q̄ eunomiana heresis d̄t̄ xp̄m̄ n̄ natura s̄ gr̄a s̄iles
 Dacedonius hereticus negauit sp̄m̄ sc̄m̄ equalē p̄i z̄ filio. heresis magna. q̄ Lana de patri celo pluit. q̄ Brandomaxima interfecit hoīes et iumenta apud constantinopolim. Flauianus et deodatus. hi choros psallentiū in duas p̄tes diuiserūt. et vigilias ad sepulturā marȳ rȳrum instituerunt

Paulus eps̄ treuerē.
 Hilarion z̄ donatus
 Impatores m̄res

Julian^o. an. i
 m̄. viij.

Iouinian^o. m̄
 viij.

Valerian^o. xi
 anis. xi

Iste valētinianus de uotus totaliter fuit. z̄

Paulus simplex discipulus anthoni; q̄ merito obiecto ad peccationem venit. tūc magnus. deīn̄ apostata. tādē cesar z̄ dolo augustus fuit totaliter fidē nitebat destruere.

Iste iulianus primo xp̄ianus demū mōach^o amittere et exiliū perpeti impuim sublimari semper

Iste iouinianus catholicus et bonus fuit s̄ paz̄ regauit q̄ fide abnegare. iō retrib uete tpo meruit ad victoriosus fuit. saxones et burgūdiōes

in fide stabilis. d̄ in uina ordinatione ad impiūm venit. qz̄ enim sub iuliano maluit tribunatus iō retrib uete tpo meruit ad victoriosus fuit. saxones et burgūdiōes vi

cit Juliana martyr q̄ Johannes et paulus martyres
 Victorinus Bacharus. Donatus grāmaticus m̄gr̄ Hieronymi.

Anno mundi V^o DLIII

Pape

liberius
 a^o xvi. m̄
 vij. diij

Romanus

Scisma .ij. ecclesie inter liberii et felix enenit propter arrianos q̄bus fauebat liberius et iō tāq̄ hereticus a catholicis deiecius fuit. et felix in papam assumptus.

Anno christi. CCCLIII.

Iste Liberius primo catholicus feruide p̄tra arrianos processit. et ob hoc constan. ius arrianus eū in exiliū misit. et cle rus de p̄sensu eius dē liberij felice presbyterū in papā ordinauit. q̄ amplius arrianos expugnavit inuim. vt arriani ip̄i p̄stantiū ro garēt vt liberius restitueret tanq̄ eis magis fauorabilis. et sic libe rius renocatus fuit. et felix deiecius. s̄ qz̄ liberius arrianis fa uebat: iādē felix cū catholicis eū admonitū et p̄tumacē tanq̄ here ticum de ecclesia elecerūt. Et tūc scisma factū fuit et p̄secutio ma gna fidelij. Et nota q̄ primū romana ecclesia circa hec ip̄a infa mem papā habuit. quia omnes antecessores huius liberij fuerūt sancti et explares. vt supra patet per annos. cccl. zc̄.
 q̄ Gregorius nazanzenus doctor egregius in oppido nazanzeno episcopus vel constantinopolitanē.
 q̄ Basilius magnus confessor et episcopus cesariū. claruit.

Justina impatrix arriana secreta tpe viri fuit. s̄ impia. vxor p̄ssimi valentiniani. impatoris multū post p̄seq̄ tur catholicos. et precipue ambrosium.

Didimus cecus ab ifantia dinitus factus ē doctor ma gnus et eps̄ alexandrinus Bordinus et epimachus et alij multi martyres.

Rufinus p̄byter multa scripsit et historiā eccliaſti cā transtulit. Quiriacus

episcopus et martyr q̄ Gallicanus martyr.

ssione libertatis ecclesiastice tradiderūt martyrio coronari q̄s inq̄ audebat dicere tales ac tantos tam multos sic delirasse vt huiusmodi ip̄alia contra iustitiā ac dei voluntatē detinuit sent. An nō potius vsq̄ hodie p̄dictores eoz̄ formidabili vidimus morte p̄sūptos. iura q̄s i p̄catus fuit e is p̄stātius q̄n paginā impialis testamēti pprijs manibus sup̄ venerandum cor pus b̄n̄ petri posuim. di. xcvi. p̄stātius. Quis vnq̄ temeratoz̄ nisi p̄itruiss̄ hāc maledictōez̄

Dieronymus presbyter et cardinalis incepit clarescere in ecclia dei de dalmacia oriundus sp sanctissime vite fuit. hereticorū malleus. ac totū xpianē vitā solidissimū fundamētū. doctor p̄n cipal nō solū latinis atq; grec; verū etiā hebraycis lris eruditus fuit. Prīamus q̄daz nobil' de semie troyanoz q̄ i lobardie trib; venerat: rebellauit p̄ ungiuz s; mor' interfectus ab exercitu romanoz fuit. S; filij ei' fugiētes regnū frācie inchoarūt inuis; romāis z coloniā extruxerūt z ibidē vt coloni habitare cepert. Marcomitius filius pdicti Prīami fuit dux eoz. sed phara mūd' fili' eius fuit prim' rex francie. Colonia aut' an' hec tpa dicebatnr agrippina.

Burgundi sunt xpiani

valēs cū gr̄iāo z valen.

tiniano annis. iij.

gr̄ian' cū valē tiniāo

annis. v.

Iste valens frater fuit va lentiniani. z cū eo diu res

gnauit. s; timore eius pceptā trufam exer cere neq; ausus fuit. s; eo mortuo cū sol' regnaret catholicos psequit. z mōachos ad militandū reuocauit. tandē post mltā ifortunia ipia morte p̄t. tū cū aliq; p̄nā

Iste gratianus videns rempublicā pene iaz de solatā theodosiū cesarez fecit q̄ ubiq; victor exūs multa restituit. tandem p maximū tyrannū dolo

Synod' ij. p̄stario/ po. vnuer sal' el. epoz

contra macedoni um hereticum.

occiditur z ille nō longe post iuste a theodosio morte p̄iitus

V^oDLXIII.

V^oDLXIII

felix m̄ a. i. m. i

Romanus. diebus. ij.

Dama/ sus. an. xviij. m̄

Hispanus ij. d. t.

MDLXIII.

MDLXIII.

Iste felix vir sc̄s p̄stantiū augustū hereticū dclarās de papatu eijcī z tādē capitis absce sione martyr xpi consecratur.

Iste damasus gloriosus con fessor mltā laude digna patrauit. adiu/ tus floridissimoz viroz studijs qz grā dis nūer' tpe suo claruit choros cātati uz ordinauit in ecclia. glia p̄i zc. post sin gulos psalmos dicere iussit rogatu hie ronymi. In versib; dictād; excellētissus fuit plimāq; scripta reliqt z p̄cipue histo

riā papaz et martyz. Conciliū etiā. ij. vnuer sale id est cōstā tinopolitanum contra macedonium celebrare fecit. Eius festum agitur vndecimo decembris.

¶ Ambrosius romanus doctor principal' mittit a velenitiano ad mediolanū. et memoria. statim in episcopū diuinitus eligitur vt ip̄e testat in libro de officijs. Rapitur de tribunalib; ad infulas. cogimur simul dicere et docere.

¶ Alexius vir sanctus et mire patientie ro/ me claruit.

Martinus episcopus thuroneñ. claruit in gallia vir admirande sanctitas de p̄nonia oriun dus extitit. ¶ Johannes heremita sanctissimus qui Theodosio triumphum predicat. Venasit. Reuera possumus adducere illud gamaliel. actuum. v. Si a deo est: nō poteris dis/ soluere zc. Tanta siquidem p̄ huius mundi potētes pariter et sapiētes facta. Legimus cō/

Iste isti' damasi pape vastas illas egyptias solitudines hacten usq; diffusas: q̄s ppter sitim et sterilitatē piculosissimāq; serpen tū abundantia p̄uersatio huma na n̄ nouerat bitatio mōachoz p̄pleuit. s. arsius. picib; p̄. peme nes. pastos. zozimas. marina. eufrosia. ioseph. syrus. agathō achilis. gelastus. arsenius. luriz us z alij inūerabiles qz ē digna

Sexta etas Christus?

Augustinus carthagineñ. de affrica rheroz maxmus. z in oi pbia ac poetria incompabilis. i^o sup oē scibile qđ vnq̄ pbi repire potuerit in iuuenite sñ magna difficultate adepr^o. circa bec tēz pora ad mediolanū mittit. vbi statim a brō ambrosio puerit. z in xpi noie postposita manicheoz rñ heresi baptisat. Sic creuit in doctorē ecclie p̄cipuū. et hereticoz malleū valentissimū nō longe post in ep̄m yponen. sublimatus totā ecclesiam suaz fonte docirinaz per ānos. liij. abūdantissime irrigauit.

Impatores.

Iste theodosius immēse religio sitatis extitit ep̄o et ecclesie fidelissimul deo in oibz adiutus ē a dño miraculis etiā apertis. hostes superās si bi et in omnibz p̄ncipibus ostendit q̄tū valeat ad victoria obtinē

dā oratio deuota cū lachrymis ab innumeris barbaris circū datus xpm suppliciter inuocās gliosus victor nō suis manibus s; diuinitū trīphauit auxilijs. Nā tela q̄ hostes p̄ eum miserā r̄ retrosum acta in ipos atrociter reuerter banf. Qđ videntes barbari pauore nimio pstrati p̄tinuo sese xpianissimo p̄ncipi subdiderūt. vnde et poera claudianus licet paganus hoc idem testatur dicens. Omniū dilecte deo tibi militat ether. Et coniurati veniūt ad classica venti. Quā humiliter se habuit in correctōe ambrosij: patet in legenda eiusdem. Vide augusti. li. vlti. de ciui. dei. Et quō idola subueri cum tempus inssit. z quō iohannē heremitā psuluit zc. et quō fragrabat magis bñfaciēdi caritati q̄ dominādi cupiditati. Horū tadē bñ disposita republica quā desolatā iuenit. p̄mo stabularius

Anno mundi

V^o DLXXXIII.

fuit. et propter virtutes promotus est.

Pape

Romanus

Anno christi.

CCCLXXXIII.

Iste siricius statuit vt de ipsa secta manicheozū nullus recipetur nisi cū tali pacto qđ in monasterium retruderetur. ibiq; p̄niam ageret c̄ctis diebus. z i fine vite t̄m̄modo viati cum sumeret. Omnes etiā illi us secte quos reperit exilio dā nauit.

Priscillianus ep̄s hispanie ca dit in heresim pessimā. inde heresis priscillina

Hairanarius rex gothoz p sequit xpianos in terra sua vbi mlti martirio coronati

Firminius ep̄s ambianen Honorat^o et sabinus ibidē omnes sancti confessores.

Placella vxor theodosij de pauperibz maximā curā habuit q̄bus suis māib^o officiosissime seruiuit.

Darcellus episcopus ap̄ panie martyr.

Paula vidua s̄ctissima z filia eius eustochij p̄go claruerunt quaz bt̄is hieronymus sepius meminit. vitāq; paule dignis laudibus conscripsit.

Theophilus ep̄s alexandrie Seruaci^o tōgroz ep̄s q̄ dicit fuisse cognatus christi floret.

Seuerinus ep̄s colonien. magne auctoritatis et sc̄itatis fuit

Extra patronium ecclesie pene in omnibus finibus totius christianitatis. vt neq̄q̄ credibile sit qđ humano modo potuisset insultus huiusmodi tolerasse. siue aliquid recuperasse post tam crebras desperatasq; spoliaciones. Sed quia de celo dimicatu est p̄tra eos. iō vt fumus perierunt vniuersi hostes ecclesie. vsq; in presens. Vbi constantie arrianus. iulianus apostata. valens. hatanarius. hailaricus. gansericus. honoricus. atila. seuo. totila. theodericus. p̄starius tertius. et quintus. leo tertius. et q̄rtus. henricus tertius et q̄rtus. fridericus p̄mus et secundus. otto. iij. Ludonicus. iij. z ceteri p̄su mptores cum suis complicibus qui quasi boi

Roma capitur a gothis et incenditur. et fit illa famosa altercatio inter paganos et fideles. quia pagani cum magna blasphemiam nitebantur fidem extinguere. et culturam deorum reassumere: sed non prevaluerunt quia Thalaricus rex gothorum metum christianum fuit. et pepercit omnibus fugientibus ad sacra et sic profusa fuit impietas paganorum eo quod non potuerunt probare disfortunium euenisse ex eo quod roma abiiecisset idolatriam. et fidem recepisset. De hoc Augustinus in libris de ciuitate dei. et Drosius abundanter tractant. Claudius poeta roma. Patricius magnus pater hibernorum apostolus circa haec tempora in hiberniam venerat cum suis fororibus angeli sepe colloquio fruitur.

arcadius
cum honorio.
an. riiij.

Iste arcadius puer adhuc quam patrem eius defunctus fuerat. et quidem satis bonus. sed

plures aduersitates cum fratre suo honorio propeffus est multa pericula et tyranni degentibus barbaricis. scilicet gothis. uandalis. et hinc omni surrexerunt. quae multas puincias depulati sunt. et nisi christi gratia singulariter christifidelibus principibus succurisset: totaliter perissent. Hacczel comes archidiaconi meritis sanctorum quasi secum duxit. exemplo theodosii. vultu perterritus hostium lxx. milia. Sancto etiam ambrosio sibi in visione apparere. scilicet per elatus sanctos viros cepit perseque et ecclesiam temerarie ausus est. et statim occidit. probauitque se in vno. ad vtrumque spiritum diuinum vigilare iudicium. quam et cum supauit adiutus. et cum contempsit: occisus est. De hoc sunt infinita exempla. etiam hodie. Prudentius poeta christianus.

Sanctus Heraclides qui scripsit vitas batrum ad Lan sum episcopum.

V.º XXXIII.

Romanus.

pana
stasi. a
in dxxvi

XXXIII.

Iste Anastasius statuit quod cum sanctum euangelium legeret: homines stare deberent. et qui caret aliquo membro non deberet fieri clericus. Sic fecit fieri unam basilicam prope scolam mamertini. Pelagius hereticus et scelestinus et iulianus episcopus a quibus pessima heresis pelagiana dicitur homines sine gratia posse mereri. et baptismum et orationes ecclesie irritas esse. Augustinus multum contra eam laborauit.

Sra vna ecclesiam priuare nitebantur aut suffocare. nunquid prevaluerunt. Ecce hodie floret cultus dei cum gloria. et illi si penitentiam non egerunt: apud inferos contremiscunt. Sed nunquid humana virtute id actum credimus? Minime. Igitur si deus pro nobis quasi pro nos. Ecce regnat fides sancta videntibus et inuidentibus inimicis dentibus suis frementibus et tabescentibus. Nil est manum omnipotentis valentibus iuxta prophetiam psalmiste dicentis. Dixit dominus domino meo sede a dextris meis. Donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Et iterum. Sepe expugnauerunt me a iuuetute mea. etiam. Et quia grandia mala contigerunt aliquando propter huiusmodi disputationes. suggerentibus quibusdam impijs in aures principum. quod ecclesiastici terrenarum dominia licite non possiderent. ideo apostolica sedes inhibuit ne ammodo fiant. neque ulli liceat deinceps in dubium reuocare. quod tantis sanctissimorum virorum doctrinis et exemplis constat roboratum. aduertant sensati principes quod eis vtile sit et salubre. post tot annorum circula ac varios rerum euentus. ubi nullus vnquam prosperatus est. Neque sibi promittant inconlute posse immutare quod spiritu sancto durante statutum est. ac tot patronos et celorum inspectores presidentes iam habet.

¶ Cronica sancti Hieronymi finit hic circa annos domini. cccclxxx.

Sexta etas Christus.

Constantinus comes honorij mirabili felicitate in brevi multos tyrannos et barbaros prostra-
uit christi adiutorio suffultus. Et nota quod sicut dicit beatus Hieronymus. Romani in principio
erant fortissimi: sic in fine debilissimi. Nam ad propulsandum hostes necesse est quotidie barbaros
provocare. ¶ Iste honorius clementissimus fuit. Longe diceret ei. cur rebelles non occideret.
ait. Quam esse mihi possibile ad vitam mortuos revocare. Et ob piam fidem quam in christo ha-
buit multos tyrannos obtinuit sine sanguine effusione. et periculosa illa ipsa paulatim sub eo quie-
verunt. Et hic finit historia pauli apostoli presbyteri qui h
tempore claruit. ¶ Reliquae sancti stephani presbyteri. h tempore iucunt

Impa.

Dionisius
filius
theo-
dosij

theodosio minore. annis. xv.

in iherosolym.

Donatus episcopus.
Epiphanius episcopus
Alexader.
Rabanael.
Alexandria
Dionisius episcopus nolanus prophetie spiritum habuit
Epiphanius episcopus
Dionisius
Sisinus
Dartius
Ancilla
Pachonius
Donatus episcopus.
Theolomaci mar.
Dionisius
Drosius
Sisinus
Dartius
Ancilla
Pachonius
Dorotheus
Melania
Dyocles
Ancilla
Pachonius
Isidorus primus
Sulta
Symon
Pachonius
Alexandria
Iohannes crisostomus exilio damnatus ab eudochia regina uxore archadii. ibique moritur ar-
dore solis. et archadius excommunicatur ab Innocentio eo quod consensit.

Anno mundi

V^oDCXIII

V^oDCXIII

Pape

primus
Inno-
centius

Albanens.
an. xv. m. ij. diebus. xx.

303m^o
a. ij. m.
vijs. ix

Secus

Anno christi.

CCCCXIII.

CCCCXIII.

Iste Innocentius statuit quod non solum presbyteri. sed omnes christiani
deberent ungi oleo infirmorum et sabbato ieiunium celebrari et ad missam
osculum pacis dari. pluresque regulas ecclesie dicit monasterijs et inde-
is et paganis tradidit. ut patet. xxviii. q. i. Nunquid etc. Sic damna-
vit ad instantiam concilii africani heresim pelagianam cum suis he-
resiarcbis. vide. xxiii. q. i. de hac materia.
In quanta reverentia olim sancti doctores presbiteri et principes et ecclesia ha-
buerunt apostolicam sedem ut nihil auderent sine consensu domini pape diffini-
re. De hac materia sunt plures epistole sancti augustini et aliorum scripte

Iste 303imus statuit ne
clerici tabernas teneant. aut
ne vedant. et ut cere bene-
dicatur in sabbato sancto.
et quod servus non fiat cle-
ricus nisi prius sit liber-
ratus a domino suo Ipse mi-
sic legatos ad concilium
arabaginsense pro robo-
ratione eiusdem.

Talmud indeorum quod sonat apud eos doctrina componitur circa
hec tempora. a duobus summis rabi. scilicet rabina et rabasse. liber vtius gran-
dis et maior decem biblijs. in eo sunt inexcusablem mendacia. turpia fatua. abominabilia sed legem
dei. legem nature. et legem scriptam. Videntes namque iudei legem suam quotidie deficere. fidem
christianam proficere in toto orbe. etiam cum gloria temporalium. hos duos deceptores instigarunt qui
tenus hunc librum componeret. et tanquam moysi scriptis firmam adhiberent fidem. prohiberentque
sub pena mortis ne quis aliquid negaret de his que in eo continentur. Factum est ita ad suam
infelicem execrationem et suorum perpetuam damnationem. Ne autem simplices haberent oc-
casionem recedendi a tanta falsitate iniungunt eis ut interrogati de difficultatibus respondeant. Nos
hec non intelligimus: sed rabi nostri poterunt respondere vobis. Si traditi sunt reprobum sen-
tentiam

Folium LI

Gensericius rex vandolorū infinita mala fecit. per longū tēpus in diuersis mūdi partibz. rō-
 rānus pessimus et arrianus. p̄cipue religiōi xp̄iane et nobilitati infestus fuit Romā cepit as-
 fricā destruxit. sub quo augustinus morit. anno dñi. ccccxl. ¶ Attilia rex hunoz flagellū dei
 tyrannus atrocissimus. longo tpe p̄sequitur humani genus. tandem confusus morit pessime
 more tyrannoz. Alibi dicit q̄ proprio sanguine suffocatus fuit. Johannes cassianus her-
 remita eieci⁹ a crisostomo de constantinopoli venit marsiliam. collationes patrum scripsit et
 alia. Et fuerunt infiniti sancti heremite et monachi.

Amanus eps aureliaceū. ciuitatē suā liberauit suis meritis ab hunis

theodo-
 si. ij. fil⁹
 albadij an. xxxij.

Thimotheus hereticus dicit xpm̄ v̄ez deū z boiez q̄dē eē. s̄z addit falsuz
 dicendo diuinam naturā conuersā esse in humanā cū valeriano.

Pallidius episcopus mittitur ad scotos
 tholicus fuit et deuotus princeps. nec tamē voluit prohibere barbaros quin mltas puincias
 vastarent pmittente deo. Grādis nāq̄ exercitus gothoz totū rromanū imperiū in partib⁹ oc-
 cidentis vastauit. sed in oriente tranquilla par fuit et sanctitas.

Dicit theodosius totus cas-

Conciliū cartagineū. fuit. cccvij. patrum con-
 tra pelagiū hereticū. in q̄ sciūs augusti. solēnis
 triūphator z hereticos apparuit. cūctos vincēdo

Sarones hoc tempore angliam intrare ce-
 perūt et paulatim crescētes. tādez totū reg-
 num et diadema obtinuerunt.

V⁹ DXXXII

Prim⁹
 bonifa-
 cius. a.

Romanus
 vij. die. vij

Romanus

p⁹ Cele-
 stin. an
 vij. d. ij

DDDDXXXIII

Iste Bonifacius

statuit ne mulier tangeret pallam altaris aut lauaret
 Ipse habuit scisma cum eulalio pres bytero q̄ secū ele-
 ctus fuit et p̄ualuit: qz maior et sanior ps secū erat. et
 imperator etiā cū vxore sua sibi magis fauebat

ta est sancta synodus ephesina cōtra heresim nestorij episcopi cōstātinopo-
 litani qui negabat beatam mariā verā esse matrem filij dei.

Iste celestinus.

instituit dici psalmos ante missam
 et ex hoc exordij sumpsit vsus quē
 post et ecclia seruaui de introitu et
 ḡduali z tractu. Tpe eius celebra-

Scisma quartum quod fuit inter bonifaciū et eulalium: causa fuit discordia eligentuz. et
 obrinuit bonifacius. quia maior et sanior pars erat secum.

Predestinatorum serpit heresis. que dicit nihil prodesse ad vitam sancti virtuose agunt.

Iberonimus obiit miraculis inauditis clarus. Eusebius discipulus iberonimi cla-
 ret post eum. Nestorius episcopus constantinopolitanus dicit christum purum hominem nō
 deum. heresis magna.

Lupus trecassinus episcopus floruit. qui attilam mirabiliter a preda compescuit
 Cirillus alexandrinus episcopus fuit in concilio ephesino.

Sum vt plus bis nugis credant q̄ moȳsi aut christo. Verumtamen plures in diuersis mun-
 di partibus conuersi crebro leguntur. aliqui pro fide magna fecerunt. et vtilissima scripta reli-
 querunt.

Sexta etas Christus

Tota gallia etiā affrica. hispania. &c. interūt pmissioe dina ab incursu barbaroz qngētoz milium. et oēs pene ciuitates in terrā prostrate fuerunt exceptis paucis q̄ sc̄tōs ep̄os habuerunt ob qd̄ d̄initus p̄cte sunt. Et fuerūt t̄pa horrēda. Ciuitas metensis muros habuit insup̄a biles. s̄z corruert p̄pter pctā ciuū et sic exusta fuit. Eccl̄ia dei isto t̄pe valde tribulat. et p̄ciū p̄ue in affrica. Nā augustino mortuo to^r clerus aut martyrisat̄ aut expellit a sedibz suis in exiliū. nec fuit silis p̄secutio ibi vsq̄ tūc p̄pter gansericū regē wandaloz. et honericū filiū ei⁹ qui fuerūt arriani. & eccl̄ias clausērūt. Tandē etiam ipsi male perierunt more solito. Dilarius ep̄iscopus erelateñ. claret in gallia. Berlinus de incubu genitus claret in britania spū. p̄phetie. cuius istinctu vortigonus rex britānoz valde dilatauit fidē xp̄i. Huic successit vterpandoz frater eius. q̄ fuit p̄ arcturi. de q̄ p̄betauit idē vter. i. caput draconis. qz p̄ draconem in stella p̄nunciatus est

sinod⁹. iij.
euesina vni
uersalis. cc.
patz cōtra

Patricius fili⁹ sororis sci martini mittit̄ ih̄ibniā a celestio p̄p̄ vir mirabiliū op̄m vixit ān̄. cxx.
nestorium hereticum
Paulinus ep̄s nolan⁹ vir sc̄t̄s. de q̄ loquit̄ Breg⁹. i. dialogo suo.

Judei plures submergūt in mari decepti per diabolum qui eis apparuit in specie Moysi quasi vellet eos introducere in terram promissionis. Quidam vero enadentes fidem christi receperunt.

Anno mundi

v⁹. DCCCXXIII.

Pape

iiij. Sixtus an. viij. de.

Romanus .ix.

Anno christi.

CCCCXXXIII.

Iste Sixt⁹ vir sanctus erat totus humilis et misericors ecclesiā sancte marie maiorem edificauit. Habuit q̄ndam emuluz noīe bassum: q̄ eum diffamauit. De quo cum se cōcilio purgassz: statim post bassus morit̄: quem tamen propriis manibus sepeliuit.

Germanus ep̄iscopus anthi siodozensis tres mortuos suscitauit. & etiāz a sinū suū defunctū. **Omnū pedes lauit** s̄n̄ exceptioe **Eucher⁹** lugduñ. ep̄s & doctor **Seuer⁹** treuerēñ. ep̄us sanctus **Amertinus abbas** in monasterio sancti germani. & alio die fuit ante eum.

Septē dormiētes euigilā: q̄s decius ante. cc. annos in spelunca reclusit. **Petronius ep̄iscopus bononiēñ.** fecit vitaspatz vir sancte vite ab infantia. **Darianus monachus** & plures alij sancti & docti viri floruerunt. **Eutropius presbyter** scripsit plura. **Victorinus massiliēñ.** **Baruchas ep̄iscopus** filium regis persarum a demone liberauit: & multum ibi fides creuit.

Terrē motus maximus apud constantinopolim per quatuor menses et infans dixit: vt cantarent. **Sanctus deus sanctus fortis sanctus** & immortalis miserere nobis. et sic cessauit. Hoc postea in calcedonensi sinodo confirmatum est **Festum sancti petri ad vincula** instituitur & stupenda miracula per eius cathenam fiunt.

Folium LI

139
52

Celū ab aq̄lōe efficit̄ q̄si igneū. et fulgurātes haste apparēt. Luna obfuscat
Terre motus continui. et signa plura fuerunt.
Eoder edic̄ q̄ et liber theodosianus appellat̄. q̄ omniū
principium legitimorum habet fines
Bt̄issim⁹ iohānes baptista caput suū reuelat duob⁹ mo
nachis q̄ hierusalē venerāt. Borbiāt qz eundē p̄zonū sibi elegerāt inuicte permanserunt.

Luna obfuscat
Cometa apparet
et p̄ pauca ap̄d
tholossam gallierinus sanguis lon
gissimus fluxit tota die.

Undecim milium virginū cohors apud coloniā Agrippinā martyrisa
tur ab huius. et Colonia etiam statim destruitur.
no. annis. vii.

marcia
nus cū
valētia

Iste martianus catholicus fuit. et cū valentiniano impauit. s3 post apud cō
stantinopoli interempt⁹ fuit cōspiratōe suoz. Dic in somnis vidit arcū attri

le contractū ex hoc ip̄m intelligēs
mortuum et sic factum est.

Synod⁹
iūq. calcedo
vniuersalis
dccc. prim

Echius patricius contra attilā
pugnat fugans eum. et cesa sunt
ibi scilicet in terri torio aurelianē
si. clxxx. pugnatoruz.

cōtra eutichen hereticū q̄ fuit abbas cō
stātinopolitan⁹. Dic dixit vnā naturā
esse s̄bi dei et carnis. Et dyoscorus olim
ep̄us alexandrinus defensor illius fuit.

V^o DCCXLIII.

V^o DCCXLIII.

primus
Leo an
xi. m. i.

Zuscus
de. xxiij.

CCCCXLIII.

CCCCXLIII.

Iste Leo sanctissimus longo tpe cum multiplici fructu presuit ec
clesie tunc infinitis periculis laboranti propter tirānides principū z
hereses varias falsorum doctorū. Ples sermones et epl̄as scripsit ita
egregie. vt inter omnes doctores florem dictamis reportasse dicatur.
et quecunqz dixerit sic sunt approbata. vt nulli fas sit in minimo ab ill
dissentire. Ipse suis meritis attilam a roma et italia auertit manū s̄
bi amputauit propter quādam tempratōnez. sed beata virgo ip̄am re
stituit. In canone addidit. sanctum sacrificiū immaculataz hostiam
Synodus calcedonensē iussit celebrari mediante martiano impera
tore. Tandem plures agones beata morte potitur. sepultus apud san
ctum petrum. Festum eius agitur in vigilia apostolorum petri z pau
li quidam dicunt. xi. aprilis.

Genora virgo claret
parisius q̄ fuit vela
ta a sancto germano
walleran⁹ ep̄s sc̄tus
Darinus ep̄iscop⁹
ephesiorum.
Iunenalis hierosol
imitane.
Anatholius cōstan
tinopolitanus ep̄us
Di duo fuerūt in cō
cilio calcedonē. p̄n
cipales.

Tempore huius pontificis misterium sanctissime trinitatis euidenti miraculo in partib⁹
gallie declaratur. Euz em̄ quidam ep̄iscop⁹ celebraret. vidit super altare tres guttas clarissi
mas equalis magnitudinis cadere. que simul defluentes. et in vnā coniuncte gemmam pul
cherrimā effecerunt. Quā cū ep̄s in medio crucis auree posuisset omnes alie ceciderunt.
Aicasius remensis ep̄iscop⁹ martyrio coronatur cum eutropia sorore sua ab bunis trucas
tus ait. Domine viuifica me sc̄m verbum tuum.

Sexta etas Christus

Arcturus rex britanie noiatissim⁹ in victorijs. cccclx. viros gladio suo iterfecit. Eccleie dei subuenit. et fide valde ampliauit. oēsq; terras francie. dacie. norwegie zc. sibi seruire coegit. Perdit tandē. nec vsq; hodie scit vbi manserit. Ethicius senator in burgundia tpe famis. iij⁹. pauper sustētauit. z celestis pmissionis vocē audire pmeruit. Anglia in flore tempore arcturici terdena regna seruiert. sed tpe paruo. Beretriz quedā peperit infantes. vij. vno pui z in piscinā piecit. z vn⁹ factu selt rex longobardoz. Helizei pphete ossa trāfferunt de samaria i alexandriā

Impatores

primus
Leo. an
nis. xvij

Iste leo fm qsdā ver⁹ catholic⁹. fm alios autē dī q; nimis imprudenter imagies scōz iussit cō

Zeno.
annis.
xij.

Iste Zeno fuit arrianus tota

buri propter qd a p⁹ excoicatus fuit. Videt q; hoc nō leo primus s; leo. iij. fecerit tēpore gregorij. iij. quia tunc fuerunt tempora turbulenta et inquieta.

liter crudel' cōtra catholicos fedus iniit cū gothis z filium leois iterficere volēs alter filis ei offert. ipe theodericū puerū postea regē gothoz a p⁹ suo in obside accepit. Veneciaz citas iclita cōdit aut poti⁹ āpliat circa hec tpa āno dñi ccccl. nō a pastozib; sic roma. s; a potētiōib; z ditiozib; puī

ciaz aduēis. illic ppter psecutōez atrele cōfugietib;. Dix ē z sūmo laudis extollēdū pconio. po

uisse a tot tāq; diuersis vrbū z opidoz pplis cōditā citatē p ānos mille cū tali icremto ac gloriā

Anno mundi Srie splendore vnanimiq; sagacitate cōseruare. V⁹ DCLXIII.

Pape

p⁹ Hylari ā. vi
m. iij. d.

Sardus
vi.

Simplicius
ā. xv. m.

.ij. d.

Anno christi

DDCLXIII.

Iste hilarius dedicauit ecclesiam beati stephani iuxta basilicam sancti laurentij. Hic constituit vt null⁹ pōtifer sibi succellorem constituat. vt habeatur. vij. q. i. Pleriq; Sepelitur in monasterio sancti Laurentij quod ipe cōstruxit. Sub ipso Dyonisius abbas romanus cicliū paschales perpetuum adinuenit. qui vocat tabula dionisij continens annos. dccc. xij.

Iste simpliciū dimisit vrbem in quinq; regiones. z plures ecclesias dedicauit. Hic constituit vt clericus inuestiturā nō recipiat a layco quod fuit post per alios magis roboratuz. vt pater. xvi. q. vi. per totum. Sepelitur in vaticano.

Darci enāgeliste corpns transfertur ad venetias de alexandria. Letanie maiores instituuntur a mamerto episcopo vienensi.

Fulgenti⁹ ep̄s ruspensis claret luculentissimus doctor scia et fide plenus natōne aser

Remigiū remensis episcopus qui post clodoneum regem francie conuertit.

Prosper episcopus vir clarus scientia et sanctitate vite d; aqtanie terra

Achacius ep̄s constātinopolitan⁹ in heresim cecidit. et dī natus et famosus heretic⁹ fuit Bonifacius martyr z alij multum martyres

Theodorus episcopus syrie scripsit cronicā et plura alia. Ciprianus amsiliensis ep̄s. vt sup modū misericors. totū quod habuit fratribus in necessitate dedit.

Heresis acephalozum fuit que impugnavit concilium calcedonenē.

Folium LIII

Disputatio illa famosa facta est apud cartaginē cōtra arrianos iussu honorici regis. cui⁹ sc̄pta habēt. s̄ p̄ualentib⁹ catholicis rex impi⁹ arriana heresi plen⁹ eos vsq̄q̄ p̄sequit̄. s̄ nō impugne. nam octauo anno regni sui percussus a domino sc̄atens vermibus miserabilr̄ expirauit.

¶ Eugenius eps cartaginensis. z felix eps abritan. cū alijs epis z clericis. et ecclesie membris numero. iij. m. dcccclxxvi. miserabilr̄ tractāt et in exiliū ¶ Būtaramū rex wandalo mittunt ab honorico rege wandaloꝝ. Et totus cler⁹ affrican⁹ rū q̄ post honoriciū rerit eu fortiter p̄ x̄po agonizat vsq̄z adhuc. loq̄bant̄ genū ab exilio renocauit. s̄ castrimūd⁹ q̄ ¶ Dulci martires māib⁹ z liguis abscessis recte (p⁹. ix. ānos ei successit. itez eclias claudit

Dionisia cū filio suo maiorico z germana datua leōtia fi/ c̄rv. epos exiliado. erga quos
lia sc̄ti germani epi Emilian⁹ medicus symachus papa clementissimus fuit
Fames incredibilis facta ē que totas Theodericus q̄ arrianus fuit. rex gothoꝝ
affricā vastauit et alias regiōes. occasiōe totā ytalīa possedit lōgo tpe. z q̄sdā tirānides cōtra
cuius plures sancti z sancie facti credū/ fideles fec̄. ob qd̄ fuit piec⁹ post mortem in os vul/
tur propter elemosynas suas cani per iohānē papā et symachū patriciū quos in/
iuste necauit. sc̄dm̄ Gregorium in dyalogo suo

Victorians p̄cōsul martir mirabilr̄ cruciatus est. Et Inuentio sc̄ti michaelis
Victoriana honorabil⁹ m̄ona. et aliq̄ plures zc. in monte gragano facta fuit h.

V^o DCLXXIII

V^o DCLXXXIII

Roman ⁹	 .iij. Felix. ā .viij. m.	ex patre felice ex regio ne fasciole xi. diebus. xix.	 Gelasi ⁹ ān. viij. m. viij.	Affer die. xvij.	 .ij. Ana stasi. ā. ij. m. xi.	dieb ⁹ . xvij. Romanus
--------------------	--	---	--	---------------------	--	--------------------------------------

ααααLXXIII

ααααLXXXIII

Iste felix sanctus ē vt patet ex sermōe beati Grego. vbi nar/ rat de trib⁹ sorozibus m̄ris sue fuit em̄ attau⁹ hic cōstituit ecclias ab epis dedicari. hic dā nauit achaciū eo q̄ ad cōionem recepat petrum alexādrinū ep̄z hic statuit q̄ accusato dāde sūt inducie. vt ad r̄ndendū se para/ re possit. z q̄ accusatores et iudices tales eē debeāt. q̄ omni care ant suspitiōe et macula. De ipso fit mentio. lvi. distin. ozosius.

Iste gelasius canonē misse oz dinauit p̄fatiōz hymnos. tractos oz ones. sic amb. fecit. et iter libros auctēnicos z apocrifos dist̄xit. xv dis. Sacrosctā. hic tpa ordinādi z examinādi p̄sbyteros ordiauit. Ip̄e et ipatorē excōicauit. z ex cōi cari posse oñdit. xvi. dis. Duo. sub eo deus corpus barnabe et euāgelium mathei reuelauit.

Anastasi⁹ zc. Et hic videt̄ secund⁹ ifamis pp̄. de toto cathalogo pontificiū vsq̄. buc. qz pm⁹. sc̄licet liberius fauebat arrianis. iste nestorianis vtrobiz cōcurren/ te vesania imperatorum.

Iste Anastasi⁹ p̄mo bonus fuit. s̄ postea se ductus ab achacio z cōmunicauit ei. z ob hoc clerus separauit se ab eo. Et qz voluit restituere achacium occulte li/ cet non potuit diuino iudicio pcussus est in re stina eijciēdo. xix. distic.

Johannes damascenus fm̄ q̄sdā fert̄ his t̄pib⁹ fuisse. Alij dicūt q̄ post gregorū Danus iniuste sibi amputatam beata virgo ei restituit. multa scripta subtilia reliquit.

Solemnis episcopus carnoteñ. vir sanctus isignis habetur Pachasius vir sanctus de quo facit mentioez gregori⁹ in dyalogo q̄ graue sustinuit purgatorū. qz i sc̄ismate pertinaciter adhesit laurentio vsq̄ ad finē vite. s̄z ān mortē penituit. Sctā brigida in scotia claret

Sexta etas Christus

Clodoneus primus christianus rex francie circa hec tempora baptizatus est a sancto remigio. Habuit enim uxorem christianissimam nomine clotildis. que fuit filia regis burgundie que sepius monuit eum ut relicta ydolatria in verum dei filium crederet. sed non acquieuit. Postea cum bellaret aduersus regem almanie corruere cepit exercitus eius. et in fuscis lachrymis ait. Iesu christe quem regia mea predicat esse filium dei. qui subuenis in tribulatione et das auxiliu in te sperantibus: tuum deuotus postulo auxiliu. etc. et sic hinc victoria venit cum iuu. ad baptisimum. et columba celitus a pulla cum crismate attulit. vnde reges francie usque hodie iungi solent exeplo eius totum regnum fide suscepit. et deiceps sepius victoriosus fuit et gothos superauit. etc. cepitque extirpare deuotus esse erga deum et sanctos eius

Imperatores.

anastasius. an. xxvi.

per achacium constantinopolitanus episcopus. et cum propter moneret per solenes legatos ut ab arriana perfidia discederet. respondit. Nos cum si in imperator iubere volumus. non autem nobis iuberi. Quod arrogantie peccatum eterne humilitatis. id est inutilis subsequuta est ultio. quia per papam iusto dei iudicio fulmine percussus iterum se fatuus principibus suevesanie horridum reliquens exemplum. Ipse et miserabilis fuit nec unquam meruit victoria. deo pariter odibilis et hominibus.

et precipue erga sanctum martinum cui preciosum equum cum alijs mulieribus obtulit. Luncque vellet eum redimere. in solidos argenti. sed nequus equus se mouit. At rex. Date inquit adhuc. c. et tunc equus solutus abiit ad nutum regis. Tunc cum leticia rex. dixit. he. b. martinus bonus est in auxilio sed carus in negotio. Et hic videtur

Anno mundi

V^o DCCXXIII

Pape Sardus

Symachus. an. xv. m. vij.

diebus. xxviii.

quasi secundus constantinus. et. ij. helena rememorari.

Anno christi.

DCCLXXIII

Iste symachus vir bonus cleri et pauperum amator fuit electus cum laurentio et bis habuit contentiosum scisma cum eodem. sed prevaluit iudicio ecclesie et Theodorici regis. xvij. diebus. Concilia. Hic compleuit hymnum angelicum. Gloria in excelsis deo. etc. Et catari instituit. et multa vitia statuit. Verum cum laurentium ex misericordia fecisset episcopum micerinum. non reddidit sibi vicem iuxta beneficia prestita. sed iterato erexit se contra eum. nec sic profecit. quia cum symachus se plene purgasset coram synodo de obiectis criminibus cum gloria restituitur. et laurentius cum suis damnatus fuit.

Scisma quintum quod fuit inter symachum et laurentium. causa fuit discordia eligentium. sed symachus obtinuit iudicio concilij. in quo theodoricus rex personaliter fuit. quia maior pars erat se cum. sed post annos quattuor surgit iterum altricatio in clero propter crimina obiecta symacho et factum est scisma sextum ecclesie. sed cum symachus se purgasset coram concilio et rege: restituitur cum gloria. et laurentius damnatus fuit.

Symachus patricius claurus habetur vir sanctus et strenuus. qui rege theodorico iniusto sepe obsistit. ob quod tandem ab eo martyrisatus est cum iohanne papa.

Boetius vir consularis incomparabilis scientie. et in omni virtute perspicuus. fuit gener predicti symachi. et post multa que gloriose gessit tandem exul iugulatur pro iusticia a theoderico. se pulsus papie. Dicunt quidam eum canonizatum sub nomine seueri. Quanta autem scripsit tota christianitas testis est. Habuit uxorem prudentissimam nomine elphe que fecit hymnum. Oline bine. etc. Felix per omnes. etc. de petro et paulo.

Folium LIII

Berhardus prim^o ep^os Laudunens^{is}. vir sanctus habuit p^{ri}mo vxorē. quam dimittēs et iterat^o
 admittēs genuit ex ea virū scit^um latronē. q^uo ei in episcopatu successit. Mirabile egit p^{ri}nam.
 Siberanus scotus cū suis fratrib^{us} et forozib^{us} claret scit^urate Arnulphus ep^os thuroñ.
 Leonhardus louioceñ. et liphardus discipuli remigij. Vedastus attrebatens.
 Seuerinus abbas aganen^{sis}. q^uo clodoneñ regē francie sanauit. Eunnodius titubens^{is} ep^os.
 Dignissimus et gordianus et alij multi martirisati sunt a laurētio scismatico.

Cantianus rothonensis
 Daxētius abbas pictauiens.

p^{ri}m^o iu
 stinus.
 ann. ix.

Cōciliū aurelianēse celebrat iussu clodonei q^uo sac^{ra} melā
 tus cōgregasse d^{icitur}. Et nota q^uo ml^{ta} fuerit cōcilia aurelian^{ensia}.

Iste iustin^{us} tor^o catho
 licus fuit. et oīa que anastasi^{us} ꝛ eccl^{esi}as fecit retractauit. sūmū pōtificē deuote req^usiuit. s. vene
 rabilē papā hormisdā. et se libenter eidē obedire velle intin^{uit}. q^uo factū ē. q^uo cū sanctus ger
 manus episcopus Capuanus ad eū venisset ex parte pape vt ep^os de exilio reuocaret. statim fe
 cit cum magna leticia eum suscipiendo. Ipse magis etiam fecisset pro fide: nisi eum tyrānidis
 theoderici regis impediuisset.

V^o DCCCIII

Lampanus.

hor^{mi}s
 da. a. ix.
 di. xvij

p^{ri}m^o io
 hānesā
 iij. m^{ix}

Lucus
 die. xvij.

DIIII

Iste hormisda vir misericordiarū
 fuit. ecclesijs multa ornamenta cōtulit pauper^{um} elemosynis
 intent^{us}. Ipse clerum cōposuit. et grecos recōciliauit qui fue
 runt excommunicati propter heresim nestorianam. Sepul
 tus est apud sanctum petrum. Ubi dedit trabē argenteam
 pensantem libras mille. xl. Sic constituit si quis missam
 simulauerit celebrasse perpetuo sit irregularis.

Iste iohannes sanct^{us} ē: et martyrizat^{us} a theoderico
 rege gothoz. q^uo tūc iussu impera
 toris in ytaliam regnauit. Nā i cu
 stodia afflict^{us} morit^{us} cū symacho
 r alijs eq^uo catholicis viris. cui^{us} fe
 stū agit. xxvij. mē^{se} Maij. Sic ce
 cū illū nauit cōstantinopolim.

Anit^{us} abbas aurelian^{ensis}. q^uo ora uir p^{ro} filijs clodonei.
 Elphes vxor boetij mulier deuota morit^{us}. que epitaphiū su
 um met composuit dicens.
 Elphes dicta fui sicilie regionis alumna.
 Quam procula patria coniugis egit amor.
 Porticibus sacris iam nūc peregrina quiesco.
 Iudicis eterni testificata thronum.

Theodor^{icus} rex gothoz subito
 defūct^{us} a q^uo dā scit^o heremita vis^{us}
 a iohāne papa r symacho q^uo ipse
 occiderat. nud^{us} r discalciat^{us} i ol
 lā vulcani demergit. Vid^{etur} i libro
 dyalogoz scit^o gregorij. Videāt
 igitur r intelligant hoc p^{ri}ncipes

Solinus sidonius doctor
 Melanius consularis regis floret
 Albinus vir sanctus cū alijs.
 Victor Marsus lanton^{ensis} cū alijs plurib^{us} illustrib^{us} viris q^uo
 tūc floruerūt i gallia.

Bermanus capuan^{ensis} ep^os claret
 Victor boiacen^{sis}. ep^os q^uo mortuum
 suscitauit.
 Cassiodor^{us} glorios^{us} vir r doct^{or} oz
 luculentus fuit. p^{ri}m^o senator. cācellarius regis theod^o
 derici. deinde monachus plura scripsit.

Sexta etas Christus

Duo legislatores excellentissimi claruerunt. Bñdicit⁹ videlicet pater maximus et iustinianus impator. Hor⁹ prim⁹ totius ecclie fulcimentū et norma religiois inclitissimos habuit discipulos. et plures numero. et obtinuit orbem terrarū. et ad cui⁹ honorificentiā hoc etiā accrescit qd nō alius q̄libz ex mḡris ecclie vitā illi⁹ digessit q̄ insignis ille disertissim⁹ papa gregori⁹ q̄ totū q̄ fecit q̄si aurū fulget. Diuinitus em̄ dispositū ē. vt cū idē legislator excellētissim⁹ i ceteris mōis sit a deo decoratus. etiā hinc maiori auctoritate tā ipse q̄ legislatio eius roborē. q̄ eādē vitas summus apostolice sedis pontifer ordinauit

Impa

Laudius eps vieneñ. nobilissim⁹ iter doctores claret.

Iste iustinian⁹ excellētissim⁹ fuit p oia. Nam i ep̄o cōcurrūt tria q̄ principē glōsū faciūt. s. potētia. sapia. et religiosa mēs

ad diuinū cultū. Per p̄mū hostes supauit p scdm iustis legib⁹ mūdū ordinauit. p tertiu⁹ deū glorificauit. eiusq; ministris ecclias edificādo opes ples donauit. Flora q̄ leges ciuiles q̄ romae dicuntur an̄ istū insignē viz. plixē fuerūt q̄s ipse admirabili breuitate correxit. et ad. xij. libros coartauit. et oib⁹ vnū codicē ordinauit. quē codicē iustinianū appellari voluit. Fecit etiā libz institutionū. quē in. iij. distinxit libros. Nonas q̄s leges quas ipse fecerat in vnū volumē redactas. nouellas vocari statuit. q̄ cōiter auicēnice appellāt. et sūt p collatōes disticte. Dim etiā magistratū et iudiciū seu iuris cōsultoz leges. q̄ n̄. l. libz ee dicebat grādi labore abbulauit

Anno mundi

V^o DCCCXIII

Pape

Samius

Anno christi.

DXLIII

Iste felix iussit infirmos inungi ante obiū. Vñ patet qd vnū ser e instituit. cui⁹ non semp

Ordo sancti bñdici

Ut prior ordinib⁹ cūctis pstantior iste. fit executio. aut ergo necesse est sepi⁹ replicari. aut

Sicerit in sine cunctis cōstantior ipse. forte aboleuit qd p̄us statutū fuit. Vez pncipalr

Sacer ordo bñdici. vtitur amictu miti p suo velamine tradita sūt ecclie. Dicistituit

Albo nigro. camelino. lana texta sine lino. put ē religio. etiam vt anniuersarius: dies

Dic mōarcha monachoz. p̄iarcha ē cūctoz q̄ ad se cōfugiūt dedicatōis eccliarum et alta

Lenobitis p̄bet normā. et anachoritis formā vias rectas ingredi. rium celebretur.

Cuius regularis vsus. nunc vbiq; est diffusus. inter orbis climata.

Nam. specus cultus diuini. locusq; montiscasini. redolent virtutibus.

Hinc fuldenses cum feruore. claustra multa cū decore. regunt in almania.

Assunt et cluniacenses. simulq; camedulenses. cū cisterciensibus.

Valumbeni: siluestrii supsunt: et celestini. sub diuerso habitu

Montisoliueti patres: humiliatq; fratres. sub eadem regula.

Vigent quoq; iustinienses. cum candore burkfeldenses. his dieb⁹ vltimis.

Persecutio iterū i affrica fit catholicis a wādalis arrianis. ep̄is quibusdā lingue abscedebāt et tamen recte loquebantur.

Antibonij abbatis corpus inuenitur. et in alexandriā trāssertur.

¶ Totilla rex gothorum multas tyrannides exercuit. et pene tota italia destruitur. Bellisarius patricius comes iustiniani. mirabiliter de persis triumphauit. Deinde missus ad affricam wandalorum gentem deuenit. dehinc romam liberauit a gothis que per totum annum fuit obfessa. Regem etiam gothorum cepit. et ad impatorem duxit. Et roma sepius capitur a gothis. et quasi in nihilum redigitur.

Arator poeta floret.

Cassius marniensis episcopus.

Priscianus grammaticus

Daurus discipulus sanctissimi patris Benedicti claret.

Aliccius Treueren episcopus

Romanus monachus qui sanctum benedictum fouit in spelunca.

¶ Et ad numerum librorum. l. redegit. et ipsum librum digestorum seu pandectorum appellari mandauit. et debet scribi per dg. sed hodie mirabili errore apud omnes per duplex ff. scribitur quasi per mysterium dicat. quod ois error faciat legem. La autem est. quod dg antiqum quondam similitudine in scribendo habebat. cum ff. dupli- cato. Dis legibus totus mundus extitit et deinceps usque nunc ordinat et regit. paucis exceptis. que per sacros canones sunt prohibite tamquam mortifere. quod cum lege diuina non poterat concordari. aut non conueniunt christiano moribus. Et si idem impator tamquam uerum catholicus desiderauit ab ecclesia fieri dices. Non dedignant leges humane sacris canonibus obedire. Plurime etiam leges sunt canonice. per quod ecclesia summam omnium expleat. humiliter se submittes legibus humanis in quantum non impediunt consuetudinem sui finis. qui est uita eterna. quam promisit deus custodientibus legem siue mandata sua.

V. DCCXXIII.

V. DCCXXXIII.

ij. boifaci
ci. an. ij
d. xxvi

Romanus

.ij.
Johes.
a. ij. m.

Romanus

.iiij. diui.

p. Aga
pir. a. ij
m. xi. d.

Romanus

.xviij.

DCCXXIII.

DCCXXXIII.

Iste Bonifacius statuit ut clerici sint diuersi a laicis in celebratione missae. hunc quidam libri dicunt elecum in discordia cum dioscoro et fuit scisma. xxxviij. diebus. Sed mortuo tunc dioscoro. idem Bonifacius obtinuit. Alij dicunt quod hoc fuit sanctum tempore Syennij. ut infra patet.

Victor capuanus episcopus qui ciclos paschales subtili modo descripsit. Gregorius episcopus lingonen. de senatoribus qui prius habuit uxorem.

Bermanus parisiensis episcopus.

Theophilus qui homagium diabolo fecit. sed per beatam virginem mariam reconciliatus est.

Benedictus iunior qui a tota milia passus est.

Iste iohannes cum iustiniano imperatore magnas habuit concertationes. an uidelicet in christo una vel due essent nature. Probate autem papa quod due. imperator ait. Aut consenti nob. aut in exilium ibis. Tunc papa gaudenter dixit. Ego ad iustinianum imperatorem christianissimum uenire desiderauim. sed ut video diocletianum persecutorum inueni. tamen minas tuas in nullo timeo. Tunc imperator humiliauit se prostratus ante pedes pape.

Iste agapitus plene reuocauit iustinianum ab errore eutichetis. Sic constituit processionem fieri diebus dominicis. Sic patriarcham constantinopolitanum deposuit. scilicet qui duas naturas in christo negauit. Moris constantinopolitani et relictus est roma. et scitus est. Luinus festum agit. xxij. aprilis.

Bildardus episcopus rothomagensis. frater sancti medardi.

Clodoaldus filius regis francie presbyter monasterium condidit.

Eulerius tornacensis episcopus.

Domitianus tungrensium.

Medardus nouionensis episcopus.

Sexta etas Christus

Signa horribili a apparuerunt. quedam stella contra lunam veniens intrauit. Que de sambuce o nascuntur. Hyems grauis fuit. ita vt aues frigore labefacte manu caperēt. Fames tam vali dissima tunc fuit vt in quibusdā loc' matres pprios pueros manducarent. Lelum etiam a rdere visum est in gallijs. Et sanguis stillauit a nubibus.

Theodebertus rex francie fuit. qui beato Mauro tunc abbati andegauenſi plurima bona dedit pro sustentatōe monachoz. sub regula sancti Benedicti deo seruentiū. Similiter et clararius eius fili'. Magnis em miraculis idem btis Maurus claruit per omnia sicut Benedictus magister eius venerabilis.

Impatores

Radegundis francorum regina vxor Lotgarij claret sanctitate que post monasterium intrauit.

Ista synodus damnauit heresim Theoderici q̄ dixit aliū esse deū verū z aliū xpm. Et q̄ brā virgo nō sit dei genitric: s; hois tm. zc. satis cū nestorio concordabat Et nota q̄ sepius hereses variāt nomē iuxta heresiach/ as suos. qz hec dicta fuit in primitia ecclia hebionitarū Et sepius fuit destructa. z iterum machinatōne diaboli resuscitata. Et sic de alijs similr est intelligendus. Sepe aliquod variant aut apponunt vt nō sit omnino simile. De his videt iij. q. iij. c. Quidam.

Synod' iij. constā tiopolitana cōtra theo

Hec synodus est si milis auctoritate. si cut q̄tuor enāgelia dorum. et omēs hereticos alios.

Anno mundi. V^o DCCXLIII.

Pape

m^r. Silue rius ā.

Lampanus .iij. m. v. de. xi.

vigili' an. xvij m. vi. d.

xxvi.

Anno christi DCCLIII.

Iste siluerius martyr est quia pro fide in exilio interfectus fuisse dicitur pro curatione theodore is peratricis. quia anthemium episcopum destitutum et condemnatū propter heresim restituere noluerit. Hic factus est papa per vim. Rex em gothorum theodatus corruptus pecunia minas clero a populo intulit. nisi in electionem conuenirēt. Eius festum agitur. xx. Junij.

Festum purificationis gloriose virginis marie instituitur apud Constantinopolim ad sedendam pestem grauem. Et nota q̄ sepius leguntur eadē festa instituta a diuersis non sine causa. qz aut non sunt recepta vel inoleuerunt. aut aliquid superaddit. zc. Dicitur q̄ etiam sergius pdictum festum instituit. vel forte superaddidit luminaria ferenda

Iste vigilius male intrauit papatum. s; tamē bene se rexit. z persecutionem sustinuit sicut siluerius gothos supauit gliose. tandem in exilio morit post graues persecutiōes in cōstantinopoli perpeſsas a theodoraz martyr creditur. festū eius agitur. xxvi. Junij. Ipe iussit concilium constantinopoli celebrari. Et fuit primo archidiaconus siluerij z cupidus ad papatum. Dedit moduz imperatrici qualiter silueriū ammoueret q̄ eū postea pelus tractauit. z fune in collo ei' misso p totā ciuitatem trahitur a mane vsq; ad vespērā. zc. Hoc pdixit bellisarius patricius romanus. qui silueriū inuit' exiliauit sic inueniens. Huius machinator sceleris non effugiet irā iudicis cuncta cernētis. S; de omnib' postea penitens z fortiter pro fide agonizans feliciter vitā finiuit. Herculianus episcopus parusinus a tortilia secto capite martyrizatur. Pastores verba canonis super pane proferentes interierūt. Hic constituit canone submissa voce. et nō nisi super sacrificia legi.

Templum sancte sophie maximū in constantinopoli extruitur per iustinianum. Putat q̄ a conditione mundi non sit tale opus ita complete factum. In quo idem iustinian⁹ gliosus imperator honorifice sepultus est in pace christi.

Tempora satis turbulenta. ⁊ mortalitas magna in italia. q̄diu fuit imperium bipertitū fuerunt conturbationes continue. Et beatus Gregorius sepius fecit mentionem de his.

Puer quidam iudeus circa hec tempora cū alioꝝ pueris christianoz cōionē accepit. q̄ ppter p̄ indignatus ip̄m in fornacē piccit. s; illesus transiit dicēs. mulier illa que in ecclia ē depicta puerū in brachijs tenēs pallio suo igne m̄ extinxit.

Iste iustinus bonus fuit in principio ⁊ bñ catholic⁹. s; suasu vxoris degenerauit incredulitatē ⁊ auariciā. ⁊ factus oib; odiosus amēs efficit. Et narces quidā eunuchus vir strenuus ⁊ totus deuotus ⁊ misericors erat patricius eius qui merito sanctitat; sue vbiq; triūphauit. totā iterfecit. ⁊ oēs barbaros deuicit. totāq; italiā q̄tā reddidit. Sed diabolus inuidēs ei q̄ cuncta bene disponderet suscitauit cor impatricis sophie contra eū: ita vt etiā imperator inconsulte alienaret se ab eo. ⁊ ob illā ingratitudinem ⁊ iniuriā vltus se fuit. ⁊ introduxit longobardos: ⁊ auertit italia; ne esset sub imperio vsq; ad tempora Karoli. Notabile exemplum est hoc. ne principes audiant inuidas mulieres. per quas diabolus sepe solet facere quod per se non potest.

V^o DCC LIII.

Romanus
di. xviij.

DLIII.

Iste pelagius statuit q̄ heretici ⁊ scismatici debeant per secularē potestatem arceri. xiiij. q. v. Relegentes ⁊ plura alia. Sic diffamat⁹ ⁊ culpatur fuit de morte vigilij. sed coram omni populo tangendo crucē ⁊ euāgelij sacramēto se purgauit. Sic constituit nouem p̄fationes in missa decantari. quas gelasius compilauit.

Judeus quidam isto tempore imaginē crucifixi. telo transfixit occulte. ⁊ sanguis exiuit indeum. extinxit. sed xpiani hoc comperto ip̄m lapidibus continuo obruerunt.

Stephani sancti prothomartyris ossa: delata sunt romam. ⁊ in vna tumba cum sancto laurentio locata.

Dons magnus in galliis mugitum dedit. decisus ab alio monte. ⁊ cum hominib; et ecclesijs in rodanum precipitatur.

Basimunda regina francie vxor hylpici regis qui eam iugulauit nocte. sancta mulier miraculis claret.

Dachutes discipulus sancti Brandani mirabilia fecit.

Fortunatus poeta italicus ⁊ episcopus pictauiensis. multa scripsit.

Columbanus pater venerabilis clarus in hibernia. et post venit in burgondiam. deinde i almaniam constituens monasterium luxoniense. et factus est in gentem magnam.

Leonardus beremita sanctus cenomanensis fuit.

Agericus virdinensis episcopus hoc tempore clarus habetur.

Sexta etas Christus

Acies ignee vise sunt in celo. de quibus Greg. i omel. Et de vestibus quibusdam verus sanguis effluxit. Domus etiam cuiusdam aspersa sanguine apparuit. Et signa in vasis que non potuerunt abluere.

Brandanus in scotia claret vir sanctus. pater. iij. monachorum de quo mirabilia leguntur ad subueniendum debilibus et pauperibus. Et quod vnus alium puenit: non modica concertatio erat inter eos. Vbi manserunt hec

Sanson eps doleñ.
Etbbinus britannicus.

ii. Tiberius. an. nis. vij.

Jobanes elemosinarius eps alexandrinus clarus habetur sic dictus propter elemosinas quas faciebat. Quid ultra quod habuit hoc totum dedit.

Imperatores
Similianus abbas.
Sindulphus presbyter

Iste tyberius vir sanctus fuit misericordissimus. multas ecclesias restaurauit. Eratque profusus

in muneribus largiendis ut vxor eius sibi diceret: quod dilapidator esset bonorum impium. Cui ille. confido in domino quod fisco nostro non deerit pecunia. Si de his que dominus nobis contulerit: elemosinas faciendo thesauros congregamus in celo. Et statim post cum vidisset crucem sculptam in pavimento: ait. Leuate tabulam: quod indignum est: ut crux pedibus conculcet que debet cum reuerentia in pectoribus et frontibus fidelium poni. ibique maximum reperit thesaurum. Ipse perhas vicit.

Hospicius. et quidam winnatus brito clarent in gallia sanctitate. Leander gothos conuertit. post episcopus hispalen. Cui gregorius misit libros iob.

Anno mundi V. 800. LXXIII

V. 800. LXXIII

Pape

ii. Joannes. an. rj. m. xi.

Romanus. di. rrvj.

i. Benedictus. iij. m. i.

Romanus. di. rviij.

Anno christi

DLXXIII

DLXXIII

Iste iohannes restaurauit cimiteria m. m. et ecclesiam britonum apulo philippi et iacob. in diebus suis multa signa et prodigia insolita: significantia claudere futura qualis nunquam fuisse putat. Tandem post multa bona opera moritur. sepultus apud sanctum Petrum.

Iste benedictus multas sustinuit persecuciones. et vidit mala gentis sue propter famem pestilentiam et hostes. Quia longobardi totam italiam inuasunt. In quibus laboribus moritur sepultus apud sanctum Petrum. Paulus leonensis episcopus. Amandus vir sanctus post episcopus traiectensis. Ungalotus presbyter. Et alij sancti floruerunt.

Italia tempore huius pontificis absoluitur a iugo constantinopolitano. et ceperunt romani dominari per patricos. Et fit regnum italie habitatio longobardorum.

Retbaredus rex gothorum quem historie tradunt virum fuisse virtuosum. cum esset arriannus in concilio iherosolimitano. anno domini. dlxxiij. primum conuersus est ad veram fidem. et cum eo tota gens gothorum monitu et industria leandri epi hispalensis. Magna gratia in populo barbaro. que huc usque malam habuere famam. et nunc sanctos habere incipiunt.

Gregorius filius gordiani senatoris rome clarus habet. Qui sex monasteria in Sicilia fundauit. et vnum in vrbe in quo sit monachus ex pretore. Et post diuinitus papa eligitur. Gregorius thuron. eps expositiones sacre scripture fecit. Maglorius eps doleñ. sancti sans. Maurus discipulus sancti benedicti eo tempore obiit. sepultus parisius. Ansonis successor.

Folium LVII.

Iste mauricius habuit filiã tiberij noie constantiã quã ei pater ei⁹ tradidit cuz imperio di-
 cens. Sic tibi imperium meũ cum hac puella: vt ere ea feliciter. z habe in mente equitatẽ et ius-
 ticiã precipua esse insignia optimi impatoris. quib⁹ dictis piissimus tiberi⁹ expirauit. Mau-
 ricius aut̃ sumpto imperio multũ vtilis fuit reipublice. Tandẽ cũ brõ gregorio nimis detrahe-
 ret et mortẽ cõminaret: cõtra se diuinã puocauit irã. Veritis tñ beati pontificis hic punitus
 fuit eo q^o pro se quotidie orasset. Fuit em̃ expulsus de regno. fugat⁹ ad isulã qndã. et ibi cũ vro
 re et duob⁹ filijs p Focã interemptus est. Si bñ seruasset doctrinã soceri sui. il-
 lum ante pedes suos habuisset prostratum quem nunc sup se sensit leuatum

mauri-
 ti⁹ grec⁹
 an. ccij.

Tandem de eius saluatione bona spes est propter causam predictam.
 Antiochia subuertitur per angelum dei qui in veste alba apparuit. et tantũ vn⁹
 vir elemosynis vacans liberatus fuit. Quidã dicit q^o medietas ciuitatis subruta fuit. et alias
 eius medietatem vir ille precibus suis saluauit.

Unica domini inconsutulis reperta est in saphat. et in hierusalem posita.
 Inundatio pluuiãz maxima fuit ita vt secundũ diluuium crederet̃ iterũ venturũ. Et per
 tyberim multitudine serpentũ cũ dracone magno in mare descendit. sz a fluctibus pfocati et ad-
 litus piecti: totũ aerem sua putredine corruerũt. Et secuta est mortalitas maxima in italia q̃
 dicitur inguinaria. ita vt etiã corpali visu sagitte celit⁹ venire et singulos q̃usq³ pcutere videret̃

V^o OOO LXXXIII.

.v. pela-
 gius. an
 ccij. m. i.

Hic instituit vt memoria defunctorum fiat in
 Roman⁹ omni missa post eleuationem hostie salutaris.
 diebus decem.

OLXXXIII.

Iste Pelagius ordinat⁹ fuit absq³ inssione principis. Et longobardi obsederunt rhomam. Et
 vastatio magna fuit. et qd male inchoatum fuit sub eo in peius proficiebat propter tyrannidẽ
 barbarorum et pestem. Iste misit Gregorium sanctum virum ad diuersa loca i negocijs eccle-
 sie expertissimum. Tandẽ in peste inguinaria moritur. Sepultus apud sanctum Petrum.

Mirabilia quedam circa hec tempora contigisse narrantur.
 cometa apparuit. Puer quadrupes. alter duos vertices ha-
 bens nati sunt Bisancij. Sanguinee haste: z lux clarissima
 per totam noctem videbantur. Puer sine oculis z manis
 bus q̃ a lumbis infra erat sicut piscis. In nilo etiaz apud
 egyptum duo animalia apparuerũt humane forme vir et mu-
 lier horribilia aspectu. Quasi per vnũ diem sol a mane vsq³ ad
 meridiẽ minoratus est de tertia parte. Que omnia aliquid no-
 ui solent significare. Quidã putat q^o prefigurantur bestiales
 monstruosam sectam sarrazenorum que quasi tertiam partẽ
 christianitatis in breui corruerit. Et non longe post hec tem-
 poza surrexit.

Hermigildis filius regis wisegothorum et hispaniorum cõ-
 uertitur de infidelitate arriana ad catholicam fidem. A pa-
 tre suo martyrisatus est.

R

Sexta etas Christus

Letania maior instituit a sancto Gregorio. et angelus dñi apparuit sup̄ castrū adriani. Regia celi cātauerūt angeli p̄mū zc. et grandis illa plaga cessauit Augustinus venerabilis monachus vir sanctus cū iohē z mellito z alijs mittit ad āglicos cōuertēdos. Et nota q̄ sepe fit mētio de diuersis regnis et puicjs q̄ crebro cōuer se sit ad fidē. qz nō sp̄ in eis p̄māsit fides p̄pter diuersas cās sic de anglia. frācia. p̄sia. z iudea. In hoc singulariter roma priuilegiata fuit. quia ibi nūq̄ defecit fides Petri.

Imperatores

Focas
annis
vi. j.

Boar vir sanctus super renum claret. Et multi alij vtriusq̄ sexus hoies fuerunt digne memorie. Vide in registro Gregorij.

Iste Focas tumultu militū factus impator dñm suum mauriciū occidit z alios p̄les. et qz male incepit in pei⁹ profecit et pessime compleuit. qz romani grauissime cōtra p̄las pliatēs fugati sunt et multas p̄uincias perdidērunt. et tandem ipse sup̄atus ab eraclio occisus fuit. Eofdras rex persaz hierusalem cepit et alias multas ciuitates et valde attriuit xp̄ianos. occisus. et crux cū zacharia patriarcha capit zc. Post cū se deū putaret interficitur ab eraclio. Dicit q̄ tante fortitudinis Eracli⁹ fuit q̄ leones sepe prostrauerit in arena. Furseus vir sanctus filius regis hybernie claret. Gangericus cameracen. epus

Pbara virgo sancta et nobilis et frater eius.
Pbaro comes et post meldeñ. episcopus et frater eius.
Earneald⁹ ep̄s lugdu. claruerat.
Desiderius ep̄s vienñ. martyr
Petri.

Anno mundi. V⁹. DCCCXIII. V⁹. DCCCXIII.

Pape

p⁹ Gre
gori⁹. ā.
xij. m̄

Romanus
vi. diebus. x.

constituit q̄ lumen sp̄ ardeat in ecclesia duz. missa celebrat
Item q̄ papa sit indutus alba p̄cincta longa et ampla

Anno christi. DCCCXIII. DCCCXIII.

Iste gregorius nobilis genere. sed nobilior virtute. scz et sanctitate nobilissim⁹ ordinis sanctissim⁹ patris benedicti monachus dignissimus qui merito magnus dicitur p̄pter plura q̄ excellenter habuit. scz potentia. diuitias. virtutes. nobilitate. sapiam. sanctitatem. fama. experientiam. Nil eū in omni statu latebat. puta q̄ bene in omni statu exercitatus fuit. Sub eo paulatim mala p̄teritorū tpm̄ q̄uerūt. De ei⁹ incōpabili vtilitate qua ecclesie dei vigilantissime p̄fuit. p̄les cōscripsi sunt libri. Scz et ip̄e doctor principalis vnus de quatuor quāta scripserit tota simul testis est ecclia. Ip̄e deniq̄ solus cū b̄to fabiano p̄ scm̄ petrū diuinit⁹ in toto cathalogo pontificū romanorū ad pontificatū est assumptus. Ip̄e plura instituit. vt patet in eius registro. In canone addidit. diesq̄ nostros in tua pace disponas zc. Deus in adiutorij. ante incia horarū dici iussit torum officium ecclesiasticū stilo pulchriori et ornatiori et compendiosiori mō renouando cōposuit qd̄ p̄manet vsq̄ hodie. Et dicit gregorianū de omnib⁹ officijs tam ep̄iscoporum q̄ aliorū inferiorū p̄latorū siue subditorū. Quid vltra. Quāta gratia emicuerit quanto sciētie lumine p̄ditus fuit. quantum p̄sentibus et futuris exemplo operis et scripturis prodesse studuerit mortalis lingua aut vix omnino nō posset explicare. Sic constituit q̄ confessor nec nūtu nec signo nec verbo confessionem prodatur.

Seruus seruorū dei titulus totius humilitatis summis pontificibus hic a beato Gregorio instituitur. et parmanet vsq̄ hodie.
Walbertus vir sanctus frater p̄baronis discipulus sancti colūbani. et sancti blideibildis vxor p̄baronis. et plures discipuli eiusdē columbani floruerunt. scz gallus eustachi⁹. aryla valerius. andenus. Hyldemachus.

Folium LVIII.

165

Isidorus yspalen. ep̄s inter doctores notabilissimus multa scripta reliquit. grauida sententis et auctoritate. Hic vir studiosissimus ultra. lxx. sectas hereticorum enumerat. q̄ contra ecclesias dei successu ip̄is surrexerunt. et damnati sunt a sanctis patribus vicissim vsq; ad tempora hec. vi. de. xliij. q. liij. c. Quidam. Ipse etiam machometum qui in hispanias venit capi iussit. sed admodum a diabolo fugit.

Adalaoib rex longobardorum baptisatus est. et fidem xpi suscepit.
Theudelina longobardorum regina xpianissima virum suum Agisulpum ad fidem conuertit. et cum romano impio pacem habere fecit. ad quam greg. li. dyalo transmisit

eraclius
annis.
xxi.

Iste eraclius ex parte bona et ex parte mala habuit famam in cronicis. quia in quibusdam valde sancte se habuit. vt patet in legenda sancte crucis quod miraculose uicit pharas. et eos dra occidit. s; p̄ victoria conuersat. cum patriarcha iacobitarum cum ipso de fide discipulatus uolens eum ad rectam fidem reuocare. s; pro dolor ab ipso deceptus incidit in heresim moachelitarum in qua moritur. Unde patet quod stultum sit cuilibet xpiano excedere constituta sibi a deo regula. Quia enim layci intrmittere se uolunt de illis et similibus piculosis questionibus fidei. Et quia clerici bello se ingerunt. raro aut nunquam sortis bonum effectum. Maneat quilibet in uocatione sua et exerceat se in his que sunt sui officii Alioquin si inordinat. pcedit spiritus sanctus aufert se. sine quo nemo quecumque boni proficere. Sile de oria rege iuda. vt. ij. palip. xxi. et sunt exempla plima quotidie. Verum ista male.

V. DCCCXIII.

Tuscus

saninia
nus. a. i
men. v.

Romanus

.iij. boi
faci. m
viij. di

xxviij.

.iij. boi
faci. a.
.vi. me.

Darius

viij. di. xij

DCCCXIII.

Iste saninianus statuit pulsum capam ad horas diei. Et quod tenax fuerit et sancto gregorio detrahere non timebat. ab eo percussus interijt. Et hic est tertius de toto carbologo pontificum qui formidabili morte. et culpabili vita notatus est.

Iste bonifacius statuit ut nitidus pannus super altare poneretur.

Iste bonifacius consecrauit patriarche. i. repleti omnium deorum ubi xpiani piculabantur a demonibus. Et est pulchra similitudo quo spiritus sanctus ex malis institutis paganorum scit eligere sanctum exercitum deuotionis quasi medicina fiat ex veneno. Ubi enim impium colebant demones. ibi xpiani

colunt omnes sanctos. sic ars deluditur arte. In hoc templo quidam scolaris cecus coram iudeis incepit responderi. Gaude maria. et continuo lumen oculorum recepit. Bachometus deceptor orbis propheta falsus nuncius sathane. precursor antichristi. complementum heresis. ac totius falsitatis prodigium circa hec tempora uesaniam suam ostentare incepit. Fuit enim magus et mercator uilissimus. et factus princeps latronum subtiliter arabes sibi attraxit. qui tunc ab Eraclio grauabantur. Persas uicit et gentes alias multas: quibus dedit legem suam dicens se esse prophetam sanctum et a deo missum. Hoc eum docuit quidam sergius apostata. tam a fide quam a conuersione monastica. qui ipsam legem composuit. Hic uelut alter Jeroboam decem presbiteros abstulit domui dauid. i. ecclesie christi. quod pene totum mundum decepit. Et nisi karolus et alij quidam principes iuuante deo cultores eius exercuissent totaliter fidem exterminasset. Sepius creuit et decreuit usque hodie. finem nouit deus.

Festum omnium sanctorum instituitur a Bonifacio quarto.

R ij

Sexta etas Christus

Era machometi ipsa est albigeram quae utuntur precipue arabes et alij saraceni. e fin' campanum anno christi dexti. cum. xij. diebus pro coceptoem eiusdem christi domini nostri. ita quod iter christi cocepto et banc era cucurrerit dies. cccxxvi. dcccxxxij. incepit feria quinta. quod christi cocepto erat feria. vi. Et nota quod saraceni vna turanis lunariibus. quod quilibet continet. xij. lunationes equales. h. e. cccliiij. dies salvo bisextili. Nam i. xxx. annis. hnt. xi. bisextiles. quod quilibet h. ccclv. dies. et tunc recedit sic a principio. Nota lunatio precisa xxx. annos hnt lunares. reducit medias lunationes ad consimile tempus initium.

Lunibertus episcopus colonien.

Austregisilus biturien.

Johannes tongren.

Sulpicius biturien

Salaberga mulier sca

Dagnobed' andeuaneu.

Imperatores.

Lupus eps senonen. Braulio epus cesarAugustan. Oswaldus rex normannorum. an gloriose. scotoz. britoniu. fuit vir valde scus. et opib' misericordie deditus. et vndiqz triumphauit. gloriose. ei' brachiu cum dextera manu quibus elemosina fecit integru pseuerat apud urbem bernaburch fuit ei interfectus a penda mercioz rege. s. postmodu ozomi fr' Oswaldi eandem pda interemit et gentem mercioz ad fide christi conuerti fecit. et pictos regno suo id est anglie subdidit.

dictio venit super eracliu propter superbia sua. quod post illa victoria paupes sibi subiectos nimis inhumaniter oppressit. quod deo semper displicet. Et fuit etiam pro hec nimis infelic et plura perdidit. Morit tandem infeliciter idropici et heresi maculose infectus. Dagobertus vir oib' bonis moribus compositus rex francie fuit. cuius tpe ecclia. scz dionisiu parisi' diuinitus dedicat.

Anno mundi

Pape

deus de
dit. a. iij
die. xx.

Romanus.

.v. boij
faci'. a.
v. xij

Lampanus

Anno christi

Iste deus dedit fuit vir sanctissimus. du quedam leprosu osculare statim mudat' est. multa bona statuit. Item quod contra sy moniacuz testes esse possint meretrices et criminosi.

ti cum baptisaret a sco amando traiecten. epo rudit amen clara voce infans adhuc. xl. dierum. Alcharanus liber componitur a machameto et tribus magistris suis quibus diabol' et aucto ritatem et industriam ministrabat. Primus magister erat quidam iudeus astronimus maxim' Secundus iohannes de antiochia hereticus. Tertius sergius arrianus. Hi legem abhominabilem confixerant. refecantes quicquid arduum erat in credendo et difficile in operando. concedentesqz omnia ad que mundani hoies prouiderat. scz gula. luxuria. rapina etc. Unde factus est vt per potentiam et dolum deciperent in breui maximam multitudinem hominum bestialium Et quia lex ista nimis inhonesta et confusa erat quidam humana verecundia per motu plura res tractarunt. ac velut expositores rationabiliter interpretabant aliqua nimis mendosa. vnde quidam christiani etiam litterati hoc colludiu decepti fuerunt. qui historias transmarinas nouiderunt. Quare autem tam infamis homo legis factus sit. et tale tradiderit legem: duplex ratio reddit. Prima quod deus non permisit vt aliquis bone fame homo a diabolo assumeretur. et legem saltem humano modo rationabilem traderet. sicut nec olim nisi serpente permisus fuit qui euam temptauit. Secunda quia machometus summe arrogans fuit. ideo quicquid desiderabat carnales concessit. iam sic. iam aliter dispensando. Et ex hac collisione doctrinae varia etc.

Folium LIX.

Imperium romanorum circa hec tempora ubiq; in orbe terrarum cepit deficere irrecuperabiliter. nam in oriente saraceni. et in occidente gothi dominia assumpserunt. et deinceps tenuerunt. Item de exercitu imperatoris interfecerunt. et pugnaverunt. Et habent iterum marimum habent exemplum quod nihil stabile est sub sole quoniam etiam tanta defecit pietas et prudentia. Et habent diversimode assignat. Quidam dicunt quod habent fecerunt avaricia. quod sibi subditas nationes iugo servitutis intolerabili opprimebant. quod omnibus principibus et platis timendum est. quod quod diu romani odiebant avaricia. et dilexerunt equitate dominium orbis habuerunt. Alii dicunt quod heresis orientaliu hoc fecit ubi contra impatores habitabant et sepe cum pueris peruersi facti sunt. Nec est quicquam quod ita nequeat occasui subiacere quam vera religio.

Sed neque in principe aliquid lucidius quam recta fides. Alii dicunt quod causa huius defectus fuit superbia dominorum quod subiectos despiciebant. canes aut asinos nuncupando vel silr. propter quod pudore et dolore incitati exererunt se et fecerunt quod cernimus. Forte omnes hec sicut sunt una causa. quod per quod aliquid nascitur per eius oppositum destruit. Et sic iam omnes quatuor monarchie defecerunt. et non restat alia nisi antichristi. cuius adventum deus novit. Interi dominia hincinde diversimode variant in particulari. Dagobertus rex francie interfecit anglicos qui tunc saxones vocabantur omnes excedentes mensuram gladius sui. Putat quidam quod hec crudelitas francorum fuit causa eterne invidentie et dissensionis. angloz contra francigeas non sine dano vtriusque usque hodie. mittat pro dominus spiritum pacis iter eos et alios Aidanus episcopus claret in anglia sanctitate. discipulus sancti columbani.

V. DCCCXXIII.

V. DCCCXXIII.

Lampanus
diebus. xvij.

Romanus
die. xxvij.

De dalmacia.
diebus. xvij

DCCCXXIII.

DCCCXXIII.

Iste honoratus fuit vir largissimus pauperibus quidanas elemosinas dedit. multas ecclesias argento et auro dotavit. Statuit apud sanctum petrum fieri lanternas. et clez erudit. et honestissime ordinavit. Fecit ecclesiam sancti Adriani. in qua sancti scorum quiescunt.

Iste severinus fuit vir benignus et scius amator cleri. erga pauperes largus. erga regimem ecclesie diligens. quam in prediis et ornamentis mirabiliter amplavit. Quo tempore quidam mauricius cum suis satellitibus ecclesie thesauros diripuit. infelix sacrilega non veritatem mirclm grade. Nam cum totum urbem incitasset contra erarium lateranum. nullus potuit ipsum non dico infringere sed nec intrare. quidem quod videtur pace simulata tandem profecit quod intendebat. accipiendo quod pro sustentatione pupillorum ac viduarum et pauperum christianissimi impatores illic posuerat. sed omnia infeliciter perierunt. Eraclius fuit particeps illius sacrilegii factus. qui misit preem de pecunijs elatis. Sed o quod multipliciter pro huiusmodi damnificati fuerunt.

Iste iohannes multa milia hominum de servitute redemit ecclesie thesauris pia morte intentione per hystria et dalmaciaz. Sic fecit adduci reliquias sanctorum vincentij et anastasi. et aliorum martyrum. et rome reuenter collocavit.

Eligius artifex sanctus vir. pro fuit spiritualis istorum qui multa monasteria fundarunt in francia. Tepuit fides in oriente. et seruet hic in occidente Aurea sancta abbatissa parisius claret. pro Erubertus rex anglie primus sibi ydola destruxit fuit. iij. puellis iussu eligij viri sancti.

Contrariarum totus liber confusus est. nec alio modo concordabilis. Demon idem: quasi coactus rudit. quod xvij. verba eent in alcharano quod medacium conuiteret. cetera in pitate peristerent.

Sexta etas Christus

Iste constantinus fuit filius constantini filij eracly. q̄ quarto mēse imp̄ij sui a nouerca sua veneno extinctus fuit. et ideo q̄ breue tempus rexit. nō fit mentio de ipso. Ip̄e aut̄ cōstātinus succellit ei. et nouerca illa cū suis est exiliata. et fuit pessim⁹ tyrannus et hereticus. dolosus. totus inuidus. et catholicis iustus. nec martino pape pepcit. s̄ longobardos exercitū ducēs supat⁹ est. et romā veniens cū reuerēter esset a vitaliano et ciuib⁹ susceptus. nō retribuit iuxta bñficia sibi impēsa debita vicissitudinē. sic decet p̄ncipē. isup̄ z tyrānidē magnā z sacrilegia ppetrauit. oīa pulchriora denūciādo et trāsportādo q̄re tadē in balneo a suis milibus qui eius maliciam noluerūt diuini⁹ tolerare interfectus fuit

Impatores.

ii. Lon
stati⁹. a
xxvii.

z sic miserabiliter vivens infelicissime mortuus est solito more sacri legoz et tyrannozum. deo iuste iudicante suos.

Londoalus ep̄s treueren̄. Iherusalem capta fuit a machometistis quibus hunarns p̄fuit qui in loco antiq̄ templi nouum erexit sup̄sticiosum et prophanum ablata prius cruce.

Nota diligenter q̄ multa mala sequūt qm̄ dominiū pturbať. Hoc superius de assyris et medis et parthis clare patuit et grecis et alijs silt et crebro de romanis. s̄ hic p̄cipue. Flā saraceni africa z sicilia inuadētes cū nō eēt q̄ tyrannidi eoz resisteret. etiā hispaniā sibi subiugarūt. vndi xp̄pianū nomē delēdo. in q̄ turbine mlti m̄ses effecti sūt q̄ cōstātes permanserunt et fuit tri-

Anno mundi

V^o DCCCXLIII.

Papc.

p̄ Theodor⁹ a
vi. iii. v

Greus.

diebus. viij

i. Martin⁹ a
m. i. die

Zuscus

xxvi.

i. Eugeni⁹ a
m. viij.

Romanus

diebus. xxij.

Anno christi

DCCXLIII.

Iste theodorus sup̄ oēs m̄tericos fuit. z largiter benignus. paupm̄ amator. Iste statuit cereū bñdici in sabato scō. z paulū constantino politan̄. ep̄um qui aperte catholicos cruciauit anathe mathe pertulit.

Londoalus vir sanctus claret qui beatū lambertum docuit. Arnulphus beate vite p̄ pipini dux lothoringie demū heremita post ep̄s meten̄. ei⁹ vxor scā doda treueris inclusa christo vacabat. Et sc̄us clodulphus ei⁹ fili⁹ ep̄s meten̄. Dicunt q̄dā q̄ fuit auus karoli magni. s̄ h̄ mens nō admittit. nec ratio t̄pis consonat. sed karolus marcellus fuit pater Pipini illius qui erat Karoli magni pater.

Iste martin⁹ sc̄us ē z foriter p̄ fide agonizauit. Dū quidā eū extracto gladio interficere vellet adhuc añ altare cōstitutum statim cecus efficit. Ip̄e cōuocata synodo in vrbe damnauit s̄z alexādrū sergiū pirrū z paulū hereticos q̄re cōstātinus eum in exiliū misit. Eius festum agitur. x. nouenbris.

Iste eugeni⁹ sc̄issime vite fuit. oib⁹ amabilis z benign⁹ : statuit q̄ p̄petuā castitatē oēs p̄s byteri. dyaconi. z subdiaconi fuarēt sepult⁹ apud sanctum Petruz Jocus filius regis britaie herēta claret sc̄us

Ragiulpharigo scā claruit i gallia Seuera abbatissa ibidē soroz eius Betrudis cognata eorum.

Forseus cū Foliano et vlcario fratribus suis oēs filij regis hibernie venerunt in gallijs z sunt oēs sc̄i.

Sigibertus rex francorum. xij. monasteria fundauit. Et fit magnus fructus in francia z angliā per viros sanctos.

Flauta quidam negando pauperi panem hac pena pcutit. vt oēs eius panes in lapides conuertent. sicut idē pauper ei impcabat.

Ignis cecidit de celo. et iris magna arripuit. vt putarēt hoīes consumatōem seculi aduenisse. et signa ingentia fuerūt. ita vt arescebāt viuentes p̄ timore p̄pter tonitrua et fulgura et ict⁹ eoz̄ marcos et aq̄z inundatōes incōpabiliter excessiuas. et p̄t̄ innumera hoīm et aialiuū mltitudo et sequit̄ pestilētia grauissima cū signo ire dei cūctis visibilib⁹ apparuit q̄ angel⁹ bon⁹ et vnus mal⁹ romā nocte circūierūt. et q̄t vicib⁹ dom⁹ aliq̄ pcutiebāt: tot ex ea seq̄nti die iteriebāt. Tot tūc moriebāt. vt etiā parētes cū filijs. ffes cū sorozib⁹ vnanimiter in feretro positi ad tumulus portarent. Sepe hmōi signa ostendit dñs ad terrore p̄ctoz̄. Sed vtinā exemplis alioz̄um terremur vt a peccatis desisteremus. Dicūt tñ q̄dā q̄ hec pestilentia facta sit tpe Benedicti. ij.

bulatio magna. turbato ei dñio mali hoīes assumūt audaciā malefaciēdi. se et alios dep̄uandū in vita et doctrina. et ad p̄p̄os et ad p̄ncipes corumpendos. Et ē reuera horrendū spectaculū q̄liter miserabilis iste mūdus agitat̄ in intermissiōe. An nō sat⁹ durus eēt p̄ labores et erūnas tandē mortis dominio subiacere. nisi etiā tot cladib⁹ et terribilib⁹ plagis p̄tinue laniari. Non sufficit humano generi semel a deo damnatōis dirā accepisse iniam nisi et plūmas sibi peccandō supaddat. Solū igit̄ p̄ctm̄ ē causa miseriaz̄ harū diuina seueritate iuste sic vindicāte. Verū nemo sic cogitet q̄si hec digna sit retributio p̄ tant⁹ piaculū. s̄ respecto futuroz̄ q̄ p̄ctoz̄ debētur. Ita sūt q̄si q̄dā suauia plūdā. Quis finis illoz̄ q̄ nō credūt. si etiā tanta h̄ patiunt̄ electi. Sanctus Laudius archieps̄ bisuntinē. et p̄ abbas monasterij sc̄i eugēdi elaret̄ i burgūdia

V^o DCCCXLIII.

V^o DCCCXLIII.

Lampanus
vi. die. ij.

Roman⁹

Rōan⁹

Romanus

DCCCXLIII.

DCCCXLIII.

Iste Vitalianus cantus roma noz̄ p̄posuit in oz̄ganis cōcordauit. ipse ec̄ habuit gr̄as ipatoz̄ q̄ suis p̄decessorib⁹ offensiu⁹ fuit tñ postea n̄ sic permā sit. nec vsq̄ buc non potui iuenire q̄ vnq̄ ecclia romana habuit plenep̄ mortem constantini magni dominū v̄bis et aq̄lioꝝ q̄ ipse ptulerat. nisi forte tp̄ibus quorundā pessimoz̄um principum paucoz̄um. imo iste Vitalianus pro magna gratia accepit q̄ impator iste pessimus priuilegia ecclesie confirmaret. et tamen de post infregit. Sic profecit ecclesie cantuariē. theodorum monachum valde litteratum.

Iste adeodatus fuit tante benignitatis vt oēm hoīes a magno vsq̄ ad mīoꝝe a se p̄solatū nō dimitteret. sepultus apud sanctum Petrum

Corp⁹ sc̄issimi p̄ris b̄ndicti et corpus soroz̄ ei⁹ sancte scolastice transferunt̄ de mōte cassino ad mōasteriū floziacē. h̄ gallici dicūt. s̄ italici olno p̄dicūt q̄ adhuc sit in mōte cassino. Maneat pietas et reuelabit veritas

Iste dem⁹ de corauit illū locū an̄ basilicā sancti petri q̄ d̄ paradisus sepult⁹ ibide

Iste bonifaci⁹ nō h̄t i q̄busdā lib⁹ et seq̄ns d̄ bonifacii. vi. h̄ d̄ fm̄ q̄sdam p̄fecisse padisuz̄ apd̄ sc̄m̄ petrū Rationē huius diuersitatis nō repi.

Forseus latiniacum et folianus fossense cenebium erexit. dono gratie gertrudis. vbi ibides martyrisatus quiescit.

Clodoneus rex francorum irreuerenter corpus sancti Dyonisij discooperiens. et os brachij eius fregit et furtiue deportauit. ob quod in amentiam fuit versus.

Sexta etas Christus

Iste cōstātin⁹ fuit catholic⁹ et bon⁹, zelosus p̄ oīa cōtra hereticos. Ecclias reparauit. ⁊ greciā romane ecclesie recōstituit. Synodū sextā cōgregauit. in q̄ pmissū est grecis p̄byter⁹ vrozib⁹ legitimis vti. ac ceteris orientalib⁹. s; occidentalibus nequaq̄. qz celibatū volūtarie tpe Dier⁹ gorij et ante susceperūt. ⁊ ēb mature aduertēdū q̄tū bonitas p̄ncipis valeat ad bonū ⁊ q̄etum eccie statū. ⁊ fidei p̄motōem. ⁊ ecōtra q̄tū malicia p̄ncipis noceat. H̄ isti duo cōstātin⁹ scz p̄ ⁊ fīlius clarissime ostendūt. Verū p̄mittente deo saracenis et bulgaris resistere nō valuit. s; cum eis pacē fecit ānua tributa soluendo. ita inualuit illa maledicta secta. Tandē bona positus morte transiuit a d̄ xp̄m. sepultus in constantinopoli.

Imparior.

iii.
cōstāti.
an. xvij

filius Constantini.

Nota q̄ sex sunt synodi p̄ncipales q̄z auctoritas est par euāgelij. qz enange-lica veritas per eas declarata ē cōtra sex p̄ncipales hereses q̄ nimis inualuerūt contra ecclesiā p̄pter hereticorū subtilitatem ad decipiendū simplices. et ty-rannidem ad affligendū constantes. ⁊ terrendum pusillanimes. Ista sy-nod. vi. damnauit heresim monebelitarum. qui vnam voluntatem et operatio-nem in christo dixerunt.

Synod⁹. vi
cōstātiopoli
tāa. cclxxxix.
patrum

Ista synodus par in auctoritatibus quatuor p̄ncipalibus p̄habitis con-demnauit heresim monebelitarum.

V. DCCC LXXIII.

Anno mundi

V. DCCC LXXXIII.

Pape

agatho
ānis. ij.
men. vi.

Sicils

.ij. Leo
ā. iij. m̄c.
die. xvij

Siculus

.ij. Bñ
dic⁹. ā.
ij. m̄. r.

Rōan⁹

v. iohā/
nes. ā. vi
d. xvij

Syria.

DCC LXXIII. Anno christi.

DCC LXXXIII.

Iste agatho vir sanctus fuit. qui dū leprosus quē daz oscularē: statim mūdat⁹ est. Ip̄e reconciliauit ecciam reuēnatam q̄ diu fuit rebellis. ⁊ nūc ad obedientiam romane ecclesie redijt. edocra q̄ nō est bonū contra stimulu⁹ calcitrare. Ip̄e etiam de consensu p̄ncipis iussit celebrari sextā synodum. vbi greci redierūt ad obedientiā aplice sedis post plagas varias. quia talē vnusquisqz repit suū inferi⁹. qualem se suo exhibet superiori. Qui bñ obedit deo et platis suis. ille silt bonam in subiectis suis inuenit obedientiā et ecōuerso. Hec est lex dīne iusticie.

Iste leo vir scūs fuit greca et latina lingua sufficiēter eruditus Eloq̄ntie qz singlaris erga pauperes nō solum mētis pietate. s; etiā studij labore sollicitus. Dic constituit pacem dare post

agnus dei. et pro vsu pallij archiepiscopus nihil profoluere teneat⁹ Eius festum agitur. ij. iulij. sepultus in ecclesia sancti Petri.

Iste bñ dētūs fuit per oīa virtuos⁹. ⁊ vita ei⁹ p̄cordabat cum noie Eius tpe fuit maria pestilētia. Dic ab im- peratore p̄ssimo factus est papa. Sepe em̄ iste honor factus est imperatoribus ab eccle- sia p̄pter causas varias p̄ tpe occurrentes.

Iste Iohes fuit vir strennus modera- tissim⁹ ⁊ scia redimi- tus de antiochia.

Cesaria regina persaz clam ad Constantinopolim venit. et se baptisari fecit. qd̄ rex audi- ens mandauit vt rediret. sed illa noluit. donec pacifice veniens cū. xl. milib⁹ baptisma suscipe- ret. Nouit dñs qui sunt eius Valuit mulier sancta gloriā tantam abijcere. qz xpi paupertate nō i signiri. Quis eam hoc docuit in medio nationis.

Dyspani circa hec tempora magnifice cōtra saracenos bellare incipiūt. dīnitus adiuti terras puā respectiue p̄ totā affricā defensarūt. glioso aplo Jacobo eos adiuuante vsq; in p̄ns. Vide generalem hystoriam hyspanie. et reperies solennē cathalogum militum ch̄ristianorū.

Stella magna apparuit in oriente. z magna pestilentia sequit̄. Et mōs q̄dam in cāpania eructauit ignē. callimitus maximū ignem inuenit. et romani saracenoꝝ naues combusserūt.

Bulgaroꝝ regnum oritur. quod valde attriuit imperium. z alcitia egrediētes traciā iuaserūt.

Iste iustinianus fuit filius constantini vir bon⁹. prudēs z largus. z romanū im-

peratōr. hūmānitate p̄uoluit. eccl̄iastica officia q̄s plimū honorauit. mltas leges condidit. s; postea depuatus cū sexta synodū infirmare uoluisset z eccl̄iā turbare. x. anno sui imp̄ij a leone p̄ticio et tyberio et gallinito p̄iarcha capt⁹ fuit. puatusq; na-

ii. iustianus
iustianus
annis. x.

so e
ma
coꝝ
et r
eo
tici
liter

so et lingua regno expellit. et apō crisonā exilio religat. et fit magna turbatio ī eccl̄ia p̄pter scis- maticos et hereticos. Nota q̄ q̄n in sūmis dñis fuit uolētie tūc errores mltiplicant̄. qz nō ē q̄ corrigat errātes et a malo cobibeat. Hoc valde sepe expta ē eccl̄ia. vñ facta ē altricatō iter leonē et tyberiu. et p̄ualuit tyberi⁹. et leonē absciso naso exiliauit āno tertio imp̄ij sui. et regnauit pro eo. Iustinian⁹ fugit ad saracenos et bulgaros q̄ eū restituerūt. occisis leone et tyberio q̄ hereticis fauebāt. et tūc recōciliauit se gremio scē m̄ris eccl̄ie. et valde penituit. S; qz nimis crude liter uindicauit secōtra aduersarios ita ut etiā inocētes pueros uellet occidere. iō iterfect⁹ fuit cū

Romanus

Seno
ajm. xi
die. ix.

Syrus.

i. Ser
gi⁹ a. ix
m. viij.

die. xxiij.

XXXIII.

Kilianus vir scūs natōe scotus in frāconia fidē xp̄i p̄dicauit. Hofbertū eiusdē regiois dūcē cōuertēl ut scellā fr̄is sui yroze quā illicite tenebat dimitterz psuasit. q̄ p̄pter ipsa iubente secreta cum soeñs suis occisus fuit zc.

Pipin⁹. i. dux francoꝝ mltas uictorias habuit et fr̄iones supando ad fidem perduxit. fuit enim fide catholic⁹. et eccl̄ie dei sp̄ealis defensor. ueruz in vno excessit q̄ adulteriu; commisit ad tempus

Rex adulfrius fit monachus p̄m⁹ episcopus ludifridē.

Leodegarius angustuduū ep̄s. Ediltrudis regina anglie tribuiri nupta uirgo permansit. Et alij plures sancti. uide in speculo.

Iste zeno fuit vir valde scūs q̄ nec vnq̄s se caus⁹ actibusq; secl̄arib; immiscuerat. erat ei aspectu agelic⁹. cāicie uenerād⁹. morib; q̄er⁹. religiose uire. sermōe p̄dic⁹ aīo simplex. h̄ electus fuit cōcordit etiā laicis cōsentientib;. magna enim dissentō erat. quia cler⁹ intendebat in petrū archip̄esb̄yterū z exercit⁹ in theodorū p̄sbyteruz. sed sp̄ūsanctus om̄ia tandē uolūta cōcordauit in istū dignissimū.

Iste sergi⁹ magne sc̄itatis z cōmēdabil⁹ uite fuit. et ī electōe ei⁹ magna dissentio fuit. Flamma pars cleri elegit theodoꝝ archip̄sbyterū altera pascālē. s; uolēte dñō tandē in hunc uenerabilē uirū conuenerunt. Dic corpus sc̄i leōdis p̄mi trāstulit wirzeburg reuelāte sibi dō Ip̄e etiā inuit magnā p̄te scē crucis in loco obscuro. regē anglie q̄ et saꝝxonū baptisans statim ad celū transmisit. Agnus dei ter cantari iussit ad missaz. Et idem rediit ad unitatem synodum aquilegicē. qui nolūz it recipere sextam synodum constātinopolitanā. et fuit grande sc̄isma in eccl̄a dei. qz duo uniuersalia concilia cōtra se dissentiebāt. tā dē mortuus sepelitur apud sanctū Petrū.

Sexta etas Christus

Westfalia cōuertit ad fidē circa hec tpa. vbi p̄mū duo edwaldi. s. albus et niger p̄sbyteri sci de anglia veniētes p̄dicauerūt. Qui ibidē in villa quadā laer dicta suis p̄cibz fontē de rupe traxerunt. et campū sc̄m sic dictū vsqz hodie cōsecrarūt in vsus paupeꝝ: vbi sepe mira cōtingerūt contra testamentū sc̄oz volētibz facere et horribiliter plagati sūt. Tandē martyrisati sūt in comitatu de hoya p̄pe bremen. ciuitatē. corpa at̄ eoz trāslata fuerūt ad coloniā. Beda venerabil̄ p̄sbyter et monachus ac p̄i grauiſſime auctoritatis claret in anglia. multa scripta et historiaꝝ valde famosam reliquit. fidelis laborator in ecclesia vsqz in senectam.

Imperatores.

Sancta oda duciſſa aquitanie claret
 Sanctus lambertus filius avricomitis post mltā opera sanctitatis martyrio ē cōsumat⁹ a dodo ne duce aranie. qz dixit qz foroz eius alpaida nō esset legitim⁹ vxor pipini. qz eā duxit cōtra fas viuente adhuc plectrude.
 Sic est zelus helye et iohannis
 Sc̄us hubertus tranſtulit sedē ep̄a lem cū corpe sci lamberti ad leodiū.

.iij. Leo. ā. .iij.	.iij. tyberi⁹ an. vij.	Justi/ nian⁹. ā. .vi.
---------------------------	------------------------------	-----------------------------

Isti duo inuaserūt impiū Idē q̄ sup̄ iteraꝝ to. vicz fili⁹ cōstanti
 Romani multos saracenos iterfecerūt
 H tpe. Duo etiā reges anglie veniūt romā z fiunt monachi immortalī dño deinceps militantes
 Frisia cōuertit ad fidē xp̄i. vbi p̄mū p̄dicauit sc̄us wil librodus ep̄s traiecten. z postmodum sc̄us bonifacius

Anno mundi V^o. DCCCIII.

Pape	.iij. Leo. ā. .ij. m. ix	Romanus	.vi. Jo/ hānes ā. iij. m. z	.vii. Jo/ hānes. ā. iij. m.	.vii. die. xvij. Siccus	Sisin/ nius. d xx.	Syrus	cōstanti/ nus. i. ā vii. d. xv
------	--------------------------------	---------	-----------------------------------	-----------------------------------	----------------------------	--------------------------	-------	--------------------------------------

Anno christi DCCCIII.

Iste leo sanctus fuit papa p̄ p̄oci nium romanoꝝ. z nō ponitur i ca thalogo p̄tificū forte p̄pter malū introitū z seq̄ns dicitur leo terri⁹ nihil t̄n male egit se scribit nec papa fuit

Iste iohannes vir sc̄us fuit et m̄irio coronatus est. sed a quo aut p̄pter quā causāz nō inuenitur in historijs. putat t̄n a ducibz lonbardoz scz beneuentano aut spoleta no. p̄ defensione iuriū ecclie vterqz em̄ istorum vxerat ec clesiam et terras eius. qz vicini fuerunt z mltos ceperunt Tandē sepelit at̄ iud sc̄m seba stianum ad cathacunbas

Iste iohā nes eloq̄n t̄ssim⁹ fuit faciūdia. z erudit⁹ sci entia. orā toriū beate marie con struxit. in q̄ sepul⁹ ē

Iste sifini⁹ pa rū supuicit. et hūit scisma cō tra discorinz. z cōtinuat̄ nibi⁹ lomino⁹ p̄ iter bonfaciū z discoritiū. Tandē mortuo discoricio q̄ p vim te nebat papatus bonifaci⁹ resti tuit. nec fit his memoria. qz for te p̄pter scisma in dubiū venit

Iste cōstantis n⁹ fuit vir mis t̄ssimus. z ita benign⁹ q̄ ab oibz amabat̄ tur. Ipse iuit vltra mare cō stantiopolim ad iustinianū imperatorem z cū m̄gno ho noꝝ receptus fuit. z philip pum tāqz hereticū excōi cavit. qz imas gines sc̄oz deleuerat sepultus ap̄ sc̄m Petrum

Michaelis sancti archangeli templum in mari construitur sicut in gargano. Aripus longobardoꝝ rex vir pius miserī cors et iust⁹ hic secrete p̄ regnū suū solti⁹ erat ire. z de singlis inquirere qualē iusticiā sui vasallippo faciebāt bonū exēplū. an eēnt veri successores b̄i petri. Et fit tribulatio in ecclesia vndiqz ius pugne. foris timores. et ecō tra. Et sic septimum scisma continuatur.

Karolus marcellus filius pipini immensas victorias hūit cōtra ifideles diuinitus adiutus. fuit victor gliofus p oia. fz qz bona ecclesiastica sibi vsurpauit ppter necessitatē bellorum ideo ī penis infernalibz aia ei? visa est ab eucherio viro sancto cruciari. Q que pena erit illis que his nuouissimis diebus tot auisati erēplis. ptnaci aīo. nō p fidei saltē defensione. imo pōpaz iactātia vana ecclīis eiusqz mīstris. cōtra dīnaz hūanazqz cōminatōes legū. taxaciōes exaciōesqz quīssias ipōere n̄ formidāt. credāt bī a dō imutabilē snīaz suā dcō karolo oīsā ipō silt expiēdā

philippus. an. i. m. vi.

anastasius. an. nis. iij.

Iste anastasius fuit vir bñ fidelis et catholicus. et qz philippū excecavit. iō theodosius cōtra eū pugnas deuicit. et ordinatus presbyter quiete viuendo.

Theodosius. a. no vno

Iste philippus fuit hereticus et presuit modicis dieb. z qz interfecit dñm suū ipē etiā male pūt. z sic fecit factum est ei Heresis imaginū serpit que sic dicit. qz imagines scōz que sūt libri laicoz auferre voluēt qsi vdolatrie cultū. videt qz moti fuerūt ex instinctu saracenoꝝ. z sic p̄tz quō ecclīa exercet cōtinue Magnus archiep̄us magūtie. wolframus ep̄s zenoneñ. Egidius abbas scūssim? clar? Eucherius ep̄us aurelianensīū. Agilopus ep̄us colonieñ. habet qui ex grā in galliā venit

Iste theodosius totus catholicus et humilis fuit. z p̄cise sicut fecit factū ē ei. leo eum deposuit. et in presbyterum est ordinatus

V. DCCCCXIII.

.ij. Gregorius. a. xvij. m.

Syrus viij. dieb. xx

Hic constituit feriam quintam per quadragesimas ieiunare quod Delchiades papa prohibuerat. et quia non habebant propria officia.

DCCCCXIII.

Iste gregorius vir castus. diuinis scripturis eruditus. loquela facundus. cōstans aīo. res rum ecclesiasticarum defensor sollicitus. et hostiū ecclesie impuglator fortissimus. Et nota qz circa hec tempora inceperūt dñi pape plus solito etiā in tpalibz propter pfidiam eoz z etiā trāsferre imperiū de gente in gentem. pūt tempus postulat. Hic leonē anathematizauit eo qz imagines sanctoz exureret. Idē nanqz leo iussit isti gregorio. vt etiā cōbureret. fz nō curauit. imo cōtra eū audacter iussit oppositū. Et sic patet qz destructionis imperij pncipalis cā fuit heresis. nā ad hoc fideles populi vnanimiter cū prelatis suis adheserūt dño pape. z coegerūt impatores cessare a tyrannide heretica. In orientalibz regionibz circa hec tpa valde defecit fides vera ppter impiam machometi legē. z p cōseqns oīs fr̄. sapia. et honestas. De q lege execrabili tot turpia z carnalia pdierūt ficticia. vt nulli vnqz sapiētes in rebz dñis z hūanis exercitati a pncipio ei crediderūt. fz hoīes bestiales in desertis morātes oīs doctrine p̄sus ignari. p qz multitudinē aliqz armoz violentia in suā legē pestifer ipse coegit. vt dī doctor sanctus in summa cōtra gentiles. li. i. c. vi. Nulla etiā dina oracula p̄cedentiū p̄betarum ei testimoniū p̄hibet neqz documēta p̄tatis attulit. nisi que de facili naturali igenio cognosci possunt. nec signa supernaturaliter facta adhibuit. qñ potius vera que docuit fabulis et falsissimis doctrinis imis scuit. carnales voluptates pmittēdo. et eis dē p̄cepta cōformia tradendo. Et qz voluptari carnali habenas relaxauit. iō mobile rusticale vulg? facile post se traxit summo deo ipis irato. qz tale legūslatore occulto suo. sed semp iusto iudicio sup eos cōstituit. Verum versutus ille pestimus astuto consilio libros veteris et noui testamenti. suis sequacibus non reli...

Sexta etas Christus

Bonifacius archiepiscopus maguntinens. bochonia. franconia. bauaria. thuringiam. bassiam. scia nonia. frisia cum reliquis almanie prouincijs catholice fidei subiungauit. Urbe etiam herbipolensem episcopatum de voluntate pape fecit. cui sancti burhardum prescripsit. Anno dno. xxxvi. sui episcopatus cum multis christianis miseratus est in frisia. Luce ad fulden. monasterium quod ipse in bachonia construxerat corpus eius reducere sepeliendum omnes capane vbiq; divina virtute sine motu alicuius sonuerit. Theodolus episcopus sedunens. Constantinopolis a sarracenis obsessa fuit. sed per beatam virginem liberata. et cuidam heremite visio mirabilis ostensa est de ioseph qui dominum sepeliuit et post paucos annos. xxx. hominum in pestilentia obierunt ibi etc. Ebrech sanctus de hibernia venit in galliam.

Imperatores

ii. Leo cum costantio filio

suo. an. xxv. Iste leo cum esset potes theodosium deposuit. et ipso regnavit. Et fuit seductus per quedam apostata ut omnes imagines sanctorum auferret et erueret. quare etiam tam bellis quam pestilentijs ac alijs disfortunjs punitus fuit. Et quod correptus a gregorio tertio peritina mansit. id totum regnum occideris ab eo abstulit. mandans ne sibi obediret alijs vectigalia iterdicendo. Et quod hereticis vicis sancti viri ei dicerent. et martyrisati sunt ab eo plures. Tandem in perfidia mirabiliter defunctus est. Rachbodus dux frisonum maluit esse cum plibus in inferno quam cum paucis in celo. Non enim nouit pressuras eius. Valde iocus sed filius eius morte subita territus conuersus fuit.

Delagius rex hispanie grandi miraculo regnum illud cepit recuperare Germanus episcopus laus. Hermi episcopus lobien. Petrus episcopus Damascenus.

Anno mundi

V. 49. 700000XXIII.

V. 49. 700000XXXIII.

Pape

Gregorius ii. a. xiii. viii

Romanus. diebus. xxiij.

Et ipse in wormacia fuit archiepiscopus qui nunc in maguntia est translatus

Anno christi

7000XXIII.

7000XXXIII.

Iste Gregorius digne successit predicto et nomine et ope eiusdem zeli et constantie et animose contra impatorem processit et obtinuit intentum. Locilium generale celebrauit in vrbe anno pontificatus sui primo contra hereticos in quo imaginum sanctarum veneratio approbata. et contra dictores excoicant. karolum etiam vocauit in subsidium ecclesie contra longobardos. in canone addidit. Quorum hodie solenitas etc. Vienne archiepiscopum instituit.

Monasterium sancti Benedicti reformauit in monte cassino a quodam cine briziano. In almania quedam monasteria ditissima fundant et magnifice dotant. s. fulden. et byrffelden. Sarraceni proficiunt in peius. et tota hispania sibi subiungunt. et nisi karolus marcellus occurrisset galliam similiter inuasissent. Et nota quod pluries eos defecit. et semel. ccc. et ultra de ipsis occidit. de suis. Quod tantummodo prostratis Lebuinus presbyter sanctus anglie predicat in velua et post in saxoniam antiqua. id est westfalia. Cuius corpus in dauentria colitur.

Quit legendos. nec etiam disputationem permisit iniquam faciendam. nec hac occasione suas falsas detegeret. quin potius se dixit in armorum potentia missus. non in signis aut miraculis aut doctrina supernaturali quod vtiq; leonum. ferarum. latronum. ac tyrannorum rabiei magis est proprium quam spirituali legislatori. Sic bene terra oli fructifera atq; illustrum virorum secunda. nunc tribulos perfert spinas eternis icedibus exurendas. quis ei vsq; hodie sarraceni infini. diuitijs abundet et popis iestabilibus atq; delicijs vacet. tamen ita pueriliter desipiunt et pertinaciter adherent his que sunt contra rationes. ut ois vir doctus ac fortior eorum consorcium fugiat. et eos velut canes ac bestiales summo tedio abhoiet atq; ouit

Pipinus filius Karoli marcelli filii rex francie p papā zachariā. Et fuit vir valde catholicus et p omnia victoriosus. et ecclesie romanę spēalis defensor. et in nullo degener a paterna strēnuitate Karolomannus frater dicti pipini. diuino tactus timore. dimisso regno fit monachus. Rachis rex longobardoz per zachariā admonitus. vt a persecutōne romanoz cessaret. acquieuit insuper et monachus efficitur.

Iste constantinus totus peruersus et hereticus pessimus fuit. ita vt etiā demonijs imolabat. Grex. ecclesiā psequēbat. et nihil dignū memorie egit. et sic pmittēte deo ecclesiā lōgo tpe afflicta ē more solito. qz in hoc mūdo pssurā habebit et agros. cū psecutōnibus?

costanti
nus v. a
cccv.

Mirabilia cōtigerūt circa hec tpa. nā terremot⁹ mirabilis et ciuitates qdam smontane diuisis montibz vna cum illis transmigrarūt ad loca campestria vt tra sex miliaria et nō sunt fracte. In mesopotamia terra dirupta ead duo miliaria. Et aial mulinum loquitur humana voce. Linis de celo cecidit. In mari pōnico glacies fuit in spissitudine xxx. cubitos. habēs. p. c. miliaria. et nix. xx. cubitoz. sicut mons tā grā de frigus erat. Stelle ceciderūt de celo. i. a sub. et territi sunt hoies putantes finē mūdi adesse. Vide in speculo. Quam mirabilem immutionē hec signa preostentarūt. sequentia declarant.

Sanctus scurinus primus abbas fulden. monasterij clarus habet in bochonia. Translatio marie magdalene de ciuitate aquin. ad versiliacū facta a gerbaro duce burgūdie

V^o DCCCXLIII.

zachari
as. an. x
m. iij. d

Romanus
cxv.

ij. Ste
phan⁹ a
v. dieb

Romanus
ccviii.

DCCCXLIII.

Iste zacharias fuit benignus et omni virtute ornatus. omnib⁹ amabilis ppter mititatem suā Ipse regem francie scz Hildericum deposuit. et in locū eius. Pipinum instituit. qui avillioz fuit Et hic ptz ptās ecclesie quāta fuerit h̄ tēpe. qui regnū illud famosissimū transtulit de veris heredibus ad genus pipini ppter legitimā causā vt habetur. xv. q. v. Alius

Hildericus rex monachus efficitur. forte mor⁹ propter illā horrendā damnatiōem karoli marcelli. quia periculosum est esse in potestate. et pauci enadunt securi. Quanta fecit pro fide idem karolus. et tamē ppter vanā illā causā dānatus est.

Remigius rothomagen. archieps claret sanctitate. Lullus vir sanctissimus. et successor sancti Bonifacij in archiepiscopatu maguntin. miraculis claret

Corpus sancti Siluestri transfertur monaculum. fundatum ab ancelmo.

Iste Stephan⁹ per oia vtilis fuit eccie dei tam in xpo q̄ in doctria. spūaliaz tpaia strēnue gubernādo. pauperz amator et defensor erat. Sic pipinum vixit in regē francoz. et h̄ longobardos misit vt eos cōpelleret ad restituendū ecclesijs. quod multo tempore min⁹ iuste detinuerat. quod et factum ē. Ipe etiā transtulit imperiū de grecis ad francos. vt ptz extra de elec. Venerabilem. quam leo tertius post executionē damnauit.

Lenobium in caturcensi territorio dedicat a dño pnte Stephano papa et pipino rege

Caput sancti Iohannis baptiste in aquitania venit. Et plures amici Pipini interfecti in belol. rediuiui subito resederunt.

L Magari

Sexta etas Christus

Turci q̄ de mōtibz caspijs exiisse dicunt armenia maiorē infestāt. ⁊ vastāt et cū pestilentia eos attereret suasi sūt a xpianis. vt in modū crucis se rōderēt. ⁊ sic cessauit. et extūc illū ritū fuauert

Tpa sanguinolēta et mltū turbulenta fuerūt vndiqz. qz saraceni et pagani et etiā christiani inter se plima bella gesserūt. quoz karolus magnus diuina virtute adiutus principal actor fuit et triumphator gloriosus. licet nō sine magna strage suoz p lōga tpa. Vide in gestis eius. Horribile factū prigit iburonis. qz cū monachi ecclesie sancti martini delicijs et pompis vacarent vno excepto ab angelis suffocati sunt. Et alcuinus illud reformauit plene.

Imperiu bipertitū circa tpa ista. quia Stephan⁹ papa trāstulit italia. ⁊c. in karolū adhuc Imperatores.

iuuenem. que Leo tertius postea infendauit. Constantin⁹ aut greciam cū alijs regionibus transmarinis laboriose retinuit.

Karolus adhuc iuuenis se egregie indolis incipit regnare sup francos ⁊ fuit filius pipini. mater eius Berta vocabatur.

Martyres infiniti facti sunt a constantino illo pessimo heretico. Putatur q̄ vix fuerit aliq̄s imperatorum etiam paganorum qui tot trucidauerit. et afflicta est ecclesia valde. Et satis precise emit venerationem imaginum sanctarum propter sanguinē effusum largiter. Vex impator impūssimus nō mansit impunitus. Nam completo mysterio iniquitatis prefinite horribiliter clamans. igni sum inextinguibili. traditus spiritum exalauit.

V^o D O O O O L I I I . Anno mūdi V^o D O O O O L X I I I . V^o D O O O O L X X I I I

Pape

Romanus

Romanus

Siclus
d. xxviii.

D O O O L I I I .

Anno christi

D O O O L X I I I .

D O O O L X X I I I

Iste Paulus vir sanctus fuit ⁊ mīssimus. Fecit con/ stitutiones de diuino officio seruādo in. xl. Ipe nulli malum p malo reddebat. sed cū paucis familiaribus de nocte per omes cellas infirmoz ⁊ pauperum incarcerationum circūiuit eis necessaria ministrando. viduis et pupillis et alijs egenis paupale debitū exhibuit opem ferendo tanq̄ verus imitator sancti Pauli apostoli.

Iste constantin⁹ fuit laic⁹ et subito scūs psbyter tyrānice papati inuasit ⁊ mōno scādalo p̄sūt quis paz ⁊ zelo fidelīū enīcī ⁊ oculis puat. Et iste videt fuisse q̄ntus ifamis papa inter torvsqz adhuc: ita spūsscūs illā sedē scāz applicā in omni honore et sctitate custodiuit.

Iste stephanus omia errata constantini emendauit degradatis his quos ille ordinauit in synodo generali. Sepultus in vaticano.

Bengulphus claret miraculis. In gallia fontem emit quem in burgundia oziri fecit. Fuit itaqz separatus ab vxore sua adultera. cuius an us cantauit: eo q̄ derideret miracula eius. Sanguis de imagine xpi emanauit et omnes sanauit. et iudei qui ipam pupugerūt pueri sūt Pulcre pius dñs ostendit miraculū grande tpe isto p p̄futatione heresis et p̄fortatōe fidei.

Ludgerus vir sanctus velut alter moyses ab vtero matris sue dño p̄secratus: in numeras gentes ad fidē p̄uertit frisonū et saxonū ap̄ls. primus eps monasterien. fuit plūbz miraculis claruit et cenobia fundauit. Obijt tandē in bilderbeke. et sepultus est in werdēna. Anno enī. dcccij. Sergius eps a deo plagatus est eo q̄ indignū papati consecrauit. qz os et man⁹ ei⁹ aruerūt

Folium LXIII.

Sol obscuratus nō apparuit. xvij. diebus. Signus crucis apparuit in vestibz hoīm
 Et sanguis de celo in terrā profluit.
 Lamina aurea inuenta est in Constantinopoli super corpus cuiusdā defuncti in sepulchro. ī
 qua sic erat scriptum. Christus nascetur de maria virgine. et ego credo in eū. O sol iterū vide
 bis me sub constantino et byrena.

iiiij.
 Leo an
 nis. v.

Iste leo etiam peruersus fuit. minus tamen q̄s pater eius. Hic cupiditate victus coroz
 nā q̄ndā cuiusdā ecclesie abstulit. ꝛ capit suo ī
 posuit. statimq̄ febre corripitur. et spiritū exa
 lauit. Dabuit vxozē p̄ssimaz nomine byrenā
 que regnauit statim post eum cum filio.

vi Con
 stātin⁹
 an. r.

cum byrena.

Iste Constantinus bonus et pius fuit. et matrem suā amouit a regno vt suis negocijs feminejs
 is intenderet. sed illa simulato rancore postea ipsum exoculauit. et etiam fili
 os ipsius. et iterū regnauit tribus annis. Demū cū greci perciperent q̄ ka
 rolo magno nubere voluisset ipam ceperūt. ꝛ in q̄dā monasterio recluserūt.
 Nibeforo assentiētes. Ista synod⁹. vñ. celebrata fuit s̄ heresim imaginū. ī
 qua iterū greci recōciliati sunt. post plagas solitas p̄fitentes sp̄s sanctus ex

Synod⁹
 p̄statiopo
 lita. s̄ here
 imaginuz

V^o DCCCC LXXXIII.

/patre precedere.

prim⁹
 adriā⁹
 annis.

Romanus.
 xxiij. m. r. d. xvij.

DCCCLXXXIII.

Iste Adrianus fuit vir preclarissimus et nobilissimus generez potentissimus et multa magni
 fice patrauit. Et vt dicit ante eū nō fuit similis sibi in glia temporalī et diuitijs. Diruta reedif
 ficauit. turrez et muros extruxit. Regnū longobardozum cessare fecit p̄ karolum magnū. Sy
 nodos duas solenniter celebrari fecit. Ecclesias et monasteria multa instituit. et ius Karolo su
 per ordinatōe sedis aplice. et institutione episcopoz. abbatū ꝛ. in generali cōcilio dedit p̄pter
 violentias tyrannoz. coerendas. vt pater. lxiij. di. p̄ totū. Tandē hic beatus pontifex post lau
 dabilem vitam sepelitur apud sanctum Petrum.

Hic inhiuit officium ambrosianum. p̄ter q̄s in ecclesia ambrosiana. in mediolano. et officiu
 gregorianum vbiq̄ obseruari instituit.
 Saxones p̄uertuntur ad xpm. populus olim durissimus. ꝛ gallozū perpetuus inimicus. s̄
 a Karolo superati colla submiserūt. Et est mirabilis dispositio iudicioz dei. et imperscrutabi
 lis quomodo proficit fides et deficit p̄ diuersitate locozū et tempozū. Jam egiptus et affrica a
 saracenis stastate fuerunt. Et ecce quasi fides volasset ad populū paganum peruenit. ꝛ huius
 simile sepe reperitur.

Francia in flore. et tota gallia simul vbiq̄ trium
 phatrix etiam vltra mōtes et mare sicut olim Ro
 ma.
 Et Gothozū regnū et longobardozū cessare
 faci t quod incepit anno dñi. ccl. vel circa.

Studiū vniuersale quod olim fuit transla
 tum de Athenis ad romam circa hec tem
 pora per karolum transfertur parisiis.
 Heresis felictana a felice aurore cōdemnat
 Hec dicit xpm esse filium dei adoptiuum

Sexta etas Christus

Dgerus dur de danamarchia princeps christianissimus floruit. Dic tpe Karoli magni ipani
tati obtinuit fere oēs ptes trāsmarinas. a hierusalem vsq; ad arbores sol deo sibi ppicio. z aptis
z magnis miraculis exercitū pfortate. Et in supiori india ordinavit impium cui pfectit iohan
ne filiū regis frisonū dictū priester iohan. ppter deuotā z scāz vitā quā durit. z subiecit ei. cūq;
barones cognationis sue. quia alia dñia circūquaq; tenebant. vt ibi xp̄iana religio pmaneret.
Hierusalem circa hec tēpora recuperat p Karolū cū tota terra sancta et saracenoꝝ secta vbiq;
vastat atrociter. qz ips miseratōnū venit

Imperatores.

Niche/
for. an
.ix.

Iste nicheforus auar⁹ fuit. plēsq; lesit. fuitq;
ad imperiū p grecos sublimat⁹. s; nō pfuit.

micha/
el. anis
.ij.

qz ei⁹ impium orientale quasi ad nihilū redactū ē. et
romani ad karolū magnū se vnanimiter ptulerunt.
Aquisgrani instituit pegrinatio septēnalis solen;
nissia ppter reliq;as p̄ciosas q̄s Karol⁹ ibi apoztauit
Spinea corona dñi floruit in manu Karoli. z trās
fert de pstantinopoli parisius. Et in translatoe re/
liquiaz mortuus est resuscitatus aquisgrani.

Iste michael vir catho
licus amabilis omni/
bus. et vniuersos sane
doctrine aduersantes
nitebat extinguerē. ac
oēs q̄s leserat auaricia
nichefori p̄solatus est

Anno mundi.

V^o DCCCXXIII.

VI° III.

ipsos ditando

Pape

ij. Leo
an. m. v
d. xvi.

Romanus

Anno christi

DCCCXXIII.

DCCCXXIII.

Iste Leo fuit vir valde sanctus totus mitis et scia plenus
Luius sublimationi inuidētes amici pdicti adriani. cū in die sancti Marci letanias cum cle/
ro pageret a q̄busdā pueris caput. lingua puatus z ocul effollis in carcerē mittit. Sed pi⁹ do
minus seruū suū non dereliquit. quūmimo eū p oīa sanauit. mēbra ip̄a restituendo. Deinde ad
Karolū prexit in franciā. singula narrans que sibi illata essent. a q̄ etiā honorifice susceptus fu
it. z statū rex cū eoromā reuertit. z vltionē de inimicis eius fecit. tanq; iustus iusticiarius tricē/
tos viros in campo lateranensi decollari fecit. Et plēs alios q̄ papā nō defenderūt exilio ppe/
tuo relegauit. dyademazq; imperij a leone suscepit. romanis acclamantibus karolo augusto a
deo coronato vita et victoria a deo subministrē. Tandem post laudabilem vitā idem pōtifer
sepelitur apud sanctū Petrū. Dic fuit genere et natione almanus frater comit̄ de Calwe.

Tuellinus rex vngaroz alias princeps aueroz. se et patriā suā dedit Karolo et baptisatus est
Baron rex persaz misit karolo corpus sancti cipriani et sperati. et caput sancti p̄thalconis
Amelius comes aluernē. gener Karoli martir

Corpus sancti Bartholomei transfertur beneuentum delipertania.

Amicus et bericanus martyres occisi sunt in campania.

Isuardus monachus iussu karoli collegit omnes legendas et actus sanctorū de toto orbe in
vnū volumē post hyeronimū. bedam. et florū. Et omni die p̄currebat vltra. ccc. festa. et iō insti
tutū est vt dicat in martilogio. et alioꝝ plimoz martyꝝ confessorum zc.

Paul⁹ dyacon⁹ iussu karoli collegit lectōes cuilibz festiuitati p̄uētiētes ex optis dōis scōꝝ patꝝ

Translatio imperij facta est per leonē papam tertium de grecis ad frācos cum vnanimi cōsensu romanorū iustis et necessarijs causis post longam patientiam ecclesie dei. que diu grecorum emendationem expectabat. Sed qz nimis defecerūt a primorum pietate dimissi sunt.

Signū rubeum et multe haste apparuerūt. Et sequitur strages magna christianoꝝ. In ronicuallo occisi sunt multi reges. duces et comites de exercitu xpianoꝝ. vltra. xv. pugnatoꝝum deo permittente.

Wilo de anglere dux exercitus karoli. pater rolandi cum multis xpianis occisus est in bello ab argolādo.

i. karol⁹
magn⁹
a. xiiij

Sol stetit spacio trium dierum vt Karolus vinceret.

Berhardus dux bauarie in panoniam congressus martyrifatur.

Iste karolus dictus magn⁹ cū iā regnasset in frācia. xxxiiij. ānis assumpt⁹ ē in impatorē romanorū. et impauit. ānis. xiiij. Quāte pꝛogatiue fuerit hic i oib⁹ q̄ pncipē laudabilē faciūt: quis diuine laudare sufficiet. Hoc vnū pro nūc sufficiet q̄ a pncipio vsq; ad finē in tanta rex tempestate sic laudabiliter se hūit. vt nō sit inuentus qui eū in aliquo reprehēdere potuisset. Reuera qd possit fragilis homo in illo causari quem diuina virtus p̄tinue direxit et protexit. Sic ergo recte laudamus eum si in domino opera eius magnificemus. Tandem morte sancta potitus: sepelitur aquisgran. Anno vite sue. lxxij. Eius legendam scripsit emardus.

VI⁹ XIII.

iiij. ste/
phan⁹
a. iij. m

Romanus

vij.

ccccxiii.

Refert turpinus archieps qz Karol⁹ erat corpe decorus sed visu ferus. statura eius pedū octo. et facies eius palmus et dimidiū possidebat. barba p̄o eius palmū vnū. frons erat vnius pedis. Militem armatū sup equū sedentē a vertice si mul cū equo ictu cū spata scindebat. Quatuor ferraturas equoz simul facile manib⁹ extendebat. Militē armatū recte stantē sup manū suā sola manu velociter eleuabat. Leporē integrū aut duas gallinas vltan ferē edebat. modicū vinū et limphatū bibebat. Tam parcus in bibendo erat qz sp̄ in cena raro pl⁹ q̄ ter bibere solebat.

Compestelle ecclesia. et p̄iarchalis sedes ordinat et extruitur in honore sancti iacobi. Et implet petitiō marie zebedei. qz iohannes a dextris apud ephesum et iacobus a sinistris. Roma in medio. Flota mysterium.

Episcopatus quinq; dotant per Karolum in almania magnifice. scilicet Maguntinē. Coloniē. Treuerē. Salzburgeñ. et Sedunē.

Signa multa precesserūt mortē gliosi et sci impatoris karoli. Nam eclipsis solis et lune vltra solitū fuit. Apparuit per septē dies macula nigri coloris in sole. Porticus p̄ciosus a q̄ sgra ni cecidit funditus. Pons maximus maguntie tribus horis cōbustus est. Lernes aut p̄sli mus imperator mortem sibi imminere omnes thesauros suos prelati cōmisit ecclesijs distrubuendos. Et ludouicum primogenitum constituit imperatorem. aliū theutonice sine almanis. tertium vero hispanis prefecit.

Sexta etas Christus!

Cometa apparuit valde singularis et terribil. vñ impator attonit? cū eg mardo pho p̄tulit dicēs q̄ mutationē regni mor̄tēs principis p̄cederet. **V**lex phus noluit eū cōtristare. s; verbū prophetie allegās ait. **S**i signis celi nolite timere. **A**t impator deuotus nō aliud inquit timere debem? nisi illū q̄ n̄i et hui? creator ē syderis. s; ei? clemētiā laudare tenemur. q̄ n̄rāz inercia: cū pctōres simus. talib; admo? nere dignatur indicijs. **Q**u ergo talia portēta cū apparēt oēs cōiter tangūt. oēs p̄ posse ad meli ora festiare debem?. vt mīaz ī illo dñante p̄seq̄ valeam?. et pie credit q̄ hac hūi litate dñm placauit. qz n̄ sup eū plaga p̄ueit. sed sup italiā in cursu saracenoꝝ.

Imperatores

i. Ludo uicus. ā .ccv.

Iste ludonicus fuit filius Karoli. et magne clemētie p̄pter qd̄ dicitur est pius. Dabuit duos fratres q̄s supauit. et ambo malū habuerūt finē. **I**n aduersa p̄tēs erat. et in fine semp̄ vincebat. qz erga deū et ecclesiā deuot? p̄māsīt. **E**tiam filij ei? persequē banē ip̄m. quos benigne ad p̄niam reduxit. **T**andem bene singulis dispositis bona morte diē clausit extremū. **E**t quia humana infirmitas delicias diu ferre nō potest. filij eius ad miseriaꝝ declinarūt. **E**t est bene infelix p̄ditio quā toties sine cessatōe experimur. et in his q̄ añ nos fuerūt id toties factū legim?. vt sc; cōiter paucis exceptis. felicitas generatōnis vni? raro pareat felicitatē subsequēntis. **I**dē magnū p̄ciliū aquisgrani p̄gregauit. in quo regla et honest? modus viuēdi canonicōꝝ et canonicāꝝ p̄pilat? est. h̄ balsamat? et ī cōsumpt? ī ecclia metēsī oñdit.

Anno mundi VI^oXXIII.

VI^oXXXIII.

Pape	i. Pa/ scal. an vii. die	Roman?	iiij. Eugeni? ā .ij. m. ij	Romanus	Valēti nus die bus. xl.	Roman?	iiij. Gregoꝝ ri? ā xvi
------	--------------------------	--------	----------------------------	---------	-------------------------	--------	------------------------

Anno christi DCCCXXIII.

DCCCXXXIII.

Iste pascalis magnā adhibuit diligētiā reliq̄is scōꝝ et innūera corpa sacra leuauit. et honorifice recōdidit. sic ī uisi one sancte cecilie mādatum sibi fuit

Iste eugeni? uir p̄clarus et magne scitatis fuit. et simplicitatis. mūdi p̄tētor. et sola q̄ xp̄i sūt sapuit. hic martyrio coronatus ē p̄ laicos ro manos sepultus ad sanctū petruz

Iste Gregorius mortuo ualenti no qui breuiter post electionem e medio sublatus

fuit eligē. et multa bona fecit. uiditq; tristia t̄pa p̄pter varias plagas grassātes in populo. **H**ic multoꝝ scōꝝ corpa leuans de terra honorifice reposuit in altaria. **E**ius petitione ludonicus et Buigo marchio lombardie saracenos de italia fugarunt. **D**oxit tandē post innumerabilia bona opera eodem tpe quo et impator. sepultus apud sanctum petrū.

Rabanus poeta et monachus post abbas fuldeñ. deīde archieps maguntie doctor mag gnus claruit. et pla sc̄psit. et strabus discipulus etiā notabil in scia et virtutib; eodē tpe fuit.

Honold? rex danoz circa hec tpa baptisat maguntie cū vxore et filijs. cui impator frisiā dedit. **T**ranslatio plurimoz facta est hoc tpe. **S**ebastianus et Gregorius papa suessioneñ. **S**cūs marcellinus et petrus de roma in galliā translati sūt. et scūs Aitus in saxonā. et san ctus Benesius in angliam transfertur. **K**arolus monasteria solēnia tot fūdauit. q̄tī alphabeto littere habēt. et cuilib; vna p̄pōbat. **S**cisma octauum erat inter eugenii et syfinii p̄pter discordiā elegantii. sed eugenius ob tinuit. quia pars maior erat cū eo.

Folium LXVI.

Tpa cruenta iterū surgūt. causa est debilitas imperij. qz mortuo ludouico filij ei⁹ mutuo se cō
trinerūt. Qd̄ audietes saraceni et saxonēs et alij occidētales erexerūt se 3 eos. et scā ē plaga 3uit
Annona de celo pluit in vasconia frumēto silis. habens tñ grana breuiora.

Tempestas maxima oritur in gallia et terremot⁹. z mlte ville et dom⁹ celesti igni cremant. ho
mines et iumēta icru fulminū examināt. z cū grandie lapides imensi ponderē cadūt. z fragmē
glaciei descēdit. c⁹ latitudo. vi. pedū. lōgītudo. xvi. altitudo duoz fuit. z pestilētia m̄gna seqbat

.i.
Lotha
ri⁹. a. xv

Puella qdā. xij. ānoꝝ post sacra 3munionē. vi. mēsiꝝ in pane et aqua ieiunauit
deinde per trienniū omnino abstinuit ab omni cibo et potu.

Iste Lotharius mortuo p̄re imperiū sumpsit. hūitqz duos fratres. scz ludouicū
et karolū q̄s nitebat excludere ab hereditate pater na. s3 illi 3 eū hoc bellū moue
rūt. in q̄ tot ab vtraqz parte ceciderūt q̄ sile nō est factū in gēte illa et lothari⁹ fugit. Quidā autē
magnates eos 3posuerunt regna diuidēdo. nec valuerūt resistere aduersarijs suis propter hāc
ruinam militū. et ideo vndiqz fines eoz inuasērūt hostes. Sic sic quando vult nimum sū m̄
nimum. Qui huc vsqz alios defenderunt. iam seipos defendere nequeūt. Quid faciet humilif
berba deserti. si stare nō valet alta cedrus libani. Omnia fac cum consilio. alioquin penitebis
post. sed tarde. Nota exemplū. Tandē lotharius renūciāns seculo monachus effectus est. in
cui⁹ obitu fuit magna 3certatio iter āgelos z demōes. s3 orātibz monachis demōes fugari sūt.

VI° XLIII.

.ij. Ser
gi⁹. an
ij. m. ij.

Romanus

DDDXLIII.

Iste sergius vocabatur antea os porci
et quia nomē erat in honestū et tante dignitati inconueniens. ideo mutato nomine sergius vo
cari eligit. et ab isto in antea omnes propriū nomē mutauerūt. Sed hoc quibusdam nō pla
cet. sed dicunt qz hoc faciunt exemplo xpi. q̄ aplis noīa imposuit zc. Silr de p̄iarchis. Et hec
videtur melior ratio huius variationis.
Dyonisi⁹ sancti doctoris libri sunt translati de greco in latinum. quos michael imperator mi
sit Ludouico. et. xix. egroti sanati sunt.

Festiuitas omnium scōꝝ est translata ad kl. Nouembis p̄ gregoriū quartū. et galli et germa
ni inceperūt ipm celebrare hoc tempore. et habetur sermo rabani de eodem satis pulcher.

Plaga horribilis super romā et totam italiam facta est. Naz quidam perfidi christiani mi
serunt clam ad soldanum sarracenoꝝ vt cito veniret. Et roma rapitur. et ecclesia apostoloruz
stabulum porcorum efficitur. sed ludouicus cum gallis et lombardis totam illā infinitā mul
titudinem fugauit non sine multa sanguinis effusione christianoꝝ. Et siciliam et apuliā etiaz
hoc tpe saraceni vastarunt. tuscia in solitudinem redacta est.

Gallia pene tota vastatur a normannis et frisonibz et alijs. circū quaqz concrematis ciuita
tibz zc. Hic itez nota mutabilitatem tpm. quia per longa tpa galli triumphatores in orbe fueꝝ
runt hic prosternunt. nec vnqz postea ad pristinam redeunt potestatem et gloriā. Dominabā
tur em̄ quondam in italia. hispania. in germania. in saxonā. imo vltra mare. L iij

Sexta etas Christus

Saraceni de affrica venientes itez romā inuadūt. et ecclesias aploz debonestāt spoliantes vndiqz ꝛc. Redētes autē cū spolijs submersi sunt in mari.
 Duodecim duces bohemoz sunt baptisati procuracione ludouici fratris lotharij.
 Fames magna in germania fuit. ita vt pater filium deuorare veller.
 Maguntia circa hec tpa in magna afflictione fuit p trienniu. Demō publice apparuit. et domos incendebat. et sacerdotes lapidauit q̄ aquā bñdictā aspgebant. et demones fugiunt.

Octaue assumptōis beate marie instituunt a leone papa
 Aymund⁹ rex anglie vir sanctus martyrisat⁹ est. et āglia deuastauit

Impatores
 .ij. ludoui
 c. a. xxi

Dagniradus heremita martyrisatur.
 Iste Ludouicus filius lotharij fuit a sergio papa in regem coronatus

et ad tps. cū patre regnavit. et p⁹ sol⁹ ānis. xxi. Sic hūit filiū noie karolū quē diabol⁹ inuasit. et veraxit corā patre. qz d̄ eū cōspiratōem tractauerat. eius tpe multa mirabilia contigerunt.
 Sancta Helena imperatrix transfertur a roma in francias.

Gloria laus et honor tibi sit rex ꝛc. pponit a qdam ep̄o captiuo in festo palmar. propter quod ab impatore dimissus fuit et restitutus.
 Colonie horribilis tempestas orit⁹ z fulmē ecclia sancti petri scidit. z. iij. iterfecit hoies. z ser semiuinos reliqt. hūit formā draconis
 Radulphus ep̄s biturien. claret sanctitate.

Anno mundi VI° LIII. VI° LXIII.

Pape .iiij. leo
 a. viij^m
 iij. d. vi Romanus
 .iij. Bñ
 dict⁹. a.
 ij. m. vi Romanus
 .i. nico
 la⁹. a. ix
 m. ij. d. .xx. Romanus

Anno christi MCCCXLIII. MCCCXLVIII.

Iste Leo sanctus fuit in quo z ser pētina prudentia. z colūbina simplicitas habitauerūt in monasterio educatus. prio in scia z sancta puerlatōe tāqz ver⁹ monach⁹ pfect. Sic factus papa statiz repare studuit eccias qs saraceni paulo añ destruxerāt. Collectam Deus qui beatū petrū ꝛc. z De⁹ cui⁹ dextera bñm petz am ꝛc. fecit d̄ saracenos. Fuit scriptuarū feruentissimus predicator et pscrutator. orōibus z vigilijs in ziter intentus. se pelitur tandem post sanctā mortē in ecclesia sancti petri. cuius festū xvij. kl. augusti agitur.
 Leo in ciuitas iussu leonis edificata ad defēsiōez sc̄i petri ppe romā

Iste bñdictus nomine z re ab oibz beatissim⁹ dictus
 Sic statuit vt clerici ordiate incederent et honeste.

Bermanus

 iohes

Iste iohānes anglicus cognomine. sz natōe maguntin⁹ circa hec tpa dicitur fuisse. z erat sc̄ia habitu vestita virili. sic in dīna scriptura p̄fecerat. vt par ei nō inueniretur. z in papā eligitur
 Sed post imp̄gnata cū publice in p̄cessionē pgeret. pepit et morit. Et hic sextus videt fuisse papa. qui nomē sc̄itatis sine re habuit vsqz huc. et s̄lr sicut alij a deo plagatus fuit. nec ponitur in cathalogo pōtificum fugant⁹ aliqui de causa nullū almanū in papam eligi. qd falsū esse constat.

Folium LXVII.

Sanguis pluit de celo in italia tribz diebz. Et locuste innumerabiles galliã deuaſtãt. ſenas habentes alas. ſex pedes. duos dentes lapidibus duriores. vt caſtroz acies turmatim volantes ſpaciũ diurni itineris. q̄tuor aut quiqz miliaribz extendetes. tandẽ vsqz ad mare britanicum puenientes. ventoꝝ ſtatu ſubmerſe ſunt. ſed eſtu oceani ad lituſ reiecte. ex putredine ſua aerẽ corruperũt. vñ mortalitas magna et fames p̄ualida ſubſecuta eſt ita vt pene tertia pars hoĩm ibi p̄ſumpta ſit. Et ſic additur dolor ſup dolore gallicis. qz bellis lacceſſi iã fame etiam pereũt.

In ſaxonia villa quedã cũ hoĩbz penitus abſorbetur in momento.

karol⁹
iij. añis
iij. m. ix

Caput ſc̄i gregorij et brachiũ ſc̄i leois ad ſenoꝝ nen. eccliam ſunt translata per iohem papaz.

Bulgaroꝝ rex cuſ gẽte ſua ad xp̄i fidẽ p̄uertit. q̄ etiam in tantũ p̄fec vt diſmiſſo regno monachus efficeretur. Filius autem eius apoſtatauit. quare reſumpto regno ipſum cepit. z oculis effoſis ipſum in carcerauit et alium ſubſtituit ac ſacrum habitum reaſſumpſit.

Dimenus rex britonũ a ſancto maurilone interficitur dum franciã vaſtaret.

Iſte Karolus dictus eſt caluus z habuit fratrem q̄ dicebat ludonicus. et erat rex germanie q̄bel lum inſtituit contra ipſm. ſed Karolus intoxicatus obijt ante ingreſſum. Hic multa monaſteria fundauit.

Synodus p̄ſtantinopoli celebratur. que. viij. e in ordine grecorũ. et quinta p̄ſtantinopolitana iohes dyacon⁹ ſc̄pſit vitam b̄ti gregorij in. iij. libris. et miſit iohãni pape opus laudabile.

VI° LXXIII.

ij.
adrian⁹
añis. v

Romanus

vij.
Jobes
ã. x. d. ij

DCCC LXXIII.

Iſte Adrianus excommunicauit lothariũ frẽm imperatoris regẽ lothoringie p̄pter adulteriũ. ſz cũ ille romam venieſ vt excuſaret ſe z cõmunicaret idigne cum octimatiꝝ

bus ſuis omnes infra annum mortui ſunt et rex in via mortuus eſt cum veniſſet placentiam. Cirillus vir ſanctus pene omnium ſclauozum doctor et apoſtolus. corpus ſancti Clementis pape reperit in criſona mari exiccato. et Romam tranſtulit. et in ſua eccleſia reconditur.

Iſte iohannes vixit karolum in imperatoꝝ et iniuriam paſſus fuit a romanis. quia dicto impatori nõ ſanebant in cuſtodia poſitus fuit. Ipſe Formoſum poꝝrneũ ep̄iſ scopum eiecit et degradauit quod fuit ocaſio mali.

Johannes ſcotus doctiſſimus in ſcripturis in franciam venit et rogatu ludonici iherarchiã dyoniſij de greco tranſtulit in latinum. et poſt a diſcipulis conſoſſis ſtilis moritur. Et nota qz ſepius libri ſancti Dyoniſij tranſlati ſunt.

Eharitas valde refriguit circa hec tempora in omni ſtatu. et iniquitas plus ſolito cepit abundare. iam enim gladius et hereses ex magna parte ceſſarunt. ſed ambitio et auaricie et cetera vitia frena laxantes amplius q̄ ille heresum perſecutiones chriſtianam fidem perſequebantur. Normannia conuertitur tertia generatione. poſt hec robertus naſcitur qui apuliam calabriã am. ſiciliã acquiſiuit. venetoſqz et Alexium imperatoꝝ grecorum ſuperauit.

Sexta etas Christus

Ungari gens inculta oritur. Erit a sicilia et a pincernatis propulsa in panoniam venit. ibiq̄ manens expellit incolas. Carnes crudas comederūt. et humanū sanguinē biberint sicut pha langi. Hi postea romam ⁊ alia bona ecclesie p̄ lōgū tempus inuaserūt sicut olim gothi. et sic cū tinuatur tribulatio. Flandria efficitur comitatus et balduinus primus comes ibidē fuit Gallia aut̄ fuit nimis vastata ante fedus rollonis. quia germani videntes coloniaz. treuerim ecultas ⁊c. iūxerūt se francis. et sic rollo dux normannorum baptisat accipiens gillā filiā regi⁹ in vxorem confirmata sibi regione normannie.

Impatores:

Sonderoldus eps magūtne a normannis martyrisatus est.

Iste karolus dicitur grossus siue iunior. qui galliaz et germaniam pacifice possidens. a Johanne papa in impatorem coronat. Tandem post gloriosam victoriam normanos ad fides p̄ ducit. quia iam francis resistere nō valuerunt. et. iij. annis super francos regnavit. et fact⁹ in utilis abūcitur.

Sanctus Martinus translatus fuit de thurone antiodorum et curauit leprosum. Deinde reportat⁹ curauit paraliticum et cecum contra voluntatē eoz. et fructea regionis vestita sūt folijs supnaturaliter ⁊c. Vide pulchrā hystoriā in legenda eius.

Anno mundi VI. LXXXIII.

VI. XCIII.

Pape

Romanus

Anno christi

DCCLXXXIII.

DCCLIII.

Iste martinus parū presuit. si militer et adrian⁹. Et iste adrian⁹ statuit. vt imperator nullo modo se intromittat de summi p̄tificis electione. s; apparet q̄ hec consti/ stitutio paruz obtinuit. imo Leo octau⁹ directe Friū statuit postea et forte pro varietate temporū sic oportuit statuta huiusmodi variari. vt patet extra de spon. Flō d; Corpus sancti Calixti transferē in franciā.

Huius stephani tpe corpus sc̄ti martini translātū fuit propter timorem norma norū. Et nota q̄ libri satis discordāt de tempore horum p̄tificū cū linea imperatoz. Et forte hoc factū fuit p̄pter scandalosas contentōnes et intrusiones. que in vtroq; statu fie bāt ⁊c. s; nō est vis. Sufficit enī nobis debita tempora di/ stinguere. et eque digna sunt memorie cōmendare.

Iste Formosus fuit primo eps potuensis ⁊ a iohāne p̄pter inobedienciā priuatus erat et deēdat⁹ vsq; ad laycales statū. sed p̄ martinū restitutus est. ⁊ iuramentū nō solū romaz venit. sed etiam papatum suscepit p̄pter qd̄ facta est altricatio magna. Scis/ ma. ix. eccie et scandalosiss/ simū fuit p̄m quosdā inter formosuz et sergiū. Nā ser

gius a formoso reprobatus: a papatu fugit in franciā. et tandē papa factus reuertitur romā secrete et christoferū cepit. et formosi corpus effossuz debonestauit. Fuit etiā in scismate isto alio minus et breuissimū inter Leonē et cristoferū p̄dictū. Nā cristoferus p̄ vi rapuit papatū Leo ne in carcerato. sed statū etiā tpe p̄ sergiū captus et tanq̄ inuasor. Qui em̄ dicunt q̄ monachus effectus sit. et multiplicata sunt mala sup clerū et totā ecclesiā.

Cluniacensium ordo patrum quasi stella matutina in medio nebulose tempestatis huius et scandalose in magna humilitate et seruoze rutilare cepit atque proficere: per adonem monachum virum sanctum ac ceteros quos plures eque perfectos. Hi primi ordines sanctissimi patris benedicti, qui iam in plerisque locis cecidit reformatores existerunt. Et notaque diuinitus fuerunt sepius causa casus huius ordinis facti, et paupertas reformationis. Deuotio namque peperit diuinitas: sed heu filia suffocauit matrem. De abusu ipsi scrutabilis in iudicio dei, ecce tam in imperio quam in papatu, altricione scandalo sa tenebrescente exortum est hic in tenebris lumen rectis corde.

Arnulphus. a. xij.

Iste arnulphus plene compescuit normannos, qui iam ultra, xi. annos galliam vastarunt. Tandem a medicis desperatus mirabili infirmitate, ita ut a pediculis consumaretur defecit et mortuus est.

Heu heu domine deus quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus, qualia contigisse circa hec tempora etiam in sancta sede apostolica quam usque huc tanto zelo custodisti legimus scandala. Quas tentiones et emulaciones, secte, inuidie, ambitones, intrusiones, persecutores. Quod tempus pessimum in quo defecit sanctus et diminute sunt veritates a filiis hominum. Neque in post hec tempora fuerunt multi sancti pape, sed non sic continue et in tanto numero sicut in precedentibus. Quia quis uentus que congregatio, quis homo iam securus erit, si sic defecit sanctitas primitiua.

VI. QIII.

vi. Bonifacius. die. xv.

Stephanus. pbavia. l. m. iij.

p. Roma. m. iij. d. ix.

Theodorus. ij. d. xx.

Johannes. ix. an. ij. die. xv.

Benedictus. cr. iij. a. ij. m. ij.

DDDDQIII.

Isti octo pontifices successiue sequentes breui tempore federunt. Nescio aliquid notabile de ipsis dicere, quia non nisi scandalosa de ipsis reperi propter inauditam in sancta sede apostolica contentionem, unus contra alium, et simul contra se mutuo. Nam Stephanus confirmans facta iohannis octaui formosum damnauit, et eius facta irrita decreuit, et corpus eius mortuum debonestauit, digitis duobus abscessis, manum in tyberim precipi mandauit, omnino ingratus contumeliam pro gratia reddens, quia formosus ipsum antea episcopum anagnie fecit. Sed breue tempus finem imposuit negocio. Rursus post hec theodorus omnes actus Stephani reprobandos facta formosi approbavit, similiter et iohannes, ix. sequens in concilio rauenensi coram, lxxiij. episcopis damnauit facta Stephani, et formosum confirmavit, ferens autem directe contrarium sensit, et formosum damnauit.

Cluniacum monasterium famosissimum ac sanctissimum construitur a Bernone duci aquitanie, dono etiam aue comitisse, ac Guilhelmo pio principe burgundie, quod postea beatus hugo abbas eiusdem cenobii mirabili ampliauit opere. Vide circa annu. MXXIII.

Sexta etas Christus

Imperium iterum transfertur et diuidit. Nam franci nō inuabant ecclesias quas p̄res eorū extruxerant. s̄z dissipabant. nec romanis prebebāt auxiliū s̄ longobardos qui multū inuastabāt eos. iō de cōsensu exclusi sūt ab imperio. et italici in italia et almani in almania ceperūt vs̄ q̄ ad ottonem qui vtrōbiq̄ regnauit. Franci aut̄ nunc coguntur manere in terminis suis: ex̄ perietes omniū rerum esse periodum. sicut alij rotam fortune ascenderunt et descenderunt

Comitatus blesensis oritur ex nobili stirpe normannoꝝ. Helo primus.

Imperatores

iiij.
Ludoꝝ
iii. a. vi.

Iste Ludouic⁹ nō habuit papalē bñdconē p̄pter insolentias eorū q̄ in italia dñabant̄ z

berēgariū conabat̄ expel-
lere. s̄z cū p̄ ip̄o regnare
cepisset verone capitur
et execat. z Berengari-
us restituit. z hicyltim⁹
est de stirpe karolina q̄
imperium tenebāt.

Iste Beren-
garius prudens in armis fuit. et bel-
lū habuit cū romanis et etiā cū ludoꝝ
uico p̄dicto. nec fit aliqua mentio de
isto. et seq̄ntibus vs̄q̄ ad ortonez ap̄d
vincentium in speculo historiali.

p̄ berē
garius
.an. iij.

cōrad⁹
vel Hu-
go. a. viij

Almanus

Iste Conradus
filius Ludouici inter impa-
tores non computatur. qz n̄
regnauit in italia. sed salma-
nia tantum. Et Hugo quia
in italia tantum.

Anno mundi

VI° QXIII.

Leo. v.
diebus
et.

p̄. Cri-
stifer⁹
iii. vij.

Roman⁹

.iij. ser⁹
g. a. viij
m. iij. d.

Roman⁹
xvi.

.ij. ana-
stasi⁹. a.
.ijm. ij.

Laudo
my. die
bus. xxi

Romanus

Anno christi

DCCLXXXIII.

Monstrum habens caput caninum et cete-
ra mēbra sicut homo p̄ntat̄ ludouico. z be-
ne potuit monstruosum statum significare
huius temporis. vbi homies sine capite q̄
si canes latrando hinc inde vacillabant.

Iste sergius cū romā Anastasius et Laudo
redisset auxilio franꝝ parum presuerunt.
corū christoferū cepit et sedit pro eo et in vltidēz
sue repulse corpus formosū extraxit de sepulchro
et indutū sacerdotālī in pōtificiali sede decollari
fec. z in tiberi p̄ici. Piscatores aut̄ in ecclesiā ipsum importauerūt sa-
cris imaginibz se inclinantibz et eū salutātibz venerablīter: cūctis vidēz
tibus qui aderāt. Quia insup̄ que ipse formosus fecerat irrita decreuit.

Do vir sanctus primus abbas cluniacē. seruoꝝ monasticū ni mo-
nasterijs resuscitauit: et plura scripsit. dyalogū beati gregorij ipso an-
nuente coartauit sub vno volumine. Hic pater multorum monachoz
fuit. Elphredus rex anglie vir totus virtuosus. viij. horis in oran-
do: legendo: et scribendo expendit. viij. in negocijs regni. viij. i cura cor-
poris redditus etiam optime dispensauit.

Stephanus episcopus leodiensis claret sanctitate et scientia. Fecit
historiam sancti lamberti cum notis et alias plures. scz de trinitate
et inuentione sancti Stephani.

Solium. LXXV

Soles duo apparuerunt. terremotus magnus fuit. stella per diem fulguravit. In italia pluit sanguis. In antiochia terra absorbuit plura edificia. et porcellus nascitur cum capite humano. Pullus nascitur quadrupes. Et mulier quedam enixa fuit monstrum: ante sicut homo: retro facies canis. et cetera membra. Lancea domini reperta est in antiochia a quodam rustico. cui beatus andreas apparuit et locum ostendit et quidam percurrendo ignem. xiiij. pedum cum ea totum exercitum iustificavit: eo quod minime lederetur. sicut dominus sibi apparens mandauerat.

Deilmandus eps laudunensis clarus habetur

.iiij.
Henri
a. xv

Toletum ciuitas hispanie nobilissima tollit hoc tpe de manibus saracenorum per adelfonsum regem. octauo anno cbsessionis.

Iste henricus satis excessiuus fuit in quibusdam. et primo erga patrem suum quem cepit et in carcere eum mori fecit. Etiam contra pontifices romanos eo quod deberet resignare inuestituram episcoporum et abbatum. et nollet sicut nec pater eius. Tandem ad cor rediens obediuit. et multa damna ecclesie illata fideliter restituit. Moritur tandem sine prole iusto dei iudicio. quod patrem suum debonestauit. Quod valde sepe contigit alijs similibus. Sepultus est in ecclesia spirensi prope benium cum alijs regibus. in cuius epitaphio versus iste fuit inscriptus. Filius hic. pater hic. auus hic. proauus iacet istic.

V^o MCCCIII.

Insc^o .ij.
Pascal
a. xvij. m. v. d.
vij.

MCCCIII

Iste Pascalis diligenter laborauit pro ecclesia contra impatores et reges. super resignatone inuestiture episcoporum et abbatum. et satis profecit. Vltima etiam perpessus est a falsis fratribus. etiam imperatorem cepit cum cardinalibus. et per duos menses tenuit in viculis scisma habuit. In omnibus tamen triumphauit. et gloriosum et pacificum finem habuit. Sepultus rome in ecclesia sancti saluatoris. Et ecclesia rectissime patitur lune que crescit et decrescit. et quasi deficere videtur. sed tamen ad plenum reuertitur propter illuminationem solis eterni que est christus dominus sponsus eius.

Scisma. xvij. ecclesie fuit inter pascale. ij. et tres prelatos. scilicet albertum. arnolfum. et theodericum. qui fauore imperatoris exererunt se. sed mala morte perierunt. et pascalis obtinuit. quod iuste electus fuit. et deus fuit pro eo. ¶ Iuo carnotensem episcopum abbreviando compilauit decretum aplice post Isidorum. et post eum hugo catalaunensem. post quem gratianus.

Ordo cistellensis incepit sub berdingo abbate. Et nota quod non eorum ordines inceperunt. Hugo cluniacensem abbas vir sanctus et pietatis visceribus totus affluens. reuelatione diuina templum monasterij cluniacensem. virtute dei: non arte virili venustissime ampliauit: sicut hacenus cernitur. Hic multorum monasteriorum pater extitit. qui tunc in diuersis mundi partibus construebantur. et ecclesie cluniacensem. sub iacebantur propter famam sanctitatis sanctorum monachorum qui tunc ibidem conseruabantur. Hic etiam inclitissimos habuit discipulos inter quos ydalicus monachus ad almaniam pro reformatione regularis vite directus miraculis claruit. Monasterium Rubeimontis fundat ab incoloc loco illius. et per wilerium comitem grurie dotatur.

A

Sexta etas Christus.

Tytus capitur a christianis. et leodiū multis plagis atterit. terremotus &c. Et baldwinus rex hierusalē capitur. Acles in celo apparuerūt. Moia suspenditur. & alia multa monstra fuerunt. que forte tartarorum tyrannidem proxime futuram signarunt. Ventus maximus fuit et turres ac edificia subruit.

¶ Wilhelmus rex anglie pessimus obijt deo percussus. quia nullum cōuentum fieri pmisit Petrus alfonus doctor notabilis fuit inde⁹ natus. s; puerus postea scripsit aliq̄ eleganter. Extra romā in monasterio sancti laurentij monachus quidā admirans quo &c. cin gulo soluto audiuit. Sic potuit christus clauso prodire sepulchro

Imperatores.

Malachias vir sanctus archieps hibernie claret. qui totam illam gentē reformauit
Eius vitā brūs Bernardus scripsit. ¶ Plandria ex parte submergitur.

Dugo de sancto victore claret parisius. natione almannus de saxoniam. doctor magnus. q̄ alter Augustinus dicebatur tempore suo. ¶ Sanctus gerhardus biturien. eps et sanctus An celmus laudunice ciuitatis episcopus. qui glosas interliniarias in psalmis ordinauit.

Bernardus incipit clarescere adhuc iuuenis. qui post intrauit ordinem cisterciē. Deinde factus abbas clarauallē fundauit. Dicere ut in doctorem magnus et apostolicū virū. tot miracula fecit. & tantū honorem habuit vt similis ei in his nunq̄ creditur fuisse. Vide vitā ei⁹ &c. Pater. clx. monasterioꝝ fuit. & velut alter moyses habitus est vbiq̄.

Anno mundi

VI° M^o CCCC^o XIII

VI° M^o CCCC^o XIII

Pape.

Lampanus

Burgundus.

Anno christi

M^o CCCC^o XIII

M^o CCCC^o XIII

Iste gelasius timore henrici impatoris cum cardinalibus gaciam accessit. & deinde per mareueniēs in burgundiā. apud chiniaciū mor tu⁹ ē et seplius. Idem impator scisma cōtra eum fecit erigendo quendā bñdictum hispanū. qd̄ etiaz postea cum calixto continuatum est.

Scisma. xviii. ecclesie fuit hoc tpe. qz bñdictus quidā fauore impatoris erexit se contra gelasium. et etiam contra calixtum consequenter. sed misera biliter perit. et qui iuste electi fuerunt. obtinuerūt more solito.

Ordo templarioꝝ incepit hoc tpe. qui prius ab his vsi sunt mantellis. post rubeam crucē suppositā portauerūt. & hugo et ganfredus fuerūt primi fundatores ei⁹. et brūs bernardus regulā composuit.

Ordo premonstraten. incepit per virum dei notbertum. ¶ Ricardus de sancto victore pie tate plenus. et doctor floridissimus claret.

Iste calixtus fuit fili⁹ comitis burgū die. et electus fuit in locū gelasij. et dū rediret romā. p̄tensū bñdictū cepit equitare ante se fecit supra mulaz ignominiose. ita vt versa facie cauda pro freno vteret. et vsq̄ ad urbē ageret. vbi trusus fuiti carcerem. Et papa cum imperatore pacez fecit. Die dolose synodū celebrauit in q̄ dā nauit fictos quosdā religiosos. q̄ ples hereses secrete et publice seminabant cōtra sacra & bona ecclesiaz. Fecit libellum de miraculis sancti iacobi. Statuit etiā bis storā karoli descriptā a biō Turpino re mensi archiepo. Fundauit monasterium boniuallis cisterciū ordinis.

Stephanus vir venerabilis abbas cisterciū tertius. qui beatū Bernardū cum fratribus suis ad ordinem suscepit.

Solium. LXXVI.

Tartari pmissione dina circa bec tpa montē exisse putant. in quo clausi fuerūt in magna miseria z fame. qz nimis multiplicati erāt. Dēs vilis et sterilis. z plagarūt post mundū oia subijcientes. iuxta illud moysi. In gente stulta irritabo illos. Viz valde quō illi q̄ maxima tenuitate fuerūt. nō armis: s; pellicis z baculis oia pster nūt. z dñant vniuersis. Nec iudicia tua domine. Sic olim assirij. medi. et persi. greci. romani. gothi. huni z wandali. saraceni. z arabes. bulgari. affricani. franci. almani. turci. hispani. zc. flagella iracundie tue fuerunt. quilibet i tpe suo. eo q̄ homo noluerit obedire tibi.

Siccitas magna fuit vt flumia lac⁹ fōres. putei siccarēt. ignis i terra sub itras biennio n̄ potuit extingui aq̄. z fuit plaga horribil. z q̄dā mlier. iij. masculos peperit

ij. Lothari⁹
an. viij

Iste Lotharius fuit dux saxonie. et erat vir bonus et fidelis ecclesie. z coronatus ab Innocentio. ij. quē etiā fideliter iuuit ptra Petri leonis. Dic bñm Bernardū in maxima reuerentia habuit. z alios viros religiosos. quoz etiā meritis magnas victorias se gloriebatur obtinuisse. et precipue contra Rogerium inuasorem regni cecilie quem fugauit. et alium substituit de commissione domini pape.

Petrus abelardus insignis fuit doctor. sed in heresim cadens: ab Innocentio p̄demnat. Dic precium redemptionis euacuit. Sethelo vir sanctus in diocesi treueren. fuit. qui etiam p̄uinali tempore in medijs niuibz totaliter nudus incessit.

Richardus de sancto Victore. pietate plenus et doctor floridissimus claret.

VI° 000XXXIII

hōoz⁹
ij. a. viij
ij. d. viij

Bononiensis.

innocē
tius. ij.
a. xiiij.

Romanus
m. viij. d. viij.

000XXXIII

Iste honozius in grām recepit rogeriū z inuestiuit eū in ducatu apulie facto homagio q̄ fuit rex sicilie: z magna post p̄fide fec̄. hic duos p̄iarchas deposuit aq̄leginē. z venetū qz repit eos fauisse scismatic̄. Horū tandē rome. sepultus in ecclesia lateranen. z idez rogerius post ab Innocentio remouetur. quia sibi contrariū fuit.

Ordo sancti Iohannis baptiste hierosolymitani inchoatur b tpe auenerabili raymūdo viro opibus misericordie dedito. z valde creuit. Hi vovent se pauperibus futuros

Iste Innocentius fuit vir valde deuotus et tales suo latere sociauit. Dic hūit scisma per septem annos contra Petrum leonis qui se anacletum nominauit. et per vi papatum rapuit a diuitis a suis amicis. quod videns Innocentius cum duobus gallicis fugit in galliam. vbi fuit gloriose susceptus a beato Bernardo. qui tunc oēs reges z p̄ncipes in manibus suis habuit. et pronocauit eos vt reducerent donum papam ad sedem suam. et plura de eo narrantur in vita sancti Bernardi. Tandem pacatis omnibus. et horribiliter dño iudicio aduersarijs cōsumptis. pacifice et vultu ecclie p̄cedit. Sepelit̄ in laterano gl̄iose plen⁹ opibz sanctitatis zc.

Udalricus p̄ sanctus natōe almanus de ratispana vtilevas in domo domini positus. consummateqz religionis monach⁹ cluniacē. multis claris miraculis a sancto Dugōe ad schuicenorū fines directus. primo monasteriū mōij rotgeri quod a Bernē. opido quasi duobz miliarib⁹ distat. dono Lutoldi derūlingen nobilis viri fundauit. z secundum in nigra silua vbi nunc quiescit. Dic primū almanie monasterijs consuetudines cluniacē. ecclesie iniūxit.

Sexta etas Christus.

Johannes de tpiibz morit. q̄ vixerat .ccclxi. anis. fuit em̄ armiger Karoli. z vsq̄ ad hec tpa dūz rāuit. ¶ Passagiū magnū s̄ saracenos sc̄m̄ est. Lothari⁹ z Ludouicus cruce suscepērunt. et bñs Bernardus diuino doctus sp̄i cruce pdicando p̄les puocauit. s̄ nō p̄git sicut sperabānt. q̄ greci dolū magnū fecerūt cū calce farina mixta intorticanes exercitum.

¶ Visiones tondali facte sunt in bibernia horribiles zc. Roger⁹ rex sicilie grecos vastauit ¶ Visiones sancte Elisabeth hoc tempore fuerūt. vsq̄ Constantinopolim. z ludouicū regem francie a vinculis liberauit.

Impatores

¶ Visiones sc̄e hildegardis uirgis z p̄betie pl̄ime fuerūt apud treuer

Johannes de pinio scripsit librū lingua gallicana per modum visionis. mandauit dictum.

¶ Iste Conradus fidelis z inclitus p̄nceps fuit. z q̄ hoc tpe fuit bonū regimē in eccle siastico statu. id̄ principes prompte obediebant p̄pter exemplaritatē prelatorum. Cū iste rex si gnatus erat cruce a b̄to Bernbar̄do. z transfretauit cū mltis. z miraculosa bella gessit pro dila tione dominū xp̄iani in terra sc̄a. passus est etiā magna dispendia p̄pter dolū grecorū. ¶ Ludouicus pius rex fr̄acie claruit q̄ magna p̄ fide fecit. z a b̄to Bernbar̄do cruce signat. z ultra mare trāsīes capt⁹ fuit. z mltia mala passus. mltiaq̄ pl̄ia gl̄iose gessit. Et henric⁹ frater eius monach⁹ efficitur. post ep̄ uscop⁹. ¶ Edissa q̄oli dicebat rages medoz sp̄ inimicaz sancta h̄ tpe destruit

Anno mundi

VI. CCC. XLIII.

Pape

d. xx.

Anno christi

MCXIII

Sc̄ma. xij. eccie fuit iter inocentiū. ij. z petriū leonis p̄pter discordiā eligetū. Et inocenti⁹ obtinuit. q̄ maior ps erat sc̄a. z bñs bern. p̄ septē annos laborauit pro vnione fortiter.

Isti duo parū p̄fuerūt q̄ ambo in pestilētia ob ierunt. Et sepul̄i in ec clesia lateranē.

Iste Eugenius an te fuit monach⁹ bñi bernardi i clarual le z missus ab eo ros mā cū alijs p̄ instau

ratione monasterij sancti Anastasij. z ibi abbas efficit. et nō lōge post ex inspatō in papā ele ctus est. Dic cū esset simplex. deus eū mirabili gratia et eloq̄nia pfudit. beatus seriam bernar dus illū solennē librū de p̄sideratōe aq̄ eū scripsit. Romani sūt solito more feruescentes sediti onē faciūt. q̄ p̄pter vir sc̄us dedit locū ire. z in gallijs veniens pristinū locuz dilecte clarenallif hūiliter benigne q̄z uisitauit. Alloquū fr̄es nō sine lachrymis meoz p̄stine et tā palchre q̄etis iā pdite. miscens sermonibz a uulsa corde suspiria hortat. z psolat. et se inter eos fr̄em et secū: nō dñm vel m̄gr̄m zc. Rem difficilē agens diuersaz. in vno hoīe p̄p̄teratē exhibēs p̄sonaz. sagmēs ta circūferebant et puluinaria. lectus eius pallijs optus cortina ambiebat purpurea. s̄ si res uolueres opimēta inuenires laneis p̄p̄losa stramina et paleas p̄globatas. Homo in facie de⁹ uideret in corde. Ipe uero bona coram deo et hominibus prouidebat eternū omnibz monachis et pontificibz exemplam relinq̄ns. Demū ualedicens fratribz cum multis lachrymis: solit⁹ inq̄tudinibz reddit. romāq̄ reuersus gl̄iose suscipit clamātibz vniuers. B̄ndictus q̄ uenit i nomine dñi. Obūt tandē in magna sanctitate suis meritis illustrando romam miraculis plu ribus. sepultus in basilica sancti Petri. ¶ Oritur statim etiā beatus bernardus eodē anno.

Destilencia sacri ignis. Et puer quidam liberatus ab igne. omnē historiam mundi. textū eu āy
 gelij. actus apostolorū rē. tanq̄ in libro legeret alijs pronunciauit. ¶ Hugo de sancto victor
 re doctor insignis hoc tempore moritur. Cui cū iam in extremis laboranti fratres hostiā simp
 plicem p̄ corpe dñi co darent. eo q̄ cibū retinere nō posset. Ille p̄ spm̄ cognoscens dixit. Dñe
 reat̄ vñ deus fr̄es q̄re me deludere voluistis. Quibz stupentibz r̄ verū corpus xpi afferentibz. il
 le videns q̄ recepere nō valeret. eleuatis in celū manibz sic orauit. Ascēdat filius ad patrem. et
 spūs ad dñm q̄ fecit illū. Et iter hec verba spm̄
 exalauit. r̄ corpus dominicū ibidem disparuit

Petrus tharenthasiensis episcopus
 pus integerrime religionis.

¶ Fre
 dericus
 ā. xxxiij

Guilhelmus puer in anglia crucifigit a iude
 is in die scō parascues. Eterat tunc puer ibi
 dem qui vidit infernum.

Iste Fredericus fuit vir magno
 rū opm: ita vt q̄dam dicūt q̄ post
 karolū magnū in gestoꝝ magni

ficentia similem nō habuit. Et nota q̄ huiusmodi cōpatōnes sunt cū moderamine accipien
 de. nō simplr. sicut solet dici de salomone. Pōt enī esse q̄ aliq̄s simplex miles in aliquo nego
 cio ita magnifice se habeat q̄ vere dici potest de eo: q̄ nunq̄ simile habuerit in illo: sed non in
 omnibus. Verū iste idem Frederic⁹ in vno crimie glie sue intulit q̄ cū alexādro pp̄ altricauit
 r̄ s̄ fas scismaticos fouebat lōgo tpe. Vex tñ p̄ penituit. r̄ veniā petēs: crucē p̄ satisfactōe su
 scipiēs vltra mare iuit. r̄ post magnos triūphos in q̄dā fluuio submersus fuit improuise.

VI° CCCC LIII

Romanus

iiij. ana
 stasius
 ā. ij. m.

iiij. d. xxiiij.

MDLIII

bas sancti rufi valentinensis diocesis. primo quidem in cardinalem. et post in papam assumi
 tur. Hic p̄struxit palatiū nouū apud sanctā mariā rotundā. Moritur: sepeliturq̄ in laterano

Gratianus monachus hoc tpe decre
 tum compilauit. r̄ ab eugenio pp̄. iij. ap
 probatur vt ipse sit ep̄s in tuscia inclusi
 ua. vnde oriundus fuit.

Petrus lūbard⁹ ep̄s parisen̄. frater gra
 tiani librū sniaz edidit. et glosas psalte
 rij. r̄ eplaz. et plura alia.

Petrus comestoz frater gratiani et petri
 lumbar di historiam scolasticam compo
 sivit et alia.

¶ Lomes muricēsis factus est humilim⁹
 conuersus in carthusia.

Theobaldus comes campanie vir to
 rus misericors.

Hugo folieti scripsit librū de castro aie.

Ite wilhelmus heremita sanctissimus circa hec
 tempora claruit. qui olim dux aquitanie fuit. et coz
 mes pictauiensis. Hic primum totus discolor fuz
 it. Ad quem cum beatus Bernardus vt eum recō
 ciliaret directus fuisset. et ille modis omnibus rez
 conciliari rennueret: vir dei ad altare celebraturus
 accessit ip̄o duce tanq̄ ex cōmunicato pre foribus
 expectante. Cum autem par domini rē. dixit. coz
 pus dominicū super patenam ponit: et securū toly
 lit: atq̄ ignea facie et flammeis oculis foris egredi
 tur dicens ad ducem. Rogauimus te inquit: r̄ spre
 uisti nos. Ecce ad te processit virginis filius: qui ē
 dominus ecclesie quem tu persequeris rē. Statiz
 q̄s velut alter paulus tremens cecidit rē. qui post lo
 rica super nudo vestitur.

A ij

Sexta etas Christus.

Sol obscuratus fuit hoc tempore. fames magna facta est. Terremotus insuper maximus fuit. Antiochia cum tri poli et damasco ceciderunt. l. hoim submergunt. et mare retro gradum verum est. Tres lune apparuerunt in celo. et in medio signum sancte crucis. Et tres soles visi sunt. Et statim post iterum sol obscuratus fuit ab hora sexta usque ad horam nonam.

Visio horum facta est episcopo lingonei. a quodam heremita iam defuncto. dicens q. xxx. hominum decesserant secum: inter quos beatus Bernardus statim enolasset. tres in purgatorium descenderant. oēs alij in inferno perpetuo cruciandi submersi fuerunt.

¶ Bohemia fit regnum. antea ducatus fuit.

Imperatores

Norwegia que est inferior regio almanie conuertitur ad fidem. vbi primum predicauit Adrianus legatus et cardinalis albanensis. et postea papa.

¶ Sanctus thomas cantuariensis archiepiscopus martyrisat hoc tpe in anglia pro ecclesia. in ecclesia in loco sancto. et in tempore sacro. inter manus sacerdotum et religiosorum etc. Ad cuius exequias dum clerus pro introitu misse Requiem etc. inciperet. statim angelorum chori astantes voces cantantium interrumpunt. martyris missam intorant. Letabitur iustus etc. Dic multas claret miraculis. Et henricus rex anglie misit solennes ambasiatores. et excusauit se de nece eius. et crucem suscepit post triennium. Sanctus vero thomas non longe post canonisatus ab alexandro.

Anno mundi

Pape.

Anno christi

Iste adrianus natione anglicus fuit episcopus albanensis. vir magnanimus. et verbi dei cum zelo predicator egregius. Regem sicilie et romanos compescuit. cum censuris. ipse ante legatus fuit in norwegia. et gentem illam barbaricam conuertit et instituit. Post electus in papam officium suum honorificauit. Et dicitur q. primus papa fuit qui cum curia in vrbe veteri moram contraxit. Die fecit gyronem radicafano. et turribus munivit. et multa parauit a comitibus circa locum sancte Chustine. Sepultus in vaticano.

Hereticus waldensium seu pauperum de lugduno in cepit cuius inuentor fuit waldensis ciuis lugdunensis. Qui cum diues esset relictis omnibus paupertatem euangelicam seruare voluit et scribi fecit aliquos libros bible in vulgari cum nonnullis sanctorum auctoritatibus. quoniam sane intelligens suo inflatus seu in apostolorum officium usurpauit predicando vbiq. et suum ad predicandum mittendo errores plebs seminauit. Moniti autem tranderunt deo magis obediendum quam hominibus. platos et clericos aspernando. Tandem puniti maces excoicati sunt. et expulsi a patria. et post in exilio heretici denunciati sunt. Et scilicet in grande malum. et laqueum magnum simplicibus et deuotis personis scandalum imensum. et vti nunc hodie est finis.

¶ Olim sancta fides catholica per potentes principes. per argutos philosophos. per subiles hereticos. ac ceteros viros spectabiles impugnata fuerat. diebus autem istis per vilissimos et idiotas ac laicos pauperrimos extitit non modice tribulata. Quasi dicat ecclesia. Jam vtiq. debeo assere.

Almani qui apud Tusculanum pro imperatore morebantur. romanos apud montem poz-
rum inuadunt. z tot a nona vsq; ad vespas occiderunt vt nunq; ex romanis tot milia occidi
legantur. licet tempore Hannibalis tot occisi sint. vt tres cophinos anuloz quos de digitis p-
cerozum occisorum idem Hannibal extrahi fecit carthaginem destinauerit zc. Hoꝝ multi apud
sanctum Stephanū z sanctum Laurentiū sepulti sunt. z habent hoc epitaphium. *Wille de/
cem decies sex decies quoq; seni.*

¶ Sanctus Richardus fuit hoc tempore qui a iudeis
martyrisatus fuit parisius. z iudei expellunt a regno.

Corpora sanctorū trisi regum hoc tempore transferuntur de mediolano ad Coloniam agrippi-
nam per venerabilem Raynoldum archiepiscopum Coloniē. Fuerunt namq; hec corpa sa-
cratissima primo per helensā constantini matrem rapta. z de india ad constantinopolim pducta
que postea eustorgius episcopus mediolanum transtulit. vbi vsq; ad hec tempora permāserūt.
Sed cum Fredericus imperator quasi cum innumerabili almanoz exercitu mediolanū ob-
sedisset et tandem cepisset predictus archiepiscopus qui tunc in comitatu imperatoris erat ea-
dem corpora vix magnis precibus impetrauit. z ad Coloniam secū perduxit. zc. z ex tunc Colo-
nia floruit. ¶ Sanctus Bernardus canonisatur per Alexan-
driū. z ppter concursum populi phibuit eū abbas ne pla miracula faceret. et obediuit mortu?

VI° CCCC LXXII

VI° CCCC LXXIII.

δ. rix.

CCCC LXXIII

CCCC LXXIII.

Iste Alexander vir strennus fuit. z habuit longū scisma. xvij. annozum. z quattu-
or scismaticos vicit successine et excommunicauit eos. qui omnes mala morte perierunt. Pre-
ualuit etiam contra imperatorem. z ad vniōem renouauit. Duo concilia celebravit. vnu tuz-
ronis aliud in vrbe. Tandem omni- us nō sine graui labore compositis. pnta qui aduersus
talem regem dimicauit gloriose romā reuertitur. et eos qui propter pseuerantiam electi fuerūt
restituit. *W*ozitur post sepultus cum pribus suis in pace christi. It em idem papa ordine car-
thusiē. confirmavit cum prescriptione omniū cardinalium. suscipiens eum sub protectione
sancti Petri. et sua dādo privilegia aliqua quibus Lucius et alij numero. xi. plurima addi-
derunt. et monasteria extruxerunt.

Scisma. xx. ecclesie grande fuit inter alexandrum z quatuor scismaticos. sed alexander ob-
tinuit. Durauit annis. xvij.
Ordo wilhelmirarum a sancto wilhelmo heremita olim duce aquilegiensi nomen et ordinem
traxit. Eius discipulus fuit sanctus albertus heremita qui ordinem istum educavit.

¶ Fligi. si nec isti a tribulatione cessant. qui vita ipsa videbantur indigni. quozum conuersatio
deo et hominibus odibilis est qui ad nihil quod est valent. nisi quod metiuntur me celare vt
sic efficacius nocent. Fuerunt nihilominus postea quidam subtilissimi heretici qui istam her-
esim waldensium defendere conabantur. et plura regna et populos deceperunt cum quibz
tandem miserabiliter exterminati perierunt.

Sexta etas Christus.

Bertholdus dux de zeringen filius conradi imperatoris olim secundi. qui dominabit ab argentinē. ciuitate vsq; vallesien. multas munitiones et opida fundauit contra insolentias tyrannoꝝ qui hoc tempore vulgum opprimebant. Edificatq; Friburgo in brisgandia fm friburg in nochlandia contra sabaudos opidum inexpugnabile extruxit anno dñi. Mclxxx. et post duodecim annos.

Leodium capitur. depredatur. vastatur. ac mulieres et virgines opprimunt. Religiose tamen ac timorate mirabiliter liberate fuerunt. nec alicuius pollutionis contagium passe sunt. sic dominus ostendit sancte marie de oegnies. vide in vita ipsius.

Imperatores

Iherusalem iterū pmittente deo capitur a saracenis. et gloriofum sepulchrū cū sancta cruce ppter pctā xpianoꝝ. et p̄cipue luxurie et crapule. Nā rarus erat in monasterijs: raroq; in seculo quē nō morbus luxurie infecisset. Et q; tota terra sordescibat facinorib;. iō proiecit dominus populū suū. inducens multas tribulatōes sup ipm. vt vel sic ad eum contritus rediret.

Passagium grande oritur hoc tempore. quod factum fuit tempore clementis. iij. et fredericus imperator crucem accepit. et multi p̄ncipes cum eo. et factus est concursus maximus. sed parum profecerunt. nec aliquid recuperauerunt p̄ter solum achos.

Sancta alpiadis vgo sanctissima claret. que hūiliter nata su bulca erat: in terra senonens. cibo spiritali vtebatur: s; nullo corporali. tamen venusta facie. multas habuit reuelationes.

Anno mundi

VI° MCCCXXXIII

Pape

Zuscus

vij.

Lumbardus

xxvi.

Anno christi. MCLXXXIII

Iste lucius fuit eps ostien. qui post verone morit habes tale epitaphiū. Luca dedit lucē tibi luci p̄ficatū. Ostia papatus roma. verona mori. Imo verona dedit verū tibi viuere roma. Exiliū. curas ostia. luca mori. Pulcri versus quasi quoddam apologeticū zc.

Iste vrbano fuit oriundus de citate mediolanē. ad eū vēit ioachim d calabria hic cū audisset captā hierlm a sarracenis. nimio dolore tactus obiit sepult⁹ i ferraria

Iste Gregorius natiuone beneuentanus. magnum zelum habuit pro terra sancta et cepit practicare d modo recuperandi eam sed statim obiit p̄stis

Sanctus Bertoldus carmelici montis hermicolis ab aymerico antiocheno p̄iarcha in porē assignatus fama celebriori multis innotescit. Dic inter cetera p̄clare sue sanctitatis indicia. a9 nimias q; plurimū fratru quas saracenorum absumpsit gladius cū corona martyrii ab angel in celum deferri vidit. ¶ Abbas ioachim fuit qui plurima pdixit et scripsit. z in quibusdā errauit. vt patet in principio decretalium. Sciscitantibus etiam principibus an ire deberet ad terram sanctam. respondit nō. quia tempus nondum aduenisset.

¶ Sanctus Hugo eps linconien. ordinis carthusien. in anglia innumeris claret miraculis hoc tempore.

¶ Sanctus Anselmus episcopus blesien. ordinis carthusiensium claret bona vita.

Prodigia magna apparuerūt inter clarū montē z ppendiū. qz lapides q̄drangulares ad q̄nti-
tate onoz cadebāt. z fulgura cremētia villas. et corni in rostris carbonesignes opozitēs icen-
dentes domos ac villas. et mlti icibz fulminis perierūt. Vide in speculo Vincentij.

Regnum tartaroz incepit et creuit valde. z vsqz hodie est maius in vrbe. et fecerunt
plagam in mundo maximam.

Liguria regio septentrionalis magna conuertitur ad christum pro parte.

Iste henricus fuit filius friderici. z accepit pstantiā filiam regis
sicilie in vxorem. occasione cuius subiugauit sibi totum. regnum

v. henri-
ric⁹. a.
nis. viij

philip-
pus an-
nis. xij

apulie fugatis illis qui illud tenebāt.

Schisma oritur post mortē henrici. Nam quidam
elegerūt philippū ducem suenue fratrem eiusdem henrici. Alij ottonē filiū ducis saxonie. Et fecā
est altricatio magnar bella i almania. Tandē otto preualuit. qz papa Innocentius tenuit cū
eo. Philippus em statim post pacē quā cū ottone fecit interfectus est dolose a langrauo. z sic
otto obtinuit. z romam veniens ab innocētio coronatur ptra p̄siliū multoz et voluntatem
Et versa est benedictio in maledictōem. qz eo dē die fracto iuramēto p̄ ecclesiā tyrannizare stol-
lidissime cepit. quare statim excomunicat et deponitur. et tandem in contumacia moritur.

VI^{mo} MCCCXIII.

ij. Ele-
mēs. a.
iij. s. vii

Romanus.

ij. Ele-
stin⁹. a.
vi. mē.

Romanus
vij. die. xi.

MCCCXIII

Iste clemens ordinauit monasterium extra muram
quod dicitur sancti laurentij. et quedam alia edificia
Eius tpe factū est passagium magnum contradicens
te abbate ioachim. quia nondum venisset tempus.

Iste celestinus in die sancto pasce co-
ronatur. et die sequenti coronauit he-
ricum imperatorem. Ipse etiā fecit fi-
eri palatiū apud sanctum Petrum.

Ordo theutonicoz dominoz incepit circa hec tempora in prusia
sub Celestino papa tertio. Orum habuit ex ordine sancti Iohannis
hierosolymitani.

Ordo sancte trinitatis circa idem tempus incepit.

Ferna ciuitas imperialis cōdit anno dñi. Mccc.
Berchtoldus nāqz dux de czingē inclitissimus
tam pluribus monasterijs ac munitionibus edi-
ficatis. denuo hunc locū nemoz vastitate condē-
sum. humanis habitationibus actum plustrās.
vsus quemdam venustissimum arte venatoria
ibidem cepit. a quo predicto loco nomen imposu-
it. Nā vsus lingua teutonica. ber. sonat zē. Vñ
hec ciuitas robustissimos viros tanqz vsos enu-
trire consuevit. que pre ceteris confederatis iusti-
tie zelatores mltoz tyrānoz colla dei p̄tute cal-
carunt.

Sexta etas Christus.

Constantinopolis recuperat a christianis. Et balduinus comes flandrie impator ibi efficit.
¶ Crux predicatur quinqz vicibus. et hoc in aere ostensum fuit. quia cruces diuersoz colo-
ru quinqz numero i aere pateter resplenduerit.

Crucesignati plures gloriofissime euolarunt. Et quidam diuinitus punitus fuit eo qd cruces
predicare noluit. ¶ Rex apbrice chbustianis bellum intulit. et fugatus est. Perieruntqz am-
plius q̄. c. saracenoꝝ

Imperatores.

Nota qd circa hec tpa legunt miracula gliosa; 7 plime reuela-
tões facte sunt de iniqs mercancijs 7 vlrus. Et in vita sanz

cte marie de oegnies fit mētio de qdam vidua optime vite cui
brā virgo cū sancto petro. 7 mltitudine angeloz astitit in as-
gonia. et vir demones abegerit. Et tandē dñs met aduenit. et funeris officiu adimpleuit. nec
tū ppter hec penas purgatorij euasit. Maritus em̄ eius mercator fuit. et qdam p fraudē acq̄si
erat. Quosdā etiā de familia duc̄ louanie hospicio ceperat. q̄ de iniuste acq̄sitis in ei⁹ domo
mlta expendebāt. de qb̄ nōdū pfecte restitutiōem fecerāt. Jō aia hui⁹ tā sc̄te vidue purgatorij
ignibz epurebat. Nota lector gr̄ofam puidentiā dei. Qñ hec mlter erat i statu mutabilitat̄. ne
ex vehētia dolor̄ vel timor̄ in pctm̄ decideret. 7 solata ē a brā p̄gine. a sc̄o petro. qñ at p moꝝ
tē euasit pic̄m ampli⁹ peccādi. iusticie rigore expta est. Pena ei eius fuit dilata. non soluta.

Anno mundi

VI° MCCCIII

Pape

Lampanus

xviij. m. ii. ij. d. xxiiij.

Anno christi

MCCCIII

Iste Innocentius magnis laudibz extollit. qz vtilis valde fuit ecclesie dei. qd opa ei⁹ testatur
Flam fecit fieri hospitale sanctispūs. Et renouauit ecclesiā sancti Calixti. Composuit decreta
les. ac libꝛū de miseria humana pditionis. et mlta alia gliosa. Ipe coronauit ottonē. et etiā des-
posuit. qz nō seruauit fidelitatē. hereses plēs dānauit. scz albiensiu. cōtra quos crucē predica-
ri fecit. Itē almerici. et libꝛū abbat̄is ioachim p̄tra Petꝛū lombardū. Confirmauit sc̄m̄ Dus-
gonē linconiensē carthusiē. ordinis. Tandē post plura bona pacē faciendo inter pisanos
et ianuen. moritur apud parusium. et ibidem sepelit̄. Sic p̄stituit qd vltra quartū gradum cō-
sanguinitatis licite matrimoniū p̄hatur. Item qd xp̄iani nō seruiant iudeis in domibz vel in
agris. Item qd iudei portent vestes quibus omni tpe cognoscantur. Et nō pmitant̄ in diebus
lamentationū prodire in publicū. imo fenestras et ianuas claudere compellātur. Nec nouas
synagogas erigant. sed antiquas reficere possunt et non ampliare.

wilhelmus pariensis incepit ordinem augustineū. qui dicunt mendicantes. ¶ Albertus
p̄iarcha hierosolymitanus ordinem carmelitarum instituit in monte carmeli.

¶ Dominicus hispanus vir sanctus apostolice p̄fectionis emulatoꝝ. Mirabili zelo p̄sequi-
tur hereticos. miraculis claret. Et ordinem p̄dicatoꝝ seu iacobitaz instituit.

Franciscus italicus vir incomparabilis seruoꝝ ac sūme p̄fectionis. paupertatis euangelice
exemplar plucidum. multis claret miraculis. Et ordinem minoꝝ instituit.

Maria de oegnies claret miraculis in diocesi leodiensi. Et multe alie virgines. vidue. et san-
cte maritate fuerunt ibidem.

¶ Sancta Lara fulget virtutibus.

Pueri de almania. x. et amplius diabolica machinatōe decepti cruce signant quasi deus p eos vellet recuperari terrā sanctā fm illud. Et ore infantū rē Sz cū ad mare venissent a piratis dolose in nauibus rapiunt quasi eos ad hierusalē ducere pmittebant. Uex mltos submerferūt. et alios vendiderūt saracenis. Et sic p̄z q̄ de silibz in futurū faciendū sit si filis casus occurreret. Pastores pecorū silr de hispania puenientes cū turba graui parisius uenerūt. et oīa bona cleri vastarūt inuidis plebibz gratulantibz. sz cū etiā laicorū bona cepissent deuorare statū expugnati fuerūt et pempti. et sic p̄z q̄ diabol⁹ etiā suas cruces p̄dicauit.

ij. Fredericus a. xxx.

Iste fredericus fuit filius henrici p̄dicti. et

Symb comes moris foris velut aliter karol⁹ mirabiliter triumphauit hereticos hīs fecit ep̄os et abbates sc̄os. p̄cipue sc̄m dñicū. Fugauit aliqñ. c. hereticos cū paucis. puta viij. milibus catholicis.

sc̄lū late raneū. in vr be. mcccxx. platotum.

electus fuit p̄ ottonē vt eū expugnaret. qd̄ et fecit. Et ex tūc incepit ecclesiā laniare. q̄re ex cōdicatur et deponit p̄ honoriū q̄ cū coronauit. et mltā mala fecit. et cōtūmax diu p̄mansit. et morte puentus sine sacramētis a pprio filio suffocaf. Sic itez multa exempla h̄ sunt de p̄secutoribz ecclesie q̄ miserabl̄ perierūt. Ipe etiā filiū suū henricū suffocauit. quap̄pter ab alio filio suo cum egrotaret suffocatus fuit tempore Inno centij pape quarti.

VI. 0000XIII

ij. Honorius a. viij.

Romanus die. xxvij.

0000XIII

Iste Honorius multos honorauit. et canonisauit ples sanctos Fredericū coronauit. et etiā deposuit ppter rebellione. Ecclesiā sc̄i laurētij extra muros. et basilicā que d̄r sancta sc̄o r̄n renouauit. Decretales p̄posuit. ordi p̄ n̄ dicatorū et minorū p̄firmavit. Tandem morit̄ et spelitur rome in ecclesia beate Marie maioris.

Ordines q̄ tuor medicatū. vīz p̄dicatoz. minorū. augustinē. et carmelitaz. p̄firmant̄ ab honorio r̄. Preponunt̄ tū p̄dicatores minoribus in lris papalibz quia sex mensibz ante ipsos confirmati fuerunt.

Ludowicus filius regis cecilie. frater minorū vir sanctus hoc tempore clarus habetur.

Ordo cruciferoz circa hec tempora renouat⁹ est p̄ innocentiū tertij anno pontificat⁹ sui xviij. iam deficta heresi albiensij p̄ cruce signatos. Fert̄ b̄t̄z Quiriaciū hierosolymitanū ep̄m oli huius ordinis primiceriū extitisse. statū postea q̄ sancta helena cruce inuent̄. sz iulianus opo stata eundē quiriaciū cū fratribz occidit. et sic longo tpe idem ordo abolutus fuit. Tempe autē Innocentiū. iij. apud lugdunū creuit. et priuilegijs dotatus est ab eodem.

Buibelmus ep̄us niuernē. vir sanct⁹ et doctissim⁹ clar et. q̄ duo milia paup̄ r̄n t̄p̄samis quonidie pascebat.

¶ Hierusalē destruitur vsq̄ ad solū excepto templo et ciuitate dauid. a corradino filio staphadim. Stephan⁹ sc̄tus p̄ r̄ prior domus portaz ordinis carthusien. et post ep̄scopus digensis.

Sexta etas Christus.

Lapis grandis cecidit in monasterio sancti gabrielis habens signum sancte crucis. et imaginem xpi et pssam. et desup aureis lris scriptū. Jesus nazarenus rex iudeoz. Et cecū illū inuit
 Frisia pene tota submergitur fluctibus marinis. in qua pierunt plus qz. Q^m. hoim ppter irreuerentiam factā sacramento a quodā pugile. sicut postea reuelauit beata virgo maria. Et constructa est ecclesia in eodem loco vbi hostie ceciderunt. et cessauit quassatio.

Tartari deuastāt horribiliter vngariaz. et poloniam. et fit ingens terror in christianitate. Sed precibus sanctorum impediti sunt ne procederent.

Vacat imperium in alto tempore post depositionem Friderici. et etiam post ei⁹ mortem. et Imperatores.

ideo plures anni scribuntur friderico. licet paucis iuste in ecclesie obedientia regnauerit. qz non statim alius in locum eius electus fuit.

Mons quidam maximus in burgondia inferiori diuiditur. et currit per multa miliaria et quinqz milia hominum suffocauit. et tandem ad alios montes accessit mirabiliter.

Decretales compilantur p raymūdum ordinis predicatorum de mandato gregori noni. et ad studia mittuntur.

Thomas de aquino doctor sanctus claret.
 Albertus magnus eps ratispañ. de q̄ mira dicūt
 Eustachius q̄ et Bonauentura doctor deuor?
 Alexander de halis doctor irrefragabilis.
 Vicenti⁹ speculatoz oem materiā scibile collegit

¶ Sancta Elisabeth filia regis vngarie. vidua oī virtute et sancta vita plenissima.

Anno mundi VI° dccccxxiii

VI° dccccxxxii

Pape

Lampanus.

Vediolanus

Anno christi MCCCXXIII

MCCCXXIII

Iste Gregorius plures canonisauit. et ptra Fredericū pstanter ecclesiam defendit. et romāos corruptos pecunia facta pcessiōe solenni a laterano vsqz ad sanctum petrū cum capitibz apostolorz mirabiliter reuocauit. ita: vt contra Fredericū pene omnes cruce signarent. Qua ppter idē frederic⁹ ab vrbe recessit lōg⁹

Iste celestin⁹ vita et scia laudabilis senex et dedilis mortur. Sepultus in ecclesia sci petri i. Fuit eps sabinensis.

Ipsē librum decretalium per raymundum compilari fecit. Tandem plenus tribulationibus propter tyrannidem frederici et aliorum moriens migravit ad christum.

¶ Sanctus angelus berosolymitanus carmelita. vir sanctioribus adnumerandus. nois sui vere speculū. velut nubes imbrifera pdicando circūqz discurrens. in numeras christi lucrifecit animas: cui etiā tandē post plura miracula effusiōe pprie sanguis mortis vice reddidit.

Sanctus Cirillus grecus mellifui carmeli prior doctorqz. tum vite sanctitate. nū ppbecie spiritum conspicuus. mltā conscribit posteris profutura scelis et copiosis miraculis dei. pcurat glīam. mundoqz stuporē.

Petrus de tharētasia postea pp. et ples alū sci et litterati floruerūt in diuersis mōi p vrbz qz diuina bonitas misit p fidei defensione ne alioqñ tota pene fides perisset propter hereticoz mltiplicitatē et subtilitatē sil' et potentiaz.

Hugo cardinalis qui totam bibliam postillauit.
 Magister iordanus sanctus doctor mirabilis.
 Magister Adalricus discipulus alberti.

Angari incipiunt romam et cetera bona ecclesie vastare. Et totam rusciam destruerunt interfectis maribus et seisc oia spolia secum portantes. Laris eorum rex fuit. q. r. modios numorum recepit a beregarrio. et per singulis annis redeuntes fines romanorum invadere solebat per multa tempora. causa huius mali fuit ingratitude romanorum. quia predictum marchionem expulerunt. Et ideo vitus se fuit hoc modo vocantur do barbaros. sicut narfes olim fecit tempore Iustini secundi. postea interfectus est.

Sarraceni qui dominabantur circa hec tempora in italia devicti sunt a iohanne papa et marchione alberico.

Fons sanguinis fluxit ianue significans cladem statim sequentem per sarracenos que ea ceperrunt et occisis civibus spoliaverunt

Sanctus wibertus qui cenobium gemelaten fundavit. claret in lothringia.

De isto beregarrio non est consuetudo natia in libris quam regnaverit

Quidam dicunt post berengarium primum. Alii per hugonem. sed non est curandum. tempora ista satis confusa fuerunt. quia qui plus potuit plus fecit. regnavit. Ipse habuit uxorem sanctissimam nomine mathildam. Ex qua genuit duos filios ottonem et henricum. et otto successit ei in imperio. et henricus in almania habuit plures terras. Tertium filium brunonem. qui etiam sanctus fuit. xiiij. annis archiepiscopus colonien. et vir magne perfectionis. Qui etiam monasterium sancti Pantaleonis fundavit.

Iste henricus dux saxonum fuit. et totus inclitus. nec ipse inter imperatores computatur. quia tamen in almania

VI. QXXIII.

VI. QXXXIII.

Romanus

Romanus

Romanus

Romanus

Romanus

DDDDQXXIII.

DDDDQXXXIII.

Iste iohannes fuit filius sergii pape tam carne quam moribus. Etiam rapuit presulatum. et tandem miserabiliter occiditur a militibus Guidonis: posito pulvinari super os eius dum in carcere teneretur. Post eum quidam alius Johannes intrusus fuit: sed statim eiectus est. Et ideo non ponitur in cathalogo summorum pontificum.

Adamarus vir sanctus successor sancti odonis abbatis cluniacensis.

Theodardus abbas sancti helie claret sanctitate

Dunstanus episcopus cantuariensis. sanctus plura monasteria fundavit. et didicit in die mortis ab angelo. Rex gentium dominator omnium. et vidit beatam virginem Mariam.

Bohemia convertitur ad fidem christi. et in praga ecclesia cathedralis erigitur.

Regino abbas pruniensis. cronicam scripsit eleganter.

Siprinius dux bohemie ad fidem conversus est. vir utique fidelissimus.

Boleslaus filius eius. sed peruersus. qui postea fratrem eius sanctum wenselaw occidit scilicet anno primo ottonis. i. et ob hoc ab ottone cum tota bohemia superatus fuit. et vastatus per annos. xiiij.

Almania circa hec tempora plus solito cepit insignes habere personas in utroque statu. et sergenti. domosque eius principales. scilicet saxonie bavarie austrie bassie ac ceteras fidei lumen valde illustravit. sed in sapientia et probitate plures claruerunt gloriose et nominati sunt in orbe. Sic sic dum vna gens cecidit altera succreuit. ut non gloriatur omnis caro nisi in patre luminum. a quo est omne bonum optimum et omne donum perfectum. ipse est qui olim ad samuelem loquebatur Ego glorifico glorificantes me et qui me contempnunt erunt ignobiles

D M

Sexta etas Christus

Dani idolatriā postponūt. Usq; ad hec em̄ tpa xp̄um colēdo etiā idolis sacrificabāt dicētes q̄ dñi eēt antiq̄ores z potētiōres eo. Sed cleric⁹ q̄dā scz ansgarius cōtradicens: ignitum ferrus pozant illesus. et sic fuerunt pleni informati.

Elthescanus rex anglie vir mire deuotionis floruit ex matre humilis nationis. s. filia pastoris q̄ vidit ex se pdire lunā q̄ totā anglīā illustrabat. qd̄ factū ē. qz iste rex tantā habuit deuotiōnē ad diuinū cultū vt nullum monasteriū dimitteret indotatū. Heresis antropomorfitarū in

italia repullulat. sed raderius episcopus et ceteri extirpabant eam

Imperatores.
Karolus rex francoꝝ a comite hiberto exulat et martyrisatur paronā

ij. Berengari⁹
an. vij.

Iste Berengarius impauit in italia. cuius tpe sum magnū scisma z henric⁹ moritur zotto in almania cepit regnare.

ij. Lothari⁹
anis. ij.

Sancta Bathildis regina vxor henrici claret sanctitate. et supra modū hūilis et misericors q̄ totā stirpē saxonū sua nobilitauit virtute. hec p̄ obitū viri diu in viduitate p̄mansit. z monasteria et hospitalia plā fundauit. in aduersis patientissima. in orationib; ita puigil vt totū psalteriū ante matutinas exolnere solita fuerit tandem spū p̄phetie morē pdicens: migrauit ad christū sanctam sobolem relinquens in consolationem toti⁹ ecclesie.

Iste Lothari⁹ mories qm̄ otto regnauit in almania reliqt vxorem noine daluiscam q̄ postea eius dē ottoni nupsit.

VI°. CXLIII.

Anno mundi.

VI°. LIII.

Pape	Stephā⁹ vij. a. ij. m. iij. d.	German⁹	marti⁹ ij. a. ij. m. vi. d.	Romā⁹. i. iij.	agapit⁹ ij. a. vij. m. vi. d.	Johes vij. a. vij. dieb. x.	Romanus.	benedi ct⁹. v. m. i. ij. die. v.	Zuc⁹

DDDDCXLIII.

Anno christi.

DDDDCLIII.

Iste stephan⁹ a quibusdā romāis mutilat⁹ fuit sanctus odo prim⁹ abbas cluniacē. in dño obdormiuit.

Istius agapiti tempore

Iste iohānes venator fuit. z tor⁹ lubric⁹ seminas publi

Iste bñdict⁹ a romāis eligi⁹ cōtra leonē z ab ottoe dponit⁹. z in exiliū apud saxonēs missus est ma

ce tenebat. quā ppter deposit⁹ fuit p ottonē s; nō curauit. Tādē cū vxore cuius dā se oblectās a diabolo in tpe pcutit. z sine pnia subitō morit. Exa deus eterne q̄s dispares sunt illi priorib;. O abyssus iudicioꝝ dei. quis inuestigabit ea

Istius agapiti tempore

Iste iohānes venator fuit. z tor⁹ lubric⁹ seminas publi

Iste bñdict⁹ a romāis eligi⁹ cōtra leonē z ab ottoe dponit⁹. z in exiliū apud saxonēs missus est ma

Nec fuit iste electus. sed p p̄m suū intrusus. quoniam diues erat Scisma. x. ecclesie fuit inter iohannē. vij. et leonē octauū. qz iohes cū male intrasset et peius virisset depositus fuit. et leo subrogatus lio imperatoꝝ licet bis fugatus fuisset.

Istius agapiti tempore

Iste iohānes venator fuit. z tor⁹ lubric⁹ seminas publi

Iste bñdict⁹ a romāis eligi⁹ cōtra leonē z ab ottoe dponit⁹. z in exiliū apud saxonēs missus est ma

Baiolus vir sanctus q̄ fuit tertius abbas cluniacē. eximij feruoris et abstinentie. et reparatoꝝ monastice discipline claret.

z ad impatoꝝ accessit tēpore sicut clare appret.

wenzeslaus pnceps bohemie de bono patre melior filius martyrisatur ab iniq̄ fratre suo. Iste vir sc̄us fuit hūilim⁹ z misericor⁹ dūssimus.

Bruno archiepiscopus colonie. vir sanctus frater ottonis. q̄ claret in almania: vtrūq; gladium strennue gubernando et sancti Pantaleonis monasterium fundauit in Colonia z episcopo ducatum contulit. reliquūq; pluribus ornauit.

Folium LXX.

Imperium transfertur ad almanos. Di em fm nominis ipsozum interpretatione dicunt qsi oes viri in armis vtiqz strennuissimi. catholice fidei feruētissimi defensores. Al ei. lingua eorum oes. et man vir sonat. inde almani. i. omnes viri. Nec potest infelix homo in formari. vt illū scopulū declinet. in quo tot iam vidit etiam potentes periclitatos.

Monstrum in italia mulier havens duo capita. et cetera membra vsqz ad vmbelicum. vna cō medente vl' dormiente. alia qñqz neu trū faciebat. diu vixerūt et pari ter tandem obierunt.

iii.
berēga
ri^o. ā. xi.

Eduinus rex anglie qui oēs monachos expulit a regno z sc̄m dūstanū

primus
Otto. ā
nis. xij

Etgarus rex anglie pene omni anno monasteriū fundauit.

in flandria trusit. z tñ eius dē sc̄i meritis ab inferis liberatur.

Iste otto primus erat imperator almanus tot^o victoriosus

Iste berengarius magna tyranni de premebat italiaz. quare dñs papa z alij romani vocauerūt ottonē vt liberaret eos. qd z factum est. Et capto p vi berēgario. bis exulauit eū. z relicta Lotharii sibi vxore accepit. quam tyrannus incarcerauit

velut alter karolus ecclesie dei defensor sollicitus z promotor singularis. ob quod meruit dignitatem imperialem. Multos infideles conuertit. Benedictum papam in uia forem ecclesie duxit secum ad saxoniam. ibiqz moritur i exilio. Omnibus tandem pacatis obit plenus bonis operibus diuitijs et glia ditissimus. et ple digna. sepultus magdeburg in ecclesia sancti mauricij. quā p̄ciose fundauit.

VI°. CLXXIII.

VI°. CLXXIII.

viii.
Leo an
i. m. iiii

iobes. xi
ij^o. ā. vij
m. xi. d.

.v.

bñdict^o
.vi. āno
i. m. vi.

bon^o vi
don^o
i. m. vi.

Bōifa.
vij m. vi
dieb. x.

○○○○LXXIII.

○○○○LXXIII.

Iste leo cōmuni voto eligē depositio iohāne. hic statuit vt null^o pp fieret sine cōsensu impatoris ppter maliciā romanorum qui suos intrudēbāt. Hic oēs donatiōes factas ecclesie a Iustiniāo z karolo z alijs. ottoni cōcessit z suis successoribz. vt ita liā ab inuasoribz defēderet

Iste iohānes grauē iniuriā passus fuit a rōanis capt^o et exul factus Sed otto durissime hanc ptulit nobilibz occisis. z quibusdā in exiliuz missis Nota qz hic occidunt sicut in primitiua ecclesia. sed nō sunt martyres vt isti. par pena sed dispar causa.

Iste bñdict^o capt^o fuit. z i castro sci āgeli strāglatus. et iste bon^o q alio nomine don^o parum sedit

Iste bonifaci^o p rōa nos strāgulato bñdcō in papā eligē. z dep^o data ecclia fugit i cōstātinopoli post reuer sus iohāni diacōo cardinali oculos eruit. z ipse deinde subito extinctus est.

Abeluoldus reuerē d^o ep̄s vitoniā. mlta fec

Sanctus Odo ep̄s cātuarieñ. z sanctus bruno Colonien. transferunt corpora sanctorum. Elisij. Patrocli Prinati. Gregorij cuz baculo sancti Petri de roma ad coloniam.

Dinaldus reuerendus vingornie ep̄scop^o post eboraci archiep̄scopus Ramasie monasterium fundauit.

Ecclia magdeburgen. glōse extruitur z dotatur per ottonē primū. Et archiep̄scop^o eius sit primas almanie. Et nota qz tēpore ottonis tertij fuit in ea quidam archiep̄scopus noie Udo. q per beatam virginē promot^o fuit. sed p^o ppter malā vitā horribiliter dānat^o ē. vñ celsa de ludo. qz satis lusi tū vdo.

D ij

Sexta etas Christus

Ungaria incipit hoc tempore ad fidem conuerti. vbi primo pdicauit vir dei adelbertus epus pragen. Adelbertus claruit vir sanctus natione bobemus. et pm^o eps pragensis. reuelate deo panonia venies scm stephanu. s regē vngarū cū mlijs baptisauit. deide polonos i fide cōfirmauit. rādē p̄uibeis in iferiori almāie regōe ppe mare cōmorātib^o pdicās. ibi martyrio coronat^o ē

Stephanus pm^o rex vngarie christianus vir sanctus fuit. et fit grā magna in pplo barbaro. et idolatrie cultui hucusqz dedito. Annona pluit de celo. et pisciculi parui in albonia.

Karolina stirps eijcitur de regno francie et comes parisiensis arripuit regnum circa bec tempora.

Imperatores

ii.
Otto
ānis. ii.

iiij.
Otto
ā. viij.

Iste otto fuit filius ottonis pmi per oia fidelis et strenuus defensor ecclie. pla bella cōtra infideles hūit. sz i vltimo

pene totū exercitū amisit in calabria. Ipse ta mē dum tota mente sanctū petrum inuocasset mirabiliter liberatus fuit. Ipse habuit filia imperatoris Constantinopolitani de sa guine romanoz in vxorem. et fuit coronat^o a benedicto septimo. Moritur rome in eclesia sancti petri honorifice sepultus.

Iste Otto per omnia imperij et nomine dignus iuxta paternam probitatem. Fidelissimus ecclesie fuit. multa bella prospere gessit. deo et sanctis deuotus extitit. reliquijs sanctoꝝ maximā reuerentiam exhibuit rē. Tandem post multos labores rōme vitam finiuit.

Anno mundi

VI°.QLXXXIII.

VI°.QXXIII.

Pape.

vij. be/
nedi. ā.
c. m. vi.

iiii.
Johes
m. iij.

rv.
Johes
m. iij.

vi. Jo
han. ā.
c. m. r. d

vij. Grego.

v. Gre/
gori. ā.
ij. m. vi.

vij. Jo
hānes
men. vi

Anno christi.

○○○○QlXXXIII.

○○○○QXXIII.

Iste benedictus coronauit otthone. ij. et fecit capi plures romanoꝝ rum cōgregauit etiam cōcilijz remense cōtra regē frācie vbi gilbertus nigromanticus depōit. r ruzdolfus restituit in gradū p̄stinuz

Horz pm^o in castro sancti āgeli fame afflic^o per iij. mēses defecit r moritur. r alter paz supuixit p̄icius intantū afflixit q vrbē exiuerit. et p impatore nūcios mitteret. qd audiētes romani ipm reuocāt. et vsqz ad terrā prostrati veniā petūt. Jā em aliquot ānis expti fuerūt ludū almāoz. Vtilis cōditō hominū. nolle obedire. nisi cū nō pōt resistere. Tandez pace facta rome mortuus est

Iste iohannes fuit in armis erudit^o r ples libros cōposuit. Dunc crescēt^o fuit in armis erudit^o r ples libros cōposuit. Dunc crescēt^o

Iste Gregorius fact^o fuit it papa ad instantiā impatoris ottonis tertij. vir venerabilis r ipius ottonis cōsanguine^o diuict^o fuerat ātea bruno. r cū paz sedisset. r iā impator ab orbe recessisset placentinus intrudīt a crescētio cōsule ppter pecuniā r iohes. xvij. vocat. r factū ē scisma dieb pauc. Nā impator reuersus crescētū cepit. r capite trūcauit iohāne āt ātipapā exoculari. r ceteris mēbris mutila

ri fecit nihil eū iuuantib^o ducatis suis. Quia em fecit qd nō debuit. passus est qd meruit. Et nota q iste Gregorius cū ottone predicto ordinauit electores imperij in almania. qui deinceps p manserūt vsqz nūc. nec potuerunt franci aut alij infringere. Comitatus sabaudie in cluissimus oritur ex nobilissima ducū saxonie sanguine qui etiā hoc tempore imperiū tenebant. Vbi primū beroldus vir in armis strenuus. multis tyrānis expulsi dominare cepit

Folium LXXI.

Electores imperij post ottonē tertium instituti fuerunt. nō ppter aliquā culpā saxonū. sed ad p̄cauendū pericula futura. Hi sunt septem principes in almania potentissimi. Primi tres spūales scz archiepi Waguntin. Treueren. Colonien. Et tres seculares. scz Palatinus q̄ est comes reni. Marchio brandeburgen. dux saxonū. Rex bohemoꝝ est mediator rē. Un̄ habent p̄sus in speculo vincenij. Waguntinensis. treueris. coloniensis.

Quilibet imperij fit cancellarius horum
Et palatinus dapifer. dux portator ensis.

Veruz q̄dā dicūt hac occasiōe aq̄
la mltas pēnas amisit. rē fine toꝝ
taliter nudabitur.

Marchio p̄posit⁹ camere. picerna bohemoꝝ. Hi statuūt dñm cūctis p̄ scla sūmuꝝ

Billa virgo prudentissima soror henrici imperatoris. post nupsit sc̄to stephano regi yngarie. rē multum inuit ad plenam conuersionem yngarie.

Heribertus archieps colonien. vir sanctus clarus habetur. Iste henricus vir sc̄tus fuit dux bauarie et concorditer electus ppter legalem rē sanctā famā quā habuit. Dñit sorozē equē virtuosā quā sc̄o stephano regi yngarozū dedit. rē totā yngariā ad plenā fidē p̄duxit. Uxor eius fuit sc̄ta kunegundis. cū q̄ in virginitate p̄manēs celebrē vitā duxit. Plura bella tā in almania q̄ in italia rē rebelles inste rē p̄se cōfecit. ecclias q̄ plurimas rē monasteria fundauit. rē magnifice dotauit. Tandē br̄s sine q̄euit. sepultus in ecclia bambergēn. quā fundauit. rē cathedrale fecit fieri. miraculis choruscans. In vita sancti Laurentij exemplum ponitur de ipso et vxore.

VI. CCLIII.

Gallicus

iiij. m. i. d. viij.

xxvi.

Romanus.

DIIII.

Iste siluester factus est papa auxilio diaboli cui omnia gium fecit. vt cuncta ei ad votum succederent. dictus fuit gilbertus. rē grām regis francie inimicus sibi procurauit vnde factus est archiepis copus remensis. tamē electus statim fuit per concilium iubente bñdicto septimo. Dein de gratiam imperatoris acquisiuit. et fit ep̄ iscopus rauēne. post papa. sed finem solitum cito habuit. vtp̄ta qui spem suam fallacibus demonibus commisit. Speratur tamen de eius saluatione propter certa iudicia sepulchri ipsius et penitentiam quam in fine fecit grauissimam mēbris abscessis et auib⁹ datis.

Isti duo iohānes post se mutuo sederunt. rē primus parum p̄fuit alter annis quinqz. sepulti apud sanctum Petrum.

Adelboldus ep̄iscopus traiectensis hoc tempore clarus habetur

Fulbertus ep̄iscopus carnotensis similiter.

Elphagus ep̄iscopus cantuariensis qui post martyrisatur a danis.

D dilo vir sanctus cluniacēn. successor sancti Basoli. Dic̄ diem animarum instituit post festum omnium sanctorū ipe Iohannis. xvij. quod postea per totam ecclesiā approbatum est.

Bedericus abbas eduensis vir clarus habetur.

Berhardus ep̄us cameracēn. martyrisatur ab yngaris ligat⁹ sup̄ bigā de mōte currit

Berigerus abbas lobiensis. Et albo abbas floziacēn. et plures alij.
Translatio glorioza sanctorū martyrum Londoaldi
Adriani Amancij facta fuit gandavi hoc tempore.

Sexta etas Christus

Hiernsalem iterū capitur a sarracenis permittente deo. et gliosum sepulchrū dñi ab infidelibus possidetur. Et iudei multis in locis metuentes baptisuntur.

Luna in sanguine versa apparuit. et terremotus magnus. faccula ardens et fulgur instar turris cecidit cū maximo splendore. Sequitur fames valida. In lothringia fonticulus aq̄ in sanguine versus est. et multa signa circa hec tpa cōtigerūt. Mortalitas fuit maxima p̄ totum orbem. vt septientū tedio adhuc. viui spm̄ trahentes obruent cū mortuis. Siccitas magna et ardor sequitur.

Symeon vir sanctus syracensis monachus claret treuer
Bnoto epus Leodiensis spiritu sapie et scientie claruit.

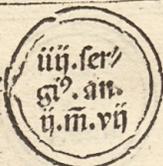
Imperatores.

Chorifates q̄dā fuerūt circa hec tempora q̄ p̄ totū annū saltabāt ppter p̄cām insolentie qz in vigilia natiuitatis xpi in cimiterio q̄dam chorifando impediabant quendā sacerdotē in p̄ma missa: quā deuote faciebat. s; qz nolebāt cessare: maledixit eos cū imp̄catōe dicens Utinā sic p̄ annū saltaret. Et factū ē. fuerunt tandem a b̄tō herberto absoluti. et quidā eoz valde penituerunt. ita vt sancti effecti fuerūt. et miracul claruerūt. Scōm q̄sdam cōtigit in villa saxonie in ecclesia sancti magni. et filia sacerdotis cuiusdā amulsis brachijs saltauit. Fuit at numer o. xix. qz tres feie erāt oēs breuiter obierūt. Sancta kungundis vxor henrici imp̄atoris et dgo p̄ petua claret parib; bonis. postea monasteriū ingressa. obijt miraculis choruscans. Henricus rex vngarie virgo cū sponsa sua obijt miraculis choruscado. fuitq; filius sancti stephani regis.

VI°. CXXIII. Anno mundi

VI°. CXXIII.

Pape

Tusculanus

xi. dieb. xxi.

Romanus

MXIII. Anno christi.

MXIII.

Iste sergius fuit scē vite et exēplari cōuersa tois. sepultus in ecclia. s. petri

Iste benedictus habuit scisma maximū. quia eiectus fuit. et q̄dā alter subrogatus. Hunc post mortē vidit.

Iste Johannes habuit bellum cum romanis.

et qz nihilominus speraret de misericordia dei. et nihil sibi prodesse qd̄ pro se factum esset. qz de rapinis fuit. misitq; eū ad iohannē papam. vt de tali theca sūmā pecūie acciperet. et paupib; daret. quod ipse fideliter implens episcopatum. cessit. et timore percussus sibi prouidens in futurum monasterium intrauit.

Scisma. xiiij. ecclesie fuit inter benedictum octauum et quendā alium intrusum. sed post benedictus obtinuit. eiecto iterum intruso

Robertus rex francie composuit sequenti/ am. Scispius as. no. zc. et rñsozia. Diuda et hierlm zc. Cornelius centurio zc. cū notis et alla. Eripe me zc. Ipse fuit vir misericordiarum.

Rogerus episcopus beluacensis. totus in clitus claret.

Duradus eps leodiens. obscuro genere natus

Albertus sanctus episcopus merens.

Lampanus doctor insignis et deuotus maximus astronomus claret. Hic inuenit errorem paruus in calculatione prolomei quo ad mediū motus lune vicz qz in. ij. clx. annis lunariibus deficit vna dies. et in quibusdam alijs filis. Excusat autē tantus virum qz hoc nō prouenerit ei ob defectum ingenij. sed ob penuraz temporis. maxime quo ad motum octaue spere. ad quem longum tempus requiritur. Eius theorica et cōporus sunt optima. Elbertus abbas gemelatenis.

Folium LXXII.

Tempus effeminatū incepit circa annos dñi. M. in q̄ fides xp̄iana valde cepit deficere et declinare a p̄stina virilitate. vt patet in p̄phetia sc̄te hildegardis. Et in mltis regionibz xp̄ianitatis. nec sacra nec ecclesiastici ritus seruabant. augurijs et maleficijs intendentes. et erat sacerdos sicut p̄pls. S; misericors dñs cōtra hec mala itez p̄les aplicos viros suscitauit. q̄ hāc ariditate bonis exēplis et p̄dicatōibz irrigaret dño coopante et sermonē cōfirmate seq̄ntibz signis. et mlti ordies magis feruore succreuerūt. vt piculosū tps illustraret de qbz p̄ cōsequēter fit mētio. Et qz iā sepe h̄mōi reformatōes facte fuerūt p̄ter sp̄e. et seq̄ntibz future sūt. iō fatuū ē de terminare q̄ at̄rps tūc v̄l n̄cueniet. p̄pter maliciā t̄pis qd̄ pleriqz attētauerūt q̄s

i. Con-
radus
an. xx.

oēs sefellit sua opinto euāgelica derisit sanccio. et ipsa t̄pis reprobauit et p̄p̄ntia horum errorum immensu numerus.
Iste Conradus fuit dux de frāconia q̄ ē ps almanie. Hic mltas leges edididit et pacē districtissime seruare sub pena capis iussit. s; comes lupold⁹ accusat⁹ de terra sua fugit. cupies magis rusticane viuere q̄ so- lenniter mori. cui⁹ t̄n fili⁹ mirabilr ad imperiū puenit nutu diuino cōtra voluntatem conradi. accepta filia eius in vxorem. Egelmorus archiepiscopus cantuariensis misit brachium sancti Augustini in anglia. Eius epistolare habetur.

Builm⁹ dūmonēsis
Richard⁹ virdunēn
Popo stabulensis.
Helyas coloniēsis.
Ostertus leodicēsis.
Stephan⁹ leodunen.
Hicōes abbates vene-
rabilis hec t̄pa floruerūt

VI. CCXXXIII.

ix. Bñ-
dictus
an. xij.

Tusculanus

ij. Sil-
vester
d. xxvi.

.vi. Gre-
gori⁹ .ā.
ij. m. vi.

Almanus

.ij. Cle-
mēs .m.
ix. d. vij

CCXXXIII.

Iste Bñdictus fuit nepos bene dicti octaui tot⁹ lubricus. et ideo damnatus apparuit cuidā i spe cie mōstruosa et horribili. caput et cauda erāt asinina. reliquū corpus sicut v̄sus et ait. Foli expa uescere. scio me hoīem fuisse si- cut tu es. sed sic me represento si cut olim existens infelix papa bestialiter vici. T̄pe eius scisma scādalosū nimis fuit. qz ipe iec⁹ erat. et itez restit⁹ et itez eiect⁹

Iste silvester electus fuit expul so bñdicto. s; ecōtra eūc̄it⁹ bene dict⁹ restituit. q̄ itez eiecto gre- gori⁹ substituit. Qui cū esset ru- dis l̄faz. altez papā ad eccliaisti ca officia exequēda secū cōsecrari fecit. Qd̄ cū mlti nō place- ret tertius superinducit. qui solus vices duoz adimpleret dimicantibz inter se. henricus supueniens omnes deposuit et clementē secundū substituit. a q̄ statim se coronari fecit. pmittentibz romanis sine ipi⁹ cōsensu se nunqz papā electu ros. et sic qnqz cedētibz sext⁹ instituit. Vex de isto gregorio guilber⁹ d̄t q̄ fuit vir sc̄tus. et cōtra henricū bellū h̄uit. et ra prores sc̄i petri ex̄t̄xit. et cum magno miraculo fit sepul⁹.

Iste clemēs dict⁹ fuit añ sindeger⁹ bāgergesis ep̄s q̄ fact⁹ fuit papa p̄ impato rē p̄pter vnionē recupan da. vt iā dictū est supra.

Scisma. ciii. ecclse fuit scandalosum et cōfusione plenū fuit inter benedictū. ix. et alios. v̄ p̄z infra. Lā fuit mala vita benedicti aut iniquus introitus. Hic uocat prolomeus q̄ fast⁹ sūmo- rū pontificū habuit. semp malū exitum. et fuit occasio. et est causa multoz sc̄smatū. notabile ē Fulbertus carnotē. ep̄s in infirmitate visitat⁹ a brā h̄gine et de ei⁹ lacte sc̄tissimo recreat⁹ Heila anguriatrix in anglia fuit. quam demon de ecclesia extraxit horribiliter.

Sexta etas Christus

Corpus gigantis rome inuenitur immēse magnitudinis incorruptū cū lucerna q̄ nō poterat flari extinguī. Statua marmorea erat in apulia. cui⁹ caput ostendit thesaurū subtiliter.

Donstrum due mulieres in gallia omnia membra singula vsq; ad vmbelicū et diuissim operabantur. vna mortua. alia supuirit. triennio mortuam portans.

Palumbus presbyter rome fuit nigromanticus. cōtra quē diabolus orauit et obiit

Sanctus Theobaldus vir notabilis de francia reclusus heremita h̄ tempore claruit.

Karolfus meritor⁹ regis fili⁹ martirisat⁹ a mat̄ra
Edmūd⁹ rex vir sc̄tus a danis martyrisat⁹ est.

Impatores

Iste henricus fuit gener conradi. in silua nat⁹. et bis ad occidendū tradit⁹. s; tñ deo ptegente il

lesus euasit adhuc puer. Cū at impator eēt effect⁹ in loco natiuitat⁹ sue nobile mōasteriū edificauit. qd vsq; hodie vsania noiātū est. Vide pulchrā histo. in cro. martini z vincentij. Hic oēs ioculatores a curia sua remouit. z q̄ his dari cōsueuerāt: paupib; erogauit. Hic victorios⁹ fuit et italiā intrās Pandulphū cāpanie principē cepit. Abbatē fuldeñ. sedauit. q̄ tūc potentissim⁹ fuit. bochoniensib; atq; exercitū eiusdē impatoris se mutuo interficientib; in ecclia magunti. in die sancto penthecostes. diabolo in aere vociferate et cantante. Hūc diē bellicosū fecisti quē etiā increpauit. Bardo vir sanctus archiep̄us Maguntinē. claret.

VI^{mo}. CXXLIII. Anno mundi.

VI^{mo}. CXXLIII.

Pape

Almanus.

Almanus.

CXXLIII. Anno christi.

CLIII.

Iste damasus fuit inualor ecclesiez subito defunctus est et statim romani petierūt sibi dari pontificē sed nō tento nicū siue almanū. ad hoc em̄ nō poterāt inclinari ex mala consuetudine indurati. Tūc istū leonē virum sanctuz ad hoc inclinauit vt papatū acciperet. s; postea de hoc fecit consciāz z resignauit. z denuo est electus. Hic xpm̄ in spē leprosi nocte in lecto suo collocās: mane ipm̄ nō inuenit Tandem post laudabilem vitā sancta morte potitus miraculis claret. Ip̄e multa scripsit et fecit. Erat antea ep̄s tulen̄. et audiuit angelos dicentes. Ego cogito cogitationes pacis et nō afflictionis dicit dominus.

Iste Victor vir bonus z venerabil⁹ timore impiali factus ē papa. sic em̄ disposita fuit aplica sedes h̄ tpe q̄ sancti viri duplici timore se subtraxerūt. s; diuino et hūano. qz tāto officio se indignos arbitrabant et tyrānidē romanorū quotidie sustinere tēdit. S; cōpellēte impatorē qdā nihilomin⁹ accesserant similiter duplici timore. timebāt em̄ deū offendere sic vocati. etiā offensam p̄ncipis. Iste idē victor mltos

symoniacos deposuit in cōcilio florentino et etiam fornicarios De pluralitate bñficioz q̄ circa bec tpa nimis inualuisse vident. et deinceps cōtinuata. multūq; dolenda ambitōne platorū et symoniaca labe. q̄ plurima scripta sanctorū patrum habentur detestantia abusiones istas. Et nota q̄ facile inuenti sunt pauperes clerici et doctores qui pluralitatem bñficioz. et pompā ecclesiasticorū reprehēderūt. donec offerret se occasio participandi. qua excepta cōiter auaricia excecavit eos. Fert de qdā mḡro magne l̄ature q̄ valde solēniter disputauit cōtra diu

Folium LXXII.

Ciclus magnus annoꝝ finit hoc tpe. s. ano dñi. **D. lxxij.** cōtinēs annos. dcccij. q̄ ad rōem omnem pascalis compoti vtilis est. z ab euo in euū in semetipm sine errore reuoluitur. z sequenti anno cicl⁹ magnus ānoꝝ. dcccij. a natiuitate domini exactus inceptit. in cuius fine erit labor et dolor. vt quidam dicunt terminabitur anno domini. **D. dccc.**

Eduardus vir sanctus rex anglie claret spiritu prophetic. nec repperi plures aliq̄s reges in aliquo regno ita iustos et sanctos q̄ in anglia.

Dathildis comitissa triumphatrix inclita normannos expugnat. et impatorē debellauit pro ecclesia gloriose laborauit. z tandem totū suum patrimonium super altare sancti petri obtulit

Berengarius epus turonensis erronee dogmatizauit de sacramento altaris. z post informatus retractauit. et sancte vite fuit. s. discipulos cōuertere nequiuit. Et sequit̄ heresis magna q̄ satis asilixit ecclesiam longo tpe. Ipse negat verū corpus et sanguinē christi esse in sacramento. sed figura nñ. Vide de con. di. ij. Ego berengari⁹ zc.

Elburga virgo sancta filia Eduardi regis

Etgtha edgari regis filia virgo sancta claret

walburga virgo sancta et abbatissa fuit.

Lanfrancus episcopus canuarieñ. magister ancelmi scripsit librū p modum dialogi de sacramento et alia.

Petrus damianus doctor grauissim⁹ me autoritat⁹ z religio⁹ valde claret Anselmus vir sc̄tus eps cātuarieñ. doctor excellēs et brē p̄gini deuot⁹. Adrianus cronographus z monachus fuldensis vir clarissim⁹ habet.

VI. M. CCLXIII.

Almanus ex lothoringia. .xxvij.

Burgundus. .vi. dieb. xxvi.

MLXIII.

Iste Stephanus parū superuixit. et seq̄ns bñdict⁹ cū p vim papatum rapuisset. z. ix. mēib⁹ sedisset cessit.

Iste Nicolaus conciliū celebrauit contra Berengarium q̄ errore deceptus contra fidem dogmatizauit. s. plene correptus reuocauit. vt patet de con. di. ij. Ego berengarius. In eodem concilio factum est decretum de electione pape. In nomine domini. di. xxxij.

Scias prelatoꝝ et festū eoz quasi omnino sic viuere nō liceret zc. Neccuz nunciata dño pape fuissent plausibiliter respondit. Demus ei bonam preposituram. et hec et illa beneficia. et bene pacatus erit. Factum est ita. Et ecce protinus sententiam mutauit dicens. Nūq̄ intellexi materiam hanc preter modo. Quippe qui de inope diues: de contempribili repente gloriosus apparuerat. Hos bñs hieronym⁹ velut pestes quasdā contagiosas vitandos pronunciat. Dicit quidē notabile verbū. Qui habet vnū beneficium cōpetens: et eo legitime vitur: recto calle ad patriam tendit. qui vnū sup addit. vno oculo conscientie priuatur. Qui aliqd adhuc pl⁹ acceptat: etiā altero lumine priuatur totaliter excecatur. et deiceps q̄ poterit conaceruat. Hāc maledictionem insatiabilis auaricie olim p̄signabat iheroboā rex israel. q̄ licet diuinit⁹ ad regnū puenerat statim tñ a cultu dei recessit. Fecitq̄ duos vitulos aureos ne populus israel ad templū dñi ascenderet. Factū autē est h⁹ verbū in pctm: ita vt oēs seq̄ntes reges hūc culum sacrilegū obseruarent in destructōe regni. Ita de ecclesiastico statu timendū esse viri sancti cōiter asseuerant. z iā in plib⁹ mūdi p̄tib⁹ cōpletū cernim⁹. Clerici q̄ nihil possidere deberēt p̄ter rationabilem cōpetentiā. neq̄ de se temporalibus intrmittere. omnia possidere. oia volunt gubere.

Sexta etas Christus

Botfridus de bulion dux lothoringie victor gliosus pro ecclesia velut alter Karol⁹ vndiq; dicat. q; tandem hierusalem cepit factus ibi rex. Dabit fratre eque victoriosum balduinum nomine qui ei in regno successit. z erat totus inclitus. miraculosa bella gessit.

Finitur successio regum anglie. Et wilhelmus dux normannorū interfecto araldo regnat pro eo. de quo fit mentio in historia conceptionis beate Marie.

Parisiis horribile factum contigit de quodam magistro magni nominis. qui ter exclamādo dixit se damnatū. quia ppter multi solennes viri seculo abrenūciauerunt. et diuersas religioes instituentes celebre nomen posteris reliquerunt et exemplum.

Imperatores.

Dures infinite conueniunt quēdam potenter circumuallantes quodam conuuiuo. et nō poterant abigi donec deuo assent eū. Idem cuidam principi polonie contigit. Virum valde

Syracusana ciuitas magnum terremotū sustinuit. et maior ecclesia cecidit dnica die oib; oppressis exceptis quattuor miraculose.

Ursinarius presul sanctus ecclesiam sancti Petri fundauit. ipso ibi reuelante in flandria. Maurillius episcopus rothomagen.

Scisma. xv. ecclesie fuit inter alexandrum et condulum episcopum parmensem. sed alexander obtinuit licet imperator cōtradiceret iudicio cōcilij. et maior pars fuit secum. Diu stetit.

Anno mundi

VI⁹. CCLXXIII.

Pape

Mediolanen.

.xv.

Anno christi

DLXXIII.

Iste alexander fuit vir sanct⁹. et statuit vt nullus missam audiat p̄sbyteri quē scit habere cōcubinam sub pena excoicationis. vt patet. xxxij. di. Præter hoc. Et habuit scisma cum quodam codulo. sed postea se purgauit in mantua coras concilio de symonia. et codulus tanq; symoniacus et inuasor repudiatur.

Ordine. Idcirco vt beatus bernhardus dicit. qz ordine nullum seruat. illuc properant. vbi semper p̄ter nus horroz inhabitat. Olim pharisei cōtra auariciā disputantē dñm deridebant. et insanū iudicabant sed nūc domin⁹ subsannat eos. Laueas lector qui multa occupas beneficia ne idē facias. neq; eadē patiaris. Deus non irridetur sed que seminaberis homo: hec z metet. Noli sequi consuetudinem periculosam. noli te per pape dispensationem excusare. Ad oculum vides qv vituli aurei adorantur. sed ceteri mactantur Sed que necessitas que reuerentia est in hoc deo exhibita. q; de numero ministrorum eius. ppe modū medietas est rescata. Si enī cuiuslibet beneficio pmitteretur dari suus possessor. numer⁹ seruoꝝ dei esset duplex. qui modo est simplex. Sequere cōsiliū eoz q; deo iam in celestibus cōiuncti sunt. ne cū vitulis aureis eterno igni cōferis. Quid prodest vltra. phibitos bñficioꝝ titulos coadunare. qñ etiā simplices cōiter videmus in frugali honestate amplius abundare

Ordo gradimotē. inchoat h tpe p scā virū stephanū nobile auernoꝝ st ipitē progenitū

Ordo canonicus cepit florere in heluacēsi ecclia qui primo ab apostolis. postea a beato Augustino regulariter institutus sub magistro yuone pposito post cornotē. episcopo

Folium LXXIII

Solita pericula cōtigerūt circa hec tpa. scz inundatio aquaz nimia cū dāno immenso. Aues domestice siluaticę fiunt. pestilentie maxime. Et plures sacri igni cōsumpti sūt ex eis carnibz. z membris instar carbonū. Terremotus in anglia. vt edificia eminus resiliēt. z furor ventoz q. dc. domos laudonie cōfregit. Fames et ictus fulgurū vltra modū zc. Et fons sanguinis. xv. diebus emanauit. Et diabol⁹ palā locutus est omnibz in pago quodam visibiliter apparendo.

Translatio sancti Nicolai de mirrea ad barrētes. z corpus sancti Clementis primi epī metensis inuentū est metis. quem episcopi ibi ordinauerūt. et. x. peregrini occisi sūt hierusalem per arabes.

Arnulphus abbas sanctus. post archiepiscopus lugduñ. ordinem regularis vite instituit. Lono ep̄s Treueroz: cui⁹ tpe multa corpora martyrū inueniunt. q̄s olim rictionarus occidit

Hugo vir sanctissime et castissime vite claruit. ep̄s gratiopolitan⁹. q̄ in liij. annis nullius fēmine faciem vidit. vna paupcula excepta. quis quotidie pluribz cōciliū et auxiliū dederit. cōfessiones etiā recipiendo. Hic sancti cartusiani. p̄positi p̄cipuus cooperatoz fuit. et postea etias habitum a sancto Brunone sumpsit. insigneqz exemplum prebuit.

Scisma. xvi. fuit inter Gregoriū septimū et archiep̄um rauennē. Causa fuit tyrannidis imperatoris. et dissensio quorundam ep̄oz Baius fuit omnibus ante habitis. et durauit vsqz ad vrbānum secundum.

Imperatoris. et dissensio quorundam ep̄oz Baius fuit omnibus ante habitis

Cluniacē. m. i. d. iij.

DLXXXIII.

Iste Gregorius fuit vir sanctus et multas p̄secutiones pro iusticia perpeffus est. Hic antea dicebatur Hildebrandus prior cluniacē. et fuit legatus in gallia. et dure processit contra symoniacos. Quendam etiam ep̄um miraculose vicit de simonia. qz nō potuit cōtra dicere sp̄iū s̄cto. Factus papa sinodū celebrauit. in qua contra eos simili zelo processit. et cōtra presbyteros vrozatos amouendo eos a diuino officio. Fuerunt enim tempora satis arida. Et quia iusticie rigorem n̄sus est tenere solito modo contra eum multi insurrexerunt. et primo cimbrius prefecti filius eum cepit cum primā missam in nocte natiuitatis celebraret. et in turri sua ponit. sed romani turrim destrunt. et papam liberant. et cimbrium extra vrbem eijciunt. Deinde impatorē excōicauit. p̄pter discidium. qui post veniens ad ip̄m. z plibus diebus nudis pedibz super glaciem stās: vix absolutōem impetrauit. Sed imperatoz nō p̄leuerat i hūili obediētia quā cepit q̄mo i wormacia p̄ eū. p̄sū cōciliū celebrādo aliū loco.

Ordo cartusiensium sanctissimus incepit hoc tempore per Brunonem virū sanctum. natōne almanum de Colonia. Agrippina magistrum in iheologia. cum sex alijs venerabilibz viris i diocesi gratianopolitanē. Hic ordo te ste beato bernharo inter omnes ecclesiasticos ordies p̄matum tenet. nō ratione temporis. s̄z rigorositatis. Unde ip̄e vocat eum speciosissimam colūnam ecclesie. Verum quia propter nimiam abstinentiam paucis portabilis erat. et ne diu paruus maneret postea ab ecclesia moderatus fuit. nec vnqz a sancto proposito cecidit singularit̄er a sp̄iū s̄cto preseruatus vsqz hodie.

Sexta etas Christus

Terra sancta hoc tpe et magna pte recuperata est. z hierusalē et sepulchrū dñi gl'iosū cū antiochia z alijs ciuita tibi mltis de manibz sarracenoꝝ. Credūt trāstr' et asse vltra. cc^o. xpianozum. Quāt' aut' zelus fuerit in oī p'plo ad h' op' p'ficiendū. z quō ex oī statu senes et iuuenes. diuites et paupes cōfluerēt nemine pellēte. vix aliq's sine lachrymis aut dicere vel audire possit. Pas' sagiū istud fuit brē p'ginis Marie q̄ mirabiliter duxit et protexit p'pugnatores suos sicut ostensū fuit in visioe. Principes fuerūt plures. s. godefredus de bulion. q̄ etiam leonem interfecit. et fratres ei' eustachius et balduinus. boemundus dux apulie. Hugo frater regis frācie. et plures ali'. qui pro fide se discrimini dantes et gl'iose vicerunt.

Impatores.

iii. Henric^o. an. xlvij.

et nomen eternū sibi acq'sterūt. in omnibus magnifice a dño delectati. *U* de historiam in speculo Vincentij.

Iste henric^o videt ur fuisse homo multū inquietus z satis afflicti virū sanctū gregorium. vii. papā. et p'mo quidā veniā petēs absolutōem meruit. s. nō p'seuerauit. quinimo de nouo quēdā antipapā cōtra eū tāq's idolū erexit. et iterū eū Gregori^o excōicauit. et electores imperij ducē sa'ronie p' ipō elegerūt. quē henric^o cruento bello supauit. et tūc romā veniēs cū antipapa suo gregozū et cardinales p'sequitur. s. statim robertus rex apulie eū fugauit. z papā cū cardinalibus liberauit. Fuit nihil omin^o vir elemosynis dedit^o et sexagesies et bis acie collata dimicauit. tādem miserabili morte vitā finiuit in carcere a proprio filio detentus. Sicut fecit factū est ei.

Anno mundi

VI. MCCCXIII

Pape

iii. Uicior. a. i. m. iij. d.

Abbas cassiū. iij.

ii. Urban^o. a. iij. m.

Cluniacē. iij.

Anno christi

MCCCXIII.

Iste victor per somniuz vidit deū sue dignatōi in solitudine cartusie habitaculū construētē. et dicitur q' spiritu p'phetie pollebat fuit extinct^o p' venenum in calice missum.

Iste vrbanus antea dictus est odo. et fuit monachus cluniacē. multum laborauit in ecclesia dei. regem francie excommunicauit propter adulterium. Conciliū primo celebrauit apud clarū montem. in quo statuit horas beate marie dici quotidie. et in sabbato solenniter officii fieri. Dicit q' b' beata virgo satrio in cartusia reuelauit. Aliud cōciliū turonis celebrauit pro recuperāda terra sancta. et puocauit populū occidentalē ad transfretādū q̄ tunc in lancea dñi triumphauit. Hic habuit magistrum brunonē pedagogū q̄ fuit prior cartusie quem etiā lateri suo sociauit in papatum. et multum profectum in ecclesia fecerunt.

Ordo cisterciē. incepit per robertum abbatem et albericum successorē eius. z vidētur quasi secundarij reformatores ordinis sancti benedicti cuius regulā habent. et multas curiositates et abusiones abdicarunt. et simpliciter scōm sanctā simplicem regulā viuere ceperūt. et mirabiliter in breui tpe creuerūt in omnibz. habuit viros sanctissimos et plures numero.

Sui eligi fecit ab episcopis. et sit scisma longo tēpore. Insuper ad huc in castro sancti angeli ab imperatore videlicet henrico tercio cum cardinalibus incarceratur. sed per regentem apulie liberatur. Tandem in apulia moritur miraculis choruscans.

Cometa apparuit qui veru appellat satis singularis cum comete deorsum pendete. in occidente trāsies vsus septentrione. Dāc rere solent astronimi pessimā esse dixerūt. Sz qz nō mane: sz tpe cabat tarde euenire illa que cōiter minā. ¶ Raro vidi p̄nostica ctas veritate fulciri. Nā de futuris p̄tingentibz nō est determinatū. di stulticia est apud deū. vt Salomō et ap̄ls testant. In sup q̄ ex nil ctos suos amicos p̄ ea faciliter immutare. dicente pheta ps. ci. Opa manū tuaz iunt sicut optozū mutabis eos. z mutabunt. Et licet stelle z planete causent generatōnes et coru.

ptiones in istis inferioribz. viz. ij. Philicoz. nā h se nō extendit ad actus z opa hoīm sicut sūt p̄elia. dissensiones. p̄sura gentiū zc. Ad talia etem licet p̄ influentias celi hoies aliqñ incli nentur. non tamē necessitantur. alias arbitrium hominis nō esset liberum. Ideo Ptolomeus dicit. Vir sapiens dominabitur astris. scilicet resistendo influentie celestis. ¶ Frācia añ hec t̄padiū i flore. h in merore z p̄culcatōe fuit iuxta morē mutabilitatē t̄paliū. Et nota q̄ franci etiā extra p̄riam suam scz in iurbicia h t̄pe miserabilissime ceciderunt in bello. qz noluerūt audire p̄ciliū sigismundi regis deuotissimi p̄pter arrogantiā ipoz. z capt⁹ fuit dux bur gundie. interfecitq; plus q̄. c. xp̄ianoꝝ. āno dñi. Mcccxi. ¶ Ludouic⁹ dux aurelianen. ff regis frācie occisus est parisi us insidiose. āno xpi. Mcccxiij. Et fuit occasio infimoz maloz.

VI° DCCII.

Gregori⁹	us. xij. an. xij.	Johes	xiiij. an. iij.
Innocē⁹	tius. vij. ān. ij.	Alexā⁹	.v. anno. i.

MDCCCIII

<p>Iste Innocētius fuit electus rome in locū bonifaci⁹. z dicebat ātea cosmarus de parusio. Johes balestarij carmelita z doctor e gregi⁹ multa scripsit. Petr⁹ de eliaco theologus ¶ Johes gerson discipul⁹ ei⁹ etiā doctor theol ogie claret parisi⁹</p>	<p>Iste gregorius fuit electus ro meloco inocē⁹ cū. z vocabat antea angelus coran⁹ cessit cō stantie.</p>	<p>Iste alexāder fuit elect⁹ i p̄cilio pisāo. dicebat p̄ t̄ de cādia. z sic additū est scisma scismati. qz tres ge rebāt se p̄ sūmis pontificibus</p>	<p>Iste Johānes suc cessit alexandro z primū q̄dem bene inchoauit p̄ vnio ne. z fuit in p̄cilio constantiensi. z ob tulit cessionem pa/ patus. sz post dep/ uatus: latenter fu git: z tñ nil profecit ei. capitur tandem et sic cessauit coaz ctus: factus iteruz cardinalis. sepul/ tus florentie.</p>
---	---	---	---

Trifarius cursus temporum repit q̄ se miro ordine alternat. z fm hunc oīs status. oīs cōditio se gubernat. Primus ē abūdantie. sc̄ds indigentie tertius t̄pantie. Lū em t̄paliū abūdantia arridet hoies: sic sūt animosi et grandia attentant. prolesq; futuri sublimes delicate z p̄pōse educunt. Sequit̄ ex his faciliter discordia qñ nullus alteri cedere didicit. donec apte bella cuncta ad paup̄tatē deducāt. Indigētes igit effecti prudentiaz addiscim⁹ moleste expti qd̄ nō vt volum⁹: sz vt p̄mittimur opamur. t̄pate deinceps viuere ac meticulose solemus. Generat deniq; t̄pantia diuitias. q̄ itez vt p̄us animū timidū reddūt. z in circuitu sempiter instabilitatē ābulare cogunt. Juxta cōe igit puerbiū. Diuitie parūt aiositates. aiositas bella. bella paup̄tatē. paup̄tas mediocritatē mediocritas diuitias. diuitie itez aiosi. zc. Docē qd̄ ps. notat dicēs. In circuitu ip̄ij ābulabāt

Sexta etas Christus:

ccviii. et statim post leodium cecidit. xl^o. interfectis Dñi p^{ri}u-
llantes superati sunt occisis. xx^o.

o inchoata fuit materia de modo faciende vnionis. duos em̄ des
et sic peius scisma factus ē. qz nō pualuit exequi bonu in qd̄ creuit.
sigismundus rex vngarie et filius karoli vir christianissimus z hui
milimus. adeo deuotus: vt merito cononifari debuissz
iuxta q̄runda pioz vota. Dic afflicte ecclesie et pene de

Imperatores.

solate sua mirabili sapia z industria succurrit. nec in alt
q̄ sibi ac suis pepcit: donec plena vnio fieret. Contra tur

chos. ix. bella habuit vbiqz triūphando
quid vltra. Que de constantino. theodo-
sio. Karolo. otone. cererisqz impa tori-
bus laude digna scribunt. huic secu re
p̄nt applicari. eligit. Mcccix. iam cum
vigi tiquattuoz annis regnasset i vnga-
ria. Coronatur ab eugenio.

In h sacroscto concilio fidel xp̄iana
que iā mltis annis q̄si titubare vi
debatur fortiter surrexit ibi scisma
pessimū. xl. a noz terminatū ē. ibi he-
reses dānate. et due heresiarchie. s.
Johannes hui. et Hieronymus
combust i fuerunt. et plura bo

Pape

Romanus

Anno christi

MDCCCXIII

Iste Martinus electus fuit per concilium constantiē. depositis
alijs contendentijs q̄ diu scisma habuerunt. z sic redijt vnio diu desiderata z necessaria pro fi-
dei defensione. Dic fuit papa potentissimus. sup oēs diuites. z rusticarius magnus. Plateas
et strates publicas securas reddidit. Hereticos deleuit. multa bona patrauit adiuuante sibi
inclito p̄ncipe sigismundo. pro terra sancta recuperanda multos thesauros congregauit.

Maxima multitudo auū saris ignotaz in i-
dine quasi passeres de gallia venientes
prope bernam. spacium itineris ferme vnus milia
cutonicum in longum. et quartam p̄-
tem vnus miliare in latum volando occupant. Et ita. m post sigismundus cum glorioso co-
mitatu illic aduenit.
Michael de anguanis carmelita christianitatis luminare. post editio nem multorum volumi-
num terras liquit.

Conscientia puta fm timorem dei olim in prelatiis vigens ecclesiā christi laudabiliter more vi-
ta et exemplo erexit et prouexit. De hinc successu temporis cum iam ecclesia in temporalibus
abundare cepisset: oblita quodam mō de conscientia: scientia que inflare solet multos in eccle-
sia psidere fecit q̄ sacra scripturā diuersis psutijs palleantes. iusticias n̄i rectas q̄ cor leniss
care psuerūt ppter delicias carnis falsificare nō timebant. mltas hereses semiabāt. z plura

Judeus quidam in hispania apud iboletum fodiendo inuenit lapide in quo erat liber vetustissimus in quo scriptum erat. In tertio mundo filius dei nascetur de virgine maria. et pro salute hominum patietur. Et quod liber deberet inueniri isto tempore scilicet seruari virginis castelle. Et statim iudeus baptisatus cum omni familia sua. Ludonicus rex francie vir sanctus. crucem accepit. et transfretauit mare. et capis. et multa de ipso laude digna scripta inuenies. **Uaticinium** quoddam sacrilegum de cessatione euangelii christi et euacuatoe sacrorum ecclesie ante annos domini. **Ecclij.** quod experientia temporis exufflauit. plura talia taliter mendosa reperiuntur facta et dicta.

vi **Den**
ricus. a
iiii.

wilhel
mus. a
ix. cōes

Lantgrauus
Bonifacianus mortuus in turcia miraculis clarus
Peregrinus quidam beate marie occidit clarus in diocesi andegauensi. et statim cultellus homicidie non cessauit stillare sanguine donec suspenderetur interfectus iste

Zburingie
Isti duo fuerunt electi ex mandato domini pape contra fredericum successiue. scilicet non preualuerunt tyrannidem eius superare. quia potens nimis erat. nec fuerunt corona morte preueniente. **Ultimus** horum interfectus fuit a frisonibus. qui fuit ante comes holandie.

Holandie

Edmundus archiepiscopus cantuariensis. canonisatur ab Innocentio.
Petrus nonus martyr ab hereticis occiditur. clarus multis miraculis.
Stanislaus eps cracouiensis ab iniquo principe interfectus est.

VI **CCCCXLIII**

VI **CCCCCLIII**

Ianuenis
iiii. In
nocentius
a. xi. m.
vi.

alexand
iiii. an.
vii. me
Espanus
iii. d. iij.

CCCCXLIII

CCCCLIII

Iste Innocentius plures canonisauit. Fredericum per sententiam diffinitiuam deposuit et anathematisauit tanquam hostem ecclesie. anno sui pontificatus adiutus a ianuensibus. Tandem mortuus frederico idem papa cum magno exercitu apuliam ingreditur. Et post paululum neapoli moritur.

Iste alexander quondam manfredum pseudo regem cecilie excommunicauit. Duos falsos libros commendauit loquentes de mendacitate et euangelium christi. **Doctur** tandem **Uis** **terbii.** et ibidem sepultus.

Sedes cardinalium diu vacue relictur de personis et diuersis mundi prebelectis. **Inno.** **D** frequens saracenorum insulsius frater ordis deifere marie de carmelo transmarinis partibus ubi in plibus locis multiplicati fuerat. in cismarinis uenerunt paulatim: diuersas regiones orbis incoluerunt teste **Vincencio** in speculo historiale.

Martinus qui cronicam abbreviauit **Alexander** de villa dei ordinis minorum qui doctrinale compilauit vir sanctus ac theologie sacre professor clarus.

Santa Clara canonisatur ab **Alexandro** quarto circa annum domini. **Ecclij.**

Contra pluralitatem beneficiorum facta est illa solennis disputatio Parisius anno domini. **Ecclij.** In qua determinatum est per sanctos doctores quod nemo sine periculo peccati mortalis tenere pre duo beneficia quorum alterum sufficeret ad sustentationem suam. Et quidam quos auaricia excecavit aliter opinati fecerunt contrarium. Quos flegellum diuine iusticie horribiliter damnauit et puniuit. De hoc sunt plura scripta et exempla in diu. **D.**

Sexta etas Christus

Superiores almani q̄ swiceri vocant pauci q̄ dez nūero ples nobiliū tyrānos q̄ eos iniustis exactionib; opprimebā: suffulti suffragio de finibus eoz potenter expugnant. z se deinceps fraterno federe p̄globantes. multa bella admiratione digna ecclesias orphanos ac viduas defendendo gesserunt. et nominati sunt in orbe.

**Alpho
sus**

Era alphonsi famosissima apud astronomos. Et est anno christi. Mccli. Q̄ nota diligenter. quia ad multū deseruit in astronomia.

Passagiū magnū factū est. in quo sanctus Ludouicus rex fracie fuit. paz p̄fecit Post longā imperij vacatōem electores in duo se diuidentes hos du

Impatores. ā. xv. sil' scisma.

**Richar
dus**

os. videlicet Alphonsum regem castelle et legionis et Richardum comitē cornbie frēm regis anglie elegerūt. Et fuit scisma ānis multis. tandē morituo richardo: alphonsus coram gregorio x. intuitu passus voluntarie cessit oī iur' si q̄ haberet. Erat em̄ vir prudēs et maximus astronomus. eius tabule

famose sunt quas fecit. quia compendiose. Festum venerabilis sacramēti instituitur per vrbannū quartum cum indulgentijs.

**cōciliū lug
dunēse. d.
epoz. z. cl.
abbatū et**

alioz platorum circa B. celebrat per gregozii. x. vbi greci z q̄dam tartari solennes baptisati fuerunt.

Anno mundi

VI° MCCCXLIII.

Pape.

**iiij. Ur
ban^o. ā.
iiij. m. i**

Gallicus
dieb^o. iiij.

**iiij. Cle
mēs. ā.
iiij. m. ix**

Prouincialis.
diebus. xxxv.

**x. Gre
gori^o. ā.
iiij. d. x.**

Lumbardus

Anno christi

MCCCXLIII

Iste Urbanus fugauit exercitiū saracenoꝝ p̄ cruce signatos. quem manfredus d̄ ecciam miserat. z cōtulit regnū sicilie comiti prouicie q̄ fuit frater regis francie. vt fugaret manfredum. tādem moritur parusiū z ibidē sepelitur z māfredus postea vita et r̄gno priuat per Karolum.

Benedictum sit dulce nomen dñi nostri Jesu xpi. et gloriosissime virginis Marie matris ei⁹ in eternū z vltra Amen. Hos cū prole pia. Bñdicat d̄go maria Amen. Quicūq; hec legerit totiens quotiens: habet tres annos indulgentiarum. quos clemens concessit ob rogatum Ludonici sancti regis francie sollemniter.

Speculum historiale Vicentij hic finitur.

Snerfis locis zc. Dicit quidam doctor sanctus q̄ medietas ministroz dei est quasi rescata per hoc genus auaricie. q̄ vnus plura bñficia p̄mittit h̄e. Sed qz vlt̄ vnū p̄t digne administrare. aut pro prijs pro peccatis satisfacere.

assumpsit. Dorit tandē aretū. sepul⁹ ibidē honorifice.

Iste clemens sanctus fuit z p̄pheticō spū p̄dixit hostel eccie tāq; fumus perituro s vnde creditur q̄ deus eius meritis tribulationes plurimas extinxit. Nichabuit antea vxorem et liberos.

Iste gregorius satis accidētaliter venit ad papatū. qz cū eēt archidyaco⁹ nus leodiēn. z iuisset vltra mare cā deuotōnis ibidē erūs in papā eligē⁹ vsus. Papatus mun⁹ tulit archidyaco nus vnus Hūc prēm p̄m fecit cōcordia fratrū. Verum hoc a spū sancto factū nō dubiū est. qz valde bñ se hūit: nō itendens pecuniāz lucris: s; elemosynis pauperū. Fecit etiā ordinatiōem vnā q̄noz epoz cardinaliū q̄ plimū laudabilē. qz honestas et valētes p̄onas

Solium LXXXII.

Beatus martinus in similitudine leonis captus fuit anno primo martini pape. et dabantur plures
horribiles. et adductus in urbem veterem cunctis ostensus est. Quod monstrum hoc vulgo inter
pretante esset signum futuri discidium. Quod et factum est. quia statim post siciliam interfectis alienigenis
et feyibus in materno utere occisis. crudeliter ab obedientia karoli sui regis. et persequens ecclesie
recessit. et petrum arroganum regem assumpsit. et multa mala secuta sunt. Et in urbe partialitas
surrexit. quia vsini et hanibaldos cum multa sanguinis effusione pugnarunt. Item et inter saracenos
nos multa milia occisa fuerunt. Et ideo non mi
rum quod primum ecclesie patris solito more. quod

tempus est ut iudicium incipiat ecclesia dei.
Vix karolus non longe ante martinum obiit bene
dispositis singulis. et deuote sacramentatus. petrus vero
inobedientie filius infeliciter mortuus est ex vulnere
quod in bello suscepit. sicut solent mori persecutores ecclesie.
quod dicitur est fragili homini contra stimulum calcitrare.

Post aliquos annos per certos nobiles inimicos pacis Bernenses puocatus bernam diu inaniter
obsedit. Bernenses autem quodam tempore secum ducebant cum iam ab obsidione recederet bernam suscipiens. ipsam domo
minam totam parte spiritus prophetico predicavit. Tandem idem imperator crucem suscepit pro terra sancta.

Rodol
phus. a.
xviiij.

Iste rodolphus fuit comes de habes

burg. probus. et in armis strenuus
et prudens electus apud basileam. Hic
opidum priniacem. ob idem auxilio ber
nensium cepit.

VI^{mo} MCCCCLXXIII

VI^{mo} MCCCCLXXIII

Innocentius
m. v. vij

Imbarus

v. Adrianus
m. i. die. ix

Januensis

xxi.
Jobes
m. viij.

Hispanus

iiij. nicolaus
a. i. m. ix.

Romanus

iiij. martinus
a. iij. m. i

Salicus

MCCCCLXXIII

MCCCCLXXIII

Iste innocen
tius fuit de
ordie predi
catorum famo
sus doctor a
tea vocatus pe
trus de thas
rethasia mo
ritur statim
rome. et sepul
tus est in la
terano.

Iste adrianus
fuit nepos inno
centij quatuor
ti. et etiam
statim moritur
viterbi ibi
sepelitur

Iste iohannes
fuit sci
entibus diuersis
famosus. sed
moribus stolidus.
omnibus communis.
Dicitur cum diceret diu
victur se statim
cum camera no
na corruit. et
mortuus est.
viterbi

Iste nicolaus magnificus
fuit in edificijs extruendis
et bene rexit urbem diebus
suis. et ordinatione cardi
nalium fecit anno primo
pontificatus sui et secundo
moritur. vnde sequitur
turbatio romanorum pro
pter patriam vsinorum et ha
nibalidem. et homicidia

bella que instruxit contra perfidos indeos et tribulationes.
moritur parusij. miraculis clarens.

Iste martinus fuit religiosus
amator. et pius opibz valde
inter. Hic excoicauit im
peratorem constantinopolita
num eo quod non redierat ad fide
sic promissit in concilio lugdunense.
propter quod multa passus fu
it. et tota ecclesia similiter et
petrum regem arroganie in
uasore regni sicilie excoi
cavit. Tandem post multa

Jordanus theutonicus doctor solemniter et magister in ordine predicatorum clarus habetur et sanctus.

Sexta etas Christus

Cometa visa est signum mali. quia plura secuta sunt afflictiva christianitatis. Tartari inuadunt regnum Constantinopolitanum. multasq; terras imperij occupant stragem indicibiles de hominibus facientes.

¶ Tripolis capitur a saracenis. et christianitatis nomen ibidem deletur.

Achon illa fortissima et inexpugnabilis ciuitas capta a saldano et saracenis ppter discordia viciniaz nationu in ea pmozantiu. et deleta fuit. et psequenter sil terra sca occupata a saracenis ppter nimia pctia xpianoz q ibide morebant. Hoc etia tpe xpiani pdiderit cu achone. xv. ciuitates nobiles. et duodeci castra occisis. ccc. xpianoz. qd maxime euenit. ppter diuersuz do

Imperatores
miniū. et regentes ciuitate nō concordabant. et etiā ppter stulticiā crucesignatorum.

Bellum maximum et grane inter ianueneses et pisanos. occasione insule corsice. Tandē i maripisani vici sunt et capti. plus q. xij. hominū qui interfecti sunt. et perdiderunt. xlvij. galeas exceptis alijs nauigijs. et preter illas que submersae sunt in mari. Terremotus etia magni fuerunt in tuscia. signantes mala que ibidem secuta sunt.

Franciscus petrarca poeta et heremita hoc tempore claret qui scripsit plura eleganti stilo.

Anno mundi

VI° MCCCCLXXXIII

Pape

Romanus

Lombardus.

Anno christi.

MCCCCLXXXIII

Iste honorius fuit homo temporatus: et magne discretōnis libenter habēs pacē: nulli lesiuus. hic predicari fecit crucē contra petrum innaforem regni sicilie.

Larmelite huius tempore dimissis mantellis varijs cappas albas sumpserunt.

Ordo celestinorū inchoatur per virum sanctum Celestinum. qui in papam electus est nūq; a proposito sancto cecidit vsq; hodie.

Iste nicolaus fuit dictus frater hieronymus minister generalis in ordine minorum qui licet bonus homo in se fuerit tū multa infelicia ecclesie suo tpe acciderūt. Nam multa bella orta fuerūt in vrbe ipsius. occasione quia nimis adhesit vni parti. Post hūc vacauit sedes annis. ij. mēsis. vi.

Iste celestinus totus sacrus fuit. et ob hoc cum p annos duos cū medio cardiales pcor dari n̄ possent: ipm tā dē d heremo vocātes eligerūt. et statim propter onus papatuire signauit. et ab eo dictus ē ordo celestinorū. Canonisatus ē per primū clemantē sub nomine sancti petri cōfessoris. cuius festū ē. xiiij. kalend. Iulij.

¶ Nicolaus de Lyra doctor theologie clarus habetur parisius. Dic fuit iudens natione. Cōuersus autem valde profec in ordine minorum. et scripsit super totam bibliam. et alia Et fuit āno dñi. Dcccxxx. Vide in libris suis. Alij dicunt q fuit de brabātia de parentibus xpianis sed ob paupertatem visitauit scolas in deorum. et sic didicit linguam illā. Vel iste Nicolaus a iudeis informatus est in pueritia

171
Solium. LXXXIII.

Cometa apparuit. et sequitur statim bellum flandrise. vbi cecidit flos milicie gallicane. Anno dñi. Mcccij. Terremotus etiã magni fuit. unt. nec ausi fuerunt homines manere in ciuitatibz et pp Bonifacius quiescebat in pratio.

¶ Wernherus puer sanctus rusticanus martyrisatur a indeis. req̄escit in Beraco.
Eodem tpe. scz año dñi. Mcccxxxvij. quidam alias puer nomie Rudolfus filr a pfidis iudey is martyrisatus est i berna. q̄ mltis miraculis claruit. Iudei rei o sceleris hui⁹ pperatores a bernensibus mortis sententia plectunt. Hac occasione Rudolphus impator bernã cū. xxxij. impugnatoy obsedit. sed tñ parum profecit.

Adulphus
an. vi.

¶ Iste Adulphus fuit comes de anaxone. z nõ fuit coronatus per papã. qz obiit i bello quod cum altero duce austrie habuit.

¶ Nobilissima aconesi. ciuitate a sarracenis destructa. demũ deifere marie in carmelo monasteriũ. ad. iij. miliaria ciuitati vicinum ab eisdem igne cremat. fratribus inuentis in eo pfidoruz gladijs trucidatis. et tunc proebdolor ordo carmelicus mellisuum locũ ex toto perdidit i quo a tpe Helye et helizei pphetarum. ij. cccxi. annis perstitit.

¶ Sanctus Ludouicus olim rex francie canonizatur hoc tpe per Bonifacium papã octauũ Alanus doctor vniuersalis claret in Burgondia. Hic ad ips penã taciturnitatis incurrit. coram pluribz eo q̄ in principio sermonis diuinũ auxiliũ more solito nõ inuocasset.

VI. MCCCXXXIII

vij. Bonifacia.
vii. m. i.

Campanus.

xi. bñdici.
vii. d.

xxij.

MCCCXXXIII

¶ Iste bonifacius fuit vir in his que ad curiã pertinent experiẽtissimus. Et qz parem nõ habuit prudẽtie sue vltra modũ in tantã arrogantiã erexit se ipm. vt dñm totius mundi se diceret. tam in tpalibus q̄ spũalibus. Et multa magnifice fecit que in fine miserabiliter defecerunt. Deditqz exemplũ cunctis prelatis ne alta saperent. sed forma facti gregis. magis studeant amari a subditis q̄ timeri. Hic est de quo dz. q̄ intravit vt vulpes. vixit vt leo. et moritur vt canis zc. sepultus ẽ rome i iubilẽis instituit a Bonifacio de centesimo in centesimuz semp duraturus. Et fuit primus iubilẽis año. Mccc.

¶ Liber sextus decretalium publicatur. et fuit missus ad studia vniuersalia per Bonifacium octauum.

¶ Festa quatuor doctorũ. z quatuor euãgelistaz instituit. s. Hieronimi. Augustini. Ambrosij. Gregorij.

¶ Scius albertus de tarpano carmelita siculus. vir meritis signis. doctrina clarus. ac totius perfectionis exemplar. vij. Idus Augusti migravit ad dñm.

¶ Iste Benedictus vir sanctus fuit de ordine predicatorum et parum supuirit et obiit parusq̄ ibidẽ sepultus in ecclesia pdicatorum miraculis choruscãs. Hic subortum discidium inter regem frãcorum et Bonifaciũ sedauit. z puilegia restituit. z libertates quibz rex priuat⁹ erat. z vacauit sedes per annum seqñtem. z plus ppter discordiã cardinalium qui tunc fuerunt.

¶ Iohãnes scotus doctor subtilis claret.

¶ Iohãnes Andree iurista maximus claret bononie. qui plã scripsit sollemniter.

D. ij.

Sexta etas Christus

Rodus insula capitur de manib; thurcoꝝ p̄ dñi. os ordinis sancti ioh̄is hierosolimitani. cū quib; a diacentib;. Et fuit bellatū ānis q̄tuor. et finaliter christiani obtinuerunt.

Œplarij destruunt subito miratib; vniuersi quō tān dñi sic usq; tep̄imunt. m̄gr̄ ord̄is p̄bur̄ r̄is p̄sius. Eā āt̄ publicata fuit q̄ fuit vana p̄fessio cū abnegatōe xp̄i. et p̄uisione sup̄ cruce in obprobriū crucifigi. p̄nt p̄les eoz; p̄fessi fuerūt. Et stetit ordo iste ānis. Lxxiij.

Iste albertus fuit dux austrie filius Rudolphi p̄di cti. hic p̄mū a bonifacio reprobatus. deinde ab eodē

Imperatores.

i. albertus an̄ nis. x.

vij. Henricus a. v.

p̄firmatus p̄ter regē fr̄acie tūc inimicū ecclesie. cui etiā alberto idē papa regnū fr̄acie subiecit. sic z̄ alia regna. sed nihil p̄fuit. tandem occiditur a nepote suo.

Iste Henricus

In isto concilio multa statuta fuerunt p̄ salubri regimie ecclesie. et heresum extirpatione. Et minores intra se tumultantes concordati fuerunt. ps̄ vna dicta fuit spiritus alium. alia v̄tq; non habuit hoc vocabulū.

fuit comes luzenburgenf in militaribus actis strenuissimus. pacē p̄ terrā z̄ aq̄m tene recipiuit victor gl̄osus z̄ belator iuicius extitit. et fuit coronatus a Clemente quinto. Tandem intor̄

Concilium vniuersale in q̄ p̄sedit Clemens.

Anno mundi

VI° DIII

Pape

v. Clemens a. viij. m̄c

xxij. Jobannes bannet a. xvij.

Anno christi.

MCCCIII

Iste clemēs fuit tante prerogative in expediēdis negocijs eccle. q̄ tūc plura fuerūt. vt etiā z̄ absens eligeret; p̄ciliū celebravit vienēse. z̄ librū. vij. decretalium q̄ vugalt̄ clemētinā d̄p̄pilari fecit. Inq̄si tores d̄ replarios misit venetos sup̄avit. regulā minoz; declaravit. Œplarios p̄denavit z̄ ordinē sc̄i iohannis hierosolimitani etaly tanit. Tandem p̄ m̄ta q̄ laudabiliter egit moritur. Sedes vacavit. a. ij. m̄. ij.

Iste iohannes totus gloriosus fuit quo ad ea que in actiua vita exercenda sunt. constitutōes clementinas publicavit. et ad vniuersalia studia misit. multos sanctos canonicos. Episcopatus pingues dimisit. contra pluralitatē b̄nficioꝝ m̄ta bona instituit. et hereticos p̄les p̄cipno zelo dānanit z̄c. An autem saluatus sit. an non. domitus etiam suis deuotissimis reuelare noluit. Ipse etiam fundauit domum boni passus ordinis carthusiensis. super durentiam prope auinionem.

Scisma. xxi. inter iohannē. xxij. z̄ quendē Petrū de carbario deoꝝ dineminoꝝ. Causa fuit tyrannidis Ludouici. q̄ scindere nitēbat vni onem ecclesie. eo q̄ Jobannes papa eū excomunicauit. iō istum petrū in idolum erexit. z̄ veneratus est eū. sed nihil profecit. quia statim succisum est. z̄ petrus venit ad pedes iohannis. veniam petens. et obtinuit. tamen fuit conseruatus vt hostis omnibus diebus.

Dulcius heresiarcha nouariensis cum margarera vxore sua hereticis et complicibus suis combusti fuerunt. sed pius membratum consicifuerunt. Crux etiam tunc predicata fuit.

Herbardus de bononia ordinis magne marie de carmelo doctor parisijs sapiēs doctrine p̄p̄nitione celebris post plurimum libꝝ editōem. in auinione vitam exiuit.

Folium. LXXXIII.

Pauperes de lugduno qui se dixerunt de tercia regula Francisci tanq̄ heretici dānati sunt cō busti plibz locis z vicibz. cū suis articulis erroneis. Unus articulus fuit q̄ x̄ps et ap̄li nihil ha buerūt in p̄rio vel cōi. z q̄ nullū ius haberūt in his que scriptura dicit eos habuisse zc.

Beguardi multi combusti sunt parisijs ppter heresim pauperū de lugduno. qz sub sp̄e bo ni mala suscitare conabant. Et michael generalis suū minoz cam sibi adherentibus probaz tus hereticus. Numerus combustoz tam de ordine eoz q̄ alioz. cxliij.

Thomas de aquino doctor sanctus canonisatur. l. an. 10. post obitū suum.
Ludouicus eps tholosanus filius regis Sicilie ordinis minoz canonisatur.

liij. Lu
dovic?
ā. xliij.

Iste Ludouicus fuit dux bauarie et p̄tempit coronatōem. q̄ ppter ab eo deposti tus est. z multo sibi labor et pericula successerūt. P̄tius est etiam scindere vnita tem ecclesie. z fredericū ducē aultrie ꝑ se electū vicē. In tribulatōe z p̄tumacia vsq̄ ad finē du rus p̄māsit. grāde picū aie sue reportādo. Tandem Karolus contra eum eligitur q̄ p̄ualuit. et Ludouicus de equo cadens subito moritur

Scatus fuit sumendo encharistia. Dec legunt in libris z fama ferunt per quendā de ordine ꝑ dicatoz scā. scz frēm bernhardā de mōte politiano zc. Sed tñ ordo excusatur de his ꝑ qualdā litteras testimoniales quas apud se habet. Cui placet requirat h̄mōi apud professores. eiusdē ordinis. et plene informabitur de his ad omnem copiam.

VI° DXXII

VI° DXXIII

Elementiaz liber publicat. et ad studia vniuersa lia dirigitur per Iohannē papam. cxij.

cxij. Bñ
dier. ā
vñ. m̄ij

dic. xvij.

MDCCXXIII

MDCCXXIII

Declaratū ē ꝑ iohannē. cxij. edicto perpetuo hereticū eē cēsen dū asserere x̄pm et ap̄los nihil habuisse in p̄rio. nec in cōi. Itē affirmare q̄ i x̄po eiusq̄ ap̄lis i his q̄ eos habuisse sacra scri ꝑtura testat neq̄ q̄ ip̄is v̄tēdi ꝑpetierit nec illa donādi. aut ex ip̄sis alia acquirendi erroneum z hereticum idem papa iohā nes declarauit.

Idem papa iohānes collegit de libris ꝑ decessoz suoz ex or dine b̄tissimi ꝑris b̄ndicti scōs canonisatos et ꝑlatos plures numero comprehenduntur in sequentibus

- Quinis z inuicē x̄pi verna b̄ndicte. In celo sisti tot fratres ꝑmeruisti.
- Quingētos q̄nq̄ q̄nq̄gēta milia q̄nq̄. Ad te trāstatos ꝑ oēs cānonisatos
- Dape sūt bis duodeni: cardiales bis milleni mundi ierarchia.
- Archiep̄iscopi sunt septem milia creati. in fide catholica.
- Qui decim milia digni. pietateq̄ benigni. scribuntur ep̄i
- Ac milleni q̄nq̄ deni. abbates septuageni. cū quater numero.
- Q̄ plures sine mitra. resulcere inde citra. ꝑrelati ecclesie.
- Quo quot scimoniales. ꝑforozes. et sodales. degunt socialiter.
- Non est nostre facultatis. compensare dicta satis. ac stilo disserere.
- Sed quis alter confessoz secum ducit. talem chorū. per celi palacia.

Iste b̄ndictus fuit monachus mō alterū bolleū. ordis cisterciū z vocat iacobo de furno ab isā? tia bone vite. z mgr̄ i theologia factus āt papa reformauit ordi nē scī b̄ndicti et cisterciē. q̄ ne cesse fuit. In largiēdis b̄nificiis durus fuit. z ne indignis ꝑferre tur. decretalē edidit. q̄ sic incipit

b̄ndictus de? in do nis zc. z m̄lics pua uit erat feruidus fidei cū seneritate zelatoz zob h̄ mltis minus car? tate rigositate fuit q̄ vix. ꝑgnoscere voluit cōsāguineos suos. dicēs papā cō sāguineos n̄ habere

D iij

Sexta etas Christus.

Johānes Bāndeuil doctor in medicinis et miles in armis: narōe anglicus fuit circa hec tpa. Et mirabilē peregrinationem quasi toti mundi p̄fecit. et scripsit eam tribus linguis. Altronum maximū fuerunt parisius hoc tēpo re. vic; Johānes de Ligneris. Johānes de saronia. Johannes de muris. Et buridanus maximus p̄hs qui inuenit viā modernorum Imperatores

Ventus magnus fuit q̄ terras mouit et yndas et edificia plurima subripuit. Sp̄s Guidonis multa reuelauit in ciuitate alexij circa romā. de hoc pulcher liber ē scriptus. Aquarū inundatio fuit maxima: nō ex pluuijs sed scaturientium terre venerum. Damna feci finita in toto orbe.

mie vir prudēs et astutus. Hic iussu Clemēti electi fuit. adhuc viuente Ludouico contumace. Et quia humiliter benedictionem sancti Petri ac pape coronationem expetiit: more aliorū bonorum. id in omnib; bñ directus fuit et p̄ualuit p̄tra oēs aduersarios suos. Ip̄e mltā statuit. et p̄cipue legē fauorabilem p̄ p̄sonis et rebus sp̄ualibus. q̄ ad huc karolina d̄r. Tandē moritur diuinitis plen⁹ et gra. sepult⁹ p̄ra. ¶ Bellū maximum inter philippū regē francie et Edwardū regē anglie fuit. Et tanta strages ut mare flādrense se aliquot diebus tinctū sanguine videret. ¶ Pestilentia grauissima fuit. ita q̄ vix vini sufficies bant ad sepeliendum mortuos. Item multe ville deserte diu manserunt.

iiiij.
Karol⁹
an. xxi.

Anno mundi

VI° DXXXIII

VI° DXLIII

Pape.

vi. Ele
mēs ā
r. m. vi.

Leomoniceñ.
diebus. xvi.

Anno christi

MCCCXXXIII

MCCCXLIII.

Iste Clemens fuit nomine et re totus virtuosus. multaq; per Benedictū rigorose facta miti gavit. et quosdā priuatos restituit. Landabilis fuit rigor seueritatis benedicti. sed mltō amabilior fuit benignitas clementis. Dicerat sermocinator egregius. et sermones multos collegit. Nullū incōsulū se abire pmisit. Elect⁹ fuit anno xp̄i. Dcccxlj. ut in bulla quadā reperi.

Declaratum est p̄ bñdictus q̄ anime sancte que nihil hñt purgabile p̄mo statū ut decedūt: faciē dei vident. aliter sentire aut dogmatizare est hereticum.

Ordo nouorū militū Jesu xp̄i in portigalia instituit per Johannē. xxij. contra saracenos.

Judei per totam almaniā fuerunt combusti. q̄ fontes et puteos intoxicarunt. sicut p̄les eorū cōfessi fuerunt id esse verum.

Anno Dcccxxxv. fundata est domus sancte barbare ordinis carthusien. in colonia agrippina. illo i loco ut pie credit: vbi olim bñs seuerinus sancti martini animam in celum deferri conspexit: angelico cū consensu.

Oderic⁹ vir sciūs de ordine minorum in asia et in india euangelisando discurrens. miraculis claret. Et quatuor sanctorū martirū corpora sui ordinis de ciuitate hozmas trāstulit p̄ mare ad superiorem indiam in ciuitatē carrā nō sine miraculis. Et descripsit peregrinationē suam. Ludolfus carthusien. p̄or argentineñ. qui vitā xp̄i compilauit egregie et alte.

Altrudo p̄cey q̄ louppen castrū cum xxx^o. peditū. et. Dcc. equitū obsederūt p̄ ij^o. swiceros fugantur. interfecti. iij^o pugnatōy. et tribus cominibus. Anno christi. Dcccxxxv.

Portentū ignis in celo visum est. qđ a philosophis vocat candela rotunda. Et eodem āno sur
reperit. Deccli. cruci flagellatores. Dec secta pestifera surrexit in supiori alma nia z ad infes
riorē descendit. demū ad ptes gallicanas. Et fluebāt hmōi ex diuersis doctis z indoctis. nobi
libz z ignobilibus. Flagellabāt āt se cū flagellis nodosis et acubz insultis zc. z nisi pp̄ phibuis
set multa mala attentassent.

Sanctus yuo brito doctor iuris canonisat. qui fuit aduocatus pauperū et sancte vite. Dic
solus inter omnes iuristas modernos sanctus computatur.

¶ Tiliandus cardinalis scī petri ad vincla platus deuot⁹ z amicus i. religiosoz. z p̄motoz bo
noz fuit. Visio flebilis facta cuidā heremite in p̄ntia dñi Innocētij pape. vi. dum adhuc car

dinalis esset. vñ siebat. Vidi aias in infernū descēdere sicut nives densissimas. in purgatorij
sicut ninem rarissimā: sed ad paradysum tū tres vidi introire. scz illius epi. ac illius vidue rho
mane. z illius poris carthusien. q̄ omnia sic post reperit vera. z tunc maximā deuotiōem erg
ga viros religiosos hūit. z p̄cipue cluniacē. z carthusien. Nos em̄ duos ordines specialr pre
ceteris puilegianit. z ab omni p̄tarchaz archiepiscopoz epozum et quozūcunq; p̄ncipum zc.
iurisdictione. visitatōne. racione et q̄licunq; veratōe. exceptos eē decreuit sub anathematis
vinculo. eosq; sub sancti petri ac romane ecclesie protectione suscepit.

Sibertus de belre almanus. et Johannes wolffgram anglicus carmelici ordinis illustribz
cōnumerandi ad salutis scientiam verbis scriptisq; q̄ plures erudiunt.

VI° DLIII.

z comonicē.

DLIII

Jubileus mutat p̄ clementem de quinq;esi
mo i q̄nq;esimū p̄pter breuitatē hūane vite.

Ad eētā clem̄s monasteriū z ordinē clu
niacē. mltis z maximis puilegijs dotauit
et ab omnibus in q̄tudinibz exemplum sub
beatoz petri z pa uli āpostolorz tuitōne im
perpetuum suscepit.

Johes de bachone carmelico theologie sa
p̄tētie canonicē scientie princeps parisi⁹
et demū per angliam clarus cognoscitur.

Guido de pirpiniaton ex p̄ore generali car
melici religiōis p̄mū maioricē. ac demum
cluniacē. p̄sifer doctor inter p̄cipuos cō
mēdatus. et vt alter helias p̄ domo dñi seri
osius p̄ correctoriū iur. z alia q̄ plima vo
lūina percōmēdata libruz s̄ omnes hereses
scripsit. quem domīno gallicano cardinali
albenensī pertitulauit.

Iste Innocentius fuit amator religiosorum z
fecit fabricari in regno francie propter sanctus
andream et opposito auinionis monasteriuz or
dinis carthusien. et mltia puilegia eidem sancto
ordini concessit. ibidemq; sepelitur. Fuit etiā ca
nonista maximus.

Johāna regina francie virtuosa et humilima. et
vt pie credit sancta. obiit āno dñi. Decclix.
Studiū brage instituitur et puilegijs dotať ab
Innocentio sexto. intuitu Karoli imperatoris.
Lector qđdam Paulus noie negando beatā vir
ginem conceptaz fuisse sine peccato originali. co
rā toto clero et populo in craconia cecidit et et pi
rauit smone n̄ dñi finito. vt testat māť henric⁹ de
hassia. Quod factū plures terruit ihac materia
scribeutes. Fautum est enī de secretis dei nimis
curiosius inuestigare.

Sexta etas Christus.

Terremotus maximi fuere p̄ diuersa loca. Et basilea tota cecidit. **Decclvi.** Eccl̄is sol' fuit cū multis castris in circuitu. Tūc homines velut bestie in siluis commorā tur vix ciuitates intrare atudent. Bella etiā plura et pestilentie et fames fuerunt. Terra in mltis locis aquā albam et fetentē euomuit que castra et loca fortia casu dedit. Tempora isuper periculosa propter hereses et sectas p̄les et supbia et iniquitas nimis in aluit. et populus curiosus et leuis nimis. **Uñ** in libro b̄te brigite. i. ca. xlv. d̄: q̄ fm̄ rigozem iusticie mūdus merito deberet perire. q̄ peior est q̄ tpe diluuij. sed precibus sanctorum misericor dia parcat ei.

Imperatores.

Lirca hec tempora pmisit Karol⁹ q̄ tuor electoribz ibelonia et vectigalia impiata q̄ sita fuerūt in terris ip̄oz. Et surgit grādis disputatio p̄ 75. nā vna positio pbare p̄tēdit q̄ nō liceat nec expedit sic exossare impiuz. vt nullas vires aduersantes retineat. Alia ecōtra putat rationaliter hoc factū. ne ip̄oz electorum regiones grauent. stante p̄ tūc tot p̄ncipū violētia incurfio ne. nihilqz curantiū de impiatū fulminatōe p̄ceptoz. Quare ergo ipi electores p̄ ceteris exacti onari deberēt. cū nō essz qui defenderet. aut manu adiutricē afflictibz porrigeret. Que aut ista rū firmior sit: videāt quoz interest. Quid vero de his Eneas poeta laureatus senserit i by. boz hemoz plenius p̄tinet. Hoc p̄ certo scim⁹ q̄ siue sic siue alr̄ disputatio p̄cludat. mōs iste curz sū suū solita vāitate z instabilitate n̄ retrahet. Nil stabile s̄b sole cū cūcta vāitatis biacet. vt sapiē

Anno mundi

VI° DLXIII.

ait.

Pape

Anno christi

MDCCLXIII.

Iste urbanus fuit abbas massilien. or̄ dinis sancti benedicti. decretoz doctor z sc̄us reputat. Fecit crucem predicari s̄ turcos. z passagū ordianit. Ad ipm̄ beata brigitta fuit missa a christo p̄ confirmatione regule. Tandem intoxicatus obiit.

Constitutione in vinea publicat̄ cōtra symoniacam pra uitatem primo anno vrbani pape quinti. in vrbe apud s̄a ctum Petrum.

Johannes de rupescissa de ordine minoz multa p̄dixit mor futura de duobz añchristis. z desolatōe terraz et generali p̄culatione cleri et reductione toti⁹ orbis ad fidē xp̄i. pluraqz alia añ annū dñi. **Decclxx.** que dixit sibi re uelata a dño Jesu. s̄z nō euenerūt. Et diu in viculis tenus grandia scripsit de futuris. Et nota q̄ pene ab inicio fidei hu iusmodi p̄noscitatores fuerūt. z quotq̄ temp⁹ determinatū p̄dixerūt de huiusmodi archais que pater posuit in sua potestate decepti sunt. Ideo n̄ est huiusmo di reuelationibus amplius fidendum.

Brigitta vidua sanctissima d̄ regno swecie clara habebat. mltas reuelatōes habuit informatiuz ad oēm statū ecclie. z ordinē instituit. cui⁹ ip̄a p̄zona est. Eius festum agitur. xxij. kl. Junij.

Ordo saluatoris qui vulgariter ordo sancte brigitte hec tempora inchoatur. cuius regulam ipse saluator met dicitauit.

Katherina de senis virgo icompabil sanctitatis fuit. Cuius vitam scripsit mgf Jordanus ordinis predicatoz p̄fessor eius. Obiit aut̄ ano **Decclxxx.** multū iustificauit p̄tez vrbani. vi. dicēdo ipm̄ eē vey papā. Et de scismate p̄phetisauit. Habuit etiā virginē secū sanctā katherinaz filiam beate Brigitte. et alias p̄les vtriusqz sexus p̄sonas venerabiles

Anglici cum britonibus et multis alijs populis barbaris plusq̄. xl. ansacie. fungauicq̄ fines inuadūt. castra q̄ plima cū vrbibus vsq; ad soliu euerūt. virgines et mulieres violēter opprimunt. ecclesias cū monasterijs igni succendūt. Eadem post multas tyrānides cū bernēsū terminos sūt depdare attentassent: maxima multitudo cū duce eoz a bernē. interfecti sunt. i fro wenzun. reliqui vero p swiceros aggressi mirabiliter ceciderūt. āno xpi. Dccclxxv. in die sci Stephani protomartyris.

Secta chorisantium transiuit āno dñi. Dccclxxij.
Et fuit rhenus magnus incomparabiliter.

wenze
laus ā
xxij.

Bartholdus et baldus fuerūt hoc tempore maximi legiste.

Iste wenzelaus filius predicti karoli regis bohemiē. z adhuc pze uiuente electus est in regē cū adhuc puer esset. sed nō curauit de imperio. z iō post multas ammonitiōes depositus fuit. Robilem eius indolē libidinosa vita polluit. z fuit filius eius sine honore. Ni mis em degenerat a moribus z virtutibus sui genitoris. nec vnq; imperiali dyademate coronatus est. Paterna autē probitas in sigismundū fratrē eius transisse fertur. vt infra patet.

Petrus de casa ex priori generali carmelitarum eps uastionē. ac hierosolimitanus patri archa uirtutis forme doctrineq; speculum clarus habetur. quem q̄plura miracula deo conre gnare predicant.

VI° DLXXIII.

xi. Gre
gorius
an. viij.

Scisma pessimū oritur
quod durauit annis. xl.

Urbā^o sextus. ānis. xi.

Clemē^o septimus. ānis. xv.

M^o CCLXXIII

Iste gregorius fuit dictus petrus de bella forte lemoniens. diocef. dyacon^o cardinalis obiit Rome in pace xpi. Post eum sequit̄ tribulatio quas dñs beate brigitte postendit ppter pctā cleri.

Stigma christi mulier quedā in manib; z pedib; habuit. z morabat̄ in oppido delssi holandia

Scisma. xxij. omnium scismatum que ante fuerunt pessimum et subtilissimū. Adeo em pple rum fuit: vt etiam doctissimi z consentiosi viri nō valerēt discutere cui esset magis adberēdum Et fuit continuatum p ānos. xl. cum grandi scandalo totius cleri: z grandi iactura animaruz propter hereses z alia deuia que tūc pullularūt: eo q; nō esset disciplina in ecclesia cōtra hmōi. Et ideo ab isto Urbano sexto vsq; ad martinū quintum. nescio quis fuit papa.

Alexandria egipti ciuitas opulentissima a christianis capitur.
Causa humane malicie a doctis uiris multiplex assignatur. inter que nō minima est q; parentes filios nō educunt discipline: sed permittūt eos ad placitum delicijs affluere. Petulātia igitur cum ex cōsuetudine in naturam transierit. nec erubescere nec timeri potest. Fitq; ceruix dura donec paupertate. bellis. laboribus. et alijs tribulationibus mollescat attrita. Flagellū ergo sibi preparat qui filios non castigat.

Iste urbanus electus fuit in vrbe propter vim romanor. sed cardinales h metu fecerūt z n̄ ex aīo. Quia ppter fugiētes ad ciuitatem fundor dixerūt eū n̄ esse papā. z elegerūt loco eius dñm robertum de gebēnis eodē anno q̄ dict^o clemē. viij. z h orit̄ scisma pessimū

Sexta etas Christus.

Lupoldus dux austrie cū magno comitatu militaris exercitus nobiliū delusus p̄cilio p̄fede-
ratos q̄ swiceri vocant apud sempachū potenti p̄lio inuasit. Verū illi licet pauci. i. Dcc. deū
q̄ p̄tector est inuocātes. maximā hāc mltitudinē effugarūt ip̄o duce interfecto. cū. viij. comitibz
cxx. militibz. iij. p̄gnatorz. z plibus nobilibz q̄ de austria. alsacia sungauiā. et b̄risgaudia zc.
illuc ad pugnā puocati erāt. De swiceris vero tm̄. cxxij. interfecti sūt. anno dñi. Dccclxxvi.
die. ix. mēf. Junij. Et post duos ānos nobiles qui remāserūt itez. cū. vi. p̄gnatorz reuertent
tes p. cc. viros de glarona in fugam versi sūt. occisi. ij. cccc.

Henricus oyta sacre theologie professor famosus

Imperatores.

Henricus de bassia etiā doctor theologie fuerūt in viēna duo
Berhard⁹ groet claret scitate vite z scia. z incepit congregatōem
fratrum in Dauentria. z piura scripsit.

Johannes de rusburch clarus habetur vir
admodū deuot⁹ z illūinat⁹. ec̄ mltā sc̄pta in
teubonico reliqt. Vincēt⁹ de valētia aq̄
lias de ferra vir sc̄us claret mirac̄is mltis.
Canonizat⁹ ē p̄ a calirto. iij. q̄d z sibi predi-
xit sp̄u p̄phetico. bernardus discip̄s eius.

Iste Robertus: alias
robertus dictus fuit dux banarie. z comes pala-
tinus rheni vir iust⁹ et catholic⁹ coronat⁹ a bo-
nifacio. ix. Hic cū grādi exercitu almanoz in tra-
uit italiā p̄ iohēz ducē galiasē. sed cū iactura gra-
ui redūt. dignus habitus vt pro iusticia pateret

Robertus an-
nis. ix

Anno mundi

VI° DLXXXIII

VI° DXXIII.

Pape

Bonifacius nonus annis. xv.

Benedictus. xij. annis. xxi.

Anno christi

MCDLXXXIII

MCDLXXXIII

Iste Bonifacius eligi-
tur romē loco vrbani
dictus fuit petrus de
thomacellis. et conti-
nuatur scisma.

Festū visitatōis be-
ate marie instituitur ab
urbano. vi. fm formas
sacramēti eucharistie propter impetrandā vnionem merit̄s beate Marie perpetue virginis.

Iste benedictus fuit electus in auinionē in locum clementis
et dicebatur petrus de luna. z perdurauit vsq̄ ad consiliū constan-
tiense. sed nec tunc quidem obedire voluit. sed semper permansit peri-
nat. Moritur tandem in regno a roganie. iussit cardinalibus suis q̄
statim alium loco sui eligerent. quod ei fecerunt. z idoliū eleuantes cle-
mentem octauum vocauerunt: sed tū nihil profecerunt.

Heresis peruersa iohānis wicteff in anglia z iohānis hus in bohemia. Hieronymi d
ga pullulauit. z mltos infecit. z sub habitu ouino lupinam feritatem abscōndētes. totū ecclesi-
asticum statum subuere nitebantur. Adiuuit eos temp⁹ pessimum. p̄ter scādalosū scisma
Heresis adamitaz pullulare cepit in bohemia. sz statim extincta ab heretico fuit. scz hussit
Erat em̄ nimis grossa et inuerecunda. Nā nudi incedebant. z indifferēter cū feminis luxuria
bant. Sc̄us petr⁹ thome ex carmelita pacten. eps et p̄iarcha constantinopolitanus doctor
q̄ p̄celebris. summiz regis signifer bellicosus post innumeras quas habuit nedum cū sp̄iali-
bus: sed et corporalibus crucis inimicis victorias. post q̄ plēs p̄scriptos libros ac patrata mi-
racula in famagusta regni cipri ciuitate corpus exiuit in festo Epiphanie.

HC* 6915 (ne)
99an. Benedi 591

Mac

